

Lubbers: 'Drama voor chauffeur'

ROTTERDAM – „De premier vindt het ook een dramatische zaak, vooral voor die chauffeur zelf," zegt directeur H. van der Voet van de Rijksvoorlichtingsdienst. Dinsdagavond ramde één van de twee chauffeurs van premier Lubbers onder invloed van alcohol met zijn dienstauto een hek en een muur van politiebureau Marconiplein in Rotterdam-West.

„Potverdrie, een beroepschauffeur, dat is geen kleinigheid. Als bewezen is dat hij gedronken heeft, dan wordt het heel moeilijk voor hem. Maar dat zien we dan wel weer," vervolgt Van der Voet. „En dat-ie nou juist tegen een politiebureau moet rijden... Zo jammer van die auto ook."

De chauffeur was dinsdagavond op weg naar huis nadat hij 's avonds om negen uur de minister-president thuis had afgezet. Op de Hudsonstraat reed hij rechtdoor in plaats van rechtsaf met de weg mee te buigen. Gealarmeerde agenten constateerden dat de chauffeur naar drank stonk en brachten hem naar het Dijkzigt-ziekenhuis. Daar werd hij behandeld voor kneuzingen en ook werd een bloedproef afgenomen. De agenten namen zijn rijbewijs af omdat zij vermoedden dat 's mans alcoholpromillage boven de 1,2 lag. Bovendien kreeg de chauffeur een rijverbod opgelegd voor twaalf uur. Binnen tien dagen krijgt hij te horen of hij zijn rijbewijs terugkrijgt. Premier Lubbers hoeft niet zelf achter het stuur te gaan zitten, want hij heeft nog een chauffeur.

Amerikaanse vliegtuigen beschieten raketbasis Irak

Clinton laat tanden zien

NEW YORK – Twee Amerikaanse gevechtsvliegtuigen hebben gisteren een luchtafweerbatterij beschoten van het Iraakse leger in Noord-Irak waar een vliegverbod geldt. Het is de eerste Amerikaanse actie tegen een Iraaks doel sinds de inauguratie van president Bill Clinton woensdag.

Clinton verklaarde gisteren dat hij zal vasthouden aan het beleid van zijn voorganger George Bush ten aanzien van Irak. De nieuwe Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher, zei dat de Verenigde Staten in het gebied hun piloten blijven beschermen. Hij verklaarde dat de nieuwe actie „de vastberadenheid" laat zien van de regering Clinton om Irak te dwingen de VN-resoluties na te leven.

De Amerikaanse vliegtuigen vergezelden een Franse Mirage die een routinevlucht boven het gebied ten noorden van de 36ste breedtegraad uitvoerde. De Amerikanen kwamen in actie toen het Iraakse radarsysteem van de luchtafweerraketten werd ingeschakeld en op hen werd gericht, hetgeen werd opgevat als een voorbereiding op een aanval. Amerikaanse functionarissen zeiden niet te weten of de luchtafweerbatterij is vernietigd. De Britse minister van Defensie, Malcolm Rifkind, noemde de nieuwe Amerikaanse actie echter succesvol. Volgens hem werd een „aantal belangrijke doelen zwaar beschadigd".

Gisteren arriveerde in Bagdad een vijftigtal VN-wapeninspecteurs. De waarnemers, die eerder het land niet binnen mochten, hebben al een aantal inspectievluchten uitgevoerd en kregen daarbij alle medewerking van Iraakse functionarissen, zo zeiden zij.

Plan moet jaarlijks honderden miljoenen opbrengen

Kosten sociale uitkering verhalen op veroorzaker

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Iemand die een ander letsel toebrengt, zal in de toekomst mogelijk zelf moeten opdraaien voor de uitkeringen (behalve het ziektegeld) van de slachtoffers. Het is niet juist dat deze lasten worden gedragen door de gemeenschap, vindt staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken).

Zij heeft de SER, de Ziekenfondsraad en de Sociale Verzekeringsraad (SVR) advies gevraagd over haar plan, dat zij mede namens minister Hirsch Ballin (Justitie) en staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) heeft opgesteld.

Ter Veld denkt dat de invoering van haar idee, het zogenoemde regresrecht, honderden miljoenen guldens per jaar kan opleveren. De staatssecretaris vindt dat er alle aanleiding is het regresrecht in de volksverzekeringen (onder meer tegen arbeidsongeschiktheid) in te voeren.

De problemen worden nu te gemakkelijk afgeschoven op de gemeenschap, aldus Ter Veld. Dit leidt niet alleen tot hoge lasten, maar zorgt er bovendien voor dat negatieve gevolgen van bepaalde activiteiten verborgen blijven. De gemeenschap draait er immers voor op.

Bij het verstrekken van een uitkering of voorziening zal volgens Ter Veld steeds nagegaan moeten worden of de oorzaak daarvan ligt in een onrechtmatige daad van een ander. Is dat het geval, dan zullen de kosten van de uitkering of de voorziening op de veroorzaker van het letsel verhaald moeten worden.

Door de PvdA is verheugd gereageerd op de plannen. Vanuit de fractie is het regresrecht eerder ingebracht in de discussie over de wao-voorstellen. De PvdA zag daarin de mogelijkheid voor forse besparingen. Die zouden gebruikt kunnen worden om bestaande wao'ers te ontzien bij ingrepen in de uitkering. Het CDA wees dat echter af.

Politie onderschept uranium in winkel

NEW DELHI – De politie van India heeft in een winkel in Begusarai, in de oostelijke deelstaat Bihar, 1,2 kilogram uranium onderschept, zo heeft het Indiase persbureau PTI gisteren gemeld. De winkeleigenaar waarschuwde de politie toen hij stuitte op een pakketje waarop USA was gestempeld. Het pakketje, dat ook een pistool bevatte, is voor onderzoek naar een speciaal centrum in Brabha gestuurd. De laatste maanden komen steeds meer gevallen van uraniumsmokkel aan het licht. Sinds het uiteenvallen van de Sovjetunie proberen handelaren uranium voor veel geld te verkopen.

'Glazige' partijvoorzitter

● *Een dubbele PvdA-voorzitter Felix Rottenberg tijdens de installatie van de commissie Wöltgens, gisteren in Den Haag. De commissie die het nieuwe verkiezingsprogramma gaat schrijven voor de PvdA, staat onder leiding van fractievoorzitter Thijs Wöltgens. Partijvoorzitter Rottenberg deed er alles aan om het vernieuwende van de bijeenkomst en van de commissie te beklemtonen. Het verkiezingsprogramma moet een stuk op hoofdlijnen worden. Daardoor komt er meer vrijheid voor volksvertegenwoordigers. „Er moet een permanente discussie komen tussen kiezers en gekozenen", aldus Rottenberg. Hij droeg de commissie op alle tegenstellingen in de partij helder in kaart te brengen, om die vervolgens 'klip en klaar' te overbruggen.*

Foto: ANP

Zigeuners toch weg uit Wilnis

WILNIS – De zigeuners die enige weken op een recreatieterrein in Wilnis hebben gestaan, zijn daar gisteren weggegaan. Op het verlaten terrein was gisteravond geen spoor meer te bekennen van hun zeven caravans. De zigeuners hadden de opdracht gekregen om vóór donderdagmiddag 16.00 uur van het terrein te vertrekken.

Volgens woordvoerder J. Servaas van de rijkspolitie van De Ronde Venen, de gemeente waar Wilnis onder valt, is het onduidelijk waar de zigeuners naar toe zijn gegaan. Ze zijn echter niet meer als groep bij elkaar, zo verklaarde Servaas.

De veertig zigeuners kregen woensdag te horen dat ze het land binnen een week moeten verlaten. Hun aanvraag voor een ontheemdenstatus werd door Justitie geweigerd. De zigeuners, die oorspronkelijk afkomstig zijn uit het voormalige Joegoslavië, reizen al enige maanden door Nederland. Ze zijn vastbesloten om al dan niet legaal hier te blijven.

Voortvluchtige gedetineerde aangehouden

ASSEN – De politie van Rotterdam heeft gistermiddag een man aangehouden die in oktober uit de extra beveiligde inrichting van de gevangenis De Grittenborgh in Hoogeveen was ontsnapt. Omdat de man, G.R., wordt beschouwd als uiterst vuurwapengevaarlijk, werd zijn aanhouding verricht door het arrestatieteam noord-oost van de rijkspolitie.

R. ontsnapte op 23 oktober samen met twee anderen uit De Grittenborgh na een gewelddadige gijzeling. Op 17 november werd één van hen aangehouden in Rotterdam. De ander is nog steeds spoorloos.

R. was tijdens zijn aanhouding in het gezelschap van een Duitser. Naar diens betrokkenheid bij de ontsnapping wordt nog een onderzoek ingesteld.

Officier van justitie, mr. J. Münzebrock, noemt de aanhouding van R. het sluitstuk van een zeer intensief landelijk opsporingsonderzoek, dat is geleid door de gemeentepolitie van Hoogeveen.

Enorme blunders bij nieuwbouw EG in Brussel

BRUSSEL – De Heidemij heeft de afgelopen twee jaar honderden fouten (kosten: 300 miljoen gulden) geconstateerd bij de nieuwbouw van het Europees Parlement in Brussel. Door de tijdige ontdekkingen van het Nederlandse adviesbureau zijn de kosten voor het prestigieuze bouwproject de afgelopen twee jaar met meer dan tien procent gedrukt. De positie van Heidemij staat desondanks op de tocht, omdat het contract met het adviesbureau absoluut niet volgens de regels tot stand is gekomen. De door Heidemij geconstateerde fouten variëren van bouwtechnische details tot pogingen van de bouwheren een slaatje te slaan uit het project.

punt uit

● SS-20

Rusland wil overbodig geworden raketinstallaties verkopen aan het Zuidafrikaans ruimtevaartbedrijf Denel. De raketten, van het type SS-20, zouden geschikt gemaakt kunnen worden voor het in de ruimte brengen van satellieten. Een woordvoerder van Denel verklaarde gisteren dat het aanbod van de Russen komt. Het ANC heeft er bij de Russische regering op aangedrongen de eventuele verkoop van de SS-20-installaties te verbieden. Volgens de oppositiebeweging is de levering van de raketten in strijd met het wapenembargo dat de VN in 1977 tegen Zuid-Afrika heeft ingesteld.

● Drinkwater

Drinkwater moet 11,5 procent duurder worden. Dat kan als het leveren van drinkwater van het lage, naar het hoge btw-tarief gaat, stellen CDA en PvdA. Een en ander blijkt uit hun schriftelijke reacties op een wetsvoorstel verbruiksbelastingen op milieugrondslag. De regeringspartijen vinden hun voorstellen een goed alternatief voor de invoering van een grondwaterbelasting. Het kabinet houdt vooralsnog vast aan de belasting van grondwater.

● Leerplicht

Het CDA vindt dat wie de leerplicht heeft ontdoken, geen recht heeft op een uitkering. Ook vindt die partij dat de leerplicht veel strenger moet worden gecontroleerd. Bij allochtone leerlingen voelt het CDA er wel voor hen als leerplichtig te laten gelden, totdat zij voldoende de kennis van het Nederlands hebben.

● Vlucht

Meer dan 10.000 Zaïrese burgers zijn de afgelopen weken naar buurland Oeganda gevlucht, vanwege gevechten tussen militairen en rebellen in Oost-Zaïre. Oeganda zit nu dringend om hulp verlegen om de vluchtelingen te kunnen opvangen.

● Hoxha

De openbare aanklager van Albanië heeft gisteren veertien jaar gevangenisstraf geëist tegen Nexhmije Hoxha, de weduwe van de voormalige Albanese dictator Enver Hoxha, wegens misbruik van overheidsgelden. Tegen mede-aangeklaagde Kino Buxheli, een naaste medewerker van de Hoxha's, eiste hij negen jaar. Ook Buxheli is beschuldigd van misbruik van staatsfondsen en macht.

● Arrestaties

De politie van India heeft gisteren in de hoofdstad New Delhi meer dan 700 aanhangers van de extreem-rechtse hindu-partij Bharatiya Janata (BJP) opgepakt. De hindu-activisten hadden een beweging opgezet om moslim-immigranten uit de sloppenwijken van New Delhi te verdrijven.

● Verongelukt

Een 25-jarige Nederlandse vrouw is gisteren om het leven gekomen tijdens een skitocht in het Kleinwalsertal in Oostenrijk. Volgens de Oostenrijkse politie maakte de vrouw deel uit van een groep van vijf skiërs die onder leiding van een gids een tocht maakte. De Nederlandse gleed uit en stootte vervolgens haar hoofd aan een mast van de skilift. Kort daarop overleed ze aan haar verwondingen.

Douaniers omgekocht door internationale bende

Miljoenenfraude in Rotterdamse haven

Van onze redactie binnenland

ROTTERDAM – De douane heeft in Rotterdam een miljoenenfraude met olie, video-apparatuur, drank en vlees ontrafeld. Een bende heeft de afgelopen vier jaar voor een bedrag van honderd miljoen gulden aan invoerrechten, accijnzen en omzetbelasting ontdoken.

Tijdens het onderzoek zijn elf leden van de bende aangehouden. Enkele andere smokkelaars zijn nog voortvluchtig.

De fraude is mede mogelijk gemaakt door enkele omgekochte douane-ambtenaren. Zij zorgden ervoor dat douanedocumenten ten onrechte werden afgestempeld. Op het moment van hun aanhouding waren zij echter niet meer bij de douane werkzaam.

De internationaal opererende criminele organisatie deed voorkomen alsof de goederen met douanedocumenten werden geëxporteerd via de Rotterdamse haven naar landen buiten de Europese Gemeenschap. In werkelijkheid werden de goederen echter in het vrije verkeer van de EG gebracht zonder dat de verschuldigde invoerrechten, accijnzen en omzetbelasting waren betaald.

De douanerecherche in Rotterdam is ruim een jaar met het onderzoek bezig geweest. Voor het onderzoek is door de douanerecherche nauw samengewerkt met opsporingsdiensten in België, Duitsland, Luxemburg en Frankrijk. Deze internationale samenwerking heeft geleid tot de blootlegging van een groep personen en bedrijven, die zich ruim vier jaar met de grootscheepse fraude heeft beziggehouden.

Tijdens een omvangrijke actie op 9 november vorig jaar is op verschillende plaatsen in Nederland huiszoeking verricht. Daarbij zijn zes personen aangehouden. Gedurende het onderzoek zijn nog eens vijf mensen aangehouden.

Een aantal verdachten is nog voortvluchtig. Op één na bezitten alle aangehouden personen de Nederlandse nationaliteit.

'Serviërs moeten onvoorwaardelijk ja zeggen'

VN en EG houden vast aan vredesplan Bosnië

Van onze redactie buitenland

GENÈVE/SARAJEVO – De voorzitters van de vredesconferentie over Bosnië-Hercegovina, Lord Owen (namens de EG) en Cyrus Vance (VN), eisen dat de Bosnische Serviërs onvoorwaardelijk instemmen met het vredesplan, anders zullen de vredesbesprekingen in Genève onmiddellijk vastlopen. Dat heeft hun woordvoerder Fred Eckhard gisteren verklaard.

Owen en Vance willen morgen, wanneer de conferentie in Genève wordt hervat, slechts één antwoord horen van de Bosnische leider Radovan Karadzic: 'ja'. „Als hij voorwaarden verbindt aan het vredesplan zijn we weer terug bij af," aldus Eckhard.

Karadzic slaagde er woensdag in zijn parlement in Pale ondanks felle tegenstand over te halen „de principes" van het vredesplan te aanvaarden. Dat voorziet in een nieuwe grondwet waarbij Bosnië wordt verdeeld in tien autonome provincies, verenigd onder een centrale regering. Maar de Bosnische Serviërs houden vast aan hun eigen staat, die op den duur moet opgaan in één Groot-Servië, met de Servische gebieden in Kroatië.

Volgens Eckhard blijven Vance en Owen bij hun afwijzing van Karadzic' eis, dat de mogelijkheid van een Servische staat binnen de staat wordt opengehouden.

De Bosnische partijen komen morgen opnieuw in Genève bijeen om te praten over de twee andere delen van het plan: een bestand en de grenzen van de tien provincies. Dat laatste zal „een zeer moeilijk proces" worden, aldus Eckhard. Volgens de Geneefse kaart krijgen de Bosnische Serviërs geen gemeenschappelijke grens met Servië. Moslims en Serviërs zijn het oneens over het noordwestelijke gebied Bihac, en alle drie de partijen ruziën over de verdeling in het noorden en oosten.

Zie verder pagina 4
● Amnesty: verkrachten in Bosnië gaat door

Spectaculaire stijging van aantal consulten

Dokter en tandarts krijgen 't drukker

DEN HAAG – De Nederlanders zijn de afgelopen tien jaar veel meer gebruik gaan maken van de huisarts, tandarts en fysiotherapeut. Ook het gebruik van geneesmiddelen, vooral van de vrij verkrijgbare, is flink toegenomen. Een en ander blijkt uit cijfers van de continue Gezondheidsenquête die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks onder 9.000 personen verricht.

In de jaren tachtig is het percentage Nederlanders dat per jaar een huisarts bezoekt, gestegen van 69 procent in 1981 tot 75 procent in 1990, maar vervolgens niet meer toegenomen. Gemiddeld consulteerde de Nederlander de huisarts vier keer per jaar in 1992, tegen 3,5 keer in 1981. Per jaar heeft 7 procent van de bevolking zich tegen griep laten inenten.

De belangstelling voor alternatieve genezers toonde eenzelfde sort ontwikkeling als voor de 'gewone' huisarts en steeg van bijna vier procent in 1981 naar een vanaf 1990 constant niveau van bijna zes procent.

Het bezoek aan de tandarts nam toe van 61 procent van de Nederlanders in 1981 tot 73 procent in 1992. Gemiddeld werd de tandarts twee maal per jaar geconsulteerd. Het aantal mensen met een volledig kunstgebit nam in genoemde periode af van 32 naar 23 procent.

Sinds 1990 is het patiëntenbestand van fysiotherapeuten niet meer gestegen, nadat het van zeven procent van de bevolking in 1981 verdubbelde tot veertien procent in 1990.

Het bezoek aan specialisten in ziekenhuizen is met rond 38 procent van de bevolking de afgelopen twaalf jaar gelijk gebleven. Het percentage personen dat in een ziekenhuis wordt opgenomen daalde licht: van zeven tot acht procent van de bevolking aan het begin van de jaren tachtig tot zes procent aan het begin van de jaren negentig.

Het gebruik van voorgeschreven geneesmiddelen is licht gestegen, van 28 procent van de bevolking in 1984 tot 31 procent in 1992. Vrij verkrijgbare medicijnen zijn steeds meer in trek. In dezelfde periode steeg het gebruik ervan van zestien tot 24 procent. Meer vrouwen gebruiken ook de pil; in 1981 27 procent en in 1992 41 procent.

Verbaasd

De Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) is verbaasd over de negatieve uitkomsten van een onderzoek naar de tevredenheid onder patiënten over medicale hulpverleners. De Groninge advocaat mr. W.G. Verkruisen concludeert in een proefschrift dat 22,3 procent van die contacten voor de patiënten onbevredigend verloopt. Eén op de vijf van deze gevallen zou volgens Verkruisen zelfs aan de medisch tuchtrechter kunnen worden voorgelegd.

Woordvoerder Paul Wouters van de LHV zegt dat de uitkomsten van het Groninger promotie-onderzoek in strijd zijn met die van een onderzoek uit 1988. Uit een door het ministerie van WVC gevoerde enquête onder 13.000 patiënten bleek juist een grote tevredenheid over de huisarts.

PvdA-fractieleider Wöltgens wil opwinding over wao temperen

'Het speelkwartier is voorbij'

DOOR CAREL GOSELING
EN MARC PEEPERKORN

DEN HAAG – Maandag waren CDA en PvdA heel dicht bij een compromis over de wao. Op het laatste moment ging het mis. Sindsdien gooien de coalitiepartijen via de media met modder naar elkaar. De sfeer wordt bij wijze van spreken met het uur slechter. Gisteren werd bekend dat het CDA openlijk flirt met oppositieleider VVD. De coalitie staat onder druk. En dat terwijl het geschil alleen nog ging over de lengte van een overgangsuitkering voordat een arbeidsongeschikte terugvalt op een lagere uitkering afhankelijk van leeftijd en inkomen. Eigenlijk een technische kwestie. Waarom ging het dan toch mis?

PvdA-fractieleider Thijs Wöltgens wijst de term 'technische kwestie' van de hand. Volgens hem moet eerst gedefinieerd worden waartoe de sociale zekerheid dient. De PvdA'er beroept zich daarbij op 'het algemene gevoel'. Ten eerste dient de sociale zekerheid ervoor te zorgen dat iemand niet door een bepaalde bodem zakt, iets dat Wöltgens als 'een redelijk bestaan' omschrijft.

achtergrond

Ten tweede dient de sociale zekerheid ervoor te zorgen dat iemand die werkloos wordt via een uitkering die gekoppeld is aan het laatst verdiende loon, enige tijd kan wennen aan een toekomstige teruggang in inkomen. Hij verwijst naar de ww 'en eigenlijk is dat hetzelfde bij arbeidsongeschiktheid'. Voor Wöltgens valt het niet uit te leggen dat iemand die blijvend arbeidsongeschikt wordt, slechter wordt behandeld dan iemand in de ww. Dat die persoon wel ineens fors in inkomen zou terugvallen.

Doorbroken

Vanuit deze stellingname vond Wöltgens het compromisvoorstel van premier Lubbers om een arbeidsongeschikte hoogstens een jaar een overgangsuitkering te geven waar dat bij een ww'er maximaal vijf jaar is, niet te verteren. „De lengte van de overgangstermijn moet vergelijkbaar zijn met de ww. Er moet een redelijke parallel zijn. In het voorstel-Lubbers werd die in sterke mate doorbroken," stelt Wöltgens.

Hoewel ook de PvdA de mogelijkheid van het individueel of collectief bijverzekeren niet wegpoetst, acht Wöltgens het 'een bodemtaak voor de rijksoverheid' om bij arbeidsongeschiktheid minstens hetzelfde te doen als bij werkloosheid.

Daarmee staat Wöltgens lijnrecht tegenover het CDA. Desondanks ziet hij 'nog steeds mogelijkheden om tot vormen van overeenstemming te komen'. Waar die liggen wil de sociaaldemocraat niet zeggen. „Ik durf niet te zeggen wat de ondergrens voor ons is. De intentie is om er uit te komen. Door het formuleren van een ondergrens worden de onderhandelingen niet gemakkelijker."

Natuurlijk heeft de PvdA-fractieleider ook kennis genomen van de harde taal van het CDA aan het adres van zijn partij. De christen-democraten zouden het gezeur van de PvdA 'spuugzat' zijn. Wöltgens: „In het wao-proces is een situatie ontstaan waarbij het politieke spel erg dominant is geworden. Winst of verlies. Prestige. Dat hoort bij het politieke handwerk. Maar het gaat wel om een wet die tamelijk bepalend is voor de arbeidsongeschikten."

● *Thijs Wöltgens: „In het wao-proces is een situatie ontstaan waarbij het politieke spel erg dominant is geworden. Winst of verlies. Prestige."* Foto: GPD

Speelkwartier

„Er moet een moment komen dat je zegt: 'Het speelkwartier is voorbij. Nu moeten we weer zien waar het echt over gaat'. Overmorgen moeten we de arbeidsongeschikten wel kunnen verklaren waarom we zo gehandeld hebben. En daarvoor is rust nodig. Ik doe daartoe een beroep op mijzelf en mijn collega's in de Kamer. Het spel moeten wij accepteren, maar het is nu weer tijd te kijken naar de achtergrond. De sociale motieven."

Zelf zegt Wöltgens een consistente lijn in het hele wao-debat te hebben vastgehouden. Hij wijst erop al in augustus 1991 te hebben aangegeven dat als het beter zou gaan met het aantal arbeidsongeschikten, de bestaande wao'ers ontzien moesten worden bij ingrepen in de uitkering. Daarbij heeft de PvdA ook voorstellen gedaan om financiële nadelen die dan zouden optreden voor de Staat (minder bezuinigingen) op te vangen.

„In mijn waarneming heeft het CDA een draai gemaakt," stelt de PvdA'er. Dat gebeurde begin deze maand toen CDA-fractieleider Brinkman kenbaar maakte af te willen van een wao-uitkering die gebaseerd was op het laatstverdiende loon. „Ik was daar erg verbaasd over. Dat kan de rijksoverheid niet goed vinden. Dan valt iemand ineens terug op 50 procent van zijn inkomen. Dat gaat inhoudelijk erg ver," aldus Wöltgens.

De reden voor de koerswijziging bij het CDA kan hij niet goed achterhalen. Hij wil daar ook geen harde uitspraken over doen omdat het vinden van een uitweg daardoor alleen nog moeilijker zou worden. Wel gelooft hij dat 'het spel-, prestige-element' een rol heeft gespeeld. Ook ziet hij een verklaring in het feit dat Brinkman al lang de beoogde nieuwe premier is en mogelijk een krachtige daad wilde stellen.

„Maar uiteindelijk zal het prestige toch moeten wijken voor hetgeen je voor je eigen geweten ten opzichte van de samenleving nog kunt verantwoorden," filosofeert Wöltgens.

Toch is er nu een mediaslag tussen PvdA en CDA. „We staan nu een beetje stijf tegenover elkaar, ja. Over en weer," erkent de PvdA-voorman. Hij wil desalniettemin zo snel mogelijk weer tot 'een zinnig gesprek' komen met het CDA. Een gesprek waarin over en weer bewegingen mogelijk zijn. Wöltgens is absoluut bereid daartoe de eerste stap te zetten. De uitkomst zal echter hoe dan ook sociaal verantwoord moeten zijn.

Over meningsverschillen tussen hemzelf en PvdA-leider Kok wil Wöltgens niets horen. Over verhalen daaromtrent die al direct maandagavond in politiek-Den Haag de ronde deden zegt hij: „Het is een beetje merkwaardig bij het CDA. Mensen beweren daar dingen over bijeenkomsten waar ze zelf niet eens bij zijn geweest."

Dat gezegd hebbende wil Wöltgens toch nog eens benadrukken dat het naar zijn mening het beste is als de coalitie zelf uit de wao-zaak komt. Dat het CDA daar niets meer voor zou voelen en al contacten heeft met de VVD wijst Wöltgens van de hand. „Uit mijn contacten met het CDA kan ik niet opmaken dat die fase al is aangebroken," stelt hij.

Deadline

Wanneer moeten CDA en PvdA dan toch nog tot elkaar komen? Wöltgens: „Het is een bekend verschijnsel in dit soort processen dat de echte knopen pas aan het einde worden doorgehakt. Tegen de deadline aan. Bij het indienen van de amendementen en de stemming over de wetgeving. Dan moet de doorslag geven wat nog sociaal verantwoord is. Wij zijn, hoop ik, verstandige politici. Het gaat om een wet en in die wet om mensen. Wij moeten de lange onzekerheid voor hen wegnemen. Er moet een wet komen waar wij trots op zijn, ook nog over een aantal jaren."

Geen wonder dat Wöltgens het woord 'crisis' niet in de mond wil nemen. „Mijn inzet is erop gericht de coalitie overeind te houden. Ik wil verder niet speculeren. Ik ga ook niet in op allerlei 'als'-vragen. Een redelijke overeenstemming kan nog. De inhoud is straks bepalend. Ik wil de pleister op het gezicht van dit kabinet (een uitspraak van CDA-fractieleider Brinkman, red.) voorkomen."

Clinton reist van het ene galabal naar het andere

Mama danst en daddy rockt

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – Uiteindelijk moest hij toch de sax blazen. Zes bals had hij de verleiding weten te weerstaan, maar op het feest van zijn eigen Arkansas gooide de nieuwe president van de Verenigde Staten even de remmen los. Op een tenorsax blies hij de rockklassieker 'Your mama don't dance and your daddy don't rock and roll' mee.

Maar mama Hillary danste en daddy Bill rockte wèl op deze avond, die van Washington even een bruisende stad maakte. Nooit is de komst van een nieuwe president zo uitbundig gevierd. 's Middags honderdduizenden op straat, 's avonds tienduizenden op de vele bals. De opwinding was bijna voelbaar. Het leek wel een bevrijdingsfeest.

Maar het gebeurt elke vier jaar en veel van de feestvierders waren er in 1989 ook bij. „Je ziet hier Democraten èn Republikeinen," zei een organisator. „Wie iets voorstelt en gezien wil worden is er, al heeft hij niet op Clinton gestemd." Het is ook opvallend hoe positief veel Republikeinen ineens over de nieuwe president spreken.

Totaal telden 67.000 mensen 125 dollar neer in de hoop een glimp van de nieuwe president op te vangen. Die ging alle twaalf party's langs om zich overal toch even te laten zien. Een dankwoordje, een kort dansje met Hillary, een verzoeknummer van het orkest en hup, de limousine in op weg naar het volgende feest.

MTV

De verandering die Bill Clinton in zijn aanvaardingsrede predikte, was ook aan het feestgebeuren merkbaar. De bals leken, ondanks de smokings en avondjurken, eerder popconcerten. Het 'hottest ticket in town' was het feest van de popzender MTV, waar tienduizend mensen opeengeperst een keur van rockartiesten zagen optreden.

De kaartjes waren al weken op, maar er waren er die tienduizend dollar boden om erbij te mogen zijn. Zelfs ANC-leider Nelson Mandela vroeg (en kreeg) er een. Dat een nieuwe generatie politici aan de macht is gekomen, blijkt wel uit het feit dat Clinton, Al Gore en een reeks top-Democraten bij MTV hun opwachting maakten.

Roger Clinton, de halfbroer van de president, mocht er zelfs met zijn band optreden. Roger – een ex-drugsverslaafde – komt er eerlijk voor uit dat hij hoopt dat de roem van zijn broer ook een beetje op hem zal afstralen en dat daardoor zijn tot nog toe niet erg succesvolle muzikale carrière een impuls krijgt.

Roger – die aanvankelijk angstvallig buiten de schijnwerpers werd gehouden – heeft al een platencontract van 200.000 dollar getekend, is van plan tegen betaling speeches te gaan houden over hoe hij zijn verslaving is kwijtgeraakt en denkt na over een boek over zijn jeugd met een alcoholische vader.

Troost

De dag was begonnen met een kerkdienst en koffie bij George en Barbara Bush op het Witte Huis, waar de gangen en de kamers nog leeg waren. Pas kort na de beëdiging, terwijl de nieuwe president voor de deur de parade van zijn volk afnam, reed aan de achterkant de verhuiswagen met de spulletjes van de Clintons voor.

George Bush had toen al voorgoed de deur van het Witte Huis achter zich dichtgetrokken. Met pijn in het hart, verzekerde zijn zoon Jeb. „Hij heeft troost gevonden in het feit dat hij tot op het laatst nog veel werk te doen had. Dat gaf hem een doel, en de kans om over het heden te denken en niet over gisteren."

Tot een uur voordat de Clintons op bezoek kwamen, overlegde Bush nog met zijn veiligheidsadviseurs over de situatie in Irak. En tekende hij zijn laatste presidentiële besluiten, zoals de benoeming van enkele trouwe medewerkers op mooie posten. „Laten we in stijl gaan," had hij de dag na de verkiezingen al gezegd.

● *Bill Clinton kon er niet meer onder uit, hij moest saxofoon spelen op het feest van zijn eigen Arkansas. De nieuwe president bracht een stevige rockklassieker ten gehore.* Foto: REUTER

En hij ging in stijl – uitgeleide gedaan door de Clintons op het gras achter het Capitool. Met de marinehelicopter die hem zo vaak vervoerd heeft, op weg naar de luchtmachtbasis Andrews, waar de Air Force One gereed stond om hem voor de allerlaatste keer te vervoeren. Voortaan moet Bush weer gewoon een vliegticket kopen.

Vier uur na de eedaflegging waren George en Barbara Bush thuis in Texas. Zonder afscheidsrede tot het volk, zoals was verwacht. Daar was het de laatste dagen (dankzij Saddam Hoessein) gewoon te druk voor, zei (ex-)woordvoerder Marlin Fitzwater. De geslagen Bush wilde gewoon liever met stille trom vertrekken.

Commercie

De Democraten kunnen inmiddels de kas gaan opmaken. De inhuldiging van Bill Clinton dreigt de duurste uit de geschiedenis te worden. Er was 20 miljoen dollar begroot, maar de schattingen gaan eerder naar de 30 miljoen. Geen soberheid bij de Democraten, die de Amerikanen oproepen om de buikriem aan te halen.

Het geld komt echter voor het grootste deel uit de kas van tientallen grote ondernemingen, en daar wordt veel ophef over gemaakt. Bedrijven als Coca Cola, General Electric, American Express en Ford hebben soms meer dan honderdduizend dollar in de festiviteiten rond Clinton gestoken. En doen dat natuurlijk niet voor niks.

Clinton, die zulke strenge regels tegen belangenverstrengeling voor zijn kabinetsleden opstelde, maakt zich volgens de critici zo tot pion van het bedrijfsleven. De inhuldiging van de president is een publieke zaak, en niet een die door het bedrijfsleven gekocht kan worden. „Is Clinton straks net zo te koop?", klinkt het al.

De broers van Hillary Clinton hadden zelfs bedrijven aangeschreven om geld te krijgen voor een feestje ten behoeve van hun zus en zwager. En de nieuwe minister van Handel Ron Brown moest een partij te zijner ere afzeggen nadat bekend was geworden dat het feest werd gesponsord door een sigarettenfabrikant.

Dit is een nieuw soort Democraten. Zelfs op het speciale bal voor de daklozen van Washington werd kaviaar en champagne geserveerd. Maar ook de sloebers van de stad passen zich aan. „Waar zijn de daklozen?", vroeg een tv-verslaggever op het bal zich vertwijfeld af. Hij zag alleen maar smokings en avondjurken. Maar de burgemeester had dan ook speciaal bij een verhuurbedrijf voor avondkleding korting voor de daklozen bedongen.

Amnesty: verkrachten in Bosnië gaat door

DEN HAAG – Verkrachtingen en mishandeling van vrouwen zijn in Bosnië-Hercegovina wijd verspreid en soms ook systematisch. Dit schrijft Amnesty International in een van zijn twee rapporten over mensenrechtenschendingen in de voormalige Joegoslavische republiek die gisteren zijn verschenen.

Een onderzoeksteam van de mensenrechtenorganisatie dat vorige maand in Bosnië slachtoffers en ooggetuigen heeft geïnterviewd, concludeert dat seksueel misbruik van vrouwen 'een duidelijk onderdeel van de etnische onderdrukking lijkt te vormen'. De onderzoekers beschrijven gevallen van vrouwen die in hun eigen huis werden verkracht, maar ook van vrouwen die werden meegenomen naar hotels en andere gebouwen waar ze soms urenlang en vaak door meer mannen werden misbruikt en mishandeld. Ook meisjes is dit overkomen.

Soldaten van alle bij het conflict betrokken partijen maken zich hieraan schuldig, maar de meeste slachtoffers zijn Moslim-vrouwen die in handen van Servische militairen zijn gevallen, zegt Amnesty.

Een 17-jarig Moslim-meisje vertelde het Amnesty-team dat Serviërs haar en andere vrouwen uit haar dorp hadden meegenomen naar een bos. Samen met ongeveer honderd andere vrouwen werden ze daar drie maanden lang gevangen gehouden en regelmatig verkracht. Toen vrouwen probeerden haar uit handen van de verkrachters te houden, ranselden soldaten hen af.

Het is onduidelijk of de verkrachtingen geschieden in opdracht van de militaire leiders. Maar Amnesty meent dat ze op zijn minst worden gedoogd en de verantwoordelijken worden niet vervolgd.

In het tweede rapport beschrijft het team de gruwelijkheden in de Bosnische stad Bosanski Petrovac. Het is opgetekend aan de hand van het dagboek van een Moslim-inwoner. Eerst verloren de Moslims hun banen. Daarna verdreven Servische troepen hen uit hun huizen en vervolgens namen ze velen gevangen, martelden en doodden hen. Duizenden sloegen op de vlucht. De mensenrechtenorganisatie zegt dat dit soort praktijken in Bosnië-Hercegovina nog altijd doorgaan en heeft weinig hoop dat de vredesconferentie in Genève daar verandering in brengt.

Autoverkeer toegenomen

VOORBURG – Het aantal afgelegde autokilometers is vorig jaar met 2,9 procent gestegen tot 86,6 miljard, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het aantal auto's nam met ruim 1 procent toe tot bijna 5,3 miljoen, terwijl het gemiddelde aantal kilomers per auto eveneens met ruim 1 procent steeg tot 16.340 kilometer. Het autobezit onder mannen nam af met 1 procent, maar daar stond tegenover dat het aantal vrouwen met een auto met 7 procent steeg.

Fietsverkoop in 1992 gedaald

DEN HAAG (ANP) - De enorme groei in de verkoop van het aantal fietsen lijkt voorbij. Groeide de markt van 1988 tot en met 1991 met ruim 70 procent, in 1992 werd er 1 procent minder fietsen verkocht. De verkoop van gemotoriseerde tweewielers kende in 1992 zelfs een daling van 9 procent. Dat blijkt uit een onderzoek van het blad „Tweewieler" onder 250 vakhandelaren.

Uit de enquete blijkt ook dat de handelaren voor 1993 geen verbetering verwachten. „Tweewieler" verwacht zelfs een daling van 2 procent. De handelaren zelf denken iets meer dan 1 miljoen nieuwe fietsen te kunnen verkopen, in 1992 waren dat er zo'n 1,2 miljoen. In 1991 werden nog ruim 1,4 miljoen fietsen verkocht. Ondanks de terugval denken de handelaren dat het niet tot een prijzenslag op de tweewieler-markt komt.

Volgens de handelaren wordt de invloed van het weer in Nederland steeds belangrijker. Mensen gebruiken een fiets niet alleen meer om naar hun werk te rijden, maar steeds meer voor allerlei vormen van recreatie. En juist in die categoriën fietsen is het afgelopen jaar flink de klad gekomen. Vooral de verkoop van de Mountain Bikes liep aanzienlijk terug.

Van zowel de gewone Hollandse sport/stad/toerfiets als de moderne toerfiets daalde de verkoop vorig jaar niet. Een topper was in 1992 de Hybride, een van de Mountain Bike afgeleide fiets die echter veel comfortabeler is om op te rijden.

Om bedrijven in problemen financieel te steunen

Nieuw industriefonds

Van onze redactie economie

N HAAG – Er komt een industriefonds waaruit hoogwaardige bedrijven die in financiële problemen raken, financiële steun krijgen. Minister Andriessen (Economische Zaken) heeft gistermiddag op een persconferentie bekend gemaakt.

ewindsman stort zelf 200 miljoen gulden in het fonds. Een soortgelijk bedrag dragen de gezamenlijke banken en de verzekeringsmaatschappijen bij. De Nationale investeringsbank (NIB) vult het totaal nog eens tien procent aan. Het fonds omvat zo 660 miljoen gulden. NIB gaat het fonds ook beheren. pensioenfondsen in ons land gaan deelnemen in het fonds is onduidelijk. Ambtenaren van Economische Zaken hebben wel de fondsen overlegd, maar dat niet tot een definitief akkoord d. Mochten de pensioenfondsen alsnog gaan meedoen, en dat is verwachting, dan zou het fonds 880 miljoen gulden groot worden.

het fonds komt er een additionele faciliteit voor het bedrijfsleven n op de reeds bestaande steunregelingen. Via het fonds moet het aanbod van risicokapitaal voor in kern gezonde bedrijven vergroot den.

sters

het fonds precies gaat werken gisteren door ambtenaren van essen nog verzwegen. Naar dt gaat het om financiële gas. Die zouden ertoe moeten leiden dat de betrokken bedrijven elders gemakkelijker geld kunnen krijgen.

Het geld zou vooral moeten gaan naar clusters van bedrijven die van groot belang zijn voor de industriële toekomst van ons land. Te denken valt dan aan Nedcar, Oce-Van der Grinten, Daf, Fokker en Hoogovens.

De idee voor het fonds is afkomstig van PvdA-kamerlid Van Gelder. Bij de behandeling van de begroting Economische Zaken 1993, eind vorig jaar in de Kamer, bleken de andere grote fracties zijn initiatief te steunen.

'Fouten bij uitkeringen onderschat'

ZOETERMEER – Het Gemeenschappelijk Administratiekantoor) en de zelfstandige bedrijfsverenigingen (zorgsector, bouw, chten, bakkers, slachterijen en iers) hebben over 1991 meer n gemaakt bij de toekenning uitkeringen dan zij zelf opgeEen verklaring dat de uitkerinvolgens de wet terecht zijn ekend, de rechtmatigheidsverng per uitkering die staatssearis Ter Veld verlangt van de chtkamer van de Sociale Verringsraad, zal vermoedelijk nog 1994 op zich laten wachten. erkent de Toezichtkamer in een port dat gisteren werd besproken.

ICI en BASF ruilen belangen

ARNHEM - Het Britse chemieconcern ICI doet zijn polypropeenfabriek in Rozenburg over aan de Duitse onderneming BASF. Alle 130 werknemers worden daarbij overgenomen, zo heeft BASF meegedeeld. De transactie is onderdeel van een principe-akkoord tussen ICI en BASF voor een ruil van kunststoffabrieken om de rentabiliteit te verbeteren. Daarbij zullen de Duitsers een nader te bepalen bedrag bijbetalen.

BASF verwerft behalve het bedrijf in Rozenburg ook een polypropeenfabriek in het Engelse Wilton met 400 werknemers. De produktiecapaciteit van het concern voor polypropeen wordt hierdoor verdubbeld tot 600.000 ton per jaar. BASF beschouwt de produktie van deze kunststof als kernactiviteit en denkt via de schaalvergroting betere resultaten te kunnen behalen.

ICI streeft in de kunststofsector naar versterking van zijn positie op het gebied van de acrylaatprodukten en neemt daartoe de BASF-bedrijven Resart in Mainz en Critesa in Barcelona over. Zij produceren polymethylmethacrylaat en hebben samen 400 werknemers. Hun gezamenlijke omzet bedraagt omgerekend f 167 miljoen tegen f 375 miljoen voor de door ICI af te stoten bedrijven. BASF zal het Britse concern wegens dit verschil nog een bedrag in contanten betalen.

Aanval op malusregeling

● *KNOV-voorzitter Kamminga presenteert het zwartboek.* Foto: ANP

KNOV maakt zwartboek

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Het midden- en kleinbedrijf is frontaal in de aanval gegaan tegen de wet die bedrijven verplicht boetes te betalen als hun werknemers arbeidsongeschikt raken. Gisteren presenteerde KNOV-voorzitter J. Kamminga een zwartboek, met schrijnende voorbeelden van gevolgen van de 'bonus/malus-regeling'.

Het zwartboek schetst een aantal pijnlijke gevallen van bedrijven die opdraaien voor de gevolgen van (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid van hun werknemers. Het meest steekt de werkgeversorganisatie KNOV het feit dat de ondernemers part noch deel hebben aan die ongeschiktheid. En dat zij boete ('malus') moeten betalen, terwijl zij al zo veel voor wao'ers doen of al zo veel arbeidsongeschikten in dienst hebben.

Volgens het KNOV hebben meer dan duizend ondernemers en brancheverenigingen klachten opgestuurd, na een oproep van het verbond om als onrechtvaardig ervaren boetes te melden. Het verbond hoopt met de publikatie van dit zwartboek vooral te voorkómen dat de boetes volgende maand worden opgetrokken tot maximaal een jaarloon (van de arbeidsongeschikte).

Het zwartboek beschrijft een aantal gevallen van aangezegde malusboetes, waar de werkgever niets aan kan doen. En dus ook niet voor de boete - veelal tussen de 5000 en 15.000 gulden per jaar - wil opdraaien. Voor een deel gaat het om werknemers die door 'eigen schuld' arbeidongeschikt raken: sportblessures, gevallen bij paardrijles, problemen met contactlenzen, drankmisbruik, roekeloos werken of bestaande klaehten.

Maar een heleboel gevallen zijn aan de werkgever noch aan de arbeidsongeschikte te wijten. Een scala van aandoeningen als reuma, hersenbloeding, mislukte (rug)operaties, schizofrenie, verkeersongevallen, buitenbaarmoederlijke zwangerschap, suikerziekte, transfusie met besmet bloed en verlammingen passeert de revue. Ook de overname - na faillissement - van personeel kan tot boetes leiden.

Binnenkort gesprekken met kabelexploitanten

PTT: beter beeld en geluid op kabel

Van onze redactie economie

DEN HAAG – PTT Telecom gaat enkele honderden miljoenen guldens investeren voor betere doorgave van televisiebeelden via de kabel. Door de aanleg van glasvezelkabels tussen zendstations en kabelexploitanten kunnen daardoor de Nederlandse tv-kanalen tot 'bijnastudioniveau' worden ontvangen. Ook de kwaliteit van een aantal buitenlandse zenders kan veel beter worden. Uiteindelijk zullen 24 tv- en 30 radiozenders via de nieuwe infrastructuur verzonden kunnen worden naar de plaatselijke of regionale kabelexploitanten.

Binnenkort zullen gesprekken plaatsvinden met de diverse kabelexploitanten. De grootste daarvan, Casema in Rijswijk, is een (meerderheids-) dochter van Koninklijke PTT Nederland, evenals PTT Telecom. Casema verzorgt de kabelnetten in de provincies Utrecht en Zuid-Holland. Eind 1994 moet de nieuwe infrastructuur van PTT Telecom volledig in werking zijn.

Glasvezel

De aanleg voor het eigen glasvezelnet door PTT Telecom voor de doorgifte van beeld en geluid valt overigens binnen de jaarlijkse investeringen van ongeveer 3,5 miljard gulden, die ook voor 1993 waren voorzien. Het zenden via de ether naar de ontvangstinstallaties van de kabelexploitanten, waarbij kwaliteitsverlies optreedt, gaat hiermee tot het verleden behoren. Naast het verzorgen van betere beeld- en geluidskwaliteit is glasvezel ook geschikt voor andere commerciële diensten of het selectief verspreiden van regionale reclameboodschappen.

Het uitbreiden van het glasvezelnetwerk tot aan de huiskamer is volgens de PTT-woordvoerder nog niet aan de orde. Het doorgeven van betere beeld- en geluidskwaliteit is ook mogelijk via de bestaande twee-fasen kabels. Recent maakte het energiebedrijf van Haarlem (tevens kabelexploitant) echter bekend een eigen glasvezelnet te willen aanleggen. Dat zou kunnen aansluiten op het verbeterde, landelijke PTT-netwerk.

Zinkwit koopt Frans bedrijf

MAASTRICHT – De Koninklijke Maastrichtse Zinkwit-Maatschappij nv, eigenaar van Zinkwit in Eijsden, heeft de nieuwe zinkoxyde-activiteiten overgenomen van het moederbedrijf Union Minière in Frankrijk. De aankoop betekent een verdubbeling van de huidige produktie-capaciteit, die daardoor toeneemt tot 70.00 ton. KMZM heeft er ongeveer 60 miljoen gulden voor betaald.

Werkloosheid in Groot-Brittannië blijft stijgen

LONDEN – De economische malaise in Groot-Brittannië duurt onverminderd voort. Het aantal werklozen is in december voor de 32ste achtereenvolgende maand gestegen en ligt nu op het hoogste niveau in bijna zes jaar, zo heeft de regering gisteren meegedeeld.

Ook werd bekend dat de Britse industriële produktie in november onverwacht sterk is afgenomen met 0,6 procent.

Het aantal werklozen steeg vorige maand met 60.800 tot ruim 2,97 miljoen en komt daarmee dicht bij de politiek gevoelige grens van drie miljoen. Het was de sterkste stijging sinds juli 1991. Het percentage werklozen onder de beroepsbevolking ging in december omhoog van 10,3 naar 10,5, het hoogste peil sinds maart 1987.

munt uit

● Stork

Bij Stork Limburg bv is P. Nooren benoemd tot adjunct-directeur. Nooren blijft tevens business manager montagediensten bij hetzelfde bedrijf.

● Zuidlease

In Sittard is de autolease-maatschappij Zuidlease bv van start gegaan. Directeur is W. Berkhof, voorheen werkzaam bij VW-Vencken, Canton Reiss, Auto Tasco en Eco-Lease. Zuidlease richt zich met name op bedrijven en instellingen in Noord-Brabant en Limburg.

● Janssen Pers

Janssen Pers in Gennep krijgt andere aandeelhouders. Op initiatief van het management van Nederlands grootste onafhankelijk uitgever van huis-aan-huisbladen stoot eigenaar P.V. J.H. Janssen 43 procent van zijn aandelenkapitaal af aan de participatiemaatschappij Gilde Investment Funds in ruil voor een kapitaalinjectie. Ook neemt de bestuurstop onder leiding van algemeen directeur J. Verheijen een belang van 22 procent, zo heeft Verheijen gisteren bevestigd.

● Rente

De Bundesbank heeft op haar tweewekelijkse vergadering van gisteren geen verandering gebracht in de officiële rentetarieven, zo is na afloop van de bijeenkomst meegedeeld. De financiële markten hopen, al maanden op een renteverlaging in Duitsland. Maar de kans is klein. De vergadering werd bijgewoond door de Duitse minister van Financiën, Theo Waigel. Hij gaf een toelichting op de voorderingen bij het tot stand brengen van het zogenoemde solidariteitspact. Dat voorziet in loonmatiging, beperking van de overheidsuitgaven en andere maatregelen ter sanering van de economie, vooral in de voormalige DDR.

● Digital

Het is nog onduidelijk welke gevolgen de nieuwe saneringsoperatie van Digital Equipment voor de Nederlandse vestigingen heeft. Het Amerikaanse bedrijf wil terug van 110.000 naar 85.000 werknemers door integratie van vestigingen. Maar omdat de Nederlandse bedrijven tot nog toe hun winstdoelstellingen halen, is volgens een woordvoerster van de hoofdvestiging in Utrecht nog lang niet zeker wat er in Nederland gaat gebeuren. Volgens haar moeten de plannen tegen de zomer bekend zijn. De vakbonden gaan uit van het verlies van arbeidsplaatsen en een mogelijke nieuwe ontslagronde. Maar volgens de woordvoerster is dat een te voorbarige conclusie.

beurs

tevig

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs is gisteren bij een stevige omzet goed blijven liggen. Om koers te blijven hoefde Amsterdam niet naar het buitenland te kijken. Op de beurs in Londen sloot FTS-index ruim 24 punten hoger. wijl in de Verenigde Staten de Dow Jones-index al snel op negen punten verlies stond.

teren kon de beurs bij een redelijke vraag aan het begin van de handel redelijk oplopen. Rond het middaguur stabiliseerde de handel om later op de dag iets terug te zakken.

obligatiemarkt sloot per saldo veranderd tot een tikje lager. Gisteren werd net als woensdag even pas op de plaats gemaakt na de sterke stijging aan het begin van de week.

uitgeversfondsen en de financiële waarden lagen goed gevraagd. Wolters Kluwer kon daarop f 1,60 winnen tot f 88,90, VNU twee kwartjes tot f 98,20 en Elsevier zes dubbeltjes tot f 123,50. Aegon was tig cent beter op f 80, Amev kwartjes op f 62,90 en ING 0,60 op 58,80. ABN Amro steeg tig cent tot f 53,90.

de internationale waarden lag ilips als kennelijk herstelfonds d in de belangstelling van de beleggers. Bij een omzet van 1,9 miljoen stuks in dubbeltelling sloot het elektronicafonds f 0,70 beter op 23,50. De andere internationale waarden sloten onveranderd tot enkele dubbeltjes hoger. Alleen Unilever moest vier dubbeltjes inleveren f 192,40.

Hoofdfondsen

	v.k.	s.k.
ABN Amro	53,60	53,90
ABN Amro A.in F.	80,00	79,90
ABN Amro Obl.Gr.f.	193,20	193,20
Aegon	79,70	80,00
Ahold	89,90	89,60
Akzo	137,40	137,70
Ahrenta	209,30	209,60
Amev cert.	62,40	62,90
Bols cert.	47,00	46,10d
Bührm.Tet. c.	31,00	30,60
CSM cert.	107,40	107,40
DAF	7,00f	7,75f
Dordtsche Petr.	132,60	133,20
DSM	78,70	78,60
Elsevier	122,90	123,50
Fokker cert.	14,10	13,90
Gist-Broc. cert.	36,10f	36,40
Heineken	166,60	166,20
Hoogovens nrc	23,50	23,50
Hunter Douglas	44,30	43,80
Int.Müller	55,50	55,50
Int.Ned.Gr. c.	58,20	58,80
KLM	26,80	26,90
Kon. KNP	30,90	30,50
Kon. Olie	143,20	143,40
Nedlloyd	28,70	28,80
Océ-v.d.Gr.	42,30	43,20
Pakhoed cert.	36,10	36,20
Philips	22,80	23,50
Polygram	45,70	45,80
Robeco	97,70	97,90
Rodamco	47,40	47,20
Rolinco	96,00	96,00e
Rorento	81,70	81,70
Stork	29,40	29,60
Unilever cert.	192,80	192,40
Van Ommeren nrc	33,40	33,10
Ver.Bezit VNU	97,70	98,20
Wessanen cert.	98,50	98,30
Wolters-Kluwer	87,30	88,90

Avondkoersen Amsterdam

Elsevier 123,30 (123,50)
Kon.Olie 143,40-143,70 (143,40)
Philips 23,50-23,90 (23,50)
Unilever 192,40-192,80 (192,40)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	47,10	47,70
ABN AmroHld.prf.	6,30	6,29
ABN AmroHld.div'93	52,00	52,30
ACF-Holding c.	32,50	32,80
Ahrend Groep c.	92,80	92,50a
Asd Options Tr.	8,90	9,90
Asd. Rubber	2,05	1,95
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	113,50	113,50
Athlon Groep	40,00	39,50
Athlon Groep nrc	40,00	40,00
Aut.Ind.R'dam	56,00	55,00a
BAM Groep	76,00	76,00
Batenburg	143,30	143,30
Beers	109,80	109,80
Begemann Groep	70,50	69,60
Belindo	309,00	309,00
Blydenst.-Will.	20,50	20,00
Boer Boekh. Kon.	21,30	21,30
Boer De Winkelb.	64,50	64,20
Borsumy Wehry	54,80	55,70
Boskalis Westm.	26,90	27,40
Boskalis pref.	26,90	27,30
Braat Beheer	28,90	28,90
Breevast	11,30	10,80
Burgman-Heybroek	1700,00	1700,00
Calvé-Delft pref	825,00b	825,00b
Calvé-Delft cert	1225,00	1215,00
Cindu Intern.	115,00	112,00
Claimindo	300,00	302,00
Content Beheer	23,50	23,30
Credit LBN	23,40	23,50e
Crown v.G. cert.	113,30	113,50
CSM	106,90	107,00
DAF cert.	5,30	5,90
Delft Instrum.	16,90	16,90
Dorp-Groep	37,50	37,80
Draka Holding	23,70	23,50a
Econosto	19,80	19,90
EMBA	125,00b	125,00
Eriks Holding	69,80	69,80
Flexovit Int.	46,00	47,00
Frans Maas cert.	46,20	47,00
Fugro McClelland	25,20	25,00
Gamma Holding	82,50	80,50
Gamma pref.	5,70	5,75
Garzarelli $	11,00	11,00
Getronics	30,90	30,20
Geveke	17,00	17,20
Giessen-de N.	124,00	124,00
Goudsmit	31,00	32,00
Grolsch	188,00	191,00
GTI-Holding	184,50	184,50
Hagemeyer	141,10	141,00
HAL Trust B	13,70	13,60
HAL Trust Unit	13,70	13,60
HBG	182,00	183,50
Heineken Hold.	143,30	143,00
Hes Beheer c	13,20	13,10
Hoek's Mach.	57,00	57,00
Holl.Sea S.	0,30	0,30
Holl. Ind. Mij	33,00	33,00
Hoop Eff.bank	7,90	7,90
Hunter D.pref.	2,50	–
IHC Caland	94,20	94,50
Kas-Associatie	33,90	34,90
Kempen & Co	6,90	6,60
Klene Holding	93,00	93,00
Kondor Wessels	29,50	29,50
KBB	68,00	68,30
Kon. Sphinx	46,50	46,50
Koppelpoort	332,00a	320,00
Krasnapolsky	200,00	200,00
Landré & Gl.	49,00	48,80
Macintosh	33,50	34,70
Maxwell Petr.	118,00	117,00
Moeara Enim	1183,00	1185,00
M.Enim OB-cert.	15400,00	15350,00
Moolen Holding	26,00	26,50
Mulder Boskoop	40,10	40,10
Multihouse	2,60	2,70
Naeff	469,00	–
NAGRON	58,00	59,70
NIB	740,00	740,00
NBM-Amstelland	7,10	7,70
NEDAP	34,80	34,80
NKF Holding	105,00	101,50
Ned.Part.Mij	52,00	53,00
Ned.Springst.	7200,00	–
Norit	17,70	17,50
Nutricia GB	110,50	111,00
Nutricia VB	115,50	115,90
Nijv.-Ten Cate	73,90	74,20
Omnium Europe	8,50b	4,00
OPG cert.	31,00	31,30
Orco Bank cert.	74,30	74,30
OTRA	232,00	232,00
Palthe	29,50	29,70
philips div'93	22,00	23,00
Pirelli Tyre	12,10	12,50
Polynorm	138,00	138,00
Porcel. Fles	138,00	138,00
Randstad	44,50	44,50
Reesink	72,20	72,00
Samas Groep	27,70	27,70
Sarakreek	14,00	13,70
Schuitema	1675,00	1675,00
Schuttersveld	31,10	32,00
Smit Intern.	22,80	22,80
St.Bankiers c.	13,80	13,80
Stad Rotterdam c	41,40	41,60
Telegraaf De	96,00	96,50
Textielgr.Twente	82,00	82,00
Tulip Computers	10,00	9,90
Tw.Kabel Holding	125,50	125,50
Ubbink	65,00	65,00
Union	58,00	58,00
Un.Dutch Group	0,34	0,30
Vereenigde Glas	510,00	510,00
Verto cert.	15,80e	15,80
Volker Stevin	45,70	45,80
Volmac	15,20	15,50
Vredestein	15,20	15,20
VRG-Groep	24,70	24,70
Wegener	68,00	67,50
West Invest F.	8,00	8,00
West Inv.F. wb	100,00	90,00a
Wolters Kluwer	345,00	349,00
Wyers	18,50	18,70

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	81,70	78,50d
ABN Amro Albefo	51,60	51,50
ABN Amro Amer.F.	70,80	69,40
ABN Amro Eur. F.	68,30	68,40
ABN Amro Far EF.	48,50	48,80
ABN Amro Liq.Gf.	170,60	170,70
ABN Amro Neth.F.	84,50	85,50
ABN Amro rent.div	152,70	152,70
Aegon Aandelenf.	35,70	35,70
Aegon Spaarplus	5,20	5,30
Aldollar BF $	28,70	28,60
Alg.Fondsenbez.	230,00	231,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	68,20	68,30
Amvabel	93,30	94,00
Asian Tigers F.	71,20	71,80
Asian Select. F.	68,50	68,00
Austro Hung. F.	3,90	3,90
Beleg.f. Ned.	64,70	64,90
Bemco RentSel.	59,80	59,80
Bever Belegg.	2,65	2,65
CLN Obl. Div. F.	114,20	114,20
CLN Obl.Waardef.	122,10	122,10
Delta Lloyd Inv.	25,40	25,80
DP America Gr.F.	36,80	37,20
EGF Investm.	114,50	114,70
EMF Rentefonds	80,30	80,30
Eng-Holl.Bel.Tl	10,00	10,00
Envir.Growth F.	43,20	43,20
Esmeralda part.	33,60	33,20
Eur.Ass. Trust	5,30	5,30
EMS Growth Fund	100,70	100,90
EMS Income Fund	98,00	98,20
EMS Offsh. Fund	98,70	98,90
EOE Index Fnd	314,00	315,00
Euro Growth Fund	42,70	42,80
Euro Spain Fund	7,00	7,00
Far East Sel.F.	54,00	53,80
Gim Global	53,10	52,70
Groeigarant	1,35	1,37
Holland Fund	68,90	69,30
Holl. Eur. Fund	48,60	48,60
Holl. Obl.Fonds	130,80	130,10
Holl. Pac. Fund	88,50	89,30
Holl. Sel.Fonds	85,40	85,40
ING Bnk Dutch Fnd	46,00	46,20
ING Bnk Geldm.Fnd	57,14	57,14
ING Bnk Glob.Fund	45,80	45,80
ING Bnk Oblig.Fnd	36,60	36,60
ING Bnk Spaard.F.	103,16	103,19
ING Bnk Rentegr.F	126,50	126,50
ING Bnk Vastg.Fnd	31,90	31,90
Innovest	47,40	47,40
Interbonds	538,00	538,00
Intereffekt 500	24,10	23,20
Intereffekt wt	33,20	32,40
Investa part.	64,00	64,00
IS Himal.Fund $	6,70	6,70
Jade Fonds	150,10	150,50
Japan Fund	15,10	15,10
Jap.Ind.Alpha F.	6100,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5100,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,70	7,70
Liquirent	51,20	51,20
Mal.Capital F.$	10,10	10,10
Mees Obl.Div.F.	123,30	123,20
Mexico Income F.	17,50	17,00
MK Int.Ventures	9,80	9,80
Mondibel	74,70	74,80
Nat.Res.Fund	59,80	60,20
Nedufo A	113,00b	113,50b
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	50,00	49,00
Nevas 17 cumpref.	48,00	48,00
New Asia Fund	5,00	5,00
Nomura Warr. F.	0,22	0,20
Obam, Belegg.	260,70	260,00
OAMF Rentefonds	14,40	14,40
Orange Fund	19,40	19,40
PacDimensions	86,00	87,00
Pac.Prop.Sec.F.	26,80	27,30
Pierson Rente	121,70	121,60
Postb.Aand.f.	50,70	50,70
Postb.Belegg.f.	59,20	59,20
Postb.Verm.gr.f.	58,40	58,40
Rentalent Bel.	163,70	163,70
Rentotaal NV	37,90	37,90
RG America F.	114,00	113,80
RG Divirent F.	51,50	51,40
RG Europe F.	97,50	97,50
RG Florente	122,30	122,20
RG Pacific F.	92,30	92,00
RG SP Groen	57,90	57,90
RG SP Blauw	55,80	55,70
RG SP Geel	51,10	51,10
Rodin Prop.$	88,00	88,00
Rolinco cum.p	80,80	–
Schrod.Int.Pr.F	24,50	24,50
Sci/Tech $	14,50	14,70
Suez Liq.Grf.	189,40	189,40
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	161,00	161,00
Trans Eur.Fund	74,80	74,60
Transpac.F.	246,00	243,00
Uni-Invest	21,00	21,00
Unico Inv.Fund	75,50	75,30
Unifonds DM	27,80	27,50
Vaste Waard.Ned	48,50a	47,80a
Vast Ned	101,00	101,00
VIB NV	56,60	56,30
VSB Mix Fund	52,60	52,60
VSB Obl.Gr.f.	106,70	106,70
VSB Rente Fonds	113,20	113,20
WBO Intern.	66,80	66,50
Wereldhave NV	81,00	81,00
Yen Value Fund	73,60	73,00
ZOM Florida F.$	23,00	–

Parallelmarkt

Alanheri	25,80	25,80
ABF	114,10	114,10
Austria Global	1045,00	1045,00
Berghuizer Papier	27,00	26,30
Biogrond Belegg.	10,60	10,60
Comm.Obl.F.1	95,90	–
Comm.Obl.F.2	95,70	–
Comm.Obl.F.3	96,00	–
De Drie Electr.	10,00	10,30
Delta Ll.Dollarf.	67,10	66,60
Delta Lloyd ECU	58,70	58,90
Delta Lloyd Mix	62,80	62,70
Delta Lloyd Rent	62,50	62,40
Dico Intern.	55,30	55,30
DOCdata	3,00e	3,00
Dutch Take Ov.T.	39,20	39,20
Ebco-KLM kleding	37,00	37,00
E&L Belegg.1	70,90	70,90
E&L Belegg.2	77,40	77,30
E&L Belegg.3	110,80	110,80
E&L Belegg.4	80,30	80,20
E&L Kap.Rente F.	112,80	112,70
German City Est.	29,50	29,00
Gouda Vuurvast	43,50	43,50
Helvoet Holding	36,10	36,10
Inter/View Eur.	3,70	3,60
Kühne+Heitz	27,70	27,70
Management Share	2,30	2,30
Newtys	5,40	5,40
Ohra Aand.F.	52,60	52,50
Ohra Liq.GrF.	51,00	50,90
Ohra Obl.Df.	52,90	52,80
Ohra Obl.Grf	52,60	52,50
Ohra Onr.G.F.	53,70	53,80
Ohra Totaal F.	52,90	52,70
Pan Pac. Winkel	10,30	10,30
Simac Techniek	9,80	9,90
Suez Gr.Fund	51,70	51,70
Vilenzo Int.	15,30	15,10
Welna	36,00	35,50
Wereldhave	4,00	–
Wolff	49,20	50,20

Parallel top-15

Besouw, van	23,50	23,50
Free Record Shop	15,20	15,50
Geld. Papier c.	59,00	53,00a
Groenendijk	25,50	25,00
Grontmij	47,50	48,50
Holland Colours	49,20	48,80
LCI Comput.Gr.	2,50	2,50
Melle, van nrc	58,60	58,50
Nedcon Groep	51,50	51,50
Nedschroef	48,00a	45,00
Ordina Beheer	12,10	12,10
P & C Groep	78,10	78,30
Pie Medical	4,50	4,50
Sligro Beheer	54,60	55,00
Weweler	17,00	16,70

Wall Street

allied signal	59⅝	50
amer.brands	36	35⅝
amer.tel.tel	53⅞	55⅛
amoco corp	48⅞	48⅜
asarco inc.	26¾	27
bethl. steel	16⅝	17½
boeing co	36⅝	36¼
can.pacific	12¾	12¾
chevron	68⅞	69⅝
chiquita	16¾	16⅝
chrysler	37⅞	38¼
citicorp	26	25¾
cons.edison	32⅝	33
digit.equipm.	41⅝	41½
dupont nemours	46⅞	45½
eastman kodak	48⅝	48¾
exxon corp	58½	58⅛
ford motor	46⅝	47¼
gen. electric	82⅝	83⅝
gen. motors	36¼	37½
goodyear	65¼	66
hewlett-pack.	70⅝	71¾
int. bus.mach.	46⅞	46⅝
int. tel.tel	72½	74½
klm airlines	14⅞	14¾
mcdonnell	54	56⅝
merck co.	41¼	41¾
mobil oil	60⅝	60
penn central	26⅛	26⅞
philips	12¾	13¼
primerica	51¾	52
royal dutch	79	79⅛

Advieskoersen

amerik.dollar	1,750	1,870
austr.dollar	1,14	1,26
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,350	1,470
deense kroon (100)	27,70	30,20
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,65	2,90
finse mark (100)	31,50	34,00
franse frank (100)	31,45	34,20
griekse dr. (100)	0,72	0,92
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	11,20	12,90
jap.yen (10.000)	140,00	148,00
noorse kroon (100)	25,00	27,50
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,46	1,66
turkse lira (100)	0,0160	0,0250
zweedse kr. (100)	23,60	26,10
zwits.fr. (100)	120,00	124,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,81295-1,81545
antill.gulden	0,9985-1,0285
austr.dollar	1,2027-1,2127
belg.frank (100)	5,4580-5,4630
canad.dollar	1,41125-1,41375
deense kroon (100)	29,255-29,305
duitse mark (100)	112,4150-112,4650
engelse pond	2,7630-2,7680
franse frank (100)	33,255-33,305
griekse dr. (100)	0,7920-0,8920
hongk.dollar (100)	23,1250-23,3750
ierse pond	2,9795-2,9895
ital.lire (10.000)	12,265-12,315
jap.yen (10.000)	145,030-145,130
nwzeel.dollar	92,605-92,615
noorse kroon (100)	26,555-26,605
oostenr.sch. (100)	15,9700-15,9800
port. escudos (100)	1,2300-1,2700
spaanse pes. (100)	1,5845-1,5945
surin.gulden	0,9985-1,0985
zweedse kr. (100)	25,075-25,125
zwits.frank (100)	122,475-122,525
e.c.u.	2,2035-2,2085

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	200,70	201,30
id excl.kon.olie	196,10	196,90
internationals	198,30	198,80
lokale ondernem.	205,10	205,90
id financieel	168,40	169,50
id niet-financ.	241,50	241,90

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	298,20	299,20
id excl.kon.olie	273,40	274,50
internationals	307,60	308,30
lokale ondernem.	286,70	287,80
id financieel	264,90	266,70
id niet-financ.	315,50	316,10

CBS-stemmingsindex (1990=100)

algemeen	98,90	99,20
internation	91,20	91,60
lokaal	100,30	100,60
fin.instell	127,90	128,80
niet-financ	95,40	95,50
industrie	97,70	97,90
transp/opsl	71,70	71,70

Goud en zilver

AMSTERDAM – Prijzen van 14.00 uur: Goud onbewerkt 18.980-19.560, vorige 18.800-19.400, bewerkt 21.100 laten, vorige 21.000 laten, zilver onbewerkt 180-290, vorige 175-245, bewerkt 290 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 3.253,03 +11,08

OPTIEBEURS

serie				omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	apr	50,00	617	4,40	4,00
abn amro	c	okt	52,50	357	2,90	3,30
abn amro	c	j95	45,00	240	9,00	9,00
aegn	c	jul	85,00	210	1,30	1,50
daf	p	apr	5,00	200	0,80	0,70
d/fl	c	mrt	190,00	523	1,30	1,40
dsm	c	apr	80,00	258	3,70	3,60
dsm	c	apr	85,00	215	1,70b	1,90
dsm	p	apr	70,00	200	1,20	1,00
eoe	c	feb	295,00	946	3,60	3,00
eoe	c	feb	300,00	274	1,00	1,30
eoe	c	feb	305,00	200	0,90	0,60
eoe	p	feb	285,00	351	1,00	0,80
eoe	p	feb	290,00	982	2,10	1,70
eoe	p	feb	295,00	301	4,10	3,70
eoe	p	mrt	290,00	198	3,70	3,90
hein	c	apr	170,00	227	4,00	4,50
hein	c	jul	175,00	200	5,00a	4,90
ing	c	apr	60,00	1412	1,10	1,40
ing	c	jul	60,00	418	1,00	1,90
ing	c	okt	60,00	290	1,90	2,30
ing	c	j94	47,00	603	11,10	11,80
ing	c	j95	47,50	425	11,90	12,80
ing	c	j96	55,00	403	7,40	7,90
ing	p	apr	57,50	530	1,10	0,80
ing	p	j94	47,00	210	0,50	0,50

Wegens een technische storing bij het ANP hebben wij de gegevens van de optiebeurs slechts ten dele kunnen ontvangen. Wij bieden U hiervoor onze excuses aan.

a = laten	g = bieden + ex-div.
b = bieden	h = laten + ex-div.
c = ex-claim	k = gedaan + b
d = ex-dividend	l = gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

Auto-Info

't is brrrr-weer.

natte wegen - vallende bladeren - regen - hagel

De **Good Year Vector** trekt zich niets aan van het weer. **Regen, hagel, natte wegen. Vector**, met het unieke loopvlak, is voorzien van schuin natuurlijk verlopende profielgroeven die water snel en gemakkelijk verspreiden. De speciale rubbersamenstelling zorgt voor een enorme wegvastheid bij alle weersomstandigheden. **Vector** is uitzonderlijk geruisarm op droge wegen. Rij gerust eens bij ons binnen. Wij keuren uw banden kosteloos op slijtage, beschadigingen en spanning. Voor uw eigen veiligheid.

GOODYEAR Vector
DE BAND VOOR ELK WEERTYPE

Bandenspecialist
KICKEN b.v.

VOERENDAAL	MAASTRICHT	TEGELEN	SITTARD
Valkenburgerweg 41	Bemelerweg 90	Kaldenkerkerweg 96	Bergerweg 59
Tel. 045 - 751700	Tel. 043 - 621515	Tel. 077 - 733433	Tel. 046 - 510707

HONDA ROTOR B.V. HEERL
Heerlerbaan 229, Heerlen, tel. 045-416900

Al onze gebruikte auto's zijn voorzien van een A.N.W.B.-keuring en natuurlijk volledige Bovaggarantie.

Honda Civic, 1.3 Luxe	blauw	1985
Honda Civic 1.3 luxe	zilver	1986
Honda Civic 1.4 GL	rood	1988
Honda Civic 1.3 Luxe	rood	1989
Honda Civic 1.5i GL	grijs	1990
Honda CRX, veel extra's	rood	1985
Honda Civic 1.6i 16V 2x	zwart	1989
Honda Civic sedan 1.4 GL	4x	1988
Honda Civic sedan 1.5i GL	wit	1989
Honda Civic Shuttle	beige	1985
Honda Accord EX	grijs	1986
Honda Accord EX	zilver	1987
Honda Integra 1.5 Luxe	zilver	1986
Honda Integra 1.5 Luxe	beige	1988
Honda Concerto 1.5i GL PS	grijs	1991
Peugeot 205 Accent 40.000 km	wit	1987
Peugeot 205 XE Jr., 70.000 km	blauw	1988
Peugeot 205 GT	rood	1989
Ford Escort	blauw	1983
Ford Escort 1.3 CL 50.000 km	zwart	1989
Ford Escort 1.6 CLX 24.000 km	wit	1990
Ford Escort 1.6 CLX 30.000 km	rood	1991
Ford Sierra 1.6	rood	1983
Ford Sierra 2.0 Laser	rood	1984
Ford Sierra 1.8 Laser,	beige	1987
Fiat Uno 55	blauw	1985
Fiat Uno 75 SX, 55.000 km	grijs	1988
Fiat Uno 70 ie, 52.000 km	blauw	1990
Volvo 340 DL	blauw	1986
Volvo 440 GLE	groen	1990
Citroën BX Toulouse 26.000 km	grijs	1991
Citroën BX 1.6	rood	1989
BMW 315	rood	1982
Toyota Corolla	rood	1985
Toyota Corolla diesel	beige	1985
Renault 9 GTX	wit	1986
Renault 19 GTR 60.000 km	grijs	1990
Renault 21 Turbo + ABS	grijs	1988
Mazda 626 coupé 2.2i 42.000 km	blauw	1990
Mitsubishi Colt 5-drs.	beige	1985
Mitsubishi Galant 1.8	zilver	1988
Nissan Primera 2.0e GT	zwart	
Nissan Sunny stationc.	blauw	
Opel Manta 1.8 GT	beige	
VW Golf 1.6i CL veel extra's	wit	
Porsche 924 veel extra's	beige	

AUTOMATEN

Ford Taunus 2.0 automaat	zilver
Opel Kadett automaat	wit
Honda Accord automaat	blauw
Honda Civic 3d. automaat	blauw
V.W. Jetta automaat	bruin
Mazda 323 automaat	beige
Volvo 340 DI automaat	grijs
Honda Civic 3-drs. automaat	wit

DEMO'S

Honda CRX Targa	blauw
Honda Civic 3-drs. LSi	zilver

ZX FESTIVAL!

Nu ontvangt u buiten een
AANTREKKELIJKE INRUILPRIJS
EXTRA KORTING!
Mits leverbaar voor 1 feb. '93

van Roosmalen's
Automobielbedrijf b.v.
Gulpen

CITROËN
Rijksweg 113, 6271 AD Gulpen, tel. 04450-1450, fax 04450-3345

FINANCIERINGSAKT EUROCCASION

Uitgestelde betaling tot 1 september 19
of effektieve rente 8,9%
met een maximum van ƒ 10.000,-

van Roosmal
Automobielbedrijf
Gul

CITROËN
Rijksweg 113, 6271 AD Gulpen, tel. 04450-1450, fax 04450

Vencken NR.1 IN OCCASIONS

NO RISK

Audi 80 S, autom., wit	'88
Audi 80 1.8 S + 1.6i	'87, '88, '89
BMW 316i, wit	'87, '88
Ford Sierra 2 L, blauwmet.	'89
Ford Fiësta 1100 rood	'89
Golf Memphis 1300, rood	'89
Honda Accord 2 L EXi, grijsmet.	'87
Hyundai Pony, goudmet.	
Mazda 323 GLX 16V, rood	
Peugeot 205 Accent, rood	
VW Golf GTI	
VW Golf Manhattan 1300, tornadorood/wit	
VW Passat 1300 CL, 5-drs., grijsmet.	'88, '89,
VW Passat 1800 CL, 4-drs., roodmet.	
VW Passat Variant 1800 cc, rood	
VW Polo Classic 1300, 2-drs., wit	
VW Polo coupé CL 1050 + 1300 blauw	'87, '88,
VW Polo 1050, 3-drs., wit + zwart	

Diverse goedkope inruilers

V·A·G
Audi

VERKOOPCENTRUM **Vencken B.V.**
Het grootste verkoop-inruilcentrum van Zuid-Limburg
Peter Schunckstr. Heerlen, tel. 045-412841

CRUTZEN AUTO'S

Auto van 1993
NISSAN MICRA
div. types uit voorraad leverbaar

Stationsstraat 115, Beek (L)
Tel. 046-371727

NISSAN

SPECIAAL

– Nissan Primera 2.0 LX showroom	'92
– ~~Nissan Primera 2.0 LX demo~~	~~'92~~
– Nissan Sunny 1.4 LX demo	'92
– Nissan Primera 2.0 SLX	'91
– Alfa Romeo 75 1.6 ie	'90
– VW Jetta 1.6i	

STATIONWAGON

– Nissan Primera 2.0 Wagon	'90
– Opel Omega 2.0i LS Wagon	'89
– VW Passat Variant CL diesel	'91

OPEL BERGSTEIJN
BERG EN TERBLIJT

Officiële Opel-dealer

Opel Calibra 20i	'90
Opel Vectra 16i GLS sedan	'90
Opel Vectra 16i GL sedan (3x)	'90, '91
Opel Omega 2.4i diamant	'90
Opel Omega 1.8 S, 4-drs.	'87
Opel Corsa 3-deurs (3x)	'87, '89
Opel Corsa 2-deurs	'84
Opel Kadett 3-deurs	'85, '87, '88, '89, '90
Opel Kadett 16 S 5-deurs	'86
Opel Kadett sedan	'86, '87
VW Golf 13 inj., 3-deurs	'89
VW Golf 16 inj., 3-deurs	'91
Opel Manta i 200	'84
Volvo 340, veel extra's, sedan	'86
Toyota Corolla 1300, 12V	'87
Peugeot 309 Profile, 3-deurs	'87
Opel Corsa 13N, 5-deurs	'88
Opel Ascona 16S, 5-deurs (41.000 km)	'87
Fiat Uno 75 SXi, 3-deurs	'90
Opel Kadett GT, veel extra's	'87

Rijksweg 61, Berg en Terbijt. Tel. 04406-41700

Provincie Limburg

12/03-93 **Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van diverse aanvragen en van de ontwerp-beschikkingen naar aanleiding van deze aanvragen om ontheffing.**

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens aan:
1. N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg BV, Postbus 1060 te Maatricht -onder voorschriften- ontheffing te verlenen voor het hebben van een pompstation op het adres Baexemerweg 2 t/m 6 te Heel (Bv 3575);
2. Installatietechniek Sjef Ubachs BV, Valkenburgerstraat 51 te Berg en Terblijt -onder voorschriften- ontheffing te verlenen voor het hebben van een installatiebedrijf op het adres Valkenburgerstraat 51 te Berg en Terblijt (Bu 8713);
3. J. Ritzen, Prof van Itersonstraat 126 te Heerlen -onder voorschriften- ontheffing te verlenen voor het installeren en hebben van een olie-opslagtank op het adres Lindelaufergewande 13 te Voerendaal (Bv 10706);
4. J.H.G.M. Bos, Molenstraat 54 te Helden -onder voorschriften- ontheffing te verlenen voor het hebben van een autoreparaatiebedrijf op het adres Molenstraat 64 te Helden (Bv 159);
5. Installatiebedrijf J. Daniëls BV, Valkenburgerweg 45 te Voerendaal -onder voorschriften- ontheffing te verlenen voor het hebben van een installatiebedrijf op het adres Valkenburgerweg 45 te Voerendaal (Bu 10370).

Terinzagelegging.
De aanvragen, ontwerp-beschikkingen en andere relevante stukken liggen ter inzage vanaf 25 januari 1993: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Heel (ad 1.), Valkenburg aan de Geul (ad 2.), Voerendaal (ad 3. en 5.) en Helden (ad 4.) tijdens de werkuren en daarbuiten op de aldaar gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Gemotiveerde bezwaren kunnen door eenieder tot 25 februari 1993 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Degene die daarom telefonisch verzoekt (043-897632) kan tot 18 februari 1993 mondeling bezwaren inbrengen.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar maakt kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

auto A-Z
personenauto's

Voortdurende keuze uit meer dan 50 occasions ingeruild door de ZUIDLIMBURGSE BMW-DEALERS o.a.

Nissan 100 NX, metallic	1992
Suzuki Vitara JLX, metallic	1991
Peugeot 205 GTi, 14.000 km	1991
Volvo 940 GL stationcar	1991
VW Golf 18i, 3-drs., Moda-uitv.	1991
Lancia Thema 2.0ie 16V	1991
Volvo 460 GL, 4-drs., metallic	1990
Ford Sierra 2.0i, 4-drs.	1990
Opel Vectra 2.0i, airco, etc.	1989
Daihatsu Cuore TS, 3-drs.	1989
Mercedes 190E, div. acc.	1989
Honda Civic 14 GLX, 4-drs.	1989
VW Golf 18 GL, 3-drs., 47.000 km	1986
BMW 728i, nw.staat, metallic	1983

Alle auto's met Bovag-garantie
Verkoopinfo tel. 045-728484. Na 18.00 uur tel. 045-320047
Heerlenseweg 200, Landgraaf
D2829

Sicherheit durch Reifen Meertens

Rathausstrasse 7
Aachen-Laurensberg
Tel. 09-49-241 13449/13210
Wij spreken Nederlands

Grote sortering ALU-VELGEN

ZEG ER EENS WAT VAN

Alcohol en verkeer dat kun je niet maken. Dat vindt bijna iedereen. Toch zijn er nog van die mensen die vinden dat zij zelf wel zullen uitmaken of ze met een slok op gaan rijden.

En wie durft er iets van te zeggen? Niemand toch... daar bemoei je je toch niet mee. Maar door dat soort automobilisten worden er wel jaarlijks bijna 500 mensen doodgereden.

Daar moet wat aan veranderen.
ZEG ER EENS WAT VAN VOOR ZE INSTAPPEN want

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

VVN Veilig Verkeer Nederland

Bèn er als de kippen bij..!

Opruiming bij Wenmeekers
Maaseik

ZONDAGS OPEN

WENMEEKERS MEUBELEN MAASEIK BELGIE
Industrieterrein Jagersborg, 3680 Tel. 09-32.89.56.57.15
Wenmeekers is te bereiken via borden Jagersborg.
Open: maandag, woensdag, donderdag, zaterdag 10 -17 uur.
dinsdag en vrijdag 10-21.00 uur. ZONDAG 10.00-18.00 uur

M.C.S.

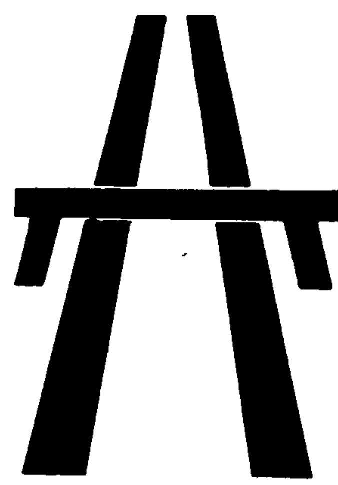
Ruimt niet op maar geeft de concurrentie toch het nakijk

Laptop 286-16, 1 Mb intern, 40 Mb harddisk, Plasma EGA display, 1,44 Mb floppydrive, Draagtas, Dos 5.0	1250
Notebook 386SX-20, 2 Mb, 60 Mb harddisk, Lcd backlit scherm, 1.44 Mb floppydrive Intern Modem/Fax, Ingebouwde Softtouch muis, Dos 5.0, Windows 3.1 en Bitfax voor windows	2850
CD-Rom player Philips Extern + Software	550
Samsung 9-naalds Printer 300 CPI	360

COMPUTER SERVICES

EN DE BTW DAN??? DIE ZIT ERIN MENSEN

Oude Rijksweg 52a, 6114 .. Susteren. Tel. 04499-3063/Fax. 04499-

Optimaal gebruik energie en schoner verbrandingsproces

Comprex-diesel stille kracht in Mazda 626

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

Stille kracht gekoppeld aan een veelgevraagd model in de middenklasse. Die kenschets past bij de Mazda 626 met een nieuw soort dieselmotor. Naast de gewone dieselmotor en de turbodieselmotor is er nu de Comprex-dieselmotor. Normaliter ontbrandt dieselbrandstof vanzelf doordat er een hoge druk wordt opgebouwd. Bij een turbodieselmotor zorgt het verhogen van die druk voor een betere verbranding en prestatie.

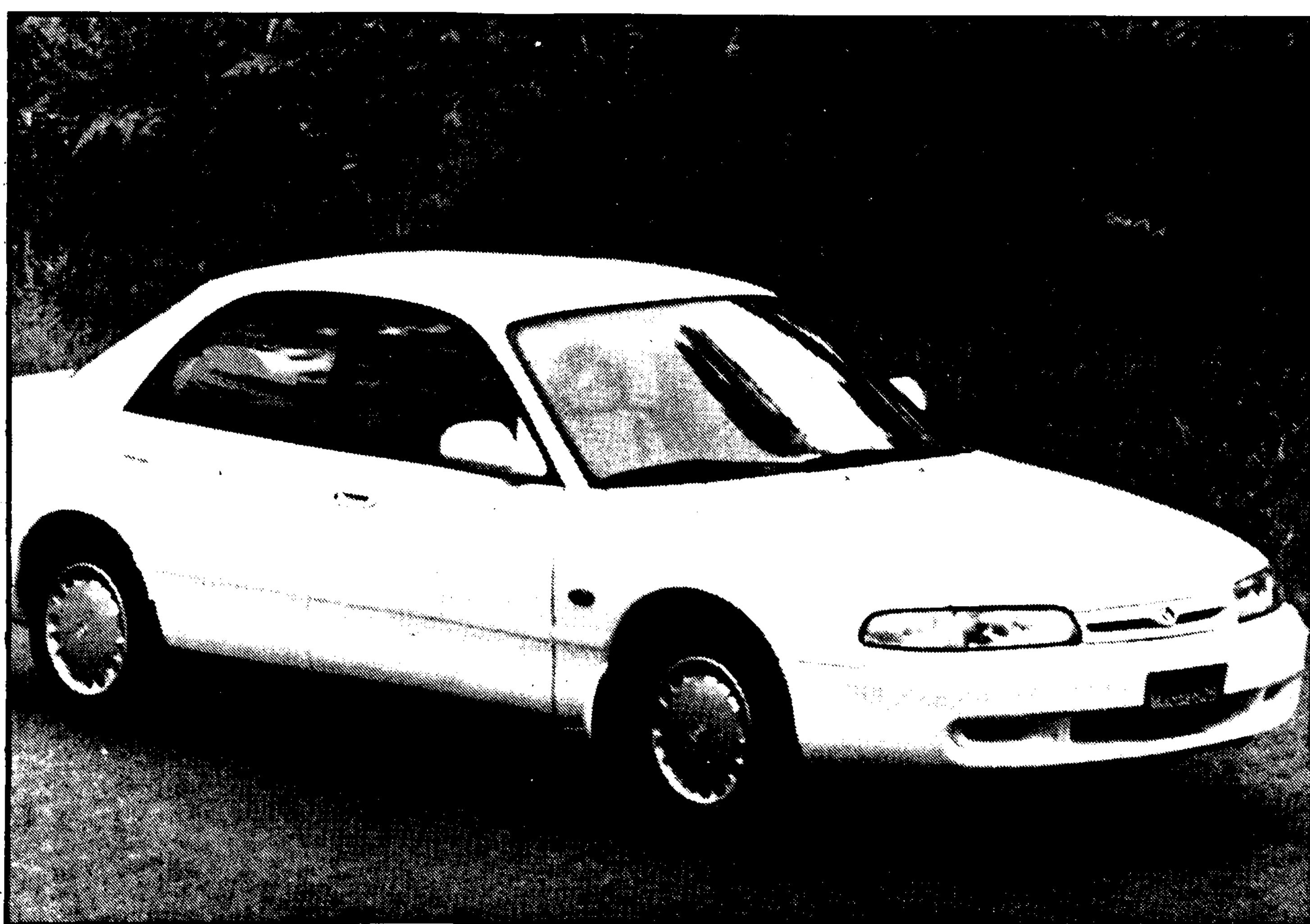
In onze test-Mazda 626 zit een al eerder in de autogeschiedenis toegepast principe van de mechanische compressor. In de racerij deed de Roots-compressor dienst om fraaie bolides als winnaar over de finish te jagen. Het voordeel van deze Japanse compressor is zijn directer reageren; dat merk je vooral bij lage toeren van de 2 ltr. motor.

De aandrijving van de Comprexrotor met axiaal lopende kanalen kost slechts één procent motorvermogen, de Roots-compressor noteert tien procent vermogensverlies. Door gebruik te maken van een turbo is een automotor al sneller en feller. Maar de Comprex van Mazda scoort nog een tikkie beter. Het vermogen van 56 kW is niet zo veelzeggend, wel het koppel van 172 Nm dat is al vanaf 2000 tr/min volledig van de partij.

'Met stip'

Het voordeel van een turbodiesel is een zuiniger en schonere verbranding. Bij een automotor verdwijnt veel warmte en compressie met de uitlaatgassen. Die thermodynamische energie wordt bij een turbomotor weer teruggevoerd. Dezelfde eigenschappen noteert de Comprex, maar dan 'met stip'.

Het motorrendement is hoger doordat de druk van het uitlaatgas rechtstreeks naar de inlaatlucht gaat. Er is geen intercooler nodig, omdat door de verplaatsing van meer lucht dan noodzakelijk voor de verbranding, er al een goede spoeling en koeling is.

● *De Mazda 626 met Comprex-diesel noteert gemakkelijk een verbruik van 1 op 15.* Foto: GPD

Behalve het optimaal gebruik van alle brandstofenergie, met gemak haal je 1:15, verloopt het verbrandingsproces ook schoner. Aan roetdeeltjes komt er 0,05 g/km vrij, dat is bijna 40% minder dan wettelijk vanaf '96 verplicht is. De Mazda Comprexdiesel bereikt dit resultaat zonder katalysator.

Vanaf een bepaald toerental neemt het vermogen van een turbomotor geleidelijk toe doordat de druk stijgt. In deze auto merk je eigenlijk niets, hoewel... De extra stuwdruk is eigenlijk steeds constant en zo volledig aanwezig dat je mag spreken van een behoorlijke acceleratie. Van 0-100 km/h gaat in 14,6 seconden en de top ligt op 161 km/u.

Een andere opmerkelijke eigenschap is het geluid van de Comprex, feitelijk het ontbreken van geluid. Geen orthodox tokkelend geplof, maar een mooi snorrend soepel stampje. Kortom, die nieuwe dieseltechniek (leverbaar vanaf ƒ 45.650) combineert prima met deze beslist modern uitziende auto.

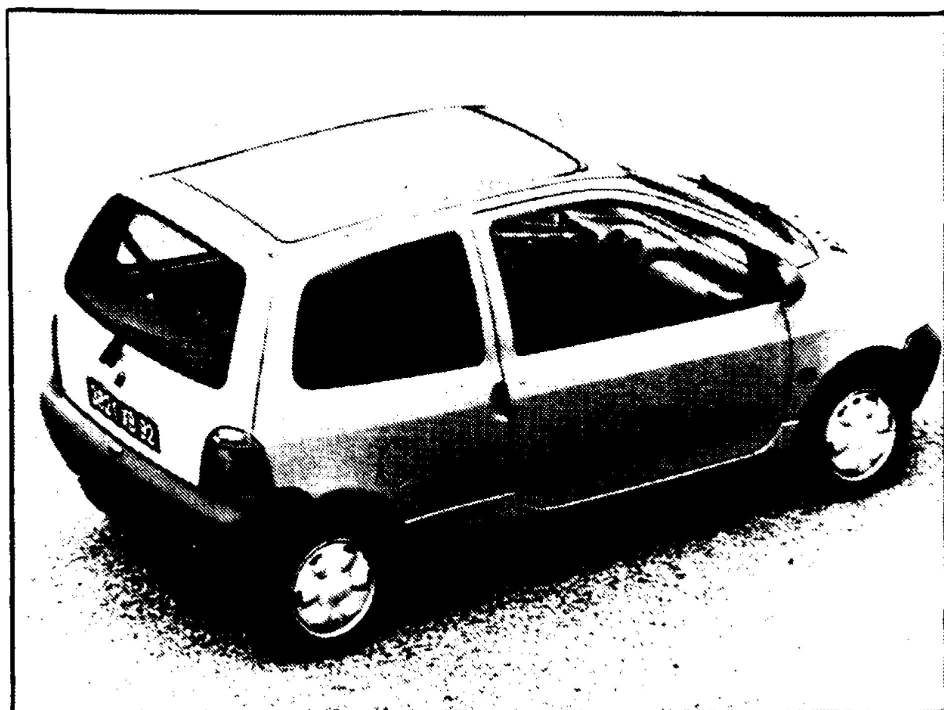
Ruimte

Ondanks lage voorzijde en daklijn van de 626 is het uitzicht, de instap en de zithoogte goed. Er is royaal ruimte voor vijf inzittenden die tijdens het reizen op een weldadige rust getracteerd worden. De neerklapbare deelbare achterleuning biedt de mogelijkheid om bagage door te laden als niet elke zitplaats bezet is. Er gaat echter al zo enorm veel in de makkelijk te beladen kofferruimte, dat het daar niet zo gauw van komt. Verder op veel plaatsen handige opbergmogelijkheden, inclusief stoelzakken en dashboardkast met slot.

Wegligging

De bestuurder heeft het (verstelbaar) heft in handen en komt normaliter niet in de problemen als het met het wegdek eens bar en boos is gesteld. Deze zonder meer grotere middenklasser stuurt prima en de wegligging is comfortabel. Door een verbeterde wielophanging en het licht meesturen van de achteras heeft de 626 een bestendig weg- en bochtgedrag.

Het zicht rondom is bijna overal goed, met achteruit rijden is het wel eens lastig. Je zit nogal laag waardoor de achterzijde, ook al ben je redelijk lang, toch niet zo goed in beeld komt. Het dashboard is overzichtelijk al is het ondanks de vloeiende lijnen een wat saai ontwerp. Geen pittige details, gemeten naar het exterieur-ontwerp verwacht je die wèl voor een prijs van tegen de 46 mille.

● *De compacte Renault Twingo, die als extra geleverd kan worden met een lang vouwdak en airconditioning.*

Gedurfd ontwerp met ongebruikelijke maten

Twingo, de nieuwe compacte Renault

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Renault heeft met de Twingo een gedurfd ontwerp gelanceerd, dat flink afwijkt van het huidige modebeeld. Een echte, min of meer gelijkende concurrent heeft deze nieuwe compacte auto van Renault niet, zeker niet in zijn prijsklasse. Dat komt doordat hij thuishoort in de wereld van de veelzijdige MPV's, ofwel de 'multi purpose vehicles' en die zijn er niet rond de twintig mille. Renault Nederland vreest overigens wel dat de Twingo circa 25 procent van de huidige Clio-rijders voor zich zal weten te winnen.

Hoewel de Twingo pas in juni op de Nederlandse markt komt denkt de importvestiging in ons land er dit jaar nog 6000 te verkopen. De Twingo is ondanks zijn geringe afmetingen een hoogst ruime auto, die voor allerlei doeleinden geschikt is. Door de van voor naar achteren ver verstelbare achterbank kunnen vier personen ruim zitten. Dat heeft wel consequenties voor de toch al beperkte bagageruimte.

De achterbankleuning is in delen maar ook helemaal neerklapbaar, waardoor een flinke vlakke laadvloer ontstaat.

De ontwerpers hadden de opdracht een 'sympathieke' auto te creëren met een voorfront dat enigszins een 'menselijk gezicht' zou hebben. Dat leidde tot een tamelijk plat aflopende neus met halfronde 'ogen' als koplampen. Qua model heeft het kleine autootje met zijn schuin aflopende neus en zijn verticale achterkant iets weg van zijn grote broer, de Espace. De inzittenden voorin zitten tamelijk ver van de voorruit af, die met één grote ruitewisser wordt schoongehouden. Alles in het interieur is gericht op bedieningsgemak. Hendels en knoppen hebben een mintgroene kleur, hetgeen past in de duidelijke fun-car-uitstraling.

Bobbels

De stoelen zijn voorzien van allerlei ondersteunende bobbels, die men in een aantal variaties verder min of meer terugvindt in de hele 'binnenhuisarchitectuur'.

Door gebruik te maken van hardkunststof bekledingplaten zijn er zowel voor de voor- als achterpassagiers allerlei opbergvakken beschikbaar.

De Twingo is voorzien van slaapstoelen, die in combinatie met de achterbanken tot twee eenpersoons bedden zijn om te toveren. Renault heeft iets bedacht dat past in de traditie van handige en doelmatige auto's, zoals toentertijd de Renault-4. Het verschil zit in de grotere luxe en de hogere prijs.

Renault Nederland hoopt de Twingo te kunnen leveren voor een bedrag tussen de 20 en de 21 mille.

Breed

Wie het autootje aan de buitenkant bekijkt, kan zich nauwelijks voorstellen dat het zo veel interieurruimte biedt. Hij is in feite maar 3.43 meter lang en 1.63 meter breed.

De wielen zijn op de uiterste hoeken geplaatst, wat niet alleen binnen veel ruimtewinst oplevert maar ook een prima weggedrag tot gevolg heeft.

De motor van 1239 cc levert 55 pk bij 5300 toeren, genoeg voor een topsnelheid van 150 kilometer per uur.

Bij een lichte klim moet al gauw worden teruggeschakeld. Maar de zeer soepel schakelende vijfbak heeft een aangenaam lange tweede en derde versnelling, wat op een bergtraject erg prettig is. Aan de voorzijde is de Twingo voorzien van McPherson voorpoten gekoppeld aan triangels en achter zijn schroefveren en een H-vormige torsie-as gemonteerd. Het motortje blijft in alle versnellingen hoorbaar, maar produceert geen hinderlijk lawaai.

Oude bekende begint nieuw leven in Kerkrade

'Eend' met 4-wielaandrijving desnoods 100%-helling op

DOOR HUUB MEIJER

Ruim twee jaar geleden besloot het Franse automobielconcern Citroën te stoppen met de produktie van de 2 CV, in Nederland beter bekend onder de naam 'Lelijke Eend'. Een auto met een behoorlijke staat van dienst zal mettertijd uit het straatbeeld verdwijnen. Enkele exemplaren zullen in stand worden gehouden door fervente bewonderaars van wat de Engelsen sarcastisch noemden *four wheels under an umbrella*.

Fer Cools (31) en Geo Gouders (26) respectievelijk wonend in de buurtschappen Hopel en Terwinselen in Kerkrade, zijn niet alleen bewonderaars van de 2CV. Ze zijn er aan verslaafd en wel speciaal aan de 2CV Sahara, een door twee motoren aangedreven 'terreinwagen'.

Hun grote 'liefde' is dit origineel door Citroën in 1961 in serie gebouwd autootje en zij hebben er heel wat uurtjes voor over gehad om het hoopje roest dat ze ruim drie jaar geleden in België ontdekten, tot in de kleinste details te restaureren.

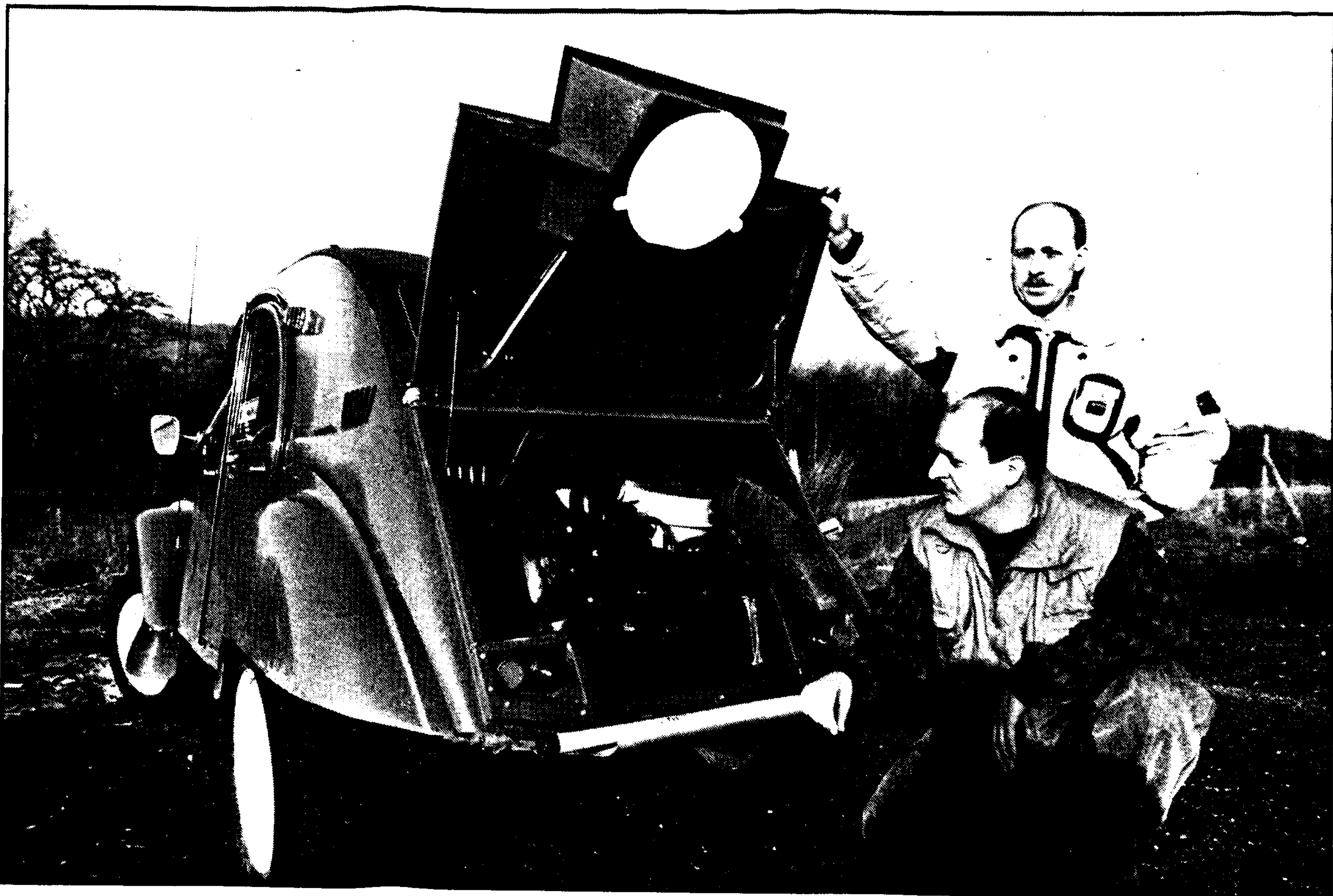
Nostalgie

Het eigenzinnige wagentje dat in de jaren dertig bij Citroën van de tekentafel kwam, kreeg de codenaam TPV (*toute petite voiture*) en de verantwoordelijke man toentertijd werd André Lefebvre, de geestelijke vader van de bekende 'gangsterauto' Citroën Traction Avant.

Vanaf de geboorte is er heel wat geëxperimenteerd met de Lelijke Eend. Omstreeks 1954 heeft een aantal Citroën-dealers diverse pogingen gedaan de 2CV om te bouwen tot een vierwielaangedreven terreinauto. De toenmalige directie van Citroën bleek gecharmeerd van het idee en de pogingen van de dealers. Reden om de 4x4 2cv in serie te gaan produceren. Maar voor het zover was werd er door de Fransman Jacques Duclos in opdracht van Citroën een marktonderzoek gedaan naar de haalbaarheid van het project.

Er bleek inderdaad vraag te zijn naar een 2CV met een tweede motor in de 'koffer' voor aandrijving van de achterwielen. Met name waren in een dergelijke auto geïnteresseerd de politietroepen die de oliebronnen in de Sahara tegen aanslagen moesten beschermen, Zwitserse artsen en de Spaanse Guardia Civil.

In maart 1958 werd de 2CV 'Sahara' aan de pers voorgesteld in het 'Mer de Sable', een kleine woestijn van fijnkorrelig geel zand midden in het Bos van Compiègne bij Ermenonville, een plaatsje op ruim 40 kilometer ten noordoosten van Parijs.

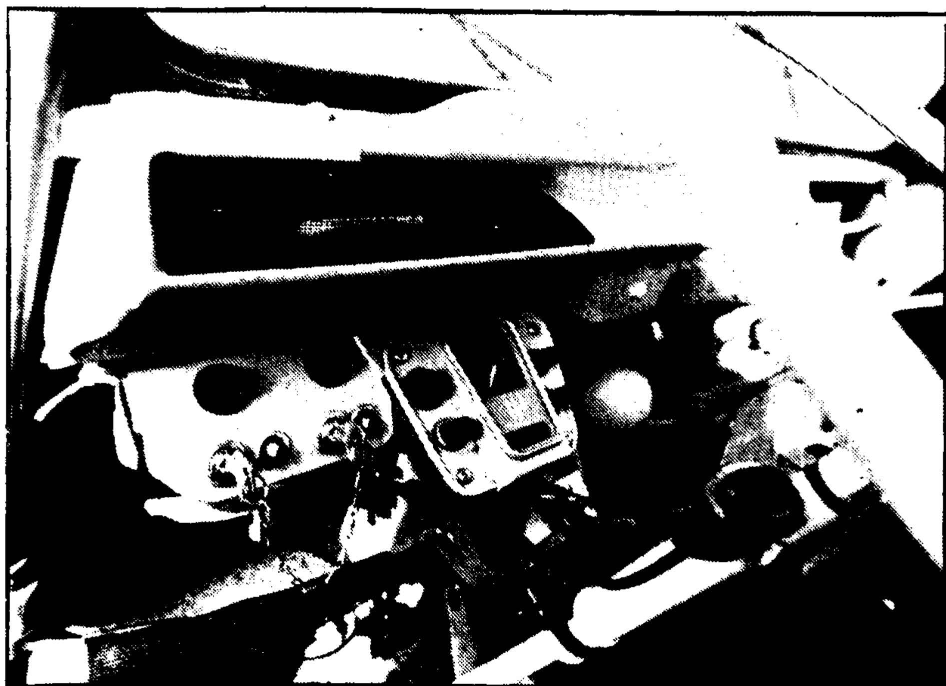

● *Een laatste inspectie van de 'achtermotor' door Geo Gouders (gehurkt) en Fer Cools.* Foto: DRIES LINSSEN

Van de 2CV Sahara zijn achtereenvolgens in 1961, 1963 en tenslotte in 1967 ongeveer 700 exemplaren gebouwd. Het exacte aantal is zelfs bij Citroën in Frankrijk niet meer te achterhalen.

„Zo'n tien jaar geleden kochten we onze eerste 'eend' en daarmee was het hek van de dam. De interesse voor alles wat ermee te maken had was gewekt," aldus Fer Cools. Wat eerst nog beperkt bleef tot het verzamelen van alle mogelijke literatuur en krantenknipsels over Citroën en de Lelijke Eend in het bijzonder, werd een verslaving. „In de literatuur ontdekten we het bestaan van de 2CV Sahara. Na lang zoeken hebben we een vrij gaaf exemplaar bij een boswachter in de Belgische Ardennen ontdekt en gekocht."

De wagen is in heel wat vrije uren tot in de kleinste details gerestaureerd en rijklaar gemaakt en er wordt ook regelmatig mee gereden. Het vehikel blijkt met speels gemak tegen hellingen van 45° (100%) op te rijden. Dat is niet alleen te danken aan de beide motoren voor en achter, maar ook aan de perfecte gewichtsverdeling. De druk op de wielen is 50:50. Door de grote maat wielen heeft de auto een grotere bodemvrijheid bij volledige veercapaciteit. Het verschil in veerweg tussen de wielen onderling is ongeveer 50 cm. Een groot voordeel dat de 2CV Sahara heeft ten opzichte van bijvoorbeeld een Landrover, die al 'trots' is op een veerweg van 17 cm. Daarbij komt dat de onderkant een groot plat vlak is en als het ware een grote brede ski vormt. Er zijn dus geen uitstekende mechanische delen, waarop de wagen bij het nemen van een helling zou kunnen blijven hangen.

● *De beide motoren moeten onafhankelijk van elkaar gestart worden, dus twee contactsloten op het dashboard.*

De beide 425cc-motoren leveren ieder 18 pk trekkracht en dat is in feite niet veel, maar omdat de auto slechts 780 kg weegt en door de hoge wielen met brede banden wordt de bodemdruk minder en blijft de wagen zelden steken.

Tussen de zitplaatsen bevindt zich de vloerschakeling op een tunnel met drie verbindingsstangen naar de beide motoren. In de overbrenging tussen achterste motor en versnellingsbak is het kroonwiel omgekeerd gemonteerd. Dat heeft tot gevolg dat de oorspronkelijke vier versnellingen vooruit in feite achteruit draaien en de oorspronkelijke achteruit nu vooruit. De wielen worden twee aan twee aangedreven, of alleen voor of alleen achter.

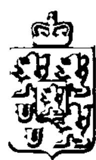
„Het restaureren van het plaatwerk is met veel kunst en vliegwerk gebeurd. De originele motorkap bijvoorbeeld heeft een diepe uitsparing waarin het reservewiel wordt vastgesnoerd.

De motorkap van onze eend bleek totaal weggeroest te zijn. Bij een sloper in Frankrijk vonden we de motorkap van een normale eend." Na veel passen en meten werd het gat voor de uitsparing eruit gezaagd. Uit een stuk plaat werd in een vouwbank met profieltjes en houten mallen exact de juiste bak gevormd, daarna in de uitsparing in de motorkap gelast. Vervolgens zijn de lasnaden glad bijgeslepen, is het geheel ettelijke keren geschuurd en daarna in de originele kleur gespoten. Het resultaat is verbluffend en geeft heel veel voldoening. „Hoewel je soms de neiging hebt het 'bijltje er bij neer te gooien' omdat er in een bepaald tijdsbestek praktisch geen schot in het werk zit; maar wanneer je op een vrije zaterdag een onderdeel geheel afgewerkt krijgt is dat weer een stimulans en een uitdaging om het karwei toch af te maken," vertelt een duidelijk enthousiaste Fer Cools.

Achteraf blijken de financiële gevolgen toch nog mee te vallen. De restauratie van de Sahara heeft het twintal gulden om en nabij de vijfduizend gulden gekost. Het grootste deel van dat bedrag is besteed aan materiaal en onderdelen die ze her en der moesten kopen. Maar omdat het duo graag knutselt en veel technisch inzicht heeft, zijn de kosten beperkt gebleven.

Uiterlijke kenmerken van de 2CV Sahara zijn aan de achterkant de grote luchtinlaat voor de ventilator van de motor en in de voordeuren de tankdoppen van de beide benzinetanks van 20 liter onder de voorstoelen.

Verbazing alom wanneer Fer Cools en zijn co-piloot Geo Gouders met hun 'terrein-cat' met het grootste gemak de hellingen beklimmen ergens in een Limburgse zandgroeve. Bestuurders van enorme zandschuivers kijken vol bewondering naar de prestaties van de 2CV Sahara...

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

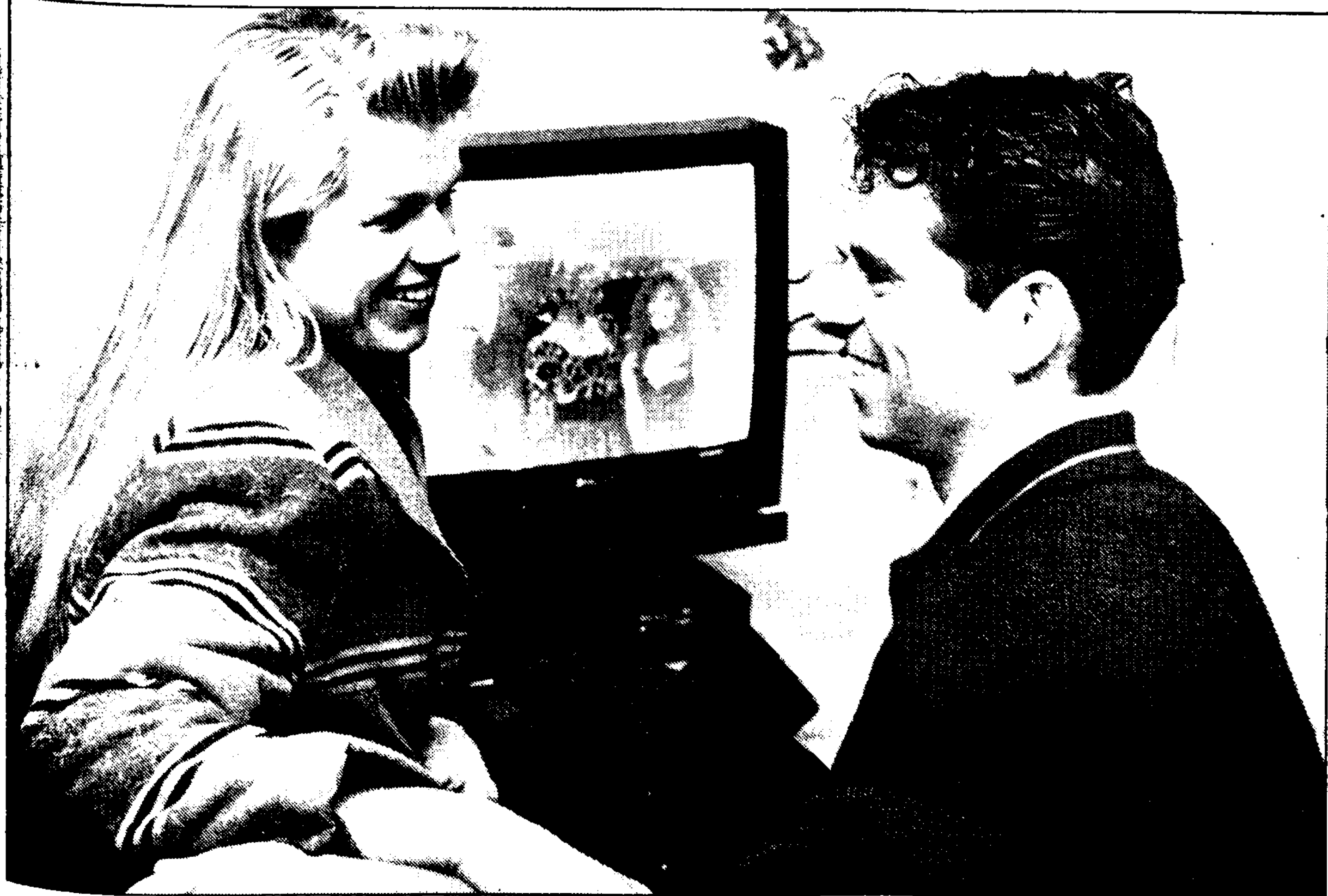
mededeling
M 13/03-93

Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van diverse beschikkingen naar aanleiding van aanvragen om ontheffing.

Beschikking.
A. Gedeputeerde Staten hebben op 12 januari 1993 -onder voorschriften- ontheffing verleend aan: 1. P.R.G. Simons, Kokkelertstraat 29 te Roosteren en zulks voor het hebben van een rundveemesterij op het adres Kokkelertstraat 29 te Roosteren (Bs 58160); 2. De Groot en Zonen BV, Europaweg Noord 192 te Landgraaf en zulks voor het winnen van zand en grind aan de Scherpenseelerveeweg te Ubach over Worms (Bv 3431); 3. M.E.J. Houben-Prevoo, Klein Welsden 35 te Margraten en zulks voor het hebben van een varkenshouderij op het adres Klein Welsden 35 te Margraten (Bu 51312); 4. Timmerbedrijf Th. van Wel BV, Hoekerweg 4 te Bunde en zulks voor het hebben van een timmerbedrijf op het adres Hoekerweg 4 te Bunde (Bt 52999); 5. Gedeputeerde Staten, Limburglaan 10 te Maastricht en zulks voor het inrichten van het grindwinningsgebied Panheel op het grondgebied te Heel (Bv 6249; 6. De Jong/Rutten BV, Kaldenkerkerweg 95 te Tegelen en zulks voor het vervaardigen van prefab bouwelementen op het adres Kaldenkerkerweg 95 te Tegelen (Bu 50711); 7. A.E.J.A. Houbiers, Libeek 10 te St. Geertruid en zulks voor hebben van een melkveebedrijf op het adres Libeek 10 te St. Geertruid (Bu 54448); 8. J.W.H. Houtackers, Breedeweg 4 te Susteren en zulks voor het bouwen van een rundveestal en een opslagloods voor mest op het adres Breedeweg 4 te Susteren (Bv 8574); 9. Gemeente Helden, Postbus 7000 te Panningen en zulks voor de reconstructie van de riolering en verharding in de Kerkstraat te Panningen (Bv 9281); 10. Fam. Vleeming-Maassen, Winandusstraat 23 te Stein en zulks voor het bouwen van een paardestal op het adres Cruisboomstraat te Geulle (Bv 8799); 11. J. Hendrickx, Overbroekseweg 12b te Venray en zulks voor het wijzigen van een varkensfokbedrijf op het adres Overbroekseweg 12b te Venray (Bt 54103); 12. J.P. Hendrikx, Veulenseweg 16 te Veulen en zulks voor het hebben van een varkensfok- en mestbedrijf op het adres Veulenseweg 16 te Veulen (Bv 8547); 13. G. Cox, Zevendalseweg 18 te Mook en zulks voor het hebben van een agrarisch bedrijf op het adres Zevendalseweg 18 te Mook (Bv 1819).
B. Gedeputeerde Staten hebben op 12 januari 1993 de ontheffing geweigerd voor: 1. het oprichten van een schietinrichting op het adres De Horsten te Egchel, aangevraagd door Schutterij St. Leonardus, p/a Ruijsstraat 50a te Helden (Bv 4147).

Tervisielegging.
De beschikkingen liggen vanaf 25 januari 1993 ter inzage: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Susteren (ad A1 en A8), Landgraaf (ad A2), Margraten (ad A3 en A7), Meerssen (ad A4 en A10), Heel (ad A5), Tegelen (ad A6), Helden (ad A9 en B1), Venray (ad A11 en A12) en Mook en Middelaar (ad A13) tijdens de werkuren en daarbuiten op de in deze gemeenten gebruikelijke plaatsen en tijden, tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking.

Beroep.
Tegen het verlenen van de gevraagde ontheffingen als bedoeld ingevolge artikel 44 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne kan tot 25 februari 1993 beroep worden ingesteld door: a. de aanvrager; b. de betrokken adviseurs; c. degenen die overeenkomstig artikel 20, 21 of 22 tweede lid, of 28, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bezwaren hebben ingebracht; d. enige andere belanghebbende die aantoont dat hij redelijkerwijs niet in staat is geweest overeenkomstig artikel 20, 21 of 22 tweede lid, of 28, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bezwaren in te brengen. De beschikking wordt na afloop van de beroepstermijn van kracht, tenzij voor deze datum beroep is ingesteld en met toepassing van artikel 107 van de Wet op de Raad van State een verzoek is gedaan tot schorsing van het besluit dan wel tot het treffen van een voorlopige voorziening. Het beroepschrift en het verzoek tot schorsing of tot het treffen van een voorlopige voorziening moeten worden gericht aan en in tweevoud worden gezonden aan de Raad van State, Afdeling voor de Geschillen van bestuur, Binnenhof 1, 2513 AA 's-Gravenhage.

Limburgs paartje in 'Love Letters'

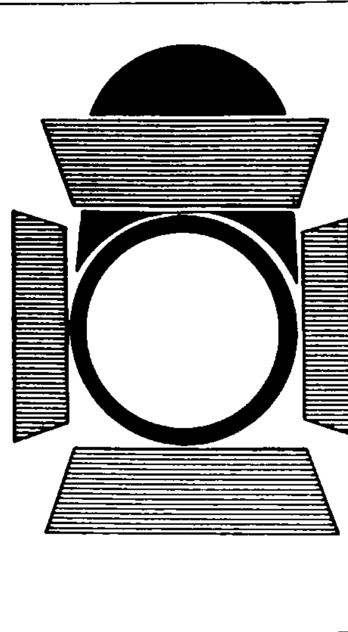
DOOR HARRIE CREMERS

BEEK – Jos van Loo en Hilda Schijen, beiden uit Beek, behoren tot de drie aanstaande echtparen die maandagavond te zien zullen zijn in het spelprogramma Love Letters, vanaf 20.04 uur bij de Tros op Nederland 2.

Hilda Schijen (25) is secretaresse bij DSM in Geleen, haar partner Jos van Loo (27) is inkoper bij IPL. Samen met nog twee aanstaande echtparen, uit Heerenveen en Capelle aan de IJssel, beantwoordt het Limburgse koppel vragen van spelleidster Linda de Mol.

Al eerder stuurden duizenden paartjes de Tros een videoband, waarop voor het spelprogramma een leuk en origineel huwelijksaanzoek moest staan. Het bandje van Jos en Hilda uit Beek viel bij de tv-makers zo in de smaak dat er een uitnodiging volgde.

● *Jos van Loo en Hilda Schijen, maandagavond in 'Love Letters'.* Foto: ERMINDO ARMINO

KRO brengt extra speelfilm met Audrey Hepburn

● *Audrey Hepburn in 'The Children's Hour'.* Foto: KIPPA

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Naar aanleiding van het overlijden van Audrey Hepburn zendt de KRO zaterdagavond van 23.32 tot 01.15 uur op Nederland 1 de speelfilm 'The Children's Hour' uit. Naast Shirley Maclaine speelt Audrey Hepburn daarin de hoofdrol.

Deze uit 1962 stammende film van William Wyler is gebaseerd op het gelijknamige toneelstuk van Lilian Hellman. Audrey Hepburn speelt Karen, een jonge vrouw die samen met haar vriendin Martha (Shirley MacLaine) een kostschool voor meisjes uit de betere kringen heeft opgezet.

Als een van de leerlingen het praatje verspreidt dat de twee vriendinnen een lesbische verhouding hebben, worden de meisjes een voor een door verontruste ouders van de school gehaald. Karen en Martha besluiten ten tot voor het gerecht de roddelcampagne aan te vechten.

Door deze programmawijziging vervalt de aangekondigde Avro-speelfilm 'The desparate hours'.

Boudewijn Klap: 'Klad erin na komst van Tros en Veronica'

Avro kiest nu voor meer kwaliteitsprogramma's

● *Boudewijn Klap: „De Avro had eerder moeten inzien dat er een kentering zat aan te komen."*

Foto: GPD

DOOR JAN VAN STIPRIAAN

HILVERSUM – 'Een avondje Avro is uit voor de buis'. Decennia lang zijn de Nederlandse kijkers op deze vrolijke slogan getracteerd. En de Avro gaf destijds de kijkers kennelijk werkelijk een uitgaansgevoel, want ooit had de Algemene zo'n 800.000 leden en mocht zich bijgevolg zelfs super A-omroep noemen. Maar de tijden en Nederland zijn veranderd, de ontzuiling heeft overal toegeslagen en veel omroepen moeten daar nu ook de zure vruchten van plukken.

Weglopende leden, bijna alle omroepbazen hoor je steen en been klagen. De EO en Veronica vormden met een lichte ledengroei de enige uitzonderingen. Avro radio- en televisiedirecteur Boudewijn Klap ziet die ontwikkeling met lede ogen aan, al maakt hij zich geen ernstige zorgen. „De plek van de Avro nu is heel anders dan vroeger, zeg maar in onze toptijd. Wij waren destijds een soort ankerplaats voor mensen die niet katholiek, socialistisch of protestant waren. Dat was heerlijk, en daarmee kon je je ook goed profileren. Hoe gek dat ook klinkt."

Overigens is het volgens Klap moeilijk te achterhalen of kijkers opzeggen omdat bepaalde programma's niet goed worden bevonden. „Volgens mij komen de opzeggingen niet omdat mensen programma's slecht vinden," is de optiek van Klap. „Kijk naar de Tros, daar lopen ze – hoewel ze daar geheimzinnig over doen – ook bij bosjes weg. Terwijl de kijkcijfers over het algemeen behoorlijk zijn."

„De klad kwam erin na de komst van de Tros en Veronica. Die gingen uit dezelfde ruif eten. De Tros is in feite ook een 'omroep zonder boodschap'. Onze fout is destijds geweest, dat we ons daar niets van hebben aangetrokken. We hebben gewoon te laat geanticipeerd. De Avro had eerder moeten inzien, dat er een kentering zat aan te komen en we zijn daardoor in een heel moeilijke positie gekomen wat betreft leden en aantrekkingskracht. Ik heb het overigens wel altijd al voorspeld, dat we leden zouden verliezen."

„Vervolgens ging ook de Vara zich ook steeds minder dogmatisch opstellen. De Vara heeft in feite geen boodschap meer. Ze hebben een brede programmering en zijn niet meer de spreekbuis van de PvdA en de vakbond. Daarna de groei van VPRO en EO tot A-omroep. En, last but not least, de komst van RTL4. Je zou ons ledenverlies dus een sociologische oorzaak kunnen geven. De koek moet worden verdeeld over meer partijen."

Schoon schip

Zo'n drie jaar geleden werd Klap, die toen adjunct-directeur van de Ikon was, de Avro binnengehaald in een poging het tij te keren. Er moest schoon schip worden gemaakt. „Ik wilde teruggaan naar de roots. De periode dat de Avro nog kwaliteitsprogramma's had. Ik wilde een zodanige goede programmering, dat de kijkers dat zouden oppikken. Ik wilde dat de Avro zich weer ging onderscheiden."

Klap is onder de huidige omstandigheden redelijk tevreden over de samenwerking met KRO en NCRV. Het kan beter en hij voorziet dat het ook beter zal gaan. Maar hij is realist: de enorme kijkcijfers van vroeger worden niet meer, doodeenvoudig omdat er zoveel gegadigden uit dezelfde ruif (moeten) eten. „Aan die gedachte zullen we moeten wennen," zegt hij. „Wij kunnen met z'n drieën natuurlijk wel een heel consistent net bouwen. In sommige gevallen gaat die eenheid ten koste van de Avro-programmering. Maar soms gaat het ook ten koste van de NCRV en de KRO. Het hangt er maar net vanaf in welk kwartaal je als omroep een sterk aanbod hebt. Aan het ideale systeem voor Nederland 1 hebben we in zo'n korte tijd nog niet kunnen bouwen."

Heel blij is Klap met de 'ankerplaatsen' op Nederland 1: het jeugdblok (Sesamstraat, Jeugdjournaal, Klokhuis) en het Journaal.

Marktfilosofie

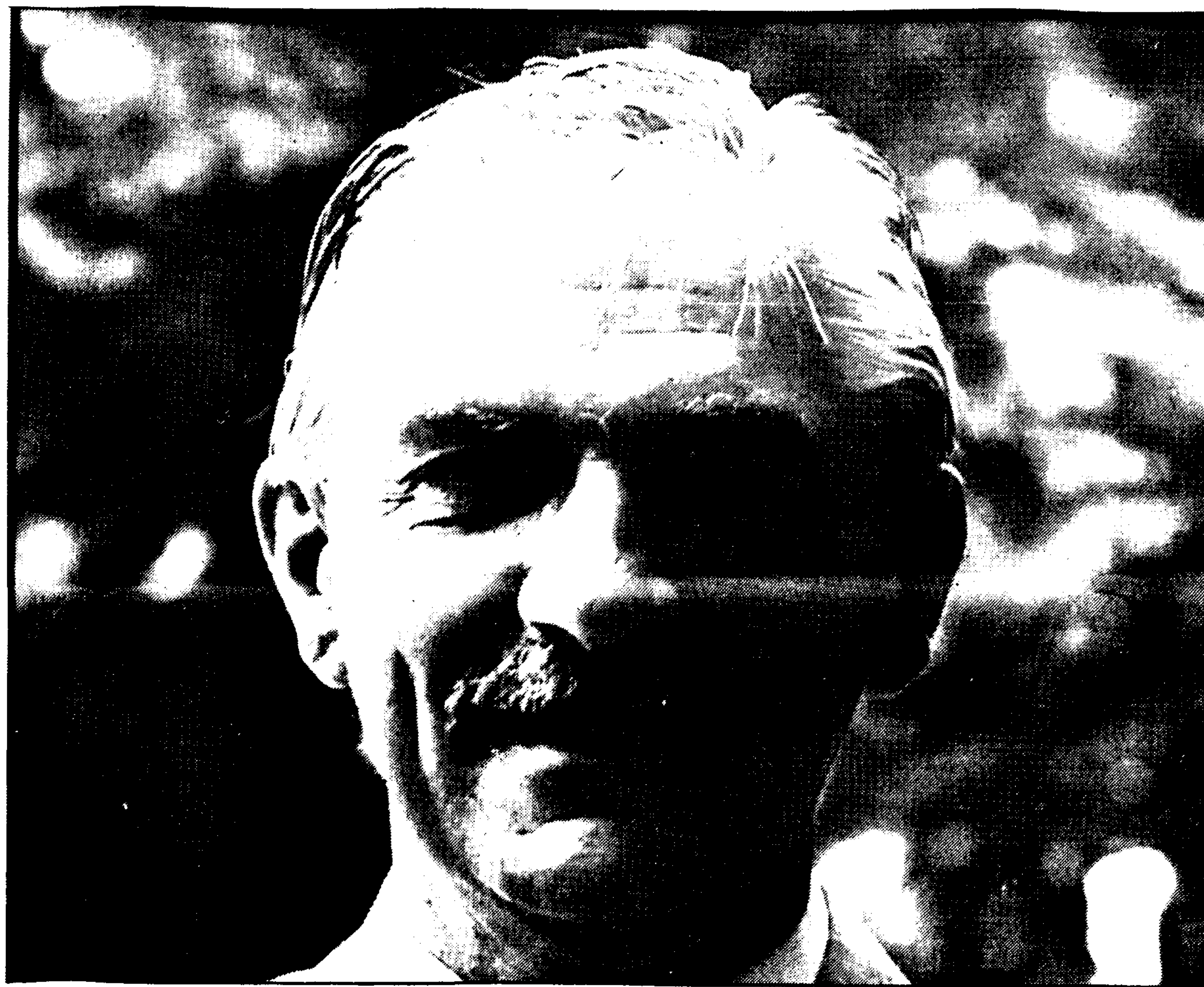
Voor wat betreft de Tros ziet Klap de toekomst niet al te zonnig. Deze omroep gaat steeds meer op RTL4 lijken volgens hem. „Die komen dus in de problemen. Veronica daarentegen doet het heel slim vanuit hun marktfilosofie jong, dynamisch en wild. Daar heb je altijd een groep voor. En de Vara moet ook nog zien, hoe zich dat gaat ontwikkelen."

De Avro-directeur vindt dat er op prime-time nog te weinig goede programma's zijn op op Nederland 1. Maar dat is volgens hem een kwestie van geld. „We maken twaalf Hoofdrollen met Mies Bouwman en elf afleveringen van de dramaserie Het Pleidooi. Daarnaast mooie documentaires en klassieke concerten.

Als we dat laatste niet zouden doen, kunnen we veel meer 'Hoofdrollen' en dergelijke maken. Maar de Avro kiest daar niet meer voor. We kiezen nu ook voor de andere kant van de publieke taak. Vergelijk het maar met een kunstpagina van een krant, bestemd voor zo'n 1 à 2 procent van de mensen. Dat zijn de bewuste kwaliteitskeuzes die je maakt. Nee, we zijn geen VPRO, want die zullen nooit een programma als Sterrenslag maken. En als je naar de Tros en de Vara kijkt: die besteden de laatste jaren ook meer aan amusementsprogramma's."

„Grote toppers van de Avro zijn De Hoofdrol en Glamourland – en we zijn bezig met een nieuwe formule rond De Uitdaging.

Daar verwacht ik wel wat van en een topper is ook onze jeugdprogrammering. Afgezien misschien van De Hoofdrol halen we inderdaad geen gigantische kijkcijfers, maar ik denk dat je de 10 à 15 procent waar we op mikken, heel realistisch is. Bovendien is mikken op uitschieters heel gevaarlijk. Want als die mensen, zoals Jos Brink destijds bij de Avro, naar een andere omroep vertrekken, val je in een heel diep gat. Daarom hamer ik zo op consistent beleid."

Minder luisteraars landelijke radio

HILVERSUM – De vernieuwing van de publieke radio afgelopen najaar is nog geen succes. Het marktaandeel van de vijf landelijke radio-zenders is in november vorig jaar in vergelijking met de oude zendschema's in september met vier procent gedaald naar 53 procent.

Dat blijkt uit het continu luisteronderzoek van de afdeling kijk- en luisteronderzoek van de NOS. De belangstelling voor zowel regionale omroepen als commerciële radiozenders is met enige procenten gestegen.

De sterkste verschuivingen doen zich voor tussen familiezender Radio 2 en popzender Radio 3. Gemeten tussen zeven uur 's ochtends en zeven uur 's avonds daalde het marktaandeel van Radio 2 met 6 procent naar 10 procent. Radio 3 zag de populariteit toenemen en haalde 4 procent extra. Marktaandeel 30 procent. In de categorie commerciële zenders ging het aandeel van Sky Radio van 7 naar 10 procent.

De luisterdichtheid van Radio 2 is vooral op de woensdagochtend gedaald. Radio 3 wint op die ochtend juist luisteraars. Ook op zaterdagmiddag mag Radio 3 zich in een groeiende populariteit verheugen. Het popstation verloor echter weer luisteraars op donderdagmiddag en vrijdag. Verder werd in november wat minder naar de radio geluisterd dan in voorgaande maanden. De totale luistertijd bedroeg in die maand circa 156 minuten. Zes minuten minder dan in september 1992. De luistertijd daalde in het bijzonder op donderdag en vrijdag.

Samplonius stopt met 'De Tour'

HEERLEN – Klaas Samplonius stopt met de presentatie van Radio Tour de France. Hij heeft de NOS-radio laten weten deze werkzaamheden niet meer te kunnen combineren met zijn werk bij de Tros.

Samplonius is hoofd informatieve programma's bij Tros-radio. Hij is onder andere presentator van het zaterdagmiddagse NOS-sportprogramma Langs de Lijn. Daar gaat hij mee door. Samplonius heeft bijna vijftien jaar Radio Tour de France gepresenteerd. Wie Samplonius opvolgt, is nog niet bekend.

André Rieu op visite bij Frits Spits

'Geen House, maar Strauss'

DOOR HARRIE CREMERS

MAASTRICHT – Met als motto 'Geen House, maar Strauss!' was André Rieu bij de NOS te gast in het programma 'De Avondspits'. Voor de van huis uit klassieke musicus was het een hele sprong, van Radio 4 naar Radio 3. Aanleiding voor dit bezoek in Hilversum was de nieuwe cd-single van André en zijn Maastrichts Salon Orkest 'Hieringe Biete Mix', die – hoewel net pas verschenen – al op weg is naar de Nationale Top Veertig. Bij de Tros werd dit nummer gisteren uitgeroepen tot 'Plaat van de week'

Het Maastrichts Salon Orkest wacht met spanning het verdere 'hitverloop' af. Ondertussen worden voorbereidingen getroffen voor het Hieringe Biete Concert op aswoensdag 24 februari in het Mecc van Maastricht. Kaarten hiervoor zijn vanaf vandaag verkrijgbaar aan de kassa van het Theater aan het Vrijthof. Behalve in Maastricht geeft het Maastrichts Salon Orkest nog carnavalsconcerten in Bergen op Zoom, Reuver, Venlo, Kerkrade (Rodahal, 21 februari) en Heerlen ('Vasteloavendstent' Emmaplein, 23 februari).

● *Met veel plezier en deskundigheid worden de haringen door de leden van het Maastrichts Salon Orkest alvast 'getest' alvorens ze in het zuur worden gelegd.* Foto: SPUISERS.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Personeel aangeboden

Wij hebben nog tijd voor Uw complete ADMINISTRATIE- en belastingszaken. Achterstand geen bezwaar. Tel. 045-717775.

Ervaren VRACHTWAGEN-CHAUFFEUR zoekt part-time baan. Br.o.nr. B-03466, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Charmante jonge vrouw in bezit v. geldige HORECA-papieren, zoekt passende werkkring v. enkele dagen p.wk. B-3228, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Communie

Te k. Sissi model COMMUNIEJURK, iets aparts, nw.pr. ƒ 2.000,- nu koopje! Tel. 045-422959.

Te k. prachtige COMMUNIEJURK wit, (lengte 7/8) mt. 134, gekocht bij Pereboom, t.e.a.b. Tel. 045-210911.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Personeel gevraagd

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Heerlen
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Taxi-Centrale Breko B.V.
vraagt
Groepsvervoer Chauffeurs m/v
met klein of groot rijbewijs, part-time van maandag t/m vrijdag, plm. tot 15 uur per week.
Inl. en soll. na telefonische afspraak. Tel. 045-227900.

Gevraagd part-time
telefonist / receptionist M/V
voor 20 uur per week. Moet in staat zijn eenvoudige administratieve werkzaamheden te verrichten.
Korte schriftelijke reactie naar:
Linders R&D,
Akerstraat 70-72,
6411 HC Heerlen.

Het Dagblad "De Telegraaf" is op korte termijn op zoek naar enkele serieuze kandidaat
Bezorg(st)ers
voor werkzaamheden o.a. in GELEEN. Informatie over de aard van de werkzaamheden en de verdiensten kun U krijgen onder tel.nr. 046-748937.

Bent u op zoek naar een leuke baan in een privéclub? Kijk dan iedere dag onder de nieuwe rubriek
"Personeel Gevraagd Kontakten en Klubs"
elders in deze krant.

Taxibedrijf zoekt CHAUFFEURS en weekend-chauffeurs. Persl. aanm. Hombertsweg 12, Landgraaf.

Gezocht zelfstandige leidinggevende personen die in groepsverband ons financiële produkt aan de klant kunnen brengen. Hoge VERDIENSTEN, auto vereist. Inl. tussen 16.00-19.00 uur: tel. 04492-1870.

Net meisje gevr. voor PRIVEWERK. Werktijden zelf in te delen. Tel. 046-379987.

Buro Exclusief vraagt nette DAMES die thuis privé ontvangen, goede verdiensten en eigen werktijdenindeling. 046-379987.

Gevraagd INDONESISCHE kok m/v voor keuken, leeftijd 20-35 jaar. Ook weekends en feestdagen. Tel. 045-252525 tussen 20-22 uur.

Gevr. KEUKENHULP m/v v. a. 18-35 jr. Ook weekends en feestdagen. Tel. 045-252525 tussen 20-22 uur.

Gezocht energieke VERTEGENWOORDIGERS voor bankwezen. 045-245962.

Gevr. HULP in de huishouding voor 3 ochtenden per week, ma-wo-vr. Tel. 045-214323.

Gevr. HULP in de huishouding voor 2 ochtenden per maand. Tel. 045-722215.

Escort Service vraagt nette MEISJES. Tel. 04498-57109. Werktijden in overleg.

Wegens uitbreiding van onze activiteiten, is er plaats voor: een SERVICE-MONTEUR M/V, voor het repareren en onderhouden van diverse horeca-apparatuur, en speelautomaten. Leeftijd liefst rond 25 jaar. Ervaring is vereist. Uw telefonische reactie verwachten wij zo spoedig mogelijk liefst binnen 7 dagen na verschijning van deze advertentie op het volgend telefoonnummer: 045-443464. Lefel Automaten B.V. te Simpelveld.

Nieuw BUSINESS. Intern. onderneming zoekt ambitieuze en gemotiv. mensen, onbegrensde mogelijkheden. Bel voor afspr. 01720-93453.

Voetbalvereniging RK IVV vraagt TRAINER voor seizoen '93/'94, uitk. in derde klasse afd. Limburg. Inl. dhr. De Bie, tel. 04458-1726.

Gevraagd METSELAARS en opperlieden. Aannemersbedrijf P. J. Gelissen. Tel. 04498-53354.

FRITURHULP m/v gevr., liefst ervaren. Werktijden in overl. Tel. 045-715488 na 16.00 uur of Postbus 405, 6400 AK Heerlen.

Gevr. HULP in de huishouding, voor 1 morgen p.week. Petroniusstr. 18, (Aarvelt), Heerlen.

Goede BIJVERDIENSTEN v. serieuze personen. Info 04742-2732 v.a. 17.00 u.

Gevr. HULP in de huishouding, 2 ochtenden p. week. Tel. 045-258955.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

OG te huur gevraagd

Dringend te huur gevraagd
Luxe vrijstaand woonhuis met garage en voorzien van alle gemakken, plm. 30 km van Sittard, hoge huur geen bezwaar. Bellen tussen 09.00-17.00 uur 04750-25338.

Jonge man zkt. ETAGE met eigen opgang of app., tot ƒ 700,- huur p.m. Heerlen of omgeving. Tel. 045-442102.

Met spoed gevr. HUURHUIS, omg. Landgraaf, Kerkrade en Heerlen. Tel. 045-454428, na 18.00 uur.

ƒ 500,- beloning voor degene die ons helpt! Stel zoekt WOONRUIMTE omg. Zuid Limburg, huurklasse +/- ƒ 750,-. Overname geen bezw. Tel. 045-214513.

WOONRUIMTE te h. gevr., omgev. Bocholtz, Simpelveld. Tel. 045-443264.

OG te huur

ZUTENDAAL (B). Nog 2 luxe nieuwbouwapp., gelijkvloers, inger. keuken en badkamer, 2 slaapkamer en gar. Onmiddellijk beschikbaar Inl. 0932-89722001.

Te huur p. 15 febr., centr. Heerlen, gestoff. ruim APPARTEMENT, voor dame. Woonk., slaapk., eigen keuken, douche, WC en berging. Wasmach. aanw. ƒ 515,- p. m. all-in. Tel. 045-414398.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Te koop ruim vrijstaand woonhuis
Te Echt - St. Joost met garage. Totale inhoud plm. 650 m3. Grote tuin. Perceel opp.: 670 m2. Ind.: ruime kelder; hal; toilet; L-kamer plm. 45 m2 vloeroppervlakte met schuifpui naar beklinkerd terras; keuken met eetbar; bijkeuken; 3 slaapkamers; badkamer; zolder. Geheel geïsoleerd.
Uitstekend afgewerkt en onderhouden.
Direkt te aanvaarden, vr.pr. ƒ 265.000,- k.k.
Voor inl.: Rentmeesterskantoor Limburg B.V.
Broekstraat 26, 6049 CJ HERTEN.
Tel. 04750-36161, b.g.g. 04499-2653.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners. 045-728671.

Dringend woningen te koop gevraagd (alle prijsklassen!). Ook uw hypotheek ons maatwerk. Bel, u wordt er altijd wijzer van!! (rente vanaf 7,7%). N.M.W. QUADEN & Zn. Makelaardij o.g. M. Geleen, lid NVM. 046-519644.

SCHIMMERT, Op de Bies 24, herenboerderij met oprit en tuin, woonkamer ca. 65 m2, zolder van 128 m2. Inruil huidige woning bespreekbaar, ƒ 215.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671.

Te k. EYGELSHOVEN ruim, goed onderh., halfvrijst. huis, gar., geh. onderkelderd, tuin. Mooi gelegen. 045-315832.

HEERLEN, Amsterdamstr. Woonhuis met 2 kelders, woonkamer, keuken, toilet, 3 slaapk., douche met wastafel, incl. nieuwe vloerbedekking. Koopprijs ƒ 99.500,- k.k. Tel. 046-525103.

HERENHUIS te koop, Putbergstraat Schinveld. Inlichtingen tel. 04492-1762.

Te koop zeer mooie woning te Limbricht, Steenstraat 2. Inlichtingen tel. 04492-1762.

Te koop
gevraagd woonhuizen
In diverse prijsklassen.
Directe aankoop mogelijk!!
Geen verkoop, geen kosten!
LIVAC bv
Akerstr. Nrd. 11, Brunssum.
Tel. 045-220550

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Spaarhypotheek 7,8%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Feesten/Partijen

Te h. voor VERJAARDAG of party's idylisch gelegen zaak, geschikt voor 50 à 70 pers. Inl. Terras/Lokaal De Spoorbaan, Dr. Calsstr. 100, Landgraaf. 045-318693.

Kamers

Nette gem. kamer te huur voor student te HEERLEN, ƒ 275,- p.mnd. 045-725260

BAEXEM, kamers te huur vanaf ƒ 350,- per maand. Tel. 04748-2977.

Bouwmaterialen & Machines

Nu of nooit - op = op
Diverse soorten rollen dakbedekking, laminaat parket en underlaymentplaten voor spotprijzen.
Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Tel. 045-727742.

Te koop aangeboden
Bouwlier
l.z.g.st., krachtstroom, ƒ 1.100,-, ant. eiken bureau, ƒ 1.050,-. Tel. 04499-4442.

KANTELDEUREN, rolleuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, met prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunssum.

TV DEFECT, binnen 4 uur klaar. Tel. 045-711667. Knip mij uit en bewaar mij!

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossierladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. 046-523738.

Stalen BUREAU en typebureau's vanaf ƒ 50,-. Berns, Dorpstr. 28, Landgraaf.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

In verband met uitbreiding van ons team zoeken wij op korte termijn een
techn. commercieel medew.
Vereisten: 1. H.B.O. niveau
2. Leeft. max. 30 jr.
3. Interesse in de landbouw
4. Leidinggevende capaciteiten
Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan:
Landbouw Onderdelen Bank t.a.v. dhr. Houben
Postbus 32, 6365 ZG Schinnen.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

HOOI te koop. Tel. 04493-2336.

Wegens verhuizing te k. BERTOLINI, 8 pk., 2 wieltrekker m. cirkelmaaier en aanhangwagentje, ƒ 1.750,-. Tel. 04405-2544 na 17.00 u.

Bedrijven/Transacties

Ter overname aangeboden
Café in centrum Heerlen
Gunstige huurvoorwaarden. Zonder benodigde contanten en vereiste papieren onnodig te reflecteren.
Br.o.nr. B-03506, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

KANTOORADRES, postbus, tel., faxservice aangeboden. Ook voor Uw complete administratie en belastingzaken. Tel. 045-717775.

Over te nemen goed renderende PARFUMERIE en schoonheidsinst. en zonnebank in C.-Maaseik. Tel. 09-32.89.567281 na 18.00 uur.

Ter overname aangeboden FRITURE/SNACKBAR, in goede woonwijk. Fiscale jaaromzet plm. ƒ 200.000,-. Inl. Interhoreca 045-260339.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Horeca Bureau Europe B.V.
Ook tijdens de Internationale Horecabeurs BBB in het MECC in Maastricht, zijn wij u graag van dienst! Tot ziens op standnr. Z 708/712.
Postbus 3051, 6460 HB Kerkrade. Tel. 045-427777. Fax. 045-413521.

Te huur BEDRIJFSRUIMTE, Rijksweg te Geleen. Bestaande uit winkel, magazijn en kantoren. Inl. 046-747166, na 18.00 uur.

AUTO-TELEFOON met abonnement, t.e.a.b. Tel. 045-244438.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Auto's

Eurocasion zoals het hoort
Rij nu betaal later

Citroën GSA Special wit	11-'84
Citroën BX 16 RS groenmet	06-'83
Mitsubishi Galant 1.6 GL grijsmet	04-'85
Nissan Cherry 1.7 diesel groenmet	02-'84
Ford Siërra 2.0 GL blauwmet	09-'84
Citroën AX 11 RE rood	07-'87
Nissan Cherry 1.3 DX wit	03-'85
Ford Fiësta 1.1 CL wit	01-'87
Citroën BX 1.4E rood	08-'88
Opel Corsa 1.2 Swing wit	06-'89
Peugeot 205 XLD wit	01-'90
Suzuki Swift 1.3 GLX grijsmet	11-'89
Citroën BX 1.4i Cannes wit	10-'90
Citroën BX 1.4i Palais blauw	01-'90
Citroën BX 1.4i TE grijsmet	04-'90
Hyundai Lantra 1.6 16V GLS rood	06-'91

Demonstratie- auto's
Citroën ZX 1.6i Aura
Citroën ZX 1.8i Furio
Citroën ZX 1.4i Avantage
Citroën ZX 1.4i Reflex
Citroën XM V630i en schuifdak 1991.

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID-LIMBURG!
Tel. 045-223300.
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 9.00-18.00 uur. Zaterdags van 10.00-17.00 uur.

Te koop gevraagd jonge auto's
bedrijfsauto's, terreinauto's en automaten. Kontante betaling. Autobedrijf T.QUADFLIEG, Reeweg 112, Landgraaf. Tel. 045-321810.

APK!
Rotte plekken??
Uw snelle en vakkundige reparateur.
Peter Jansen
Nieuwenhagerheidestr. 13, 6374 EA Landgraaf.
Tel. 045 - 31 77 77.

FIAT

Fiat 127, 1050	1986	ƒ 5.900,-
Diverse Panda's	van'82 tot '92 v.a.	ƒ 2.900,-
Panda automaat rood	1991	
Diverse Uno's vanaf		ƒ 1.950,-
Tipo 1.4 wit	11-'88	ƒ 13.900,-
Tipo 1.4 I.E. wit	1989	ƒ 16.900,-
Tempra 1.6 SX grijsmetallic	11-'90	ƒ 23.900,-
Tempra 1.6 SX grijsmetallic	1991	ƒ 26.900,-
Alfa 33 rood	1986	ƒ 8.900,-
Hyundai Pony 1.5 GL	11-'89	ƒ 13.900,-
Lada Samara 1.3 wit	1987	ƒ 7.900,-
Daihatsu automaat grijsmetallic	1984	ƒ 7.900,-
Renault 21 TL 1.7i grijsmetallic	11-'89	ƒ 17.900,-
Seat Marbella wit	1989	ƒ 9.900,-
Seat Ibiza 1.5 GL wit	1989	ƒ 12.900,-
Suzuki Alto GA wit	1987	ƒ 7.900,-
Suzuki Alto rood	1990	ƒ 11.900,-

Aktie: 10% korting
Op diverse auto's
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. Tel. 045-742121.

BMW 318i
LPG nw. model, bwj. '91 mauritiusblauw, div. opties.
Autobedrijf KERA bv
045-452121

Mercedes 200
bwj. 1989, Blauschwarz.
El. schuifd./alarm div. opties ƒ 29.750,- 045-452121.
Autobedr. KERA bv

Te k. Escort 13L BRAVO '83, zeer mooi, APK '94, ƒ 3.950,-. Tel. 045-424128.

Ford TAUNUS bwj. '78, met APK, ƒ 475,-. Tel. 045-323796.

Ford ESCORT XR3, bwj. '82 met LPG, prijs ƒ 3.750,-. Tel. 04748-2977.

Te k. Ford ESCORT 1.4, 3-drs, RS-pakket, rood, 1e eig., bwj. '89, 55.000 km. Autosport, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

BMW 5201
bwj. 1989 bronzit, schuifd./sportvelgen.
Autobedr. KERA bv
045-452121

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Knutselkoopjes
Uno 55 S 1984 ƒ 1.950,-
Citroën Axel 1985 ƒ 950,-
Mits. Galant 1981 ƒ 750,-
Kadett station '83 ƒ 3.900,-
Peugeot 104 1983 ƒ 1.750,-
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34, 045-742121.

Te koop aangeboden
Citroën BX
o.a. 14 RE 16 TRi 19 Break, diverse bouwjr., veel keus. Garantie, inruil, leasing. Van Leeuwen Citroën Strijthagenweg 129, Kerkrade-W.

Voor nieuw
en gebruikt

Daihatsu Quadflieg Terreinauto's
Feroza Limited '92
Feroza Resin Top '90
Toyota Landcruiser '86
Lada Niva 1600 wit '87
Ford Bronco II pers. uitv. '87
Nissan King Cab 2.5 '90
Automaten
Daih. Cuore 27.000 km '88
Fiat Uno 60 69.000 km '88
Diesels
Volvo 345 DL rood '87
VW Golf CL wit '89
Opel Kadett 1.6 D LS '86
Peugeot 405 GRi LPG '90
Div. Occasions
Opel Kadett 1.4i combi. '91
Audi 80 1.8 S '89
Audi 80 1.8 S '88
Fiat Panda 1000i C '91
Daihatsu Cuore TX '91
Daihatsu Charade GTTi '88
Ford Escort 1.3i CL '91
Ford Escort 1.6 CLX '90
Ford Siërra 1.8 CL '89
Ford Siërra 1.6 Laser '86
Ford Siërra 2.0 CL '88
Ford Escort 1.4 CL '89
Ford Orion 1.4 Bravo '88
Fiat Panda 34 White '85
Subaru Mini Jumbo '86
Honda Jazz grijsmet. '85
2x Honda Civic 1.3 '84
Mazda 323 1.3 Sport '87
Nissan Bleubird 2.0 LX '89
Opel Kadett GT '86
Opel Kadett 1.3 S Club '88
2x Opel Kadett 1.2 S '86
Opel Corsa 1.2 S '86
Opel Corsa 1.6i rood '90
Opel Vectra 1.6i '91
Opel GT rood '69
BMW 316 '83
Peugeot 205 1.4 XR '88
Suzuki Alto GL 5-drs. '88
VW Jetta GT rood '85
VW Golf 1.6 CL wit '85
Mitsubishi Cordia '83
Honda Prelude '83
Fiat 126 '81
Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.

OPEL
welling
Haefland 2, Brunssum.
045-257700.

Honda PRELUDE 1.8 EX, zilver, in st.v.nw. Autobedr. Albert God, Heerlerbaan 72, Heerlen.

MERCEDES 280 TE blauwmetallic, bwj. '80, alle opties, pr.n.o.t.k. Tel.045-254613.

Te k. MERCEDES 190 E, bwj. '88, extra's, verlaagd, sportvelgen, brede banden, afneembare trekhaak, alarm op afstand, stuurbekr., deurvergr., zwart. 045-242230.

MITSUBISHI Space Runner GLXi, nw. model, bwj. okt. '91. Tel. 046-510890 na 19 uur. (Niet op zaterdagavond).

Te k. NISSAN 100 NX, bwj. febr. '91, km.st. 17.000, m. lm.velgen. Tel. 045-712034.

Autobedrijf VAN LEEUWEN. Nissan Micra Super, speciale uitvoering '90. Garantie, inruil, leasing. Strijthagenweg 129, Kerkrade-W.

OPEL Corsa 1200, bwj. '89, kl. wit, km.st. 35.000, als nieuw! ƒ 12.000,-. Tel. 043-252389.

Te k. Opel KADETT diesel t. '87 4-drs. i.z.g.st. vr.pr. ƒ 6.950,-. Tel. 046-338284.

Van part. te k. mooie Opel ASCONA 1600, bwj. '82, trekh., met.mintgroen, vr.pr. ƒ 1.800,-. Te bevr. na 17.00 uur 046-745976.

BMW 324
Turbo diesel, bwj. 1988 diamantzw. M-technic uitvoering. Alle opties 98.000 km.
Autobedrijf KERA bv
045-452121

BMW 320i
Touring bwj. 1989 diamantzwart, sportvelgen/centr. slot, 86.000 km.
Autobedrijf KERA bv
045-452121

ALFA 75 1.8 IE kat., '90, stuurbekr., lm-velg., Autobedr. Albert God, Heerlerbaan 72, Heerlen.

Te k. 2 BMW 's 728i automaat (1x Duits kent.), '87-'80, met sportvelg., boardcomp., vaste prijs ƒ 6.500,-. Tel. 04454-65085.

BMW 518, groenmetallic, APK 10-10-'93, trekh., i.z.g. st., echte mooie auto, bwj. '80, ƒ 2.250,-. 045-323178.

Te k. BMW 316, nieuw mod., LPG, bwj. 6-'83, ƒ 5.850,-. Tel. 045-414372.

Te k. CITROËN BX Leader, bwj. 5-'86, ƒ 6.250,-. Tel. 045-414372.

Te k. CITROËN BX Diesel, 5-'86, zeer mooi, ƒ 6.750,-. Tel. 045-414372.

Te k. CITROËN BX TRS, motor '88, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-441426. Akerstr. 111, Kerkrade-west.

Te k. Datsun CHERRY, i.z.g. st., bwj. '80, APK 3-'93 met event. nw. APK, ƒ 1.200,-. Tel. 04746-2797.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

WETZELS auto's, het juiste adres voor de betere automobielen. Industriestr. 35, Sittard. Tel. 046-510655. '85; Mercedes 300 SL 24/V, '89; Mercedes 300 SE alle extra's, '91; Mercedes 500 Sec, '86; Mercedes 230 CE, '88; Mercedes 300 CE, '88; Mercedes 190 E, '88; Mercedes 190 2.3 16/V, nieuwst., '85; Mercedes 300 D, '92; Mercedes 200 E, '89; Porsche 911, nieuwst., '77; Porsche 911 Cabriolet, '86; Porsche 944, 2x, '84; Porsche 944, '83; Audi 80 LS, '88; Jaguar 3.4 Soverein, '87; BMW 325i Cabriolet, '87; BMW 525i, '86; BMW 316i, '88; BMW 325i station, '89; Opel Omega 2.0i, '87; Opel Kadett Cabriolet, '87; Honda Prelude EX, '84; Opel Kadett 1.8i aut., '88; Toyota Celica 1.6 ST, '87; Ford Siërra 1.8 Sedan, '89; Opel Kadett 1.6i, '90; Nissan Patrol 2.8 D, '90; Mitsubishi Pajero 2.5 TD, '89; Ford Escort 1.9 GT '86; Mazda 2.0 D GLX, '87.

Suzuki Alto GL 5-drs. '87; Suzuki Alto GL 5-drs. '89; Suzuki Alto GL 3-drs. '89; Suzuki Alto GL 3-drs. '91; Suzuki Alto GA '86; Suzuki Alto '83; Suzuki Swift 1.3 GL '90; Suzuki Swift 1.3 GL '83; Suzuki Carry bus '90; Mercedes 190D '88; Toyota Corolla 1.6 GLi '91; Lancia Y10 GT '90; Skoda Estate stationcar '92; Citroën BX 19 TRD '89; Lada Samara 1.3 GL '87; VW Golf 1.3 tour '88; Ford Siërra 2.0 CL '86; Ford Escort 1.4 Bravo '89; Renault Express bestel '86; Renault 11 GTL '86; BMW 318i '85; BMW 320i '83; Volvo 343 autom. '80; Nissan Sunny D '84; Volvo 343 '83; Opel Kadett '85. Autobedrijf Reubsaet, Groenseykerstraat 17, Geleen. Tel. 046-744994. Uw adres voor APK-keuring. Alle auto reparaties.

O.K. CARS, Oirsbeek. Mini Metro '86; Ford Escort XRi '83; Escort 1.6 '85; Escort '83; Opel Rekord 2.0 LS '84; Kadett 1.6 nov. '85; Ascona '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0 HB '86; Honda Prelude EX '83; Mitsubishi Galant TD '85; VW Golf diesel bwj. '81. Diverse inruilers t.e.a.b. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Te k. TALBOT Matra Rancho X model Jeep, bwj. mei '83, APK 1-'94, kl. grijs/zwart, l.m. velgen, radio/cass., i.z.g. st., ƒ 3.500,-. 046-527379.

LADA 2105 bwj. '90, km.st. 44.000, 1e eig., weg. bedr. auto, ƒ 5.500,-. 045-317298.

Lancia PRISMA 16iE '87, div. extra's, pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-218590 na 18.00 uur.

Fiat REGATTA 85 S, bwj. '85, 61.000 km, 1e eigenaar, groenmet. Tel. 045-317593.

Te k. Fiat UNO 60S, bwj. '87, antraciet met., APK, vr.pr. ƒ 8.250,-. Tel. 04492-2630.

Ford ESCORT 1.4 CL, mei '89, rood, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. 04493-5024, na 19.00 uur.

Te k. FORD SCORPIO, bwj. '86, APK '93, ABS. Tel. 046-372205, na 18.00 uur.

Te k. FIESTA 1100 GHIA, bwj. '80, kl. grijs, ƒ 1.000,-. Tel. 045-217017.

Te koop van part. Ford SIERRA 2.0 CL 5-drs., '88, bordeauxrood, 5 versn., centr. deurvergr., sunroof, trekh., verz. schokbr., achterruitw., dubb. spiegels, i.g.st. ƒ 16.750,-. Te bevr. 045-414013.

Witte Escort Bravo 1.6 INJECTIE, bwj. 1989, 3-drs., in nieuwstaat, org. 65.000 km., dealer onderh. (boekjes ter inzage), ANWB keuring mog., APK '94, vr.pr. ƒ 15.750,-. Bergstr. 18, Kerkrade. Tel. 045-458666.

Ford TAUNUS Caravan 1600, 5-drs., bwj. '81, APK 8-9-'93, nw. banden, in nw.st., ƒ 1.950,-. Tel. 045-323178.

Ford ESCORT Estate, bwj. 10-'82, ƒ 3.000,-. Tel. 045-414372.

Ford SIERRA 1.6, 5-drs, bwj. '83, wit, ƒ 3.750,-. Tel. 045-414372.

ESCORT 13 L Bravo, bwj. '85, div. access. ƒ 6.750,-, bijz. mooi. Tel. 045-424128.

Opel KADETT 13 S, bwj. '81, geheel uitgeb., revisiemotor, in perf. staat, APK 8-5-'93, ƒ 2.750,-. Tel. 045-323178.

Te koop OPEL Kadett 1300 N, 3-drs., bwj. '87 met sportwielen, schuifdak en radio, in st.v.nw. Tel. 045-441137.

Opel HEMERA Echt, Bedrijvenpark de Berk, Edisonweg 5. 04754-83555 biedt de volgende Opel Kadetts aan: 3-drs. special 1300 6-'81; 3-drs. LS 12S 4-'85; 3-drs. LS 12S 4-'86; 3-drs. LS 1300 1-'87; 4-drs. LS 13S 2-'87; 3-drs. LS 12S 2-'87; 3-drs. GSi 20 inj. 3-'87; 4-drs. LS 18S 1-'88; 3-drs. LS 12S 1-'88; 3-drs. LS 12S 1-'88; 3-drs. LS 1300 1-'88; 4-drs. Club 16 inj. 2-'88; 3-drs. LS 1300 2-'88; 3-drs. LS 16 inj. 2-'88; 4-drs. LS 13S 2-'88; 3-drs. LS 1300 3-'88; 4-drs. LS 16 D 4-'88; 3-drs. LS 18S 4-'88; 3-drs. LS 16 inj. automaat 4-'88; 4-drs. LS 1300 4-'88; 4-drs. LS 16 D 4-'88; 3-drs. LS 16D 4-'88; 4-drs. LS 1300 6-'88; 4-drs.LS 17D 7-'88; 3-drs. LS 16 inj. 1-'89; 3-drs LS 16S LPG 1-'89; 5-drs. LS stationcar 13N 2-'89; 3-drs. LS 16 inj. 4-'89; 4-drs.LS 16 inj. 11-'89; 4-drs. LS 16 inj. 10-'89; 3-drs. LS 14 inj.7-'90; 3-drs. LS 17D 9-'90. Omega's: 5-drs stationcar 20 inj. 10-'88; 4-drs 20 inj. 12-'88; 4-drs LS 23D 9-'89; 4-drs LS 20 inj. LPG 1-'90. Inruil mogelijk. Eigen financiering. Opel Hemera Echt, Bedrijvenpark de Berk, Edisonweg 5. 04754-83555.

Te koop Opel KADETT 12.S, bwj. '84, ƒ 3.400,-. Tel. 045-427671.

Opel CORSA, grijs kent., bwj. '85, als nieuw, ƒ 5.750,-. Tel. 045-414372

Opel ASCONA 1.6 S HB, 5-drs., APK 5-'93, 100% goed en mooi, ƒ 3.950,-. Tel. 045-223094.

Te k. Opel KADETT 1.3 N sedan bwj. 4-'86, trekh., schuifkanteld., i.g.st., pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-753865.

Opel REKORD 2.0 S Caravan, 5-drs., groen met trekhaak etc, bwj. '83, nw. model, vraagpr. ƒ 5.000,-. Boerhaavestr. 43, Schaesberg.

Te koop Opel OMEGA 2.0i, stationwagen, met.diamantzwart, div. acc., bwj. '87, i.z. g.st. Tel. 04450-2488.

Opel KADETT Sedan 16i, bwj. '89, zeldz. mooi; Opel Corsa 1000 CC bwj. '83. Markgravenstr. 96, Hoensbroek. Tel. 045-213852.

Opel ASCONA HB 1.6 S, bwj. '87, 5-d. 71.000 km, in nw.st. Tel. 045-422883.

Te koop Opel CORSA 1.3 Swing 5-drs, '89. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Opel CORSA 1200, bwj. '89, grijsmet. 49.000 km, auto als nieuw, vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 045-226869.

Autobedrijf VAN LEEUWEN. Peugeot 205 GTi; Peugeot 405 GL '89. Garantie, inruil, leasing. Strijthagenweg 129, Kerkrade-W.

PEUGEOT 205 XE, bwj. '88, kl. rood, 61.000 km, eerste eigenaar, schuifdak, gekl. glas, vr.pr. ƒ 9.700,-. Tel. 046-513395.

PORSCHE 924 geheel omgeb. 944, rood, i.z.g.st., ƒ 12.900,-. Tel. 046-521013.

Te k. RENAULT 9 TL, bwj. '83, kl. wit, APK tot dec. '93, i.z.g.st. Tel. 045-448319.

Te koop RENAULT 5 autom., bwj. '81, APK 8-'93, vr.pr. ƒ 2.150,-. Tel. 045-721474.

RENAULT 5 TL, bouwjr. '89, Speciale uitvoering, zwartmetallic, 47.000 km, ƒ 12.500,-. Tel. 046-750536.

Autobedrijf VAN LEEUWEN. Renault 19 TXE '88; Renault 21 GTL '90. Garantie, inruil, leasing. Strijthagenweg 129, Kerkrade-W.

Te k. Fiat UNO DS, 5-drs., bwj. okt. '84, kl. rood, zeer en zuinig. ƒ 3.900,-. Tel. 045-320894 na 14.00 u.

Te k. INNOCENTI bwj. '81, APK 12-'93, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-324845 na 17.00 uur.

Te k. TOYOTA Corolla HB 13 XLi 12V, bwj. 11-'90, km. st. 28.000, met 9 mnd. fabr. gar., vraagprijs ƒ 18.500,-. Tel. 045-753187.

Marbella rood '88/'90/'91; Marbella zwart '88/'90/'91; Ibiza 1.2 GL, '88, blauwmetal.; Terra diesel, '90; Toledo Demo 1.8 GL sport, '93. Seat Dealer AUTOSPORT, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

SUZUKI Swift 1.3 GS, bwj. '89, 33.000 km. i.z.g.st. rood, ƒ 14.500,-. 043-218804.

Suzuki SAMURAI cabrio bwj. 8-'91, auto is nieuw. Da Costastr. 2, Heerlen. Tel. 045-410726.

Toyota STARLET 1.3 SI rood, 17 mnd. oud, duurste uitvoering, o.a. lm-velgen, centr. portiervergr., el. bed. ramen, sportst., fabr.gar. tot 8-'94. Scherpe prijs voor snelle besl. ƒ 21.500,- (nw. ƒ 28.000,-). 046-581522.

Te k. Toyota CELICA hatchback bwj. '82, APK tot jan. '94, prima staat, 100%. Bel na 20.00 uur 045-351750.

Te k. Toyota STARLET bwj. '84, pr.n.o.t.k. Tel. 045-419129 b.g.g. 422969.

Toyota DYNA Autotransporter met electr. lier, 50.000 km, i.z.g.st., ƒ 6.750,-. incl. BTW. Locht 38, Kerkrade.

VW GOLF turbo diesel, '88, 92.000 km, ƒ 16.750,-, als extra nieuwe 15 " sportvelgen en banden. Van Bovagbedrijf. Tel. 045-244947.

GOLF CL, 2 mnd. oud, 800 km, blauw, extra spoiler, vr. pr. ƒ 29.500,-. 045-710185.

Te k. GOLF Diesel, zeer mooi, type '80, auto is 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.950,-. Inr. mogelijk. Tel. 045-719132.

Te k. VW PASSAT, type '83, 5-drs., APK 1-'94, i.z.g.st., ƒ 2.650,-. Tel. 045-219990.

Te k. VW GOLF GTD, turbo diesel, 5-drs, 15" velgen, leer etc., nieuw model, ƒ 9.750,-. Tel. 045-741932.

Te k. VW GOLF bwj. '80, pr. n.o.t.k. Tel. 045-419129.

Te k. VW GOLF 1.3, bwj. '84, nw. model, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.750,-. Tel. 04498-59108.

VW JETTA 1.6 CL 4-drs, nw. model '85, z. mooi, ƒ 5.450,-. Tel. 045-454087.

Te k. VW GOLF Memphis 1600i, bwj. 10-'89, 1e eig.; VW Golf 1600i, centr. deurvergr., sunr., bwj. '87; VW Polo 1100 wit, bwj. '85; VW Polo 1100 geel, bwj. '80; Autosport, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

VOLVO 340, nw. model, bwj. '84, km.st. 80.000, 5-drs., kl. wit, APK 8-6-'93, in nw.st., ƒ 3.950,-. Tel. 045-323178.

Te k. van VOLVO medew. Volvo 440 DL, automaat, kl. metal., bwj. 11-'92, km.st. 13.000. Tel. 045-721915.

Te k. VOLVO 340, bwj. 10-'84, ƒ 4.250,-. Tel. 045-414372.

Inkoop AUTO'S. Betaalt hoogste prijs. Open tot 21.00 uur. 045-416239.

Te koop gevr. AUTO'S met of zonder APK. Tel. 045-423199.

Te k. gevraagd teg. kl. verg. sloop- of defecte AUTO'S. Bel tus. 10-14 uur vragen naar De Jong. 045-215191.

AUTO KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto !!! Tel. 045-411572.

Citroën 1.3 '82 ƒ 2.750,-; Honda '81 ƒ 1.250,-; Golf D '80 ƒ 2.750,-; Kadett '82 gas ƒ 2.450,-; Kever '74; alles APK. Tel. 04499-3398.

AUTO'S, U belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Eigen werkplaats en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 1.8 LX '87; Mazda 626 Sedan 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 1.6 LX '87; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX '86; Mazda 626 1.8 GLX met stuurbekr. '89; 3x Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86/'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 Envoy '88; Mazda 323 Sedan 1.3 GL '89; Mazda 323 Sedan 1.6i GLX aut. '90; Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX '90; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Volvo 340 GL '88; Nissan Micra 1.2 LX '90; Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '87; Mitsubishi Cordia 1.6 SR '85; Mitsubishi Colt 1.2 EL '88; Toyota Corolla 1.6 Liftback '89; Fiat Panda '89; Ford Siërra 2.0 CL 5-drs '88; Ford Siërra Laser '85; Opel Kadett Sedan 1.6i '89; VW Golf CL 1.6 '90; Diverse goedkope inruilauto's: Honda Civic 1.3 automaat '82 ƒ 6.750,-; Honda Civic autom. '81 ƒ 3.250,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.250,-; Daihatsu Charade '78 ƒ 1.500,-; Vauxhall Cavalier '79 ƒ 4.500,-; Volvo 244 DL '80 automaat '77 ƒ 3.250,-; Opel Kadett automaat 1.6 S '82 ƒ 4.750,-; Volvo 343 autom. '82 ƒ 1.950,-. Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur

PEUGEOT 205 XR 1.4, '88. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

Proficiat

30 jaar
getrouwd
Van De Poel...

Valentijnsdag
Lieve Ben ik heb het ... Ans. VALENTIJNSD... dag voor fijne wense... Limburgs Dagblad ... het mogelijk met he... sen van uw piccolo. B... 719966 en u staat erbij

AUTOBEDRIJF John ... len biedt aan ANWB ... de auto's met 1 jaar ... en nationale autopas ... ƒ 64 T.S., groenm., ... '89, ƒ 22.900,-; Alfa 75 ... e. div. acc., rood ... ƒ 17.500,-; Alfa 33, ... '90, 56.000 km. ƒ 1... Opel Omega 2.0 i ... acc., grijsm., '90, ƒ 1... ƒ 20.900,-; Opel Omega 1.8, '89 ... a. ƒ 16.900,-; Opel ... 1.8 S GL, div. acc., ... ƒ 18.900,-; Opel Kadett LS, wit, '87, ƒ 10.900,-; 80 1.8 S, wit, '88, ƒ 19... BMW 525 I, div. acc., ... '89, ƒ 29.800,-; Mazda GLX Sedan, groenm... ƒ 16.900,-; Renault 25 ... 2 inj., blauwm... ƒ 19.900,-; Peugeot GRI 1.9, rood, ... ƒ 17.900,-; Ford Escort groenm., 9900 km. ƒ 20.800,-; Ford Scorpio GL, '88-'89,v.a. ƒ 14... Ford Siërra 2.0 I DOHC ... ƒ 24.900,-; Ford Siërra CL Sedan, roodm., ... km., '90, ƒ 21.900,-; Ford Siërra 2.0 sport, zwart, acc., '88, ƒ 14.900,-; Escort 1.3 CL Bravo 39.000 km., '89, ƒ 14... Fiat Tipo 1.6 Digit., rood ... ƒ 19.500,-; Mercedes ... v. acc., grijsm., ... ƒ 23.900,-; BMW 528 ... tomaat, nw.st., zilverm... ƒ 11.900,-; Citroën BX ... mares, wit, z. mooi, ... ƒ 12.900,-; Lada S... ƒ 3.950,-; Citroën ... ƒ 8.950,-; Lancia Delta ... felrood, '88, ƒ 11.900,-; ... naült 25 TS, bruinm., ... ƒ 5.900,-; Volvo 440 ... groenm., nw.st., ... ƒ 19.800,-; VW Golf ... grijsm., div. acc., ... ƒ 17.500,-; VW Golf ... '88-'91, v.a. ƒ 13.900,-; ... 1000 E, rood, 56.000 ... ƒ 7.500,-; Exclusief: Golf GLI Cabriolet, alle ... wit, '85, ƒ 25.800,-; Ford Siërra Cosworth 16V ... alle acc., wit, 51.000 km. ... Stations: Mercedes 250 TD ... acc., grijsm., '86, ƒ 28.9... Peugeot 405 Break GL ... blauw, '90, ƒ 19.800,-; ... 2104, stationcar, ... 45.000 km. '89, ƒ 5.9... Mitsubishi L300, ... camper, bus, ... ƒ 7.900,-; 4 x 4: Isuzu ... per 2.6 i, benz., geel ... '88, ƒ 24.900,-; Mercedes 280 GE, geel kent., v... '89, ƒ 23.900,-; ... vens div. inruilauto's ... der dan 5 jaar) * 100 ... nanciering mog. * Mercedes ... motor mogelijk. ... John Koullen. Het ... voor de betere gebruikte ... to. Tel. verkoop 045-42... Tel. werkplaats 045-42... Locht 17, Kerkrade.

Autobedrijf VAN LEEUWEN. Opel Kadett sedan '86; Golf diesel '87; Opel Ascona '87; Ford Orion 1.6 '88; Volvo 340 sedan '87. Garantie, inruil, financiering. Strijthagenweg 129, Kerkrade-W.

INKOOP goede auto's. ... geld. Joosten, Schaesberg 3, Maastricht. 043-634...

Te koop MERCEDES 200 ... kleur blauw, bwj. eind ... 169.000 km. Tel. na ... uur 04498-53347, alle ... ringen toegestaan.

Nissan BLUEBIRD 2.0 ... sedan, bwj. 7-'86, ... sportvlgn., alarm, ... cass., alles elec., ... uitv., i.z.g.st. Pr. ƒ 10.9... Tel. 045-242964.

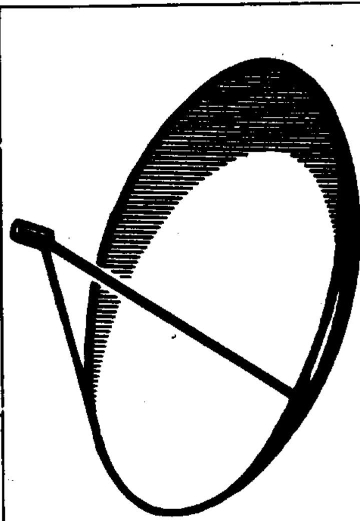
Met bovaggarantie: Astra '92 ƒ 24.750,-; Opel Kadett Stationcar diesel '87; Opel Corsa '84/'85; Corsa 1.4i Sedan ƒ 13.750,-; Opel Vectra '92/'89; Opel Omega 2.0 '90 ƒ 14.950,-; Opel Kadett '90 ƒ 18.750,-; Opel ... 1.6 Sedan '86 ƒ 8.9...; Opel Kadett stationcar '85; VW Golf 80/'86; VW ... '85 ƒ 16.950,-; Toyota Corolla ... maat '81; Renault 11 ƒ 2.750,-; Volvo 340 ... '87 ƒ 8.950,-; ... WEBER Autobedrijf, ... straat 38, Schaesberg. 045-314175.

Te koop CITROËN Diane ... bj. i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.200,-. '75. Tel. 045-219275.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij ... 045-422610 ook 's avonds.

Te k. PEUGEOT 205 ... 1.3 XR, prijs ƒ 10.500,- ... 045-421937 na 17 uur.

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Nederland 1

KRO
Nieuws voor doven en slechthorenden.
●● Journaal.
Heb ik iets gemist? Terugblik.
Young riders, Amerikaanse serie. Afl.16: Unfinished business. ...ma krijgt bezoek van haar ex-man ...haar destijds met een stervende ...liet zitten.
Boggle, woordspel. Presentatie: Dodi Apeldoorn.
Sesamstraat, gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Beweging.
(TT) Jeugdjournaal.
(TT) Het Klokhuis, informatief kindermagazine.
Vrijdagavond vroeg ... Van Willigenburg. Talkshow met Hans van Willigenburg.
Perfect strangers, Amerikaanse comedyserie. Afl.: De lift. ...ry en Balki willen een nieuwe bank ...het kantoor van de baas afleveren. Ze hebben echter problemen ...de lift.
(●●+TT) Journaal.
Ambulance, magazine over levensveranderende incidenten.
Reporter, actualiteitenmagazine.
The chief, Engelse politieserie. ...de wordt op het matje geroepen ...de dood van een getuige bij een ...zaak.
Sporen: Onze man in Kazachstan.
Documentaire van Marjolein Boon... over de reis van een jonge Nederlandse boer die naar Kazachstan ...trekt om er de Nederlandse methode voor het telen van aardappelen ...introduceren. Hij treft er ongemotiveerde boerenarbeiders aan en een ...troosteloosheid. Kazachstan ...ongeveer evenveel inwoners als Nederland, maar is tientallen keren ...groter. Bovendien heeft het atoom...men.... Maar ook hier heerst economische misère: de industrie is ...ouderd. De landbouw biedt kan... (plaats genoeg), doch het oude communistische systeem heeft de ...ren' nogal suf gemaakt.
...-23.42 ●● Journaal.

Nederland 2

Tros/VOO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.35 Blinde hartstocht, soapserie.
16.00 ●● Journaal.
16.07 Reprise Theater: I Claudius, serie naar het boek van Robert Graves. Afl.3: Wachtend in de coulissen. Tiberius mag niet terugkeren naar Rome. Hij staat onder invloed van de boef Thrasyllus, die zich voordoet als helderziende. Livia zorgt ervoor dat Julia uit de gratie raakt.
16.57 De bal is rond, voetbalmagazine.
17.32 Power play, magazine rond computerspelletjes.
18.00 ●● Journaal.
18.20 Dingbats, cryptogramspel.
18.46 De energieflits.
18.47 Candid camera, programma met de verborgen camera.
19.10 Natte neuzen, behendigheidsspelletjes voor honden en bazen. Presentatie: Martin Gaus.
19.40 Karaoke, nietsvermoedende mensen worden uitgenodigd een bekend liedje mee te zingen.
20.08 (TT) Medisch Centrum West, Ziekenhuisserie. Afl.: De dader. Reini Hermans getuigt bij het proces tegen Wout Zeegers. Volgens Mariëlle Simons moet Jan van de Wouden meer rekening houden met de gevoelens van Ingrid.
21.03 Tros tv show, talkshow.
21.56 Crime time, magazine over alle facetten van de misdaad.
22.31 Dat willen we even kwijt, wekelijkse column.
22.39 In the heat of the night, Amerikaanse serie. Afl.: Het proces. Gillespie, Tibbs en pater DeMarco staan terecht omdat zij een vluchteling onderdak hadden verleend. Deze werd door sheriff McComb op de vlucht doodgeschoten.
23.25 TV-dokter, medische tip.
23.30 Hamburger Hill, Amerikaanse speelfilm uit 1987 van John Irvin. Een groepe jonge onervaren soldaten die pas zijn aangekomen moet in de jungle van Viëtnam een heuvel zien te veroveren.
01.15-01.20 ●● Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53 Nieuws voor doven.
09.00 Koekeloere, afl.10.
09.30 (TT) Jodendom, afl.1.
10.00 (TT) Nieuws uit de natuur.
10.30 De alvestedetocht.
11.00-11.30 (TT) Schooltv-weekjournaal, afl.17.
16.30 Studio sport, met Open Australische tenniskampioenschappen.
16.50 Studio sport. Rechtstreeks verslag van het EK Schaatsen voor dames en heren vanuit Heerenveen. Vandaag worden de 500 en 5.000 meter voor heren en de 500 meter voor dames verreden.
18.20 ●● Journaal.
18.38 Studio sport, met het EK Schaatsen, vervolg.
19.15 Zendtijd politieke partijen: PvdA.
19.21 Studio sport, met het EK Schaatsen, vervolg.
21.30 Tom en Herrie, muziekprogramma. Vandaag: Karin Bloemen. in de studio zingt zij 'I am changing, Tegen alle Verwachtingen en Apartheid is een skone zaak'.
22.00 (●●+TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.Aandacht voor betaald voetbal. Verder een reportage over de presentatie van de nota 'Bestrijding discriminatie in voetbalstadions' door de werkgroep discriminatie van de KNVB en beelden van de Open Austr. tenniskamp.
22.30 Nova, actualiteiten, waarin een eigen reportage uit Somalië. De Somalische Safia Jama woont sinds vijf jaar in Nederland en keert na 15 jaar terug naar Mugadisu. NOVA ging met haar mee en volgde haar terugkeer naar een verwoeste en levensgevaarlijke stad.
23.00 Gesprek minister-president.
23.10 Schönberg cyclus (4): Strijkkwartet nr. 1 in d opus 7, uitgevoerd door het Schönberg Kwartet.
Het werk bestaat uit vier delen, die zonder onderbreking in elkaar overgaan. Het eerste deel is de expositie van een sonate-vorm, het tweede een Scherzo, het derde een Adagio en het vierde een Rondo-Finale.
23.55-00.00 Nieuws voor doven.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.30 RTL Classique, klassiek concert, uitgevoerd door het RTL Orkest.
07.00 Nieuws.
07.05 The Flintstones.
07.26 Nieuws.
07.35 Yogi Bear.
07.55 Nieuws.
08.06 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara, soap. (herh.).
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin, spel. (herh.).
09.35 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 As the world turns, serie.
10.50 Son's & daughters, soapserie.
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 America's funniest people. De leukste homevideo's. (herh.).
11.50 Scattergories, spel. (herh.).
11.55 Clip van de dag.
12.00 Telekids, kinderprogramma.
12.55 Ron's tweede jeugdshow, spelprogramma. (herh.).
13.50 Showtime, magazine. (herh.).
14.40 RTL Shop. RTL Club shopping.
14.50 Get a life, Amer. serie. (herh.).
15.15 Prijzenslag, spelprogramma.
15.45 Santa Barbara, soapserie.
16.15 The Oprah Winfrey show, Amerikaanse talkshow.
17.00 5 uur show, gev. magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.20 RTL Club, magazine met o.a. het minispel Pictionary.
18.35 The bold & the beautiful, Amerikaanse soap rond twee families.
19.00 Rad van fortuin, spelprogr.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Het weer. Door John Bernard.
20.00 Goede tijden, slechte tijden, Nederlandse dramaserie.
20.30 Columbo, Amer. politieserie.
22.10 You bet your life, Amerikaans quizprogramma met Bill Cosby.
22.35 Hunter, Amer. politieserie.
23.25 Music City. In dit progr. treden telkens vier artiesten op. De muziek kan variëren van klassiek tot pop.
00.15 Laatste nieuws.
00.30 Manhunter, Amerikaanse speelfilm uit 1986.
02.25 Nachtprogramma.

België/TV 1

14.00 Schooltelevisie.
14.30 Een dag uit het leven van een kind. Afl.1: Aïcha.
15.00 ■ Le soleil des voyous, Franse politiefilm. Met: Jean Gabin e.a.
16.45 Diamond Awards.
17.00 Grensstad (Bordertown), Frans/Amer./Canadese westernserie.
17.25 Duupje, animatieserie. Afl.: IJs.
17.30 De Freggels (Fraggle rock), Engelse poppenserie van Jim Henson.
17.55 Tik tak, Animatieserie. Afl.22.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos serie.
18.35 Top score, spelprogramma.
19.03 Buren (Neighbours)Afl.1029.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Het park, soapserie. Afl.4.
20.30 De droomfabriek. Fam.-progr.
21.45 Sissen en Cesar, Afl.2.
22.30 Vandaag en sport.
22.55 Dangerous curves, Amer. avonturenserie. Afl.7: Intent to kill.
23.45-23.50 Coda. Ciem Schouwenaars leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltelevisie. Vincent van Gogh, serie. Afl.3.
19.30 Het Capitool (Capitol), serie.
20.00 Vlaanderen vakantieland, toeristische portretten uit binnen- en buitenland (Lake District).
20.40 Magische werelden: Zieners en hun geesten. Documentaire over Sjamanen in de bergstaat Tuva in Rusland, die na de val van het communisme eindelijk weer publiekelijk hun magische krachten kunnen demonstreren.
21.30 Journaal en sport.
22.00 Affiche, kunstmagazine.
22.20 Abdijen in West-Europa, serie over abdijen in Europa en hun bewoners. Afl.3: Franciscanen-conventuelen, Sacro Convento San Francesco, Assisi, Italië.
22.50-23.25 Oog in oog, serie van 13 monologen. Vandaag: Madame Freundlich, van Rudy Geldhof.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. 12.25 Jeunes docteurs (pour la vie), serie. 13.00 Nieuws. 13.20 Belgisch plattelandsdrama uit 1970. 14.50 Strip-tease. 15.50 Gourmandises. 16.05 Clips à la Une. 16.10 Nouba nouba. 17.05 Jeu des dictionnaires. 17.30 Tropical heat. Amer. serie. Afl.: Mort, mais pas enterré. 18.30 Ce soir. 18.55 Le bon numéro. 19.30 Journ. 20.05 Bon week-end. 20.45 Clint Eastwood-cyclus: Tightrope. Amer. politiefilm uit 1984. 22.40 Serie over de jaren 70. Vandaag: 1975 (1). 23.30 Laatste nieuws. 23.45-23.50 24 H sur les marchés.

België/Télé 21

14.00 Schooltv. 15.50 Histoire de la MGM Amer. documentaire.. 16.40 Document: Le Tata. 17.40 Nouba nouba. 18.30 Radio 21. 19.00 Terre et soleil. 19.30 Journ. 20.00 Faux et usage de faux, Franse speelfilm uit 1990. 21.35 Journ. 22.10 Documentaireserie over ballet. 23.05 Documentaire over jongeren op een oude school in Parijs. 00.00-00.20 Le jeu des dictionnaires.

TV 5

06.00-18.00 Ochtend/middagprogr. 18.00 Questions pour un champion. 18.25 Europodyssée. 18.30 Nieuws en weerbericht. 19.00 Le jeu des dictionnaires. Spelprogr. 19.25 Clin d'oeil. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Strip tease. Magazine. 21.00 Nieuws en Europees weerbericht. 21.30 Stars 90. Amusementsprogr. 23.00 Laatste nieuws. 23.25 Santé à la Une. Vandaag: astrologie en gezondheid. 00.45 Dossiers justice. Serie rechtszaken. Vandaag: Les six de Birmingham. 01.15-01.45 La chance aux chansons.

BBC 2

09.00 Breakfast news. 09.15 Westminster. 10.00 Schooltv. 10.40 Experiment! 10.45 Schooltv. 11.20 Around Schotland. 11.40 Schooltv. 14.20 Fingermouse. 14.35 Henry's cat. 14.40 Schooltv. 15.00 nws. Aansl.: Schooltv. 15.15 Sportmagazine met o.a. Worldcup skiën: Afdaling voor dames; Indoor hockey; Vooruitblik vierde ronde FA Cup voetbal. (Met om 16.00 nws). 16.50 nws. 17.00 Catchword. 17.30 Behind the headlines. 18.00 Top gear take 2. 18.10 Horizon. 19.00 Stingray, sf-poppenserie. 19.25 The man from U.N.C.L.E. 20.15 Dr. Who: The genesis of the Daleks. 20.40 What the papers say. 21.00 Public eye. Afl.: over extreem-rechts in Groot-Brittannië. 21.30 Front gardens. 22.00 Rab C. Nesbitt, comedyserie. 22.30 Reportage over de Amer. popgroep The Grateful Dead. 23.30 Newsnight. 00.20 Heimat, Duitse serie. (Met ondertiteling). 02.20-02.55 Behind the headlines.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Ski report. 10.30 Skiën. 11.00 Skiën. Worldcup afdaling dames, live. 12.30 Skiën. Worldcup. 13.30 Basketball. EK, live. 15.00 Kunstrijden op de schaats. EK. 17.00 Ski-report. 18.00 Skiën. Worldcup. 19.00 Int. motorsport. 20.00 Voetbal Indoor. 21.30 Eurosport nieuws. 22.00 Boksen. 23.30 Skiën. Worldcup. 00.30-01.00 Eurosport nieuws.

Sportnet

08.00 Beachvolleybal. 09.00 Zaalhockey. EK dames: Duitsl.-Frankrijk. 10.00 Dutch bowling masters vanuit Amstelveen. 11.00 Football Europa. 12.00 NFL Amer. football. 14.00 Faszination Motorsport. 15.00 Football France. 15.30 Football Holland. 16.00 Zaalhockey. Duitsl.-Engeland. 17.00 Autosport. 17.30 Futbol Espanol. 18.30 NHL review. 19.30 NBA action. 20.00 Int. sportmagazine. 20.30 Go. 21.30 Kickboksen. 22.30 Boksen. 23.30 NFL Amer. football. 01.30 Futbol Espanol. 02.30 NHL ijshockey. 04.30 NHL review. 05.30 Kickboksen. 06.30 Football Holland. 07.00 Golf. PGA Eur. tour.

Duitsland 1

Morgenmagazin, ontbijttv, met half uur Heute-Nachrichten.
Heute.
Dallas, Amer. serie. (herh.).
●● Wervelkolom-gymnastiek.
Heute.
Wunderbare Welt, natuurserie.
Hundert Meisterwerke, serie. ...daag: Die Einkleidung der Braut, Max Ernst. (herh.).
Heute.
Meine Show. (herh.).
Umschau.
Persoverzicht.
ZDF-Mittagsmagazin.
Wirtschafts-Telegramm.
Tagesschau.
●● Sesamstrasse.
Ringelnatter und Flusskrebs, ...urfilm.
Tagesschau.
Das kalte Herz, sprookjesfilm 1951 van Paul Verhoeven.
Tagesschau.
Sportschau-Telegramm.
Punkt 5 - Länderreport.
Moselbrück, serie. (1).
Regionaal nieuws.
Moselbrück, serie. (2).
Tagesschau.
●● Dingsda, quiz.
●● Herzblatt, show met Rudi.
Regionaal nieuws.
(TT) Tagesschau.
(TT) Johannes und die 13 Schönheitsköniginnen, Duitse ...film uit 1951 van Alfred Stoeger. ...de verkoop van het tijdschrift ...magazin te bevorderen organi... hoofdredacteur Johannes Burg... in Nice een Miss Europa-verkie... Johnny Klettke krijgt de op... elf van de dertien kandidates ...trein naar Nice te begeleiding. ...vriendin Wally vindt het raad... ook met die trein te reizen.
Tagesthemen-Telegramm.
Plusminus, econ. magazine.
Tagesthemen.
Hallo Schwester! serie.
Sportschau.
(TT) Menschen am Fluss (The ...), Amer. speelfilm uit 1984. Met: ...Gibson, Sissy Spacek e.a.
Tagesschau.
...-02.00 Z.E.N. Bilder am Weg... Das Mohnfeld.

Duitsland 2

06.00 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
11.25 ZDF Sport extra. Skiën: Afdaling dames om de wereldbeker.
12.35 Umschau.
12.55 Persoverzicht.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin, met Heute-Nachrichten.
13.45 Nachbarn, magazine voor buitenlanders en Duitsers.
14.30 Kaum zu glauben, programma met de verborgen camera. Gasten: Mary Roos en Werner Böhm. (herh.).
15.00 Heute.
15.03 ■ Fünf Perlen (O'Henry's full house). Amer. speelfilm in vijf delen naar korte verhalen van O'Henry.
16.55 ZDF-Glückstelefon.
17.00 Heute.
17.10 Sport heute.
17.15 ●● Länderjournal.
18.00 Ein Heim für Tiere, Duitse serie. (Ca. 18.25 Heute-nieuwsflits).
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der Landarzt, serie.
20.15 (TT) Derrick. Misdaadserie. Afl.: Ein sehr trauriger Vorgang.
21.15 Der verdammte Krieg - Entscheidung Stalingrad, documentaireserie over de slag bij Stalingrad, 50 jaar geleden. Afl.4: Die Falle schnappt zu. In de vroege morgen van 22 november 1942 snijden Sovjet-troepen de laatste aanvoerroutes van het Duitse leger naar Stalingrad af. Omdat Hitler weigert het beleg van de stad op te geven ondergaat de bevolking de verschrikking van een loopgravenoorlog in de straten en huizen van de stad.
21.45 Heute-journal. Aansl.: Politbarometer (VPS 22.10), opiniepeiling.
22.20 Bistro, Bistro, Duitse comedyserie. Afl.: Nachwuchs in Sicht.
22.45 Die Sport-Reportage. Met: IJshockey; Tennis en Skiën: Afdaling dames om de wereldbeker vanuit Haus.
23.15 ■ Opfergang einer Nonne (Le dialogue des Carmélites), Frans/Italiaanse speelfilm uit 1960 van R.L. Bruckberger en Philippe Agostini. Met: Jeanne Moreau, Alida Valli e.a.
01.00 Heute.
01.05-02.55 Zapfenstreich (Cinderella Liberty), Amer. speelfilm uit 1973.

Duitsland 3 West

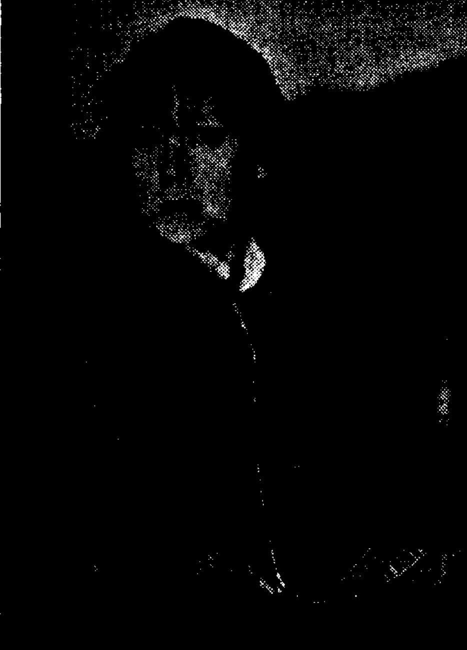
08.55 Fitness. 09.10 Schooltv. 09.40 Cursus scheikunde. 10.10 Schooltv. 11.40 Teletekst. 11.50 ■ The Munsters, Amer. serie. Afl.3: Schlaflose Nächte. 12.15 Milieumagazine. 13.00 Innenansichten, serie reportages. Vandaag vanuit Iran, India en Sri Lanka. 13.45 Die Dienstagsreportage. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 FensterPlatz. 15.30 Kulturreporter. 16.00 West 3 aktuell. 16.05 Super-Grips. 16.30 Schooltv. 17.30 Cursus geschiedenis. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 A-Z Lifeshow. 18.15 Sixteen. Discussie tussen etnische minderheden over de toenemende vreemdelingenhaat in Duitsland. 19.00 Aktuelle Stunde, regionaal magazine met nieuws en sport. 20.00 Reportage over de dreigende recessie in vooral de grote en zware industrie in het Rijn- en Ruhrgebied. 20.45 Jenseits der Schatten. 21.30 West 3 aktuell. 21.45 Z A K, weekoverzicht. 22.30 ■ The grocer's wife. Amer. speelfilm uit 1991. (Originele versie met Duitse ondertiteling.) 00.13 Laatste nieuws. Aansl.: Linie K.

Duitsland 3 SWF

08.15 Medizin nach Noten. 08.30 Cursus geschiedenis. 09.00 Schooltv. 10.35 Non-Stop-Fernsehen. 14.00 This week. 14.15 Actualités. 14.30 Rentierwirtschaft in Nordschweden - Frühjahr und Sommer. 15.00 Hallo, wie geht's? 15.15 Geschichten aus unserem Land, verhaal. 15.45 Und wo bleiben die Hauptschüler? 16.45 Cursus geschiedenis. 17.15 Non-Stop-Fernsehen. 17.25 ■ Vous piguez. Frans/Ital. speelfilm uit '55. 18.56 Das Sandmännchen. 19.00 Hallo, wie geht's? Thema: Galstenen. 19.15 Das Südwest-Journal. 19.45 Nur Mut-Die Südwest-3-Olympiade. 20.15 MuM Magazin. 21.00 Nieuws. 21.15 Menschen unter uns: reportage over de blinde broer en zus Hartmann, die samen een huishouding voeren en allerlei vrijwilligerswerk verrichten. 22.00 Streit im Schloss, discussieprogr. Thema: Hexen heute? 23.30 Detektiv Rockford: Anruf genügt. Amer. misdaadserie. 00.15 Laatste nieuws. 00.20 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland.
09.00 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. Afl.: Die Flutwelle. (herh.).
10.00 Reich und schön (The bold and the beautiful), Amer. serie.
10.30 Der Preis ist heiss. Spelshow met Harry Wijnvoord.
11.00 Riskant! Spelprogramma met Hans-Jürgen Bäumler.
11.30 Familienduell. Spelprogramma. Presentatie: Werner Schulze-Erdel.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine met Michael Pohl en Milena Preradovic.
12.30 Tennis. Australian Open '93, samenvattingen.
13.20 California Clan (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.15 Die Springfield Story (The guiding light), Amerikaanse serie.
15.00 Mord ist ihr Hobby (Murder she wrote), Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Der privatdetektiv.
16.00 Hans Meiser. Talkshow. Thema: Hoe ouder hoe gekker.
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?) Amerikaanse serie. Afl.: Die beste neue Freundin.
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children), Amerikaanse serie. Afl.: So hat alles angefangen. (herh.).
18.00 Elf 99 - Spezial. Magazine. Vandaag: Der Weg zum Ruhm.
18.15 Tennis. Australian Open '93, samenvattingen.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Explosiv - Das Magazin. Magazine.
19.45 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie.
20.15 Die grosse Freiheit II. Duitse serie. Afl.: Insel-Zauber und Intrigen.
21.15 Ein Schloss am Wörthersee. Duitse serie. Afl.: Falsches Spiel mit Patrick.
22.15 Auf Leben und Tod. Serie gedramatiseerde politie-acties.
23.10 Gottschalk. Late night show.
00.00 Randy - Die Sexabenteuer des Sylvester Stallone (Randy), Amerikaanse softsexfilm uit 1970. Met: Sylvester Stallone e.a.
01.05 Tennis. Australian Open '93, live reportage.

● *Sissy Spacek in 'The River'. (Duitsland 1 - 23.50 uur).*

SAT 1

05.30 Regional-Report. 06.00 Ontbijttv met früh dran en sport. 08.50 Das Imperium - Die Colbys. Amer. serie. 09.40 Schatten der Leidenschaft. 10.25 ■ Seine Tochter ist der Peter. Oostenr. filmkomedie uit 1955. 11.55 Herrmann. Talkshow. 12.25 Glücksrad. 13.05 Wolffs Revier. Misdaadserie. 13.55 The young and the restless. Amer. serie. 14.40 Neighbours. Afl.: Brandstiftung und Betrug. 15.05 Das Imperium - The Colbys. Afl.: Die grosse Frage. 16.00 Riptide. Amer. actieserie. Pilotafl.: Die drei von der Riptide (2). 16.55 5 mal 5. 17.25 Geh aufs Ganze! 18.00 Regionale progr.'s. 18.30 dran. Sportmagazine. 18.45 Nieuws. 19.00 Palastgeflüster, serie over de koningshuizen van Europa. 19.30 Glücksrad. 20.15 The blue lagune. Amer. romantische speelfilm uit 1980. 22.15 Top Gun - Top gun. Amer. actiefilm uit 1986. Aansl.: TopNEWS. 00.10 Madame Claude. Franse erotische speelfilm. 02.00 Erotische Traumwelt. Amer. serie. 02.55 Trio mit vier Fäusten. Amer. serie. 03.40 Schreinemakers live. 04.45 Ulrich Meyer: EINSPRUCH! 05.45 Geh aufs Ganze!

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 12.30 Nieuwsflits. 12.35 Servizio a domicilio. Vervolg. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 tre minuti di... 14.00 Fatti misfatti e ... 14.45 Buona Fortuna. 14.30 Cronache italiane. 15.00 DSE - Supertelevision. 15.30 L'albero azzurro. 16.00 Big! 17.55 Oggi al parlamento. 18.00 Nieuws. Aansl.: Appuntamento al cinema. 18.10 Italia, istruzioni per l'uso. 18.45 Ci siamo!?! 20.00 Nieuws. 20.40 Arrivederci ragazzi. Speelfilm. 22.30 Caffè italiano. 23.00 TG 1 - linea notte. 23.15 Caffè italiano. 00.00 Laatste nieuws. 00.30 Oggi al parlamento. 00.40 Mezzanotte e dintorni. 01.00 L'albero della vita. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogram.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Kilroy. 10.45 Ross King. 11.00 nws. 11.05 Playdays. 11.30 Gev. magazine. (Met om 12.00 en 13.00 nws.). 13.15 Pebble Mill. 13.55 Reg. nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours. 14.50 Eldorado, serie. 15.20 First letter first. 15.45 The flying doctors. 16.30 Cartoon double bill. 16.45 Juniper jungle, animatie. 16.50 Quick draw McGraw. 17.05 The angel of Nitshill Road. Verhaal. 17.15 Rude Dog and the dweebs. 17.30 The really wild show. 17.55 Newsround extra. Vandaag: special over de succesvolle campagne om de geketende beren die in Griekenland en Turkije toeristen moeten vermaken te bevrijden. 18.05 Grange Hill. 18.35 Neighbours. 19.00 nws. 19.30 Reg. nws. 20.00 Eldorado. 20.30 Entertainment express. 21.00 Your best shot, spel. 21.50 Points of view. 22.00 nws. 22.30 Love hurts, serie. 23.20 Terry Wogan's Friday night. 00.00 Surviving, Amer. tv-film uit 1985.

Super Channel

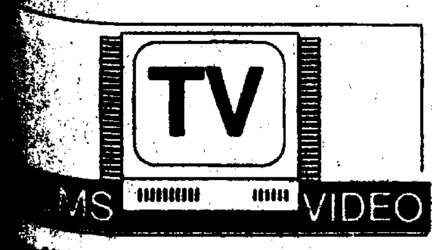
05.30 Victory with Morris Cerullo. 06.00 Super shop. 06.30 Business tonight. 07.00 Busines insiders. 07.30 European business daily. 07.45 News watch. 08.00 ITN world news. 08.30 News watch. 09.00 Channel E. 09.30 Super shop. 11.00 The mix. 11.30 Wild America. 12.00 Business insiders. 12.30 News watch. 13.00 Japan business today. 13.30 Inside edition. 14.00 Focus. 14.30 Media television. 15.00 The mix. 16.00 All mixed up! 17.00 On the air. 18.30 Bonanza. Western. 19.30 Milieumagazine. 20.00 The rogues. Misdaadserie. 21.00 Nieuwsmagazine. 21.30 Beyond tomorrow. 22.00 ITN world news. 22.30 Eur. business daily. 22.48 US market wrap. 23.00 One body too many. Amer. speelfilm uit 1944. 00.30 Beyond tomorrow. 01.00 The mix. 02.00 China news Europe.

MTV

07.00 Awake on the wildside. 10.00 Paul King. 13.00 Simone. 16.00 Greatest hits. 17.00 The report. 17.15 At the movies. 17.30 News at night. 17.45 3 From 1. 18.00 Yo! Raps today. 18.30 Prime. 20.00 Dial MTV. 20.30 Most wanted. 22.00 Greatest hits. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 From 1. 00.00 Kristiane Backer. 03.00 Yo! Raps countdown show. 04.00-08.00 Night videos.

CNN

24 Uur per dag nieuws, met om: 09.45 CNN Newsroom. 12.30 Business Morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King. 17.30 CNN and Co. 20.00 World business tonight. 21.00 The international hour. 23.00 World business tonight. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King. 05.30 Showbiz today.

België/TV 1
...0. Le Soleil des Voyons - (...7-F/D). Routineuze misdaad... van Jean Delannoy met Jean ... en Robert Stack. Kraak ... doorgeseint aan andere ben... dat leidt tot gijzeling.

Nederland 2
...3. O'Henry's Full House - (...2-USA). Vijfluik van Henry ... naar de vederlichte verhalen die O'Henry in de gevangenis schreef. Met o.a. Henry Hathaway, Charles Laughton en Marilyn Monroe.

Duitsland 1
...0. Das Kalte Herz - (...1-DDR). Sprookje van de luie ...brander die zich, in ruil voor ...vaart, een stenen hart laat aanmeten. Regie: Paul Verhoeven. ... Lutz Moik en Hanna Rucker.

Duitsland West 3
...0. The Grocer's Wife - (...1-CDN). Veelbelovend debuut ... John Pozer, uiterst geslaagde ...e komedie over verkrampte ...u-inspecteur, en 'n bijtend portret van vrouwen. Met o.a.: Andrea ...kin en Simon Webb.

● *Scène uit de Amerikaanse oorlogsfilm 'Hamburger Hill', gebaseerd op ware krijgshandelingen in Viëtnam. (Nederland 2 - 23.30 uur).*

Duitsland 2
23.15. Le Dialogue des Carmélites - (1960-F/I). Jonge novice die aan haar roeping twijfelt wordt in 1793 met andere Carmelitessen ter dood veroordeeld en vindt moed en geloof om het schavot te bestijgen. Regie: Philippe Agostini. Met: Jeanne Moreau.

Nederland 2
23.30. Hamburger Hill - (1987-USA). Koele, klinische en soms wat prekerige reconstructie van een slachtpartij in Viëtnam. Regie: John Irving. Met: Anthony Barrile en Michael Patrick Boatman.

Duitsland 1
23.50. The River (1984-USA). Amerikaanse streekroman van Mark Rydell over boerenfamilie in de strijd tegen de natuur en de keiharde zakenwereld. Goed spel van Sissy Spacek, Mel Gibson overtuigt niet.

RTL Television
00.00. Randy - (1973-USA). Sylvester Stallone in een weinig bekende film over een Viëtnam-veteraan die aan de zelfkant van de maatschappij raakt. Nauwelijks verheffende seksfilm van Morton Lewis.

RTL4
00.35. Manhunter - (1986-USA). Sterk, eigentijds melodrama van Michael Mann in de stijl van 'Miami Vice'. Gebaseerd op Tom Harris' boek 'Red Dragon'. Met: William L. Petersen en Kim Greist.

Duitsland 2
01.05. Cinderella Liberty - (1973-USA). Prachtig verhaal over de uitzichtloze relatie tussen een goedhartige matroos (James Caan) en een hoer (Marsha Mason). Regisseur Mark Rydell kreeg een Oscar-nominatie.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Het Gebouw, met om 7.07 De Nieuwstafel; 9.05 Standplaats Ghana; 9.35 De Nieuwstafel; 10.05 Het interview; 11.05 De achtergrond reportage; 11.50 De Nieuwstafel. 12.07 Vara Radio 1 vrijdageditie. 14.05 Argos. 15.05 NL-Magazine. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 Tros Aktua. 19.04 God zij met ons. 21.04 NCRV-Vrijdagsport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 Tros Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 KRO's Ontbijtshow. 8.50 Postbus 900. 9.04 Licht te verteren. 10.50 Postbus 900. 11.04 Adres onbekend. 12.04 Alleen op vrijdag. 14.04 In antwoord op. 15.04 Ratel plus. 17.04 VPRO's Music hall. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 De hits van.... 21.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 De Steen & Been show. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02 Pop ballads 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 uur nieuws.
7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert: Oslo Philharmonic Orch. (14). 13.04 En nu... mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het internationale concertcircuit. 14.55 Schubert en Cherubini. 16.00 De Nederlanden: Rond Constantijn Huijgens. 17.00 Operette. 18.04 De klassieken 1: Boris Tisjtsjenko - Vioolconcert. 19.00 Stemmen Vara's archief (10 slot): Operafragmenten. 20.02 Avondconcert: De Vara matinee. Rotterdams Philharmonisch Orkest. 22.00 De klassieken (2): Uit de Renaissance. 23.00-24.00 Muziek uit deze eeuw.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Plein publiek. 11.02 Hans Brinker. 12.02 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. 17.50 Uitzending Centrum Democraten. 18.00 Nieuws. 18.02 Religieus programma: 18.02 De onbekende islam; 18.20 Hoda al islam; 18.40 Dinimiz islam. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad. 21.40 Boekenwijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.00-24.00 Fresko.

Omroep Limburg
7.03 Limburg Aktueel (7.30 ANP-Nieuws). 8.00 (Inter)nationale actualiteiten. 8.30 Limburg aktueel. 9.03 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.03 Op de valreep. Agenda voor het weekeinde. 12.03 Limburg actueel (12.30 ANP-Nieuws). 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 De buurt. Discussie op straat. 14.03 Licht Limburgs. 15.03 Profiel. Gesprek met een gast. 16.03 Festival. Cultureel magazine. 17.03 Limburg Aktueel. 18.00 (Inter)nationale actualiteiten. 18.30-19.30 EXTRA UITZENDING. Voorronde Limburgs Vastelaoveslêedjes Konkoer.

België/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Platenpoets (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Het eenzame hartenburo. Romantische muziek en telefoons met luisteraars. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek. 23.30 Nachtradio (24.00 nieuws).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!
Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.
Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.
LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

23 JANUARI
★ Hasselt (B)
Oliebollentocht
5 - 10 - 15 - 20 km.
Start 08.00-15.00 uur, Malpertus Godsheide (Kant. Bokrijk).
Vossebergstr. 8
Inlichtingen:
(09-32) 11226654

★ Puth-Schinnen Wintertocht
WSV Crescendo
7 - 15 - 25 km.
Start: 07.00-15.00 uur
Putherhof, Kerkweg 155
Inlichtingen: 046-526663

★ Venlo, Winterwandeling
5 - 10 - 15 - 20 km.
Start: 08.00-12.00 uur
De Blokhut, Kerkhofweg, Venlo-Zuid.
Inlichtingen: 077-510712/544130

23 + 24 JANUARI
★ Lanaken (B) Wintertocht
6 - 12 - 21 - 42 km.
Start: 08.00-15.00 uur,
Sporthal St. Servaas, Postweg 27.
Inlichtingen:
(09-32) 89716101

★ Zutendaal (B)
Vrije Wandeling
5 - 10 - 20 km.
Start: 08.00-15.00 uur,
Parochiecentrum
Inlichtingen:
(09-32) 11613860

24 JANUARI
★ Gerdingen-Bree (B)
Kwaartjestocht
8 - 16 km.
Start: 07.30-14.30 uur
Parochiezaal Tehuis, Barrierstraat.
Inlichtingen:
(09-32) 11464801

★ Hamont (B) Boswandeling
7 - 12 - 15 - 20 km.
Start: 08.00-15.00 uur
Kantine Excelsior, Bosstraat.
Inlichtingen:
(09-32) 11445425

25 JANUARI
★ Aalst-St. Truiden (B)
Zoentjestocht
5 - 10 km.
Start: 13.00-20.00 uur,
Gemeentelijke feestzaal Aalst, St. Truiden.
Inlichtingen:
(09-32) 11884049

28 JANUARI
★ Oostham (B)
3e Wintertocht 6 - 10 km.
Start: 13.00-17.00 uur
Kristoffelheem, Schoolstraat.
Inlichtingen:
(09-32) 11401672

24 JANUARI
★ Rommelmarkt, georganiseerd door het district "De Oude Mijnstreek" v.d. Ned. Golfbiljartbond. Lokaal: Café-zaal 't Patronaat, Ursulastraat 232, Kerkrade.

★ Para-info-dag in Harmoniezaal 't Trefpunt, Meuserstraat 133, Haanrade. Aanvang 10.30 uur, entree ƒ 7,50.

★ Open Dag van Film- en videoclub Brunssum met demonstraties en informatie over het gebruik van video en smalfilm. Gemeenschapshuis "Concordia", Prins Hendriklaan 386, Brunssum van 13.30 tot 17.30 uur.

23 JANUARI
★ C.V. De Heikneuters: Prinsenreceptie, "it Kirkske, Geleen-Lindenheuvel. Aanvang 17.33 uur.

★ C.V. "De Naate": Prinsenproclamatie, Huize Laurentius, Voerendaal, Aanvang 19.49 uur, entree ƒ 11,- incl. garderobe.

★ V.V. De Kraonkelaere: Prinsenrevue met uitroeping nieuwe prins. Reüniegebouw, Geleen-Lutterade, aanvang 20.11 uur, entree ƒ 11,-.

24 JANUARI
★ V.V. De Sjoutvotte: Prinsenreceptie met aansluitend Frühschoppen, D'Heremiet aan de Kluis, Geleen. Aanvang 12.11 uur.

★ C.V. De Vlavrèters: Herrensietzung, Auberge de Rousch, Heerlen. Aanvang 11.11 uur, entree ƒ 25,-.
Vanaf 13.11 uur: damesmatinee.

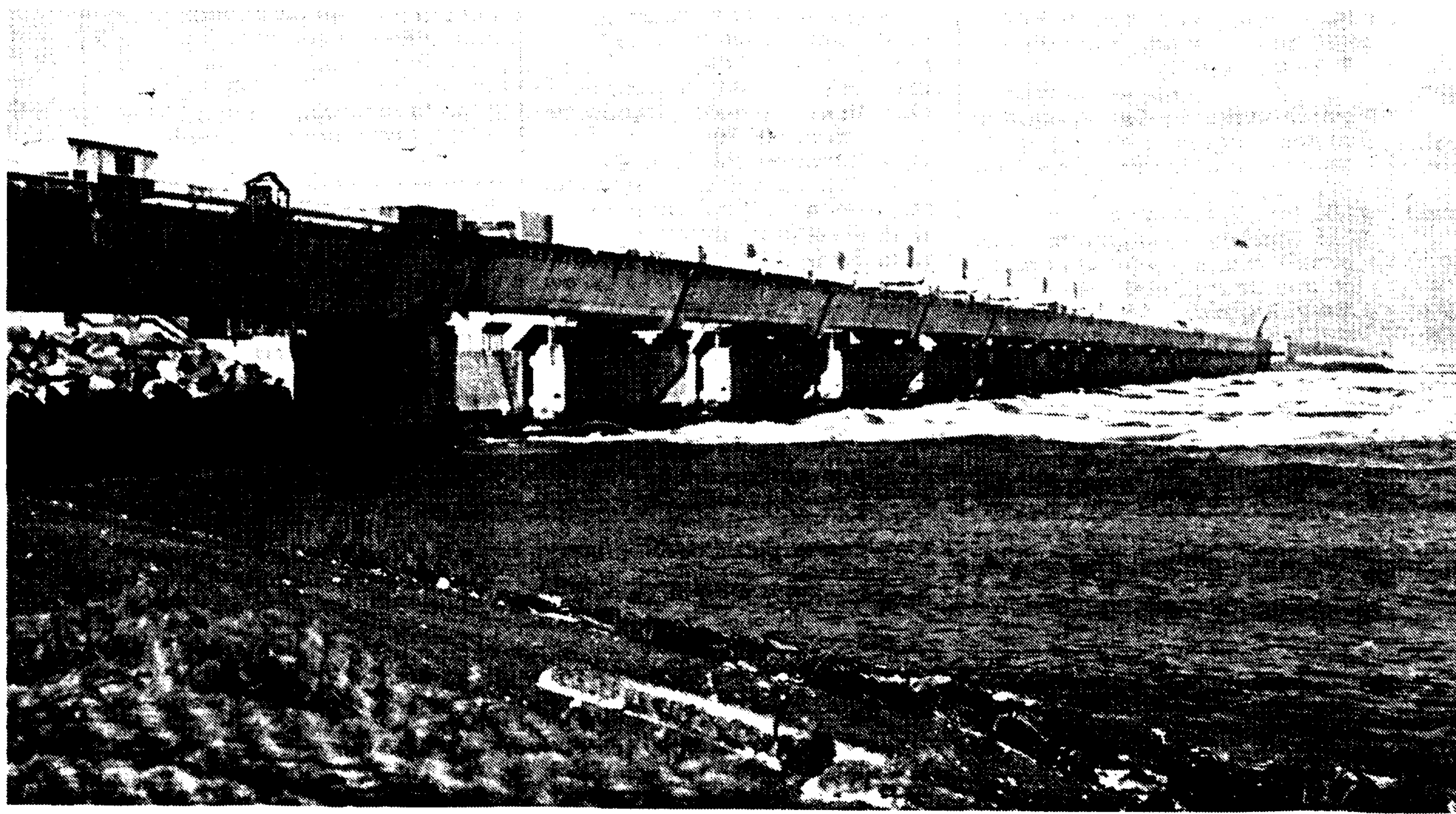
★ Prinsenraad Simpelveld: Herre-zietsong, Zaal Jos Friengs, aanvang 11.11 uur.

VRIENDENPAS 1993

Normaliter valt rond deze datum bij abonnees die lid zijn van de Vereniging Vrienden van het Limburgs Dagblad de gratis vriendenpas in de bus. Omdat wij dit jaar een bijzondere aanbieding voor u hebben is de verzending van de nieuwe passen even uitgesteld. Begin maart zult u uw nieuwe pas toegestuurd krijgen met daarbij een uniek aanbod waarmee u nog eens vele guldens zult kunnen besparen!
Uw pas 1992 blijft uiteraard geldig tot u de vriendenpas 1993 in uw bezit heeft.

5-DAAGSE BUSREIS NAAR WALCHEREN òf EEN WEEKENDJE SPORTIEF UITWAAIEN

● *Unieke Deltawerken*

De provincie Zeeland is bij onze lezers zeer geliefd. Dat blijkt wel uit het groot aantal deelnemers dat in 1992 deelnam aan onze Zeeland-arrangementen. Daarom bieden wij u ook in 1993 een aantal mogelijkheden om deze waterrijke provincie voordelig aan te doen. Op veler verzoek hebben wij dit voorjaar ook een busreis met diverse excursies naar Zoutelande, waarbij u logeert in hotel Willebrord. Lezers die niet over eigen vervoer beschikken zijn nu ook ook in de gelegenheid Zeeland en al zijn bezienswaardigheden te leren kennen.

Daarnaast presenteren wij het zogenaamde "Magic Coast Weekend". Dit arrangement is weer bedoeld voor mensen die in februari of maart even een weekendje willen uitwaaien en per auto naar de kust reizen.

PROGRAMMA 5-DAAGSE BUSREIS
Maandag: Vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg gaat u per luxe touringcar naar Zoutelande waar u in de loop van de middag arriveert. U verblijft in hotel Willebrord in prima kamers voorzien van douche/toilet. 's Avonds na het diner vertelt een rasechte Zoutelandenaar u alles over zijn prachtige provincie. U krijgt daarbij koffie en gebak aangeboden.
Dinsdag: 's Morgens na het ontbijt hebt u de gelegenheid om Zoutelande beter te leren kennen en op eigen houtje een bezoek te brengen aan het klederdrachtmuseum (de entree is inbegrepen). 's Middags na de lunch wordt er een rondrit gemaakt over Walcheren, we doen o.a. Veere aan waar u diverse musea kunt bezoeken (entree niet inbegrepen)
Woensdag: Op deze derde dag vertrekt u redelijk vroeg naar Brugge. In deze prachtige Belgische stad gebruiken we de lunch en maakt u onder leiding van een gids een rondwandeling of rondrit.
Donderdag: Na het ontbijt gaat het richting Middelburg waar de gezellige weekmarkt, o.a. bekend door zijn vele folklore, wordt bezocht. Er is dan tevens gelegenheid om op eigen gelegenheid het beroemde stadhuis te bezoeken. Na de lunch vertrekt de bus naar de imposante Delta Expo waar een rondvaart op het programma staat. Tevens is er die dag nog een demonstratie boterbabbelaars bakken.
Vrijdag: Op de laatste dag wordt er nog een kort bezoekje gebracht aan het dorpje Meliskerke, bekend om het schitterende schelpen- en koralenmuseum.
Na de lunch zit uw verblijf in Zeeland erop en vertrekt de bus richting Limburg.

● *Hotel Willebrord*

MAGIC COAST WEEKEND
Voor diegenen die liever per eigen auto naar Zoutelande gaan, hebben wij met familie Martens van hotel Willebrord een bijzonder 3-daags weekendarrangement (vrijdag-zondag) samengesteld.
Het gezellige familiehotel beschikt over prima kamers, een uitstekend restaurant, een aangename bar en is gelegen op slechts 100 meter van de duinen.
Het arrangement heeft zowel een sportief als culinair tintje. Naast uitstekende maaltijden krijgt u desgewenst in het door u gekozen weekend de beschikking over wandelroutes, fiets met fietsroute en een gratis entreebewijs voor zwemparadijs de Parel in Domburg.
De weekendarrangementen zijn te reserveren middels het invullen van de bon beneden aan deze pagina en kunnen geboekt worden tussen 5 februari en 28 maart 1993.

RESERVERINGSBON HOTEL WILLEBRORD KIOSK
Naam ....
Adres ....
Postcode: .... Woonplaats ....
Telefoon: .... Aantal volw. .... kind ....
Aankomstdatum: 1e keus .... 2e keus ....
Gewenste kamer(s) .... Toeslag ....

ARRANGEMENT MAGIC COAST WEEKEND

Data:	periode tussen 5 februari en 28 maart 1993. U reist per eigen vervoer, aankomst op vrijdag, vertrek op zondag.
Prijs:	ƒ 195,- pp., Toeslag 1 pers.kamer ƒ 10,- per dag. Toeslag kamer met balkon: ƒ 20,- pp. Kinderen tot 2 jaar logeren gratis. Kinderen van 2-12 jaar 50% korting mits zij overnachten op de kamer van de ouders. Verlenging ad ƒ 69,- p.p. p.d. (halfpension) mogelijk
Inclusief:	★ Kamer met douche/toilet ★ 2 x ontbijt ★ 1 x 3-gangendiner (vrijdag) ★ 1 x uitgebreid gastronomisch en gevarieerd warm en koud buffet (zaterdag) **met speciaal voor Kiosk-lezers een flesje wijn!** ★ Gratis entree zwemparadijs De Parel in Domburg ★ Een dag beschikking over een fiets met fietsroute ★ 9 wandelroutes ★ Welkomstdrankje bij aankomst
Reserveren:	Door het insturen van de bon beneden aan deze pagina. U dient deze te zenden naar: Limburgs Dagblad, afdeling PR en Promotie. Binnen enkele dagen ontvangt U van hotel Willebrord de bevestiging en routebeschrijving.

REISINFO 5-daagse busreis

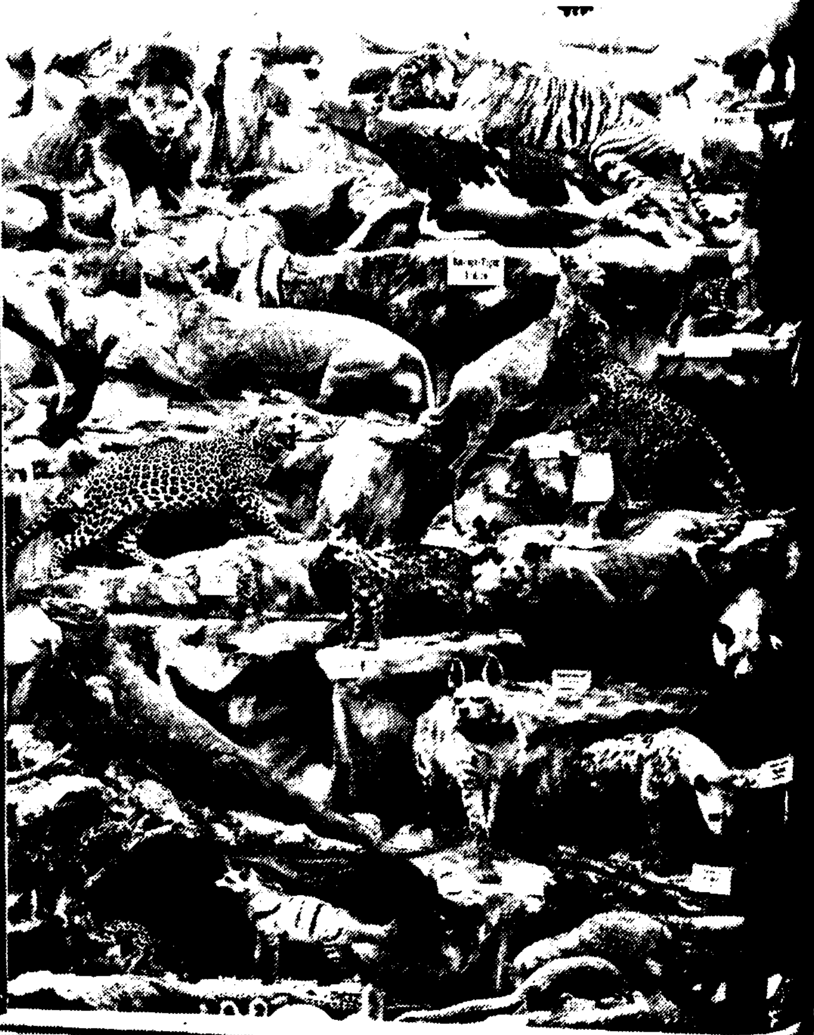
Data:	5 - 9 april 1993
Prijs:	ƒ 495,- pp. Toeslag 1 -pers.kamer ƒ 40,
Inclusief:	★ Vervoer per luxe touringcar Limburg Zeeland v.v. ★ Verzorging op basis van volpension, beginnen met het diner op de eerste dag en eindigend met de lunch op de laatste dag. ★ verblijf in hotel Willebrord in Zoutelande, kamers voorzien van douche/toilet ★ diverse excursies (zie programma) ★ reis- en annuleringsverzekering
Opstapplaatsen en -tijden:	Kerkrade, Rodahal 10.00 uur, Heerlen, voorzijde NS-station 10.15 uur, Geleen, Rijksweg-C (AH) 10.35, Sittard, NS-station 10.55 uur.
Reserveren:	Vanaf heden bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad of de VVV in Simpelveld, Landgraaf en Vaals onder betaling van ƒ 100,- pp. Bij, onverhoopt, onvoldoende deelname behouden wij ons het recht voor de reis te annuleren.

Het ontstaan van het missiemuseum in Steyl in te danken aan de inzet van met name broeder Berchmans die, als groot natuurliefhebber, aan het begin van deze eeuw gestalte gaf aan dit museum.
In 1879 trokken de eerste missionarissen van de Congregatie van het Goddelijk Woord (SVD) naar China. Kort daarna kwamen de eerste voorwerpen naar Steyl, niet alleen uit China maar ook uit andere missielanden, waardoor de volkenkundige verzameling zich uitbreidde. Broeder Berchmans vulde de verzameling aan met diersoorten uit de hele wereld. De steeds maar groeiende kollektie moest wegens plaatsgebrek tot twee maal toe verhuizen. Het huidige missiemuseum dateert uit 1931.

Tot op heden is er maar weinig veranderd. De vitrines staan zo vol dat de afzonderlijke voorwerpen moeilijk op hun waarde te schatten zijn. Maar juist deze historische museumpresentatie en inrichting zijn de charme van dit museum.

Zoals gemeld kwamen de eerste volkenkundige voorwerpen uit China. Daarna volgden kunst- en gebruiksvoorwerpen uit o.a. Togo, Nieuw Guinea, de Filippijnen, Japan, Paraguay, Indonesië, India en Zaïre. U vindt kostbare gewaden, mooie vazen, zeldzame maskers, serviesgoed, schilden, ivoorsnijwerk, borduurwerk, een Balineese madonna en nog veel, veel meer.

De overweldigende dierenverzameling bestaat uit opgezette vogels, reptielen, vissen, zoogdieren en amfibieën. In het midden wordt de open diergroep overheerst door de giraf met naast zich antilopen, bizon, kafferbuffel en de karbouw. Duizendenéén schitterende vlinders, kevers, schorpioenen en spinnen maken deel uit van het imposante insektenkabinet.

● *Vitrines vol opgezette dieren in alle soorten en maten*

Kortom een museum waar jong en oud zich kunnen vergapen aan massa's bezienswaardigheden uit verre, vreemde landen.
Het Missiemuseum ligt aan de St. Michaëlstraat 7 in Steyl-Tegelen. De openingstijden zijn op dinsdag t/m zondag van 13.00 tot 17.00 uur. Volwassenen betalen ƒ 3,-, kinderen van 4 t/m 12 jaar ƒ 2,-.

Speciale KIOSK-AKTIE
Op vertoon van onderstaande bon krijgen bezoekers t/m 31 januari 1993 een gratis ansichtkaart van, wat het museum zelf noemt, het beroemdste museumstuk, te weten de Steylse beer.

BON: MISSIEMUSEUM STEYL KIOSK
Naam ....
Adres ....
Woonplaats ....
Deze bon geeft t/m 31-1-'93 recht op een gratis ansichtkaart

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Vrijdag 22 januari 1993 ● Pagina 13

T LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. EF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, RKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Kabinet steunt voorstellen van staatssecretaris

Vele miljoenen minder voor stadsvernieuwing

Van onze Haagse redacteur

EN HAAG - Het kabinet emt in met de voorstellen n staatssecretaris E. Heerma n Volkshuisvesting voor en nieuwe verdeling van de adsvernieuwingsgelden in e periode 1994-2005. Deze oorstellen betekenen voor de imburgse gemeenten, zoals ze krant in november vorig ar reeds berichtte, een enorme aderlating. Krijgen zij tot 994 samen nog 46 miljoen ulden per jaar, daarna wordt at bedrag teruggebracht tot emiddeld nog maar 19 miljoen.

t kabinet trekt vanaf 1994 (gefaseerd) sowieso veel minder geld uit or de stadsvernieuwing. Bovenen krijgen Amsterdam, Rotterm en Den Haag dan een veel oter deel van de koek. Daardoor an alle Limburgse gemeenten, halve Maastricht, er nog eens ex- op achteruit.

aastricht gaat er relatief nog het inste op achteruit. Kon die stad in jaren 1990-1993 jaarlijks nog rekenen op 9,7 miljoen gulden, in de riode daarna wordt dat gemiddeld 6,5 miljoen. Heerlen wordt met enlo en Kerkrade het zwaarst getroffen. Deze steden houden eenrde van hun budget over.

eerlen gaat terug van 6,9 naar 2,3 miljoen, Kerkrade van 2,9 naar 1 miljoen en Venlo van 3,5 naar 1,1 miljoen. De rijksbijdrage aan Roermond wordt ongeveer gehalveerd: ze Middenlimburgse stad met el monumenten krijgt vanaf 1994 arlijks nog 1,4 miljoen gulden. Tot 94 ligt die bijdrage 1,2 miljoen lden hoger.

e overige gemeenten in Limburg ijgen hun bijdrage niet rechtreeks van het rijk. Het provinciestuur verdeelt de rijksgelden. ok de 51 niet-rechtstreekse gemeenten moeten zwaar bloeden or de bezuinigingsdrift en de uwe verdeling van het budget. ntvangen zij tot 1994 gemiddeld g ruim twintig miljoen gulden, rna wordt dat jaarlijks nog maar zeven miljoen.

bezuiniging had voor de Limgse gemeenten nog harder kunuitpakken als het kabinet ger had gegeven aan de wens van vier grote Randstadgemeenten. zien hun aandeel in het totale sbudget weliswaar stijgen van aar 55 procent, maar hebben 70 cent gevraagd. Het kabinet heeft geweigerd.

kabinetsvoorstellen worden nu r diverse adviesinstanties gerd en daarna aan de Tweede ner voorgelegd. Het kabinet wil 2005 helemaal geen geld meer rekken voor de stadsvernieuwing.

Man verdacht van ontucht met knaapjes

ITTERVOORT – Op verdenking van ontucht met vier minderjarige jongens uit Kelpen, is vorige week de 26-jarige P. van O. uit Ittervoort aangehouden ein ingesloten. Dit nadat de ouders aangifte hadden gedaan. In woning van de man thuis nam de politie een honderdtal videobanden met kinderporno in beslag genomen. Volgens een woordvoerder van de politie waren de videobanden niet bestemd voor de handel maar om ze in kleine kring van bekenden te verspreiden.

Verder onderzoek leidde ook naar het adres van een kennis van O. in Urecht, waar eveneens videobanden met kinderporno zijn aangetroffen. De Ittervoortenaar zou tot driemaal toe zich schuldig hebben gemaakt aan ontucht op plaatsen langs het kanaal in Kelpen. Vier kinderen in de leeftijd van 10 tot 12 jaar zouden daarvan het slachtoffer zijn.

Waar de banden vandaan komen, is nog onduidelijk. De Centrale Recherche Informatie Dienst heeft die zaak in onderzoek.

● *Oud-zadelmaker Alfons Robbertz (70) neemt node afscheid van zijn trouwe (opgezette) viervoeter.* Foto: FRANS RADE

Vakman geeft laatste restje traditie weg

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – Een paar tranen zullen er wel vloeien zaterdag, als Alfons Robbertz afscheid moet nemen van zijn paard. Het beest werd weliswaar lang geleden opgezet, maar toch kan de 70-jarige zadelmaker-inruste moeilijk afstand doen van zijn 'model'.

Ruim twintig jaar geleden kocht Robbertz het paard van de Maastrichtse familie Hassink. „Het dier komt oorspronkelijk uit Berlijn. Daar is het in 1928 opgezet," weet Robbertz.

Het geelbruine beest was jarenlang te zien in de werkplaats van de Schaesbergenaar aan de Hoofdstraat. „Een aardigheidje tussen alle curiosa van mijn voorvaderen, ook allemaal zadelmakers, al zes generaties lang."

Speciaal voor de grote verhuizing heeft de gepensioneerd zadelmaker het tuig nog eenmaal opgepoetst. Het show-paard – 'Nee, een naam heb ik hem nooit gegeven' – gaat naar het Landgraafse heemkundemuseum-in-oprichting in de oude bewaarschool aan de Curuçaostraat. Delen van Robbertz werkplaats, waaronder een twee eeuwen oude vakwerkwand en antieke gereedschappen, zijn hier al eerder ondergebracht.

Om het model-paard te verplaatsen heeft Robbertz tien mensen ingeschakeld. „Het paard weegt zeker tweehonderd kilo, dat til je niet zomaar even op," zegt hij.

Een bijkomend probleem: het edel dier kan niet in zijn geheel door de deur van de inmiddels leegruimde winkel aan de Hoofdstraat. Robbertz heeft daar iets op gevonden. „De oren staan er los op. Die moeten er dus eventjes af. Ook de pluim op zijn kop haal ik weg, dan moet het lukken."

Het liefst had Robbertz zaterdag de beschikking gehad over een politie-escorte om de verhuizing van de viervoeter te begeleiden. Met een schalks lachje: „Zo'n laatste stunt lijkt me wel aardig. Per slot van rekening hebben wij Robbertz' zes generaties in dit vak gezeten. Een spectaculair afscheid is dan wel op z'n plaats."

Ziekenhuis wil sluiting jeugdafdeling

HEERLEN – De jeugdafdeling van het De Wever-ziekenhuis in Heerlen moet wegens bezuinigingen gesloten worden. Dit voorstel van de directie is voorgelegd aan de ondernemingsraad, het managementteam en de medische staf. De ondernemingsraad neemt eind volgende week een voorlopig standpunt in.

De directie vindt op advies van de Dienst Klinische Zorg dat de 21 bedden op de jeugdafdeling kunnen verdwijnen. Dit om te voorkomen dat op elke afdeling gesnoeid moet worden.

Volgens de directie krijgt het ziekenhuis de jeugdafdeling niet meer vol. Het personeel is het met dat laatste niet eens. Verpleegkundige Karina Penders: „Volgens de administratie ligt slechts de helft van het 'jeugdaanbod' daadwerkelijk op de jeugdafdeling. Er liggen ook jongeren op andere afdelingen."

De verpleegkundigen van de jeugdafdeling zien niets in het voorstel om de jonge patiënten over de andere afdelingen te verspreiden. Verpleegkundige Thea Verstegen: „De sfeer op de jeugdafdeling is heel speciaal. Hier mag de muziek wat harder en de patiënten kunnen met hun bed naar de huiskamer. De jongeren hebben steun aan elkaar en voelen zich hier op hun gemak."

Weer Zuidhollands afval naar Schinnen

MAASTRICHT – Op de Schinnense stortplaats De Beukenberg wordt de komende maanden nog eens 60.000 kubieke meter afval uit Zuid-Holland gestort. Gisteren hebben Gedeputeerde Staten van Limburg AVL-Sturing, dat de afvalverwerking in deze provincie beheert en coördineert, daarvoor definitief toestemming verleend.

In hun besluit hebben GS bedongen dat aan de overeenkomst tussen AVL en de provincie Zuid-Holland dezelfde voorwaarden worden verbonden als ten aanzien van de eerdere levering door Zuid-Holland van 240.000 kuub afval aan de Schinnense stortplaats.

De definitieve overeenkomst tussen AVL en Zuid-Holland kan overigens pas worden gesloten als ook de gemeente de benodigde vergunning verleent voor de eindafwerking van De Beukenberg.

De bewuste stortplaats in Schinnen beschikt momenteel nog over een restcapaciteit van ongeveer 100.000 kuub afval. De voorgestelde afwerking van het stort, inclusief de pal ernaast gesitueerde voormalige stortplaats, levert volgens GS hogere kosten op dan aanvankelijk geraamd. Dat is onder meer een gevolg van het aanbrengen van de noodzakelijke milieubeschermende voorzieningen. Met de opbrengst van het beoogde tweede contract met Zuid-Holland kunnen die extra kosten alsnog worden gedekt.

Besmetting ontdekt bij amputatie vinger

MRSA-bacterie ook in ziekenhuis Kerkrade

DOOR HANS ROOIJAKKERS

KERKRADE – De bacterie Methicilline Resistente Staphylo Aurus (MRSA) is begin deze week ontdekt bij een patiënt van het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade.

Afgelopen zaterdag kwam al een geval van MRSA-besmetting aan het licht in het Heerlense De Wever-ziekenhuis.

In Kerkrade kreeg een man, die drie weken op de psychiatrische afdeling (Paaz) werd verpleegd, vlak voor zijn ontslag het advies om een ontstoken vinger te laten behandelen. Bij nader onderzoek bleek dat de vinger geamputeerd moest worden. De amputatie vond begin deze week plaats. Tijdens een kweek bleek dat de man besmet was met de MRSA-bacterie.

Risico

Volgens directeur F. van de Wiel is het gezondheidsrisico in Kerkrade kleiner dan in Heerlen. In De Wever lag de patiënt op de afdeling intensive care. Dat is met de MRSA-bacterie besmette patiënt in Kerkrade niet het geval.

Dat is belangrijk omdat de MRSA-bacterie vooral problemen oplevert voor lichamelijk zwakke patiënten en mensen met open wonden. „In dat geval helpen medicijnen niet tegen de MRSA-bacterie," zegt Van de-Wiel.

„De besmette man is echter niet in contact geweest met lichamelijk zwakke patiënten. Toch hebben wij de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen door alle Paaz-patiënten en het verplegend personeel van die afdeling opgeroepen voor het maken een kweek."

In totaal heeft de directie van het Kerkraadse ziekenhuis in nauw overleg met de micro-bioloog twintig personeelsleden en vijftig (ambulante) Paaz-patiënten laten onderzoeken.

De resultaten van alle kweken worden volgende week verwacht. Directeur Van de Wiel heeft uit betrouwbare bron vernomen dat de patiënt de MRSA-bacterie vorig jaar in Aken zou hebben opgelopen.

Het St.-Jozefziekenhuis hoeft nog geen nadere maatregelen te treffen. Van de Wiel: „Er zijn geen signalen die er op duiden dat we een afdeling moeten sluiten."

Geen prins in Geulle

GEULLE – De belangstelling voor de officiële carnavalviering in Geulle is zover tanende dat er dit jaar geen prins wordt uitgeroepen. De carnavalsvereniging de Bokkerijders heeft ondanks verwoede pogingen ook geen complete raad van elf op de been kunnen brengen. Een oproep voor nieuwe leden leverde slechts twee nieuwe gezichten op. Toch wordt er in het dorp carnaval gevierd. Ook zittingen, een actie voor zieken en bejaarden en de optocht gaan door. In de optocht zal de jeugdprins de honneurs waarnemen.

Fietser verongelukt

TERLINDEN – Een 75-jarige inwoner van Terlinden is gistermorgen omstreeks kwart voor acht dodelijk verongelukt in zijn woonplaats. Terwijl hij over de Gulperstraat fietste, werd hij op de kruising met de Terlinderstraat geschept door een personenauto. De verwondingen waren zo ernstig, dat hij later in het Academisch Ziekenhuis Maastricht is overleden.

Geleense bezweken

NEER – De 47-jarige mevrouw M.W. Lorenz uit Geleen is gisteren bezweken aan de verwondingen die ze had opgelopen bij een verkeersongeval afgelopen woensdag in het Middenlimburgse Neer.

Vergissing met Tunesische zender

BORN – De gemeente Born heeft een vergissing gemaakt met de aanvraag voor een Tunesische TV-zender op het lokale kabelnet. In plaats van de gewenste zender RTT (Radiodiffusion Télévision Tunesien) bleek Born bezig te zijn met een aanvraag voor de zender van de Turkse staatsomroep TRT (Turkish Radio - TV Corporation) in Ankara. Volgens de gemeente Born is verwarring ontstaan door een onduidelijk overzicht van satellietzenders. Het voorstel aan de gemeenteraad is aangehouden, want aan de Turkse zender bestaat in Born geen behoefte.

Veldjmuus op RTL-plus

ROERMOND – De Roermondse carnavalsvereniging De Veldjmuus is uitgenodigd om mee te werken aan het programma 'Verzei mir' van RTL-plus dat op 16 februari zal worden uitgezonden. Zondag zijn in Veenendaal de opnamen. RTL koos voor De Veldjmuus na presentaties bij verschillende dansmariekestournooien. De dansmariekes zullen zondag vergezeld worden door een delegatie onder aanvoering van Dré Peters.

CFO ongerust over banenverlies

HEERLEN – De ambtenarenbond CFO is uitermate bezorgd over het verlies van arbeidsplaatsen bij (semi-) overheidsinstellingen in Limburg CFO-voorzitter Loek Poell komt maandag naar Limburg om met kaderleden van onder meer ABP en CBS in Heerlen en AID en ministerie van Defensie in Kerkrade over de teruglopende werkgelegenheid te praten. Volgens de CFO hebben taakwijzigingen, reorganisaties en bezuinigingen voor grote onrust onder de werknemers gezorgd.

Gestolen auto in brand

MEERSSEN – De politie trof woensdagavond laat op de Westbroek een brandende Mercedes aan waarvan de banden en velgen ontbraken. Nader onderzoek wees uit dat de wagen op 17 december 1992 in het Duitse Geilenkirchen is gestolen. Van de daders ontbreekt elk spoor.

European Fine Art Fair

MAASTRICHT – Op The European Fine Art Fair die van 13 tot en met 21 maart in het Mecc in Maastricht wordt gehouden, zullen honderdzestig Europese en Amerikaanse kunst- en antiekhandelaren hun exclusieve collecties presenteren. De toegang tot de Private View die op 12 maart van 17 tot 22 uur wordt gehouden, bedraagt, inclusief champagnebuffet 150 gulden.

Veel interesse Guns N' Roses

HEERLEN – De belangstelling voor het optreden van de popgroep Guns 'N Roses in Landgraaf is erg groot. Het optreden is op 5 juni op de Draf- en Renbaan, waar plaats is voor 50.000 fans. De voorverkoop start op 30 januari.

Amusementsavond jarige vakbeweging

MAASTRICHT – De vakbeweging in Maastricht bestaat deze maand honderd jaar. Om dit te vieren is er maandag 25 januari een culturele manifestatie in het theater aan het Vrijthof. De federatie Nederlandse vakbeweging (FNV) heeft voor de avond een amusementsprogramma samengesteld.

Vlotte voorverkoop Placido Domingo

AKEN – De voorverkoop voor het openluchtconcert van Placido Domingo verloopt uitstekend. Binnen veertien dagen zijn 5.000 van de 17.000 kaarten verkocht. Naast voorverkoop per coupon is het ook voor bezitters van een theater- of concert-abonnement mogelijk kaarten in de voorverkoop aan te schaffen.

Geboren 19 januari 1993
Barend
Okke Willem
zoon van
Ted en Monique
Elenbaas-van Beek
Past. Lemmensstraat 5
6212 EX Maastricht

Met grote droefheid geven wij kennis, dat na een kortstondige ziekte uit ons midden werd weggenomen, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Piet Busser

echtgenoot van

Mina Janssen

Hij overleed in de leeftijd van 72 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Landgraaf: **W.H. Busser-Janssen**
Heerlen: **Theo Busser**
Leny Busser-van der Mey
Landgraaf: **Nelly Offermans-Busser**
Pierre Offermans
Landgraaf: **Toos Busser**
en zijn kleinkinderen
Familie Busser
Familie Janssen

6372 HT Landgraaf, 20 januari 1993
Arthur van Schendelstraat 53

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 25 januari a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Schaesberg-Leenhof, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Onze dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht in de eucharistieviering van zondag 24 januari a.s. om 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wij geven u kennis dat op 80-jarige leeftijd onverwacht van ons is heengegaan mijn man, onze vader, schoonvader, lieve opa en overgrootopa

Karel Snieders

echtgenoot van

Maria Swinnen

Heerlen: **Maria Snieders-Swinnen**
Seeheim-Jugenheim (D.): **Ardi Snieders**
Claus Schramm
Danny
Patricia en Louk,
Maik, Lisanne
Geleen: **[illegible]**
Snieders-van Ingen
Jeroen en Linda
Ian
Heerlen: **Marianne Snieders**
Heerlen: **Gemma en John**
Bleize-Snieders
Wendy, Danny

6418 XE Heerlen, 20 januari 1993
Dr. Schunckstraat 170

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 23 januari om 12.15 uur in de parochiekerk H. Andreas aan de Palestinastraat te Heerlerbaan-Heerlen, waarna om 13.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake, heden vrijdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, heden vrijdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

Opa Snieders

bedankt!

Danny
Patricia en Louk, Maik, Lisanne
Jeroen en Linda
Ian
Wendy
Danny

Wij willen u bedanken voor de belangstelling en het medeleven dat ons werd betoond bij het overlijden en de begrafenis van onze moeder, schoonmoeder, oma, tante en nicht

Maria Gertrud Gulpers-Dautzenberg

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 24 januari 1993 om 11.00 uur in de kerk van de H. Familie te Schaesberg-Landgraaf, Veldstraat.

Zeswekendienst

Wij bedanken u allen voor de hartelijke condoléances, bloemen, h. missen en begeleiding naar de laatste rustplaats van onze lieve vader en grootvader

Sjeng Schiffer

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 24 januari a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk H. Hart te Schandelen-Heerlen.

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor hem betekende, geven wij met droefheid kennis dat heden zacht en kalm van ons is heengegaan mijn lieve man, onze vader, zoon, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Mathieu Senden

echtgenoot van

Bertien Jongen

in de leeftijd van 67 jaar.

Gulpen: **B. Senden-Jongen**
Bocholtz: **Stella Hulst-Senden**
Gaby Hulst
Olaf, Lars
Berg en Terblijt: **Frank Senden**
Ingrid Senden-Hendriks
Michel, Raoul
Valkenburg: **Margo Preijde-Senden**
John Preijde
Kim, Max
Gulpen: **Hans Senden**
Gulpen: **opa Alfons Senden**
Familie Senden
Familie Jongen

Gulpen, 20 januari 1993
Corr.-adres: Pr. Beatrixstraat 1, 6271 CD Gulpen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 23 januari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Petrus te Gulpen, waarna de begrafenis op de algemene begraafplaats aldaar.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Samenkomst in de kerk.

Het rozenkransgebed, gevolgd door de avondmis, wordt gehouden heden vrijdag om 18.40 uur in voornoemde kerk.

Vader is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bedroefd maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons geweest is delen wij u mede, dat God tot Zich heeft genomen mijn innig geliefde man, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Wim Steenbeek

echtgenoot van

Victoria Houben

Hij overleed op de leeftijd van 77 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: **Victoria Steenbeek-Houben**
Heerlen: **John Steenbeek**
Anna Steenbeek-[illegible]berger
Heerlen: **José Koster-Steenbeek**
Pieter Koster
Patrick en Monique
Familie Steenbeek
Familie Houben

6411 MG Heerlen, 20 januari 1993
Mariabad 146

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 25 januari a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk [illegible] Centrum, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene is op zondag 24 januari a.s. om 18.00 uur in voornoemde dekenale kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

In dankbare herinnering delen wij u mede, dat na een langdurige ziekte, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, tante en nicht

Fien van Heek-Basten

weduwe van

Ben van Heek

Zij overleed, voorzien van de h.h. sacramenten, in de leeftijd van 80 jaar.

Brunssum: **Edie en Erica**
van Heek-Vercauteren
Patricia, Diana
Brunssum: **Wim en Mia**
van Heek-Meeâsse
Herzogenrath (D.): **Meriam en Leo**
Göbbels-van Heek
Remand, Martina
Familie Basten
Familie van Heek

Landgraaf, bejaardencentrum Heereveld, 21 januari 1993
Corr.-adres: Beekstraat 3, 6443 VB Brunssum

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 25 januari om 11.00 uur in de parochiekerk H. Vincentius à Paulo te Brunssum-Rumpen, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De overledene zal bijzonder worden herdacht in de h. mis van zaterdag om 09.30 uur in de kapel van bejaardencentrum Heereveld, Kloosterstraat 25, Landgraaf.

De dierbare overledene is opgebaard in het Uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20. Gelegenheid tot afscheid nemen, vrijdag van 18.00 tot 19.00 uur, zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

De tijd gaat heen.
Onze gedachten blijven bij

Jos Bemelmans

waarvan wij een jaar geleden afscheid moesten nemen.
De jaardienst zal gehouden worden zondag 24 januari 1993 om 11.00 uur in de Corneliuskerk te Heerlerheide.

Familie Bemelmans

Op 20 januari 1993 kwam een eind aan het leven van

Jaap Berkhout

arts
geb. 6-2-1920 overl. 20-1-1993
echtgenoot van

Margreet Karthaus

Brunssum: **M.W.L.M. Berkhout-Karthaus**
Amsterdam: **Maria Berkhout**
Frans Zwitserlood
Kaj, Jonas
Amsterdam: **Léonie Berkhout**
Bert Gazendam
Jago, Beyke
Amsterdam: **Anke Berkhout**
Willem König
Rahja, Jason
Utrecht: **Oda Berkhout**
Ben van Berkel
Saya, Loes, Rutger
Amsterdam: **Jaap Berkhout**
Maureen van der Pligt
Joris, Jasper

Akerstraat Noord 41, 6446 XC Brunssum

De crematieplechtigheid zal gehouden worden in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen, op zaterdag 23 januari om 14.30 uur.

Samenkomst in het crematorium, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Geen toespraken.

Met leedwezen vernamen wij het bericht dat is overleden

drs. Jaap Berkhout

oud medewerker van de R.L.

Vanaf 1974 was hij verbonden aan de vakgroep Huisartsgeneeskunde.

Ook na zijn pensionering in 1985 bleef hij bij de vakgroep betrokken.

Zijn gezin en familie wensen we de kracht toe dit verlies te dragen.

Het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg:
drs. L.E.H. Vredevoogd, voorzitter
mw. drs. M.J.N. Verhulst-Bots, secretaris

Heden bereikte ons het bericht dat is overleden

drs. J.Th.A.M. Berkhout

oud medewerker bij de
vakgroep Huisartsgeneeskunde Rijksuniversiteit Limburg

Het bestuur van de Faculteit der Geneeskunde is dankbaar voor zijn bijdrage aan de opbouw van de Faculteit der Geneeskunde en vooral voor zijn grote betekenis voor het vakgebied van de Huisartsgeneeskunde.

Onze gedachten van medeleven gaan uit naar zijn echtgenote en kinderen.

Maastricht, 21-1-1993

Prof. dr. mr. H.W.A. Sanders
decaan

Mr. E.G.J. Stear
secretaris-directeur

Met droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze collega-huisarts

Jaap Berkhout

Wij wensen zijn familie veel sterkte toe.

de [illegible] groep
H. [illegible], A. v.d. [illegible], T. [illegible],
P. Hesemans, P. Mekel, P. Otten, J. v. [illegible],
H. Rozestraten en E. Vijgen.

Op 20 januari 1993 is overleden

Jaap Berkhout

Hij is ons altijd nabij gebleven.

De artsen van het Gezondheidscentrum in Hoensbroek
Peter Voorhoeve
Geert-Jan van Schendel
Martijn van Nunen
Marleen van Veenrooij
John Paas
Ruud Helmers

Op 20 januari 1993 is overleden

Jaap Berkhout

mede-oprichter van het gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord.
Bestuur en medewerkers zullen aan hem blijven denken met warme gevoelens.

Hoe vlug gaat toch een jaar.
Het lijkt nog helemaal niet waar.
Stil is de pijn, intens groot ons verdriet,
door de leegte die jij achterliet.
Maar de liefde die jij ons bood,
is niet te scheiden door de dood.
Alwat je deed en zei,
blijft in ons hart nabij.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van haar die ons allen zo dierbaar was, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder en allerliefste oma

Rina Russing-Meulenberg

De eerste jaardienst zal plaatsvinden op zaterdag 23 januari a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Oirsbeek.

W. Russing
kinderen en kleinkinderen

Oirsbeek, januari 1993

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van

Troutje Lutgens-Boymans

U kunt haar met ons gedenken in de eucharistieviering welke gehouden wordt op zaterdag 23 januari a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Landgraaf-Waubach.

A. Lutgens

Landgraaf, januari 1993

Voor de vele blijken van medeleven door ons ondervonden na het overlijden en bij de begrafenis van

Catharina Beckers

weduwe van

Hubert VanWeersch

danken wij u van harte.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen VanWeersch

Bocholtz, januari 1993

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 23 januari a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz.

Dankbetuiging

†

Daar het ons niet mogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Hubertina Knops-Marcus

willen wij u hiermede hartelijk dank zeggen.

Kinderen en kleinkinderen Knops

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden in de parochiekerk van St. Agatha te Eys-Wittem op zondag 24 januari 1993 om 10.30 uur.

Enige en algemene kennisgeving

Getekend door eenvoud en oprechtheid is geheel onverwacht ons heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de tijd van bijna 81 jaar onze vader, schoonvader, groot- en overgro[otvader], broer, zwager, oom en neef

Mathieu Reulen

weduwnaar van

Maria Sofia Arets

Eygelshoven: **T. Jacobs-Reulen**
H. Jacobs †
Jo, Margot en Rik
Kerkrade: **K. Deserno-Reulen**
J. Deserno
Sofia, Wim en Mark
Mathieu
Kerkrade: **H. Reulen**
L. Reulen-Körver
Jolanda
Familie Reulen
Familie Arets

Heerlen, 21 januari 1993
St. Joseph rustoord, Gasthuisstraat 6
Corr.-adres: Veldhofstraat 161, 6471 CH Eygelshoven

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag [25 ja]nuari a.s. om 10.00 uur in de kapel van het St. Joseph rustoord [te] Heerlen, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kapel, er is geen condoleren.

Onze dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht in de h[.] [mis] van zondag 24 januari a.s. om 10.00 uur in voornoemde kapel.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van het De We[ver]ziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Voor vervoer kapel/crematorium v.v. is gezorgd.

Als
Als ik de dingen niet meer wee[t]
Als ik de namen niet meer ken
En wat ik weet meteen vergeet
Zodat ik onherkenbaar ben
Maar hoor ik dan een oud ver[haal]
Dan ja, dan weet ik het weer
Allemaal

Heden overleed, zacht en kalm, op de gezegende leeftijd van 9[.] onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Jantje van der Veen

weduwe van

Andries van der Veer

In dankbare herinnering:
kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Geleen, 20 januari 1993
Corr.adres: Marco Polostraat 1, 6413 SH Heerlen

De rouwdienst zal maandag 25 januari a.s. plaatsvinden om 14.00 [uur] in de Immanuelkerk te Brunssum-Treebeek. Voorafgaande a[an de] kerkdienst is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Aansluitend zal mam op de begraafplaats aan de Merkelbeekers[traat] te Brunssum begraven worden.

Gelegenheid tot afscheidnemen van mam, dagelijks van 17.30 [tot] 19.00 uur in het mortuarium van de Universele, Hoofdstraat 1[.] Hoensbroek.

Zij die [illegible] kennisgeving mochten ontvangen, geli[even] deze [illegible] beschouwen.

---

† **Maria Bremmers,** 84 jaar, weduwe van Theodorus Sieben. Corr.adres: Grathemerweg 40, 6037 RP Kelpen. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op zaterdag 23 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Liduina te Kelpen-Oler.

† **Johannes Aerts,** 83 jaar, echtgenoot van Maria van Appeven, voorheen echtgenoot van Lucie Verheggen, Graaf Philipsstraat 14, 6085 CM Horn. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 23 januari om 11.00 uur in de St. Martinuskerk te Horn.

Vervolg familieberichten zie pag. 18.

Enige en algemene kennisg[eving]

†

Bedroefd, maar ook dankbaar dat haar [...] spaard is gebleven, geven wij u ken[nis] voorzien van de h. sacramenten der zi[eken] de leeftijd van 92 jaar, van ons is hee[ngegaan] mijn moeder, schoonmoeder, onze oma [en over]grootmoeder

Elisabeth Veroni[...] Otten

Klimmen: **J. Otten**
E.H. Otten-Be[...]
en haar klein- [en]
achterkleinki[nderen]

Arensgenhout, 18 januari 1993
Ravensboschstraat 45
Corr.adres: Dr. Poelsstraat 41
6343 BG Klimmen

Op wens van de overledene heeft de c[rematie]plechtigheid in stilte plaatsgevonden [op don]derdag 21 januari te Geleen.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven d[...] ondervonden na het overlijden en bij d[e begra]fenis van onze moeder, schoonmoeder e[n ...]

Maria Berendse-Vercaute[...]

danken wij u van harte.

Kinderen en kleinki[nderen]

De plechtige zeswekendienst zal gehou[den wor]den op zondag 24 januari a.s. om 9.30 u[ur in de] Christus Koning-kerk te Heerlen-Nieuw[...]

De eerste jaardienst voor onze lieve [...] schoonvader en opa

Mathieu Conste[...]

wordt gehouden op zaterdag 23 januari [...] 19.00 uur in de H. H. Petrus en Pa[ulus ...] Schaesberg, Hoofdstraat.

---

† **Nico Teheux,** echtgenote van Corry M[...] Lage Kanaaldijk 16E, 6212 AE Maast[richt]. [De] uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 2[3 ...] om 11.00 uur in de parochiekerk van St. P[...] Pieter Beneden te Maastricht.

† **Maria Helena Keumans,** weduwe v[an] Frederik Schurgers. Corr.adres: Glaze[...] 6216 NY Maastricht. De uitvaartdie[nst vindt] plaats op zaterdag 23 januari om 11.00 uur [in de] Lambertuskapel, Vict. de Stuersstraat, Ma[astricht].

† **Glem Frantantuono,** 72 jaar, echtge[noot van] Maria Baltussen, Kasteel Heienstraat [...] tricht. De uitvaartdienst vindt plaats op [...] 23 januari om 11.00 uur in de parochie[kerk] H. Antonius van Padua te Nazareth-Maa[stricht].

† **Alexander Marie Joseph Hubertus** **Grouwels,** 77 jaar, echtgenoot van Ma[...] mina Horssels, Keizerstraat 5, 6223 GR I[...] uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 2[3 ...] om 10.30 uur in de parochiekerk van St. [...] te Itteren.

Geen verzoek VVD voor ABP-onderzoek

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De VVD-fractie in de Tweede Kamer heeft gisteren volgens diverse leden van de Vaste Kamercommissie voor Financiën niet zoals aangekondigd gevraagd naar een apart parlementair onderzoek naar de juistheid van de beschuldigingen in het 'zwartboek' van de afdeling onroerend goed van het ABP. VVD-woordvoerder Jos van Rey bestrijdt dat. Volgens hem wilden CDA en D66 niet aan een apart onderzoek. De PvdA wil volgens Van Rey eerst de resultaten afwachten van een al lopende vragenronde van de Kamer over de omstreden aankoop van een belangrijk belang in vastgoedgigant Rodamco door het ABP.

Volgens CDA-Kamerlid Gerrit Terpstra heeft Van Rey tijdens een (besloten) procedurevergadering van de Vaste Kamercommissie voor Financien enkel gemeld dat de VVD veel vragen heeft naar aanleiding van de berichten in de pers. De term 'zwartboek' zou daarbij niet gevallen zijn.

Besloten is in ieder geval de extra vragen van de VVD onder te brengen in de vragenronde over de ABP-Rodamco-transactie. Van Rey wil onder andere de omstreden rol van ABP-voorzitter Jan Reijnen bij een aantal transacties laten onderzoeken.

Woensdag lieten woordvoerders van CDA en PvdA blijken het VVD-verzoek niet te zullen steunen. Zij vinden het onderzoek onnodig en bovendien schadelijk voor de verzelfstandiging van het ABP. De voorzitter van de procedurevergadering, PvdA-Kamerlid Ad Melkert, was gisteravond niet voor commentaar bereikbaar.

Afspraak over 'commissie' vaak met belastingdiensten

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG – Vreugdenhil heeft zich gestoord aan de gang van zaken in Limburg. Aannemersbedrijf Jongen en wegenbouwer Baars hebben laten weten dat zij met de belastingdienst hadden afgesproken welke bedragen zij aan 'commissie' of 'verwervingskosten' – officieel is er natuurlijk nooit sprake van steekpenningen – mogen opvoeren.

Baars voerde hierbij bovendien jarenlang in totaal een paar miljoen gulden aan aftrekposten op zonder aan te geven bij welke (overheids) personen/organisaties dat geld terechtkwam. In de twee gevallen dat dat wel gebeurde – bij een oud-wethouder en een voormalig provincie-ambtenaar – volgden veroordelingen wegens het aannemen van steekpenningen. Baars ontkent overigens dat er sprake was van steekpenningen.

Vreugdenhil wil een einde maken aan de praktijk dat steekpenningen worden opgevoerd als aftrekpost zonder dat de ontvanger ervan bekend is. Dan kan er volgens hem sprake zijn van nepbetalingen die bij de ondernemer zelf belanden. Als het bedrijf dat aangifte doet niet wil zeggen voor wie de steekpenningen bestemd waren, moet er dan ook zestig procent belasting over worden geheven, vindt het CDA. In het geval van Baars aanvaardde de fiscus overigens het niet opgeven van de begunstigde juist omdat de wegenbouwer al zo'n hoog privé-inkomen genoot. Het was daarom aannemelijk dat de opgevoerde verwervingskosten inderdaad waren gemaakt.

Voordeel

Een bijkomend voordeel van het 'zichtbaar maken' van de begunstigde van steekpenningen is volgens Vreugdenhil dat overheidsdienaren wel wat terughoudender zullen worden bij het aannemen daarvan. D66-Kamerlid Gerrit Ybema vindt dat het idee, waar hij veel voor voelt, serieus moet worden onderzocht. Hij pleit echter voor voorzichtigheid: als de 'begunstigde' bekend zou moeten worden g... maakt, zouden vooral in het buite... land nogal wat opdrachten verlore... kunnen gaan. Ybema wil dat bedri... ven in ieder geval bewijzen dat z... steekpenningen hebben betaald a... er geen ontvanger wordt genoemd.

Het beleid is nu dat als een bedri... aannemelijk kan maken dat om z... kelijke redenen (opdrachten bi... nenhalen) uitgaven (betalen va... steekpenningen) zijn gedaan, de fi... cus dat accepteert. Vooral in h... buitenland kan het noodzakeli... zijn steekpenningen te betalen. H... fenomeen ontmoet volgens Ybem... veel weerstand, „maar is nu ee... maal niet meer weg te denken u... de realiteit." Een verbod zou tot h... ontstaan van een 'zwart circu... kunnen leiden.

VVD-Kamerlid Jos van Rey zo... echter nog veel verder willen gaa... Hij wil helemaal een streep hale... door het fenomeen steekpenninge... als aftrekpost. Het Limburgse K... merlid vindt dat het om concurre... tievervalsing gaat. Afschaffing zo... wel in EG-verband moeten gebe... ren.

Tuinders huiverig om cao's af te sluiten

Spanningen in overleg over gelegenheidswerk

Van onze verslaggever

GRUBBENVORST – De spanningen in het overleg over gelegenheidswerk in de tuinbouw zijn hoog opgelopen, verklaarde gisteren tijdens de algemene vergadering van de Tuinbouwvakorganisatie van de LLTB in Grubbenvorst Tinus Weijs uit Sevenum. „Na drie maanden zijn we geen stap verder gekomen," viel Peter van de Berg als secretaris van de plantaardige vakorganisaties van de LLTB Weijs bij. Beiden vertegenwoordigen Limburg in het overleg.

Ten aanzien van de gelegenheidsarbeid staan de drie centrale landbouworganisaties frontaal tegenover de vakbonden, de besturen van de arbeidsvoorziening, de bedrijfsvereniging en de ministeries van Landbouw, Sociale Zaken en Justitie.

Zij weigeren een tuinbouwakkoord te tekenen als de gelegenheidsarbeid beperkt blijft tot studenten en scholieren. Alleen zij zouden met seizoensarbeid f 1.500 per jaar mogen bijverdienen zonder dat de werkgever daarover sociale premies hoeft te betalen. Voor het overige dient een cao te worden afgesloten en derhalve sociale premies te worden betaald.

Toeslagen

Tuinders zijn huiverig om cao's voor seizoenarbeid af te sluiten. In dat geval moet op dagen dat niet kan worden gewerkt, worden doorbetaald en bij ziekte gedurende drie tot zes weken 70 procent worden uitbetaald. Voorts moeten er toeslagen worden betaald als er in het weekeinde moet worden gewerkt. Met klem drongen tuinders aan op behoud van gelegenheidsarbeid en op vrijstelling van sociale premies.

Voorts bepleitten zij snellere afhandeling van aanvragen voor een tewerkstellingsvergunning voor Polen. Zij staan in de rij om in Limburg asperges te mogen steken, aardbeien en hard fruit te mogen plukken. Zij zijn beter gemotiveerd dan werkelozen die onder dwang aan het werk worden gezet. Polen moeten echter een tewerkstellingsvergunning hebben. Om daarvoor in aanmerking te komen moet de vacature op het arbeidsbureau zijn aangemeld en moeten geen arbeidskrachten in eigen land of binnen de EG beschikbaar zijn om die vacature op te vullen. Er gaan weken overheen.

„In Duitsland gaat dat allemaal soepeler. Daar kunnen Polen meteen aan de slag. Een stempel in de pas geldt als tewerkstellingsvergunning. De Polen mogen drie maanden blijven en 5.000 DMark verdienen. De werkgever betaalt daarover slechts drie procent belasting."

Met Tinus Weijs bepleitte de voorzitter van de Tuinbouwvakorganisatie, Piet Tielen, harmonisatie van belastingregime.

GS: driekwart aanbestedingen worden openbaar

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten van Limburg hebben becijferd dat zo'n driekwart van de provinciale bouw- en andere opdrachten voortaan openbaar zullen worden aanbesteed. Dat is een direct gevolg van de nieuwe aanbestedingsprocedures, die onlangs door GS zijn vastgesteld en vandaag door Provinciale Staten naar verwachting zullen worden goedgekeurd. Tot nog toe werden acht van de tien bouwwerken van de provincie onderhands of na voorselectie – van Limburgse bedrijven – aanbesteed. Een en ander hebben Gedeputeerde Staten gisteren schriftelijk geantwoord op vragen van diverse fracties in de Vaste Statencommissie voor Financiën.

Uit de voegen

● *De St.-Sebastianuskerk in Herkenbosch zal vrijwel zeker wijken voor nieuwbouw. De oude absis dateert uit 1340.* Foto: JEROEN KUIT

Vrijwel zeker sloop kerk Herkenbosch

Van onze verslaggever

HERKENBOSCH – De St.-Sebastianuskerk in Herkenbosch, die ernstig getroffen is door de aardbeving, zal vrijwel zeker worden gesloopt. De nieuwbouw wordt betaald uit het aardbevingsfonds. De aparte commissie die daarover beslist, onder voorzitterschap van gouverneur Mastenbroek, is in principe akkoord.

„Een definitieve beslissing is nog niet genomen," zegt woordvoerder Kaiser van de commissie. „Eerst zal het kerkbestuur zich voor slopen moeten uitspreken. Vervolgens is het de verantwoordelijkheid van de gemeente Roerdalen om daarvoor toestemming te vragen aan Monumentenzorg."

Volgens de voorzitter van het kerkbestuur, pastoor Arts, blijft er nauwelijks een andere keus.

„Het monumentale priesterkoor is zo zwaar beschadigd dat herstel waarschijnlijk niet mogelijk is. Daardoor verliest de kerk de monumentale waarde. Bovendien zouden de totale restauratiekosten uitkomen op 5,5 miljoen gulden. Door aanspraak te maken op de hardheidsclausule van het aardbevingsfonds, kunnen we een nieuwe kerk bouwen. In overleg met de architect zullen we dan verder moeten bekijken welke delen in de nieuwbouw ingepast kunnen worden, zoals in ieder geval de ramen en het orgel. Ik hoop dat het karakter van de kerk behouden kan blijven."

De komende week zal het kerkbestuur het plan verder bespreken.

Sat-1 mogelijk via experimenteerkanaal

Van onze verslaggever

GELEEN – De Stichting Regionale Ontvangststations Limburg (Srol) en de Nederlandse Kabel Exploitatie Maatschappij (NKM) zijn van plan om de Duitse commerciële zender Sat-1 in tien Limburgse gemeenten door te geven op een zogenoemd experimenteerkanaal. De abonnees willen deze zender graag ontvangen en zijn zelfs bereid daar voor te betalen. Dat bleek gisteren bij de presentatie van een tevredenheidsonderzoek naar kabel-tv, dat in opdracht van beide instanties in 1992 is uitgevoerd onder tweeduizend kabelabonnees in tien Limburgse gemeenten. In totaal zijn er zestigduizend aansluitingen.

De onderzoeksresultaten geven niet alleen inzicht in de tevredenheid en ontevredenheid van abonnees, maar laten ook zien hoe vaak de televisie aan staat, op welke tijden en waar het liefst naar gekeken wordt.

In de tien gemeenten Geleen, Beek, Voerendaal, Valkenburg, Margraten, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Stein en Schinnen beschikt 73,6 procent van alle huishoudens over een televisietoestel. Dat cijfer moet wel voorzichtig worden opgevat, aangezien niet iedereen even graag vertelt hoeveel apparaten er in huis staan. Van elke drie toestellen blijken er twee te zijn uitgerust met teletekst.

In de tien gemeenten kijkt iets meer dan de helft van alle huishoudens dagelijks tussen de vier en zes uur naar de buis. Ruim tweederde van het aantal abonnees blijkt tevreden over het aanbod, een even groot aantal vindt de verhouding kwaliteit/prijs prima.

Van de 25 zenders wordt RTL-4 het best bekeken, op de voet gevolgd door de drie Nederlandse zenders en de commerciële zender RTLplus. De Kabelkoerier staat op de achtste plaats. De onderzoeksresultaten in de tien gemeenten verschillen nauwelijks van het totaalbeeld. Opvallend is dat in Beek veel naar RTL4 wordt gekeken (83,3 procent, tien procent meer dan in de tien gemeenten samen), in Stei... veel naar BRT1 en in Onderbanke... veel naar de Duitse zenders.

Sat-1 is veruit favoriet op het ve... langlijstje van abonnees. Moge... lijk komt dat vanwege het recht d... deze zender heeft verworven va... het Duitse Bundesliga-voetbal. Oo... gewild zijn Discovery Channel e... Eurosport. Van de abonnees di... Sat-1 wensen, is bijna de helft b... reid daar 75 cent per maand voor t... betalen.

Het lijkt simpel. Haal de slecht... bekeken zenders van de kabe... (TV-5, BRTF-1 en BRTF-2 en BB... World Service) en vervang ze doo... genoemde drie. „Onmogelijk," zeg... Jo Reulen, directeur van de CA... Geleen en omstreken waar het ra... port gisteren is gepresenteerd.

„Niet alleen hangt aan Sat-1 ee... duur prijskaartje, ook zijn de a... teursrechten voor Nederland no... niet geregeld. Daar wordt wel ove... onderhandeld. Sat-1 op een exper... menteerkanaal is voor de instantie... een goede tussenoplossing."

Air Exel wil snel vleugels uitslaan

Van onze redactie economie

BEEK – Luchtvaartmaatschappij Air Exel wil vanaf oktober een paar keer per week met één toestel vliegen naar Parijs, Berlijn en München. Voor de vierde nieuwe bestemming moet directeur Roberto Stinga nog kiezen tussen Milaan, Manchester of Zürich.

Volgens Stinga is er grote belangstelling voor de nieuwe bestemmingen. Nederlands jongste luchtvaartmaatschappij vliegt al een tijdje vanaf Beek een paar maal per dag naar Amsterdam en Londen-Stansted. „Er moet een uitbreiding komen, want van de huidige lijnen alleen kunnen we niet leven."

Stinga heeft zijn luchtvaartmaatschappij heel kostenbewust opgezet. „Vliegen moet net zo gewoon worden als een taxi of de trein nemen. Air Exel is in feite een busdienst door de lucht."

Hij sluit samenwerking met een andere luchtvaartmaatschappij die vanaf Beek eveneens lijndiensten wil starten niet uit... gen met een andere luchtvaartmaatschappij die vanaf Beek eveneens lijndiensten wil starten. Stinga zegt de concurrentie te verwelkomen. „want er is nog ruimte genoeg." Hij is ook bereid tot samenwerking, bijvoorbeeld in een joint-venture, een gezamenlijk bedrijf. Dat zou het mogelijk maken met meer 'kisten' meer bestemmingen aan te doen.

Stinga weet nog niet of hij bij de nieuwe vlucht naar Parijs een tussenlanding zal maken op het Luikse vliegveldje Bierset. „Dat is nog onderwerp van studie." In Luik bestaat veel belangstelling voor vluchten naar de Franse hoofdstad. Een andere mogelijkheid die Stinga overweegt, is transport van passagiers per bus van Luik naar Beek, en dan een rechtstreekse vlucht naar Parijs.

Concurrentie

De directie van Maastricht Airport voert momenteel besprekin-

Tevreden

Gisteren vervoerde Air Exel de 100.000ste passagier. Dat was precies één jaar, acht maanden en 21 dagen na de start op Maastricht Airport. De gelukkige 100.000ste was ing. H. Schurgers uit Eijsden. Een modelpassagier, want zeer tevreden over Air Exel. Schurgers doet de verkoop & marketing voor het chemiebedrijf Crosfield in Eijsden en moet daarvoor regelmatig door heel Europa reizen. Hij vindt het ideaal dat hij vanaf Beek naar Amsterdam kan vliegen, om vandaaruit iedere willekeurige bestemming in Europa te kiezen.

„Dat is stukken beter dan in de file naar de luchthavens van Brussel of Dusseldorf rijden", meent Schurgers.

Exel-directeur Stinga verwacht dit jaar 80.000 tot 85.000 passagiers te vervoeren, waarvan 60.000 naar Amsterdam. Tachtig procent van die passagiers vliegt vervolgens door, waarvan weer 58 procent intercontinentaal en 42 procent binnen Europa. Stinga denkt vanaf het seizoen '94/'95 winst te kunnen maken.

● *Sinds mei 1991 heeft Air Exel 100.000 passagiers aan boord gehad.*

Hoogleraar RL met naam op het gebied van mensenrechten

Prof. Flinterman opvolger Kooijmans in VN-commissie

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De Nederlandse delegatie bij de 49e zitting van de VN-commissie voor de Rechten van de Mens wordt geleid door prof. mr dr. C. Flinterman. Hij is tot delegatieleider benoemd door minister Kooijmans van Buitenlandse Zaken. De minister benoemde in feite zijn eigen opvolger, want tot aan zijn vertrek naar Den Haag maakte Kooijmans zelf deel uit van de delegatie.

Cees Flinterman (48) is sinds 1982 hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht. Hij doceert daar staatsrecht en internationaal recht. De hoogleraar heeft al een lange staat van dienst op het gebied van internationale mensenrechten. Zo is hij onder meer voorzitter van de adviescommissie Mensenrechten en Buitenlands beleid en zit hij in het bestuur van de nationale Unesco-commissie. Van 1986 tot 1991 was hij plaatsvervangend lid van de VN-subcommissie inzake de bescherming van minderheden en de voorkoming van discrminatie. Tot aan zijn benoeming als hoogleraar was Flinterman beleidsmedewerker op het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Oprichters

Flinterman, getrouwd en vader van twee kinderen, behoort tot de oprichters van de rechtenfaculteit van de Rijksuniversiteit Limburg. De hoogleraar koos voor kleine, actieve studie-groepen in plaats van massa-colleges. Die methode sloeg aan en de faculteit maakte in tien jaar een sterke groei door. Vooral door zijn grote betrokkenheid bij de vakken die hij doceert en zijn inspanningen op maatschappelijk gebied, wordt hij gewaardeerd door zowel collega's als studenten.

Van die studenten eist Flinterman eveneens flinke betrokkenheid en activiteit. „Wij willen mensen afleveren die beseffen hoe de maatschappij in elkaar zit. Als je alleen maar lesjes uit je hoofd leert schiet je later te kort," zei de professor kort voordat de eerste lichting van zijn faculteit afstudeerde.

Van 1974 tot '76 was Flinterman gastdocent aan de universiteit van Ghana. Hij was daar tevens verbonden aan een studiecommissie die zich bezighield met de hervorming van de Ghanese grondwet.

Professor Flinterman is lid van vele organisaties en instellingen die zich bezighouden met de verbetering van de mensenrechten. De laatste jaren ontwikkelt hij nieuwe activiteiten op het gebied waar recht en gezondheidszorg met elkaar te maken hebben. Zo is hij onder meer lid van de redactiecommissie van het Nederlands tijdschrift voor Gezondheidsrecht.

De VN-commissie voor de rechten van de Mens komt van 1 februari tot en met 12 maart bijeen in Genève.

● Floris smeert het gezicht van ergotherapeute Ans Backhuijs in. Zijn eigen lichaam moet hij nog natekenen op de met scheerschuim ingesmeerde spiegel. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ergotherapie pakt hindernissen praktisch aan

Scheerschuimtekenen als behandelmethode

DOOR ANITA KEYDENER

MAASTRICHT – Je lichaam tekenen in scheerschuim, gespoten op een levensgrote spiegel. Een methode die de Maastrichtse ergotherapeute Ans Backhuijs gebruikt bij kinderen die problemen hebben met het benoemen van lichaamsdelen. Het is maar een voorbeeld van de vaak simpele oplossingen of methoden die ergotherapeuten gebruiken. Ergo is het Griekse woord voor arbeid. Ergotherapie gaat uit van beter worden door arbeid, door zelf dingen te doen.

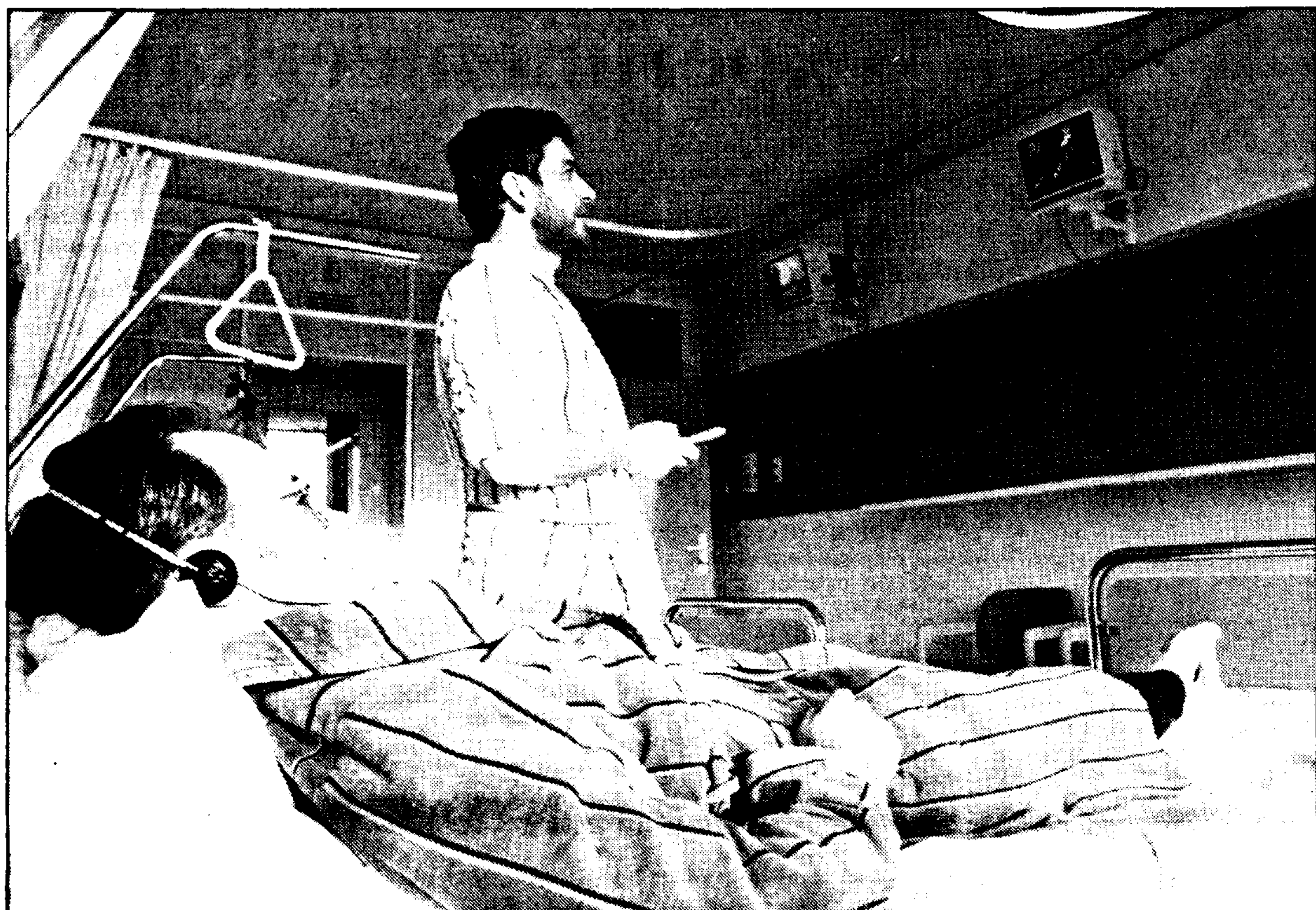
Ans is een van de ongeveer 25 ergotherapeuten in Nederland die een eigen praktijk hebben en niet verbonden zijn aan een school of een revalidatiecentrum. De Maastrichtse werkte tweeëneenhalf jaar in een poliklinisch revalidatiecentrum in Delft. Met kleine aanpassingen kon ze het leven van een gehandicapte een stuk aangenamer maken. „Het zijn vaak kleine klachten die niet de zorg krijgen die ze verdienen."

Het belangrijkste doel van een ergotherapeut is mensen leren zo zelfstandig mogelijk te functioneren in hun dagelijks leven. Eten, strijken, koken, schrijven en aankleden. „Vaak lukt dat niet meer. Door een ongeval of ziekte. Maar ook kinderen met fijnmotorische problemen kunnen vaak op eenvoudige wijze worden geholpen. Een kind met concentratieproblemen is er vaak beter af als zijn tafelblad in het klaslokaal schuin wordt gezet. Dingen waar een leerkracht niet altijd aan denkt. Ergotherapeuten leren de mensen anders te handelen en begeleiden bij het ontdekken van eigen mogelijkheden. Met simpele hulpstukken bijvoorbeeld."

Wie reuma heeft, kan problemen hebben bij het vasthouden van bestek. Een stripje schuimrubber er omheen plakken is vaak voldoende om een vork of lepel weer vast te kunnen houden. Maar wie komt op het idee? De ergotherapeute.

Vaak zijn mensen met een handicap afhankelijk van de thuiszorg, die als het aan staatssecretaris Simons ligt, veel belangrijker gaat worden. Daarin ziet de Maastrichtse een werkterrein dat nog onvoldoende ontwikkeld is, hoewel een proefproject heeft aangetoond dat ergotherapie als ondersteuning van de wijkzorg doeltreffend kan werken. Ergotherapie is dan wel erkend als paramedisch beroep, maar niet als paramedische verstrekking. Wat zoveel betekent als 'niet alle ziektekostenverzekeraars vergoeden de behandeling'.

Naast de aanpassingen die ergotherapeuten bedenken voor gehandicapten wordt ook preventief gewerkt. Een voorbeeld is de reumapatiënt, die beter met zijn ziekte uit de voeten kan als hij snel ervaart dat hij nieuwe leefregels in acht moet nemen. Reumapatiënten vormen voor de meeste ergotherapeuten de grootste groep cliënten. Toch liggen de vele spelletjes in de werkkamer van de therapeute er niet voor niets. Kinderen worden op een creatieve manier geholpen, maar ook volwassenen vinden baat bij weven om speciale gewrichten te oefenen. „Daar zit juist het verschil tussen ergotherapie en fysiotherapie. Fysiotherapeuten oefenen droog. Wij proberen de mensen iets te laten doen. Beter gezegd 'zelf te laten doen'. Dat zijn de kernwoorden binnen ergotherapie: zelf doen."

● Voor een vriendenprijsje kijken Wim Salden en Jan Gooren (r) in het Kerkraadse ziekenhuis naar de tv. Foto: FRANS RADE

In het Academisch Ziekenhuis (AZM) in Maastricht en in het Roermondse Laurentius is tv-kijken voor bedlegerige patiënten gratis.
In het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade betalen de patiënten een rijksdaalder per dag voor het huren van een televisie boven het bed.
'Maasland' in Sittard en Geleen biedt de patiëntjes op de jeugdafdeling gratis kijkgenot en brengt de zieke volwassenen vijf gulden per dag in rekening.
De patiënten in Heerlen zijn het duurst uit. In het De Wever-ziekenhuis kost het huren van een toestel inclusief koptelefoon de eerste 9 dagen vierenzestig gulden, ruim 7 gulden per dag.
Tevreden televisiekijkende zieken in Maastricht en Kerkrade. Maar morrende tv-kijkers in Heerlen.

Alleen patiënten in De Weverziekenhuis klagen

'Vriendenprijsje' voor TV-aan-bed'

DOOR HANS ROOIJAKKERS

HEERLEN/MAASTRICHT – „Een beleidspunt van het bestuur", noemt een voorlichtster van het Academisch Ziekenhuis Maastricht het gratis tv-kijken voor patiënten.
„Welke voorzieningen stel je gratis ter beschikking en voor welke diensten kun je een vergoeding vragen? Die afwegingen zijn binnen het bestuur gemaakt. En gelet op de vele positieve reacties is een juiste keuze gemaakt."

Iedere patiënt in het AZM heeft de beschikking over een televisie met afstandsbediening en koptelefoon. „Het bezoek kan ook tv kijken, maar heeft geen geluid. De bezoekers die wel iets willen horen, kunnen nog altijd tv-kijken in de recreatieruimte op elke afdeling."

Aan bed gekluisterde patiënten in het Sint Jozefziekenhuis in Kerkrade kijken nu nog voor een rijksdaalder per dag naar de televisie.
„Wellicht kan het vanaf volgend jaar gratis", meldt directeur F. Van de Wiel trots.
Medio vorig jaar is in Kerkrade de Stichting Vrienden van Sint Jozef opgericht. Via giften en donaties konden toen de eerste tv-toestellen met afstandsbediening en koptelefoon worden aangeschaft. Daarnaast heeft de directie van het ziekenhuis diverse bedrijven aangeschreven om een bedrag van 640 gulden een kleurentelevisie te sponsoren.
„Inmiddels hebben twintig bedrijven gereageerd," meldt Van de Wiel: „De helft van de in totaal tweehonderd bedden is voorzien van een tv. De resterende toestellen worden de komende maanden gekocht van de tv-huuropbrengst, die ongeveer 150 gulden per dag bedraagt. Elke vier dagen kan er bij wijze van spreken een nieuwe televisie wordęn aangeschaft."

Van de Wiel heeft goede hoop dat begin volgend jaar alle daarvoor in aanmerking komende bedden voorzien zijn van een televisie.
„Tot die tijd blijft de prijs van een rijksdaalder per dag gehandhaafd. Het ziekenhuis wil dat bedrag pertinent niet verhogen. Vergeet niet dat de gemiddelde leeftijd van een patiënt in een ziekenhuis zeker vijfenvijftig jaar is. En mensen van die leeftijd zijn opgegroeid met een dubbeltje en een kwartje. Die hebben beslist geen vijfentwintig gulden over voor drie dagen tv-kijken zoals dat nu in Heerlen het geval is..."

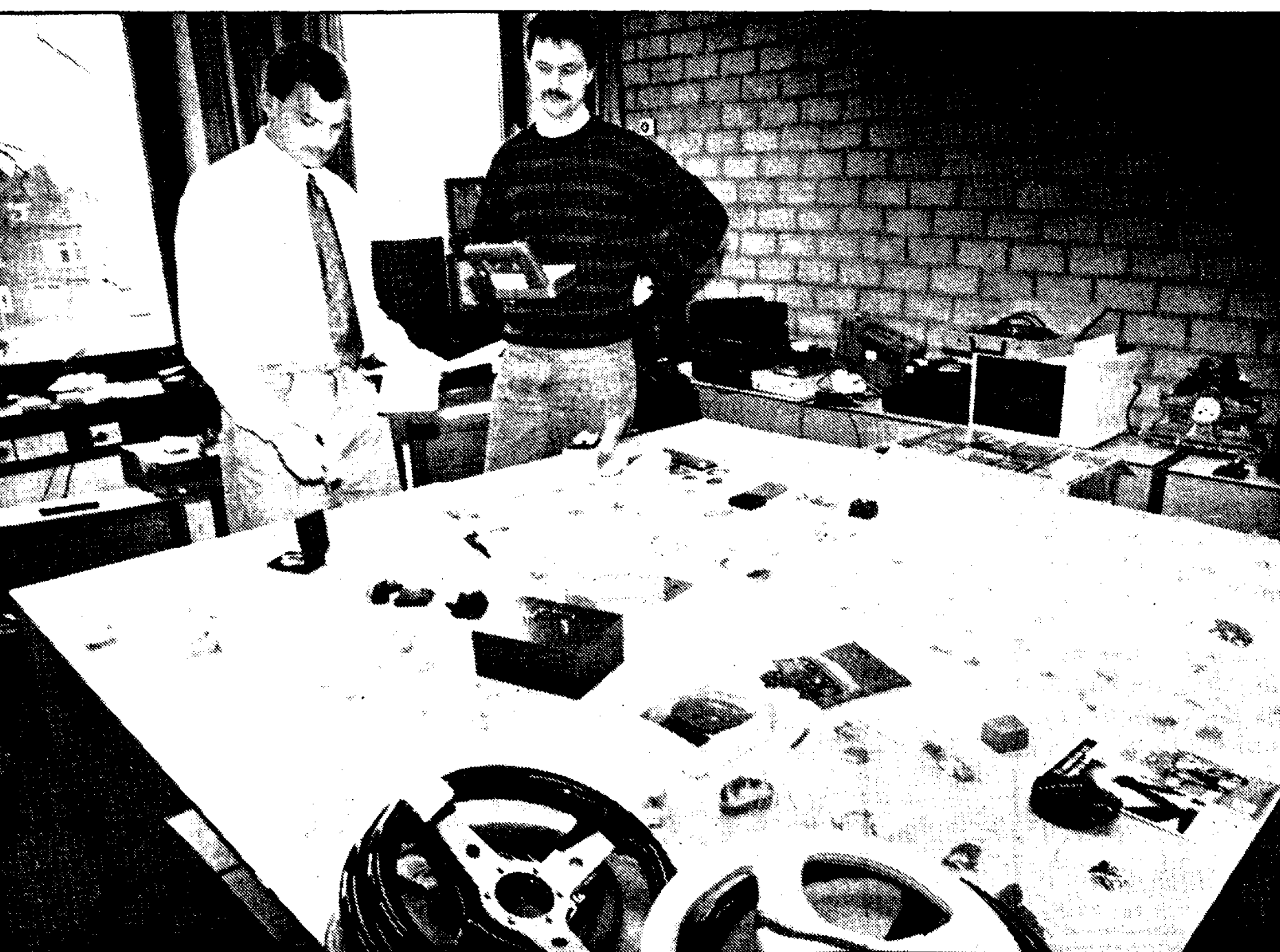
Kwaad bloed

Het project 'televisie-aan-bed' heeft bij veel (oudere) patiënten in het De Weverziekenhuis in Heerlen kwaad bloed gezet.
„Van een klein pensioen kun je de huurprijs die het De Weverziekenhuis durft te vragen niet betalen. Als je hier twee weken ligt en je wilt televisie aan bed dan ben je negentig gulden kwijt. Belachelijk", is de mening van een bejaarde patiënt uit Heerlen.
De bedlegerige man kijkt graag naar de tv, maar hij kan dat bedrag niet ophoesten. „Als ik per se iets op tv wil zien, laat ik mij door het verplegend personeel in een rolstoel naar de recreatiezaal brengen."

J. Houben, directie-secretaris van het De Weverziekenhuis zegt in het verleden grote problemen te hebben gehad met televisies die door patiënten van thuis werden meegenomen. „Kabels, snoertjes en kastjes stonden her en der verspreid op de zaal. De tv's stonden op tafeltjes die daar niet voor bestemd of gemaakt zijn."

De Wever heeft het hele televisie-aan-bed-project inmiddels uitbesteed aan de firma Telehire. Het ziekenhuis, dat onvoldoende geld zegt te hebben voor de aanschaf van tv's, heeft de zeggenschap over de huurprijs dus uit handen gegeven.

Houben heeft er begrip voor dat ouderen de huurprijs erg hoog vinden. Maar, zegt hij: „We hebben in den lande geïnformeerd: voor de service die Telehire levert, is het in Heerlen geldende tarief acceptabel."

● Het resterende deel van de buit in het politiebureau van Maastricht. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Bende brak in minstens 75 woningen in

Half miljoen aan buit aangetroffen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Met de aanhouding van een bende inbrekers op 8 december 1992 heeft de politie 75 woninginbraken opgelost waarbij de verdachten voor een geschatte waarde van een half miljoen gulden hebben buitgemaakt. Een gedeelte van de buit kon nog worden achterhaald bij de inbrekers thuis en bij enkele helers.
Naar aanleiding van een reeks woninginbraken in zuidelijk Zuid-Limburg werd door de politie een onderzoek ingesteld naar een mogelijke dadergroep. Dit onderzoek leidde tot het aanhouden van vier mannen en een vrouw, die werden verdacht van de inbraken of het helen van de gestolen goederen. Tijdens een achtervolging greep de politie nog drie verdachten in de kraag.

De meeste inbraken vonden plaats in Maastricht, Meerssen, Eijsden, Elsloo en Berg en Terblijt. De buit, die meestal uit sieraden bestond, werd nog dezelfde avond bij een of meerdere helers afgeleverd. Goederen waarvoor helers geen interesse hadden, werden eenvoudigweg weggegooid. De bende inbrekers deinsden er zelfs niet voor terug om tweemaal hetzelfde adres te 'bezoeken', wetende dat de gedupeerden inmiddels het ontvreemde goed hadden vervangen door nieuwe spullen.

Kijkdag

De politie trof in de woningen van de verdachten grote hoeveelheden sieraden, audioapparatuur en gereedschappen aan met een totale waarde van meer dan vijf ton. Een klein deel van de gestolen buit kon reeds aan de rechtmatige eigenaren worden teruggegeven, maar het grootste deel ligt nog op het politiebureau van Maastricht. Op korte termijn wordt daarom een kijkdag georganiseerd voor de gedupeerden.

Vragen D66 over 'Beek'

BEEK – Het Tweede Kamerlid Eisma van D66 wil van minister Maij van Verkeer en Waterstaat weten welke bedragen het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling uittrekt voor de vliegvelden Maastricht Airport en Liège Aeroport International. Eisma vraagt de bewindsvrouw in dit verband ook een uitspraak op de vraag of er in de Euregio Maas/Rijn hooguit plaats is voor één regionale luchthaven.

Nergens in de regio lijken de spijlen rondom de kasten van huizen zo hoog en spits als aan de Lanakense 'Goudkust'. In het Wassenaar van het Zuiden zijn zo veel intercom-installaties aan buitenpoorten ingebouwd dat het technisch gesproken een fluitje van een cent moet zijn om de bewoners een eigen babbelbox te laten beginnen.
Maar zo lollig is het allemaal niet, zeggen de bewoners. Wie veronderstelt dat de bewoners in de vogelbuurt 's avonds fluitend naar bed gaan, zit er flink naast. Een paar recente inbraken door drugsverslaafden heeft een groepje bewoners ertoe gebracht onderhandelingen te starten met een beveiligingsbedrijf dat dag in dag uit van 23.00 tot 06.00 uur rondjes moet rijden. Ter afschrikking van het geboefte.
Onze verslaggever verkende al een keer de route.

Belgische beveiligers moeten kapitale villa's bewaken

Zwaar beveiligde 'Goudkust' Lanaken wil nu patrouilles

in het nieuws

DOOR JOS VAN DEN CAMP

LANAKEN (B) – „Ik laat zelf altijd alle deuren open," bekent een omzichtig ramen lappende mevrouw aan de Meesjesstraat in de tot het Belgisch-Limburgse Lanaken behorende Neerharen. „Inbrekers komen toch wel binnen als ze dat per se willen." De wijk, verscholen in de bossen, wordt ook wel de 'Goudkust' genoemd, vanwege de huizen als kastelen die vooral Nederlanders er sinds een paar jaar neerzetten. Deze 'economische vluchtelingen', kozen dankzij het milde belastingklimaat voor een stulp in deze buurt aan gene zijde van de grens.
Een buurt waar de slijter, de bakker en de slager nog keurig aan huis komen.
En de slotenmaker ook. Zo te zien.

Meneer Lips en zijn in het ontwikkelen van meer ektronische snufjes doorgeleerde collega's hebben er goede zaken gedaan. Huizen zijn voorzien van alarminstallaties met zwaailichtmogelijkheden. Er zijn sensoren aangebracht die de soms van zwembaden voorziene achtertuinen in een zee van licht veranderen, op het moment dat iemand zich onaangekondigd in de tuin bevindt. En wie zich wel aankondigt, drukt op de van een cameraatje voorziene meldinstallatie aan de poort van deze of gene vesting.

Wie vervolgens vermoedt dat hij nonchalant een oprijlaan kan bewandelen, op weg naar de van een *fisheye* voorziene voordeur, hoort zo nu en dan uit de langszij geplaatste plantenbakken een geklik, dat duidt op de aanwezigheid van een meldsysteem binnenshuis.
Menige ambtenaar van de afdeling Voorkoming Woninginbraken van de politie kan in de vogelbuurt van Lanaken nog wat leren.
En voor wie het trouwens wat simpeler wil, laat gewoon een paar kuub kiezel brengen en laat een kiezelpad aanleggen.
Met de nadruk op 'laat'.

Werkster

Ze 'laten' er ook de deur openmaken. Daar in Lanaken. Sjieke dames melden vriendelijk dat ze de huishoudster of de werkster zijn als hen gevraagd wordt of de eigenaar van het huis deel neemt aan het experiment om het beoogde beveiligingsbedrijf Securitas patrouilles te laten uitvoeren in de uit slechts enkele straten bestaande vogelbuurt. En vijf minuten later sjeest de werkster weg in de Jeep van de baas.
De mevrouw die de ramen lapt weet dat buurtbewoners het initiatief genomen hebben naar aanleiding van een inbraak in een van de villa's in – naar zij meent – de Merelstraat. Al kan ze zich niet voorstellen dat boeven sommige huizen binnen weten te dringen. Zelf verspreidt ze in de hele buurt het parochieblaadje. „Ik doe er uren over, met al die beveiligingsmaatregelen die mensen nemen."

● *Woningen, gelegen aan een vijftal straten aan de Belgische 'Goudkust' in Lanaken, willen een beveiligingsbedrijf inschakelen omdat de reeds genomen veiligheidsmaatregelen niet meer voldoende zijn.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Waar de door haar aangeduide diefstal onlangs precies heeft plaatsgevonden, weet ze niet. „We hebben hier niet zo veel contact met elkaar," zegt ze. En daar zou wel eens de oorzaak van het probleem in kunnen zitten. En ook voor prof. dr. Duyserinck uit de Lijsjesstraat hoeft het niet: „Ik weet dat ze het er over hebben gehad tijdens een speciaal daarvoor belegde vergadering, maar ik hoef dat niet. Ik doe daar niet aan mee."

Marcel Moermans, de in Neerharen woonachtige directeur van (Mmmm van) Mora (-snacks) zou een van de initiatiefnemers zijn. Maar wie op de bel aan de buitenpoort van zijn door een muur omgeven villa drukt, hoort vervolgens een hinderlijk gezoem dat doet vermoeden dat er een kabeltje is doorgebrand.
Politiecommissaris Claessens van Lanaken heeft al laten weten de voorgestelde maatregelen in Neerharen overdreven te vinden.

Hij zei gisteren dat diefstallen en inbraken in andere wijken evenveel voorkomen. In ieder geval zullen de 'Goudkust-bewoners' hem moeten laten weten als ze over gaan tot de inzet van Securitas.

Mr A. Kramer uit de Zwaluwenstraat zal zeker niet bijdragen aan de beraamde kosten van beveiliging door Securitas. Die worden geraamd op 145.000 gulden op jaarbasis. Hij vindt dat een veel te hoog bedrag voor werkzaamheden die volgens hem ook door een stel makkelijk te vinden vrijwilligers gedaan kan worden: „Voor het in zo'n auto zitten en wat rondrijden en rondkijken vind ik dat erg veel geld. Ik doe niet mee. Anderen hebben er niet zo'n moeite mee om wel bij te dragen. Het interesseert ze niet wat het kost."

„Ze trekken het gewoon van de belastingen af, zeggen ze."

prikbord

● Milieu

De Wetenschapswinkel van de Rijksuniversiteit Limburg houdt samen met de Milieufederatie Limburg een cursus politieke beïnvloeding. In de zes avondbijeenkomsten in februari en maart, wordt door lezingen en groepsdiscussies ingegaan op de mogelijkheden van milieugroepen om invloed uit te oefenen op politieke besluitvorming. Het gemeentelijk en provinciaal niveau van besluitvorming over milieuzaken wordt behandeld. Tot 25 januari kunnen belangstellenden zich nog inschrijven. Zij moeten wel op enige wijze betrokken zijn bij milieugroepen of milieukwesties.

● Medicatie

De Crohn en Colitis Ulcerosa vereniging Zuid-Limburg houdt morgen haar jaarlijkse thema-bijeenkomst. Het thema van dit jaar is 'Geneesmiddelen en Chronische Darmziekten'. Drie sprekers, L. Engels, F. van de Horst en P. Hooymans, zullen ingaan op verschillende aspecten van medicijngebruik bij deze ziekten. De middag begint om 13.30 uur en vindt plaats in het Maaslandziekenhuis in Sittard. De toegang is gratis voor Crohn en Colitis Ulcerosa-patiënten met hun partners, familieleden en vrienden.

● Vrouwenraad

De stichting Limburgse vrouwenraad houdt op 25 januari in de Oranjerie in Roermond een voorlichtingsbijeenkomst met als thema 'lid worden van een politieke partij'. De vrouwenraad wil vrouwen interesseren voor politiek met het oog op de verkiezingen in 1994. Tijdens de bijeenkomst zal informatie worden verstrekt over de diverse politieke partijen en andere organisaties die met de gemeenteraadsverkiezingen te maken hebben. Ook wordt er aandacht besteed aan het lid worden van een politieke partij. De bijeenkomst begint om 10.15 uur, de entree bedraagt vijf gulden.

● Open dag

Het Agrarisch Opleidingscentrum Limburg zet morgen de deuren open voor belangstellenden, van 10.00 tot 14.00 uur kunnen de vestigingen in Horst, Roermond en Heerlen worden bezocht. Praktijkervaring neemt een belangrijke plaats in binnen de opleiding, op de open dag staan de praktijkrichtingen dan ook voorop. Aan het Agrarisch Opleidingscentrum zijn de afdelingen planteteelt, veehouderij, bloemschikken, groenvoorzieningen en natuurlijke omgeving, natuur-, milieu- en landschapsbeheer verbonden.

● Euregio

De jaarvergadering van de Vrouwen in de Euregio Maas-Rijn vindt morgen plaats in Kasteel Vaalsbroek in Vaals. Drie sprekers zullen over het thema 'Water: kwaliteit, wens en werkelijkheid van ons belangrijkste voedingsmiddel' hun mening geven, daarna volgt een discussie. Na de lunch worden het jaarverslag en het financieel verslag besproken.

● Meditatie

Transcendente meditatie is een natuurlijke techniek die tweemaal per dag wordt beoefend om spanningen op te lossen. De interesse voor deze techniek groeit vooral binnen het bedrijfsleven. Om meer mensen kennis te laten maken met de meditatie worden op 25 en 26 januari informatie avonden gehouden, 25 januari in Centrum Concarde in Valkenburg, 26 januari in het Golden Tulip City Hotel in Heerlen. De bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur, de toegang is gratis.

● Bijstandswet

De werkgroep bijstandsvrouwen Heuvelland houdt woensdag 27 januari een thema-ochtend in het Klooster Wittem. De herinrichting van de algemene bijstandswet, de wet terugvordering en verhaal en de betekenis hiervan voor eenoudergezinnen en alleenstaanden komt aan de orde. De bijeenkomst begint om 9.30 uur.

● FNV

Keuze of dwang, de CAO, zorgtaken en strategie. Deze onderwerpen komen aan de orde tijdens themabijeenkomsten van de FNV over flexibilisering. In Sittard is maandag 25 januari om 19.30 uur in Hotel Auveleberg een bijeenkomst. Café restaurant Maagdenberg in Venlo is op dinsdag 26 januari vanaf 20.00 uur het onderkomen.

streeksgewijs

Themabijeenkomst kinderen Brazilië

HEERLEN – De stichting Open Deur in Heerlen houdt op dinsdag 26 januari een bijeenkomst rond het thema straatkinderen in Brazilië.

De aanleiding hiervoor is het bezoek van Adriano Janssen en Maria de Lourdes Silva do Nacimento aan Heerlen deze maand. Zij helpen de straatjeugd in Brazilië.
Om 18 uur is een solidariteitsmaaltijd met Braziliaans eten.
Na de maaltijd, om 20 uur, vertellen Adriano en Maria over de straatkinderen. Tijdens de afsluiting speelt de muziekgroep 'Bahia Linda'.
De bijeenkomst vindt plaats in het Missionair Centrum aan de Gasthuisstraat 19 in Heerlen.
Voor informatie of opgave maaltijd: Missionair Centrum ☎045-711980 of Open Deur ☎045-211304.

Europarlementariër opent kappersschool

HEERLEN – Lid van het Europees Parlement Ria Oomen-Ruyten zal maandag 25 januari om 19 uur de geheel gemoderniseerde kappersvakschool Leo Handels International in Heerlen officieel heropenen.
De kappersvakschool aan de Dautzenbergstraat in Heerlen leidt de leerlingen op Europees niveau op. De school aan de Dautzenbergstraat is aangepast aan de laatste eisen van het vak.

Door en voor Slovenen

● *Slovenië staat zaterdag 30 januari in het Corneliushuis in Heerlerheide centraal tijdens de dans- en feestavond van dansgroep 'Nizozemska'.*
Vanaf 19 uur volop Oberkrainer muziek en de bediening is gestoken in Joegoslavische kledij. 'Nizozemska' (zie foto) treedt ook voor het voetlicht.
Bovendien is de Sloveense keuken die avond uitgebreid met typische gerechten. De dans- en feestavond begint reeds om 19 uur. De zaal gaat open om 18 uur. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar bij de heren Aretz (☎045-310420) en Sterman (☎045-218150).

Workshop over biotechnologie

HEERLEN – De studenten van de European Postgraduate Diploma Course in Biotechnology van de sector Techniek aan de Hogeschool Heerlen nemen van 23 tot 30 januari deel aan de Europese Workshop Biotechnology. Deze wordt georganiseerd door de University van Teesside te Middlesbrough te Engeland. Tijdens deze workshop worden de studenten geconfronteerd met biotechnologische onderzoeksprojecten, die plaatsvinden in het kader van een Europese samenwerking. Bovendien kunnen de studenten ervaring opdoen met de door Teesside ontwikkelde procédés voor het besturen van grote fermentoren.

Borstonderzoek in Voerendaal

VOERENDAAL – Het bevolkingsonderzoek naar borstkanker gaat op donderdag 28 januari in Voerendaal van start. Zeventienhonderd vrouwen in de leeftijd van 50-70 jaar ontvangen hiervoor binnenkort een uitnodiging. Het onderzoek neemt ongeveer zes weken in beslag.
Sinds 1991 hebben reeds 12.000 vrouwen uit Heerlen, Hoensbroek en Landgraaf medewerking verleend aan het onderzoek.
De GGD Oostelijk Zuid-Limburg houdt samen met de plaatselijke afdelingen van de Limburgse vrouwenvereniging een voorlichtingsavond over het borstonderzoek in Voerendaal. Deze vindt plaats op woensdag 27 januari in het gemeenschapshuis 'Wouves', Dorpsplein in Ransdaal. Aanvang 20 uur.

Expositie van Eckpunt

HERZOGENRATH – De vereniging van beeldend kunstenaars Eckpunt uit Herzogenrath exposeert van 22 tot en met 24 januari in Burg Rode in Herzogenrath.
Eckpunt heeft vorig jaar banden aangeknoopt met de kunstenaars van KIK uit Kerkrade. De expositie wordt vanavond om 19 uur geopend. Op 23 en 24 januari is de tentoonstelling te zien van 10 tot 18 uur.

carnavaria

● *Prins Harry II van Chalet.*

● Tot nieuwe prins van CV Chalet Treebeek werd Harry Hinskens uitgeroepen.

Prins Harry II houdt zondag van 18 tot 20 uur receptie in Chalet. Aansluitend is prinsebal.

● *Prins Frans II van de Paljassen.*

● Frans van Wersch is zaterdag uitgeroepen tot Prins Frans II van De Paljassen Meezenbroek.

Hij is 47 jaar, houdt van voetballen en is actief als scheidsrechter.

kort

HEERLEN
● De Verzamelaar houdt zondag van 13.30 tot 17 uur ruilbeurs in het HKB-gebouw, Pater Beatusstraat 3.

● De Amstenraadse toneelvereniging 'Ongeros' geeft zaterdag een voorstelling van de Limburgse klucht 'Giftig'. De voorstelling vindt om 20 uur plaats in de kantine van de Technische School Heerlen, Heldevierlaan 5. Entreekaarten à fl 5,- kunnen gereserveerd worden via ☎713687.

● Stadsschutterij St.-Sebastianus houdt zaterdag om 20 uur een feestavond in zaal Hermans aan de Schaesbergerweg.

● Ten bate van de SOS-Kinderdorpen wordt op dinsdag 23 februari vanaf 13.30 uur de jaarlijkse Carnavals bridge-drive gehouden in Auberge De Rousch. Inschrijving fl 12,50 per persoon. Voor inlichtingen en aanmelding: P. Cox ☎725738, R. Pilz ☎717562 en J. Hollman ☎711990.

● Het Heerlens muziekkorps St.-Jozef geeft zondag om 14.30 uur het nieuwjaarsconcert in parochiehuis St. Antonius, Maasstraat 10. Medewerking verlenen harmonie St.-Bernadette Molenberg en fluit- en tamboerkorps Prinses Marijke Heerlerbaan.

BRUNSSUM
● In 'Sheltur' wordt zaterdag om 20 uur een jeugd House Party gehouden.

● Postduivenvereniging Wilhelmina houdt zondag vanaf 16 uur de jaarlijkse hoktentoonstelling in 'Op de Kling'.

● In de kerk van OLV van de H. Rozenkrans in Treebeek wordt zondag om 10 uur de mis opgeluisterd door de Jongerengroep Sound '70 Overhoven Sittard. Het koor beschikt over een eigen combo.

VOERENDAAL
● De FNV Voerendaal houdt maandag om 19.30 uur de jaarvergadering in het kantoor aan de Hogeweg 74.

JABEEK
● De Koninklijke fanfare St.-Caecilia houdt zondag van 11 tot 16 uur de jaarlijkse grote rommelmarkt in het Ontmoetingscentrum.

EYGELSHOVEN
● In Bistro Socio wordt maandag om 19.30 uur een avond gehouden over de leer van Bruno Groning.

† **Tinie Janssen,** 46 jaar, echtgenote van Wiel Schlüter, Wolfsberg 10, 6102 RB Pey. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 23 januari om 14.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Pey.

† **Jan Puts,** 40 jaar, Leudalweg 18, 6086 AT Neer. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 23 januari om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Neer.

† **Gertrudis Bongaerts,** 72 jaar, weduwe van Johannes van Heugten, Christinalaan 46, 6061 CZ Posterholt. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 23 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Posterholt.

† **Wouter Brons,** 80 jaar, echtgenoot van Leni Hartog, Veldstraat 3, 6077 NG, St. Odiliënberg. De crematieplechtigheid wordt gehouden op zaterdag 23 januari om 12.30 uur in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Mededeling

De kantoren van het arbeidsbureau Oostelijke Mijnstreek te Heerlen, Brunssum en Kerkrade vandaag, 22 januari, gesloten vanaf 12.30 uur.

Op maandag 25 januari staan wij vanaf 9.00 uur weer voor U klaar.

ARBEIDSVOORZIENING
ZUID LIMBURG

weekend diensten

e avond- en weekenddiensten eginnen op vrijdagavond en ndigen de volgende week vrij- ag om 8.30 uur.

RTSEN

eerlen: Voor spoedgevallen 711400 (brandweercentrale) ellen.

erkrade-Oost: Tot zaterdag 12 ur telefoonbeantwoorder eigen uisarts. Van zaterdag 12 uur tot ondagmorgen 10 uur Passage, 45.20.12. Van zondagmorgen 10 ot maandagmorgen 8 uur Limpens, ☎45.26.30

Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag en zaterdag, Schiffelers, ☎04451-1500. Zondag Mom, ☎44.39.38.

oensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-oord kunnen dag en nacht bellen, ☎21.48.21. Uitsluitend voor poedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Brunssum, Rumpenerstraat 2a, ☎25.42.33.

Heerlen: Claessens, Saroleastraat 6, ☎71.25.41.

Landgraaf: Waubach, Maastrichterlaan 78, ☎32.78.00. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.

Kerkrade/Eygelshoven: Van Wersch, Hoofdstraat 41, 45.20.10.

Kerkrade-West: Maussen, Akerstraat 79, ☎41.54.40.

Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.

Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.

Hoensbroek/Heerlerheide: Martens, Hoofdstraat 87 Hoensbroek, ☎21.22.14.

Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎711400).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: Van Noord, Van Weerden Poelmanstraat 243 Heerlen, ☎42.09.14. Zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎71.14.00.

Kerkrade/Ubach over Worms/ Nieuwenhagen/Eygelshoven: Van Eede, Exdellerweg 2 Schaesberg, ☎31.59.55. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.

Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/ Vaals/Wijlre/Wittem: Janssen, Hofstraat 9 Nijswiller, ☎04451-1969. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

Brunssum/Schinveld/Nuth/ Hoensbroek/Schinnen: M. Geraeds, Juliana-Bernhardlaan 79 Hoensbroek, ☎21.29.48. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/ Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade:: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekenddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.

Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.

Geslachtsziektenbestrijding: 24- uurs infolijn, ☎74.01.36.

Raad buigt zich over nieuwe subsidieregeling

Heerlen stimuleert recreatiesporters

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De gemeente Heerlen geeft sportclubs voortaan meer subsidie voor het houden van activiteiten. De vaste bijdrage per club wordt verminderd. Op deze manier hoopt de gemeente Heerlen de sportverenigingen te stimuleren om actief nieuwe leden te werven.

De gemeente verwacht hiermee activiteiten voor recreatieve sporters te bevorderen. De subsidie komt zo niet alleen bij competitiesporters terecht.

Veel verenigingen gaan er, volgens de gemeente, van uit dat nieuwe leden wel op hen af zullen komen. „Die vanzelfsprekendheid is door de toegenomen individualisering in de samenleving afgenomen. Deze mensen moeten worden benaderd, anders verliezen verenigingen hun betekenis," aldus de gemeente.

Dit geldt vooral voor jeugdige spelers, een groep waarbij de gemeente haar prioriteit legt. Ze vindt dat verenigingen meer hun best moeten doen om jong bloed binnen te halen.

Bovendien trekt de gemeente extra geld uit voor fusies van verenigingen. Ze hoopt hiermee de deskundigheid en inzet van de verschillende kleine clubs te bundelen.

Kleine clubs met voornamelijk volwassen spelers gaan er door het nieuwe beleid op achteruit. Vanuit deze hoek zijn ook bezwaren gerezen tegen deze plannen.

De bestuurscommissie sport en recreatie, waar ook vertegenwoordigers van de verenigingen inzitten, is betrokken bij de samenstelling van het nieuwe beleid.

De gemeenteraad buigt zich op 9 februari over de subsidieverordening. Het is de bedoeling dat ze met terugwerkende kracht per 1 januari 1993 ingaat.

Ikea mag meer dan Woonboulevard

HEERLEN – De toekomstige vestiging van Ikea mag een breder randassortiment verkopen dan de ernaast gelegen Woonboulevard. De gemeente Heerlen wil dat in het bestemmingsplan regelen.

De Limburgse werkgeversvereniging en de Kamer van Koophandel betwijfelen of dit standpunt juridisch houdbaar is. „Gelijke monniken, gelijke kappen," vindt werkgeversvertegenwoordiger Daàms. De Kamer van Koophandel vreest dat de Woonboulevard straks ook massaal kleinere produkten gaat verkopen die nu nog niet toegestaan zijn. Volgens de Kamer gaat dat ten koste van de winkeliers in de binnenstad.

Obd viert jubileum

De Onderwijsbegeleidingsdienst (obd) Oostelijk Zuid-Limburg viert vandaag in de Stadsschouwburg in Heerlen het zilveren jubileum. Vanaf 16.00 uur houden burgemeester J. Pleumeekers en hoofdinspecteur onderwijsverzorging J. de Wit toespraken over het belang van de obd.

De Klimmender Nachtegalen zorgen voor de muzikale omlijsting. De obd biedt aan de scholen een herinnering aan.

Motoragent gewond

BRUNSSUM – Een Brunssumse politieagent (37) is gistermiddag rond drie uur gewond geraakt. De motoragent werd op de kruising Merkelbekerstraat/Klingbemden aangereden door een 67-jarige automobilist. Deze verleende geen voorrang.

De agent viel eerst op de auto en sloeg toen tegen de grond. Hij liep een gescheurde pees aan een pink op. Hij moest geopereerd worden in het Brunssumse ziekenhuis. De motor van ruim tienduizend gulden is rijp voor de sloop.

Onderwijsbegeleidingsdienst

● *Theo Daniëls (links) en Lins Goertz: 'Tevredenheid over obd is groot'* Foto: FRANS RADE

'Leerachterstand peuter haal je nooit meer in'

Van onze verslaggever

HEERLEN – De eerste drie à vier jaar van een mensenleven zijn allesbepalend. Niet alleen voor de vorming van het karakter, maar ook op leergebied.

„Kinderen die met een achterstand op de basisschool komen, halen dat nooit meer in. Vroeger dachten we dat dat met intensieve begeleiding wel kon. Nu weten we wel beter: we zijn al blij als de achterstand niet verder groeit."

Realistische woorden van de leiding van de Onderwijsbegeleidingsdienst (obd) in Heerlen. Deze stichting voor leerbegeleiding op 132 basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs viert vandaag het 25-jarig bestaansfeest. Ze gaat (soms gedwongen) mee met de maatschappelijke ontwikkelingen.

„Het aantal signaleringen van kinderen die onvoldoende leerniveau hebben, stijgt," zegt Theo Daniëls. De economische teruggang ziet hij als een van de redenen daarvoor. „Let maar op: door de massa-ontslagen bij DSM en Nedcar krijgen wij, net als de huisartsen, meer werk. Werklozen hebben zeker het eerste jaar veel psychische en lichamelijke problemen. Dat komt de opvoeding van hun kinderen niet ten goede."

Alleenstaand

Een tweede probleem is het grotere aantal alleenstaande ouders, vaak met een laag inkomen. „In een aantal wijken in Heerlen zie je een sterke concentratie van deze groep. Die mensen hebben het heel moeilijk. Je ziet er relatief veel dikke vrouwen: friet is het goedkoopste eten. Die problemen hebben hun weerslag op de kinderen: die komen ongewassen op school, kunnen zichzelf niet aankleden."

De obd ziet de noodzaak dan ook in om zich bezig te houden met kinderen jonger dan vier jaar, hoewel dat wettelijk gezien nog niet mogelijk is. Via het Onderwijsvoorrangsbeleid kan de obd toch iets doen voor deze groep: een logopediste houdt in de sociale-vernieuwingswijken een spreekuur.

Zo tracht de obd in contact te komen met de ouders. Een moeilijke, maar zeer noodzakelijke operatie, zegt Daniëls. „De woordenschat van veel kinderen is zeer beperkt. Heel belangrijk is dat ouders op straat niet een kind achter zich aanslepen, zoals nu vaak gebeurt, maar ermee praten: 'Dit is een boom, dat noemen we een hek.' Enorm belangrijk voor de ontwikkeling van het kind."

Hulp

Van de 26.500 leerlingen die de obd in Oostelijk Zuid-Limburg onder zijn hoede heeft, worden er jaarlijks zo'n 600 à 700 aangemeld voor extra hulp. Dat zijn er, vooral doordat de scholen de laatste jaren beter op problemen letten, wat veel geworden, zegt directeur Lins Goertz.

„We kunnen er maar 500 helpen. Om de kosten te beheersen heeft het Streekgewest bepaald dat scholen maar twee procent van het aantal leerlingen mogen aanmelden," verklaard Goertz. Dat is een 'gewogen' aantal: allochtone leerlingen, woonwagenkinderen, kinderen van gescheiden ouders of ouders met een lage opleiding tellen iets zwaarder mee.

„Dat er een drempel is opgeworpen, vind ik op zich niet slecht," voegt Goertz daar aan toe. „Bovendien overweegt het rijk om zijn bijdrage rechtstreeks door te sluizen naar de scholen. Die zullen dan ook kritischer worden met het aanmelden van leerlingen."

Tevreden

Maar echt klagen doet hij niet. De 43 medewerkers, van wie er 13 logopedist zijn, weten de scholen voor '90 procent minstens' tevreden te stellen, zo heeft een enquête aangetoond. Op het punt 'effectiviteit' is de score met 80% erg hoog.

De individuele begeleiding van probleemleerlingen is één taak van de obd. Van oudsher is de schoolwerkplanning de andere poot. Aanvankelijk maakte de obd kant-en-klare lespakketten. „Maar de vragen zijn inmiddels zó gecompliceerd dat we steeds bekijken welke specialist we daar het best voor kunnen inschakelen."

De advisering strekt inmiddels veel verder dan alleen de lesinhoud. „Management, bestuur, conflicthantering spelen een steeds belangrijkere rol. Door de samenvoeging van de kleuterschool bij de basisschool bereiken ons ook veel vragen over om te gaan met het jonge kind."

Bij de koffie

Belbus

● *Het was een goed bedoeld complimentje voor belbuschauffeur Jan Franssen. Maar nu zijn de vrijwillige chauffeurs van de belbussen in Brunssum, Schinveld en Schinnen een beetje in de stress geschoten. Want zij zijn immers al vanaf 1985 geheel belangeloos in de weer. En verdienen dus ook een compliment. Vindt de stichting Ouderenwelzijn. Daar sluiten we ons graag bij aan. Alles weer goed?*

Afscheid

● *Vissen, kegelen, wijn drinken en kaarten. Dat zijn de hobby's waar Pierre Handels nu een zee van tijd voor krijgt. Handels neemt na veertig jaar afscheid van de gemeentelijke Sociale Dienst in Kerkrade. Daar is hij de laatste tijd adjunct-directeur geweest. Misschien gaat hij wel weer reizen nu, want Handels is reeds in Moskou, Seoel en Barcelona geweest. Juist, bij de Olympische Spelen. Wie Handels, voor hij weer de hort op is, nog de hand wil schudden moet snel zijn. Vanmiddag van 16.30 tot 19.30 uur heeft hij een receptie in de foyer van het Wijngrachttheater.*

Naam

● *Met het verwerpen van de begroting van dit jaar heeft Onderbanken zich behoorlijk in de kijker gespeeld in de regio. Alleen is het de vraag of dat op de manier is die de gemeente ten goede komt. Door sommigen wordt Onderbanken nu al in een adem genoemd met Echt, een plaats die haar in het verleden door bestuurlijke problemen opgebouwde slechte naam maar met moeite kwijtraakt. Hoofdschuddend volgen de buurgemeenten de ontwikkelingen in het Onderbankense. Er wordt weliswaar wel eens gefoeterd op het maandelijkse gekrakeel van de raad, het kan altijd erger, zo valt te beluisteren. De groene gemeente tussen Brunssum en Sittard zit zonder begroting met alle gevolgen van dien. Krijgen de verenigingen nu wel subsidie of niet? Dat soort vragen houdt de burger bezig.*

School

● *De ontstane situatie is zo uitzonderlijk dat ze bij het ministerie van Binnenlandse Zaken zelfs geen pasklaar antwoord hebben op de vraag wat nu de exacte gevolgen zijn van dit alles. Of zoals een ambtenaar in een buurgemeente het zei: „Dit komt eigenlijk nooit voor. We hebben het wel op school gehad, maar dat is al zeker twintig jaar geleden." Is de Nederlandse wet dan niet duidelijk op dit punt? „De gemeentewet kan wel duidelijk zijn. Het gaat dan juist om de vraag hoe streng interpreteer je een bepaald artikel."*

Advertentie

● *Zet in een advertentie nooit erbij dat je vrouw bent. Man kan wel. Mens ook nog. Maar vrouw is absoluut funest. Dit ondervond een alleenstaande vrouw uit Heerlen op zoek naar woonruimte. Zij plaatste argeloos een advertentie in de krant en wachtte hoopvol bij de telefoon op mooie aanbiedingen. Nou, die kwamen. Of ze misschien een kamertje bij hem wilde huren. Ze moest dan wel dagelijks uit de kleren om zich door het heerschap naakt te laten fotograferen. Of, wilde ze misschien even naar zijn gehijg luisteren? Welke maten had ze trouwens? Was ze knap? Wilde ze misschien bij zijn zoon gaan wonen want die was ook maar alleen. Had ze een vriend?..tuttut. Tring..Waarom gooide ze de hoorn erop? Vond ze hem niet aardig?*

Advertentie 2

● *En zo ging dat drie dagen lang.'s Nachts droomde ze ervan. Ze rook de slechte adem van die mannen haast door de telefoon heen. Ze hoefde al geen woonruimte meer. Als de telefoon maar zou zwijgen dan was alles goed. Nou, ja goed... Zou het hebben geholpen als ze had geschreven: Vrouw (78) zoekt woonruimte. Ik denk het niet.*

pit-bulletin

Ikea-centrum

DOOR JOOS PHILIPPENS

Never, nooit. Dat zijn gevaarlijke woorden in de politiek. Arie Kuijper gebruikte ze woensdag tijdens een commissievergadering. De politiek ervaren Kuijper gooide opzettelijk olie op het vuur. De kwestie: Ikea. Wisselgeld: het centrumplan. En dat betekent: herrie in de coalitie.

De gemeenteraad stemt in principe unaniem in met de komst van het Zweedse woonwarenhuis. Zelfs de SP is nu eens niet tegen een groot project. Maar ook in de Heerlense politiek is er altijd een maar. En dat maar is deze keer een flink maar. Ondernemersvereniging Lozo heeft de PvdA zeer ontstemd. Zo zeer dat Kuijper weer even op een echte 'rooie' ging lijken. De Lozo stelt als voorwaarde voor de komst van Ikea dat de gemeente verklaart de centrumplannen van Heerlen en Hoensbroek te vrijwaren van bezuinigingen. Alleen in allerhoogste nood mag misschien wat van die plannen afgeknabbeld worden.

„We hebben de toestemming van de Lozo helemaal niet nodig," brieste Kuijper, op dat punt zorgvuldig ingefluisterd door fractiegenoot Karel Scholtissen. De PvdA is sinds ruim een jaar de felste pleibezorger voor Ikea, maar: „Dit is van de gekke. Desnoods moet Ikea maar niet komen."

Het CDA voldeed, in schril contrast met de rooien, perfect aan het ondernemersvriendelijke imago. Jan Verheugen: „Ikea heeft een negatieve invloed op de binnenstad als je het centrum niet ontwikkelt. Het centrumplan moet je vrijwaren van bezuinigingen."

De Lozo is natuurlijk maar de katalysator van een veel dieper liggend politiek probleem. De christen-democraten filosofeerden eerder hardop mee over een 'soberder' centrumplan. Nu komen ze daar op terug.

Dat is een tegenvaller voor de PvdA, die er wel wat in ziet om met gelden uit het centrumplan bezuinigingen elders op te vangen. Die gedachte werd trouwens exact verwoord door

● *Arie Kuijper*

D66'er René Seijben: „Er komen tegenvallers van miljoenen aan. En dan het centrumplan ontzien? Moeten we dan meer bezuinigen op de ambtenaren of het welzijnswerk? Never!"

Zymose

Nu we het toch over welzijnswerk en over Kuijper hebben. Hij beklaagt er zich over dat de gemeenteraad de bezuinigingen op het ouderenwerk fors verminderd heeft. Daardoor zal sociaal-culturele instelling Zymose, aldus een wat klagelijke Kuijper, de dupe worden.

De fractie Groen Links heeft zich aan deze uitspraken flink gestoord en verwijt Kuijper dat hij boter op het hoofd heeft. „De PvdA stemde zelf in met het ontzien van de Federatie Welzijnswerk Ouderen," merken Paul Simons en Harrie Winteraeken fijntjes op. Ze gaan zelfs nog verder. „De wethouders van welzijn en financiën zijn van PvdA-huize. Maar zonder ruggegraat." Groen Links vindt dat de PvdA zich had moeten verzetten tegen de koehandel van het CDA, de VVD, D66 en Heerlen-Noord die de ene welzijnsorganisatie tegen de andere uit zouden spelen. „En niet achteraf de vermoorde onschuld spelen. Dit draagt bij aan het stigma van de ongeloofwaardigheid van de politiek." Die zit. Terechte kritiek en zout in een etterend PvdA-wondje.

De politieke teksten worden pittiger. We verklaren de verkiezingsstrijd weer voor geopend.

'Klachten buurt Eikske overdreven'

Conflict omwonenden en soos Landgraaf

Van onze correspondent

DEN HAAG/LANDGRAAF – Altijd begripsvol en vriendelijk tegen de mensen in de buurt en dan toch verwikkeld raken in een beroepsprocedure bij de Raad van State. De Stichting Buurtsociëteit Eikske in Landgraaf vindt dat tenminste zeven buurtbewoners te ver zijn gegaan.

Gisteren vroegen zeven omwonenden van het sociëteitsgebouw de Raad van State om vernietiging van de toestemming die het gemeentebestuur aan de Stichting heeft afgegeven om een jongerensoos te houden in het gebouw aan Eikske. De omwonenden zeiden dat ze bijzonder veel klachten hebben over de jongeren die de soos bezoeken. Er is een onaanvaardbare overlast van komende en vertrekkende gasten na 24.00 uur en Eikske-Een houdt zich naar het inzicht van de buurt niet aan de voorschriften zoals de afspraak dat ramen en deuren gesloten moeten zijn. Enige oplossing om de kalmte te doen wederkeren in de verder zeer rustige buurt is sluiting van de soos, aldus de bewoners.

De soos is geopend tot 24.00 uur. Om 23.00 uur moet het licht uit. Het bestuur van Eikske-Een vindt dat de buurt schromelijk overdrijft als wordt beweerd dat de jongeren overlast veroorzaken.

Een woordvoerder van de Stichting Welzijnswerk Landgraaf (SWL), die zeven van dergelijke jongerensocieteiten onder beheer heeft, zei dat met Eikske de minste problemen zijn. „Er is nooit geweld, geen groepsoptreden, geen intimidatie van buurtbewoners, geen herrie." Jongeren maken ook deel uit van de samenleving en het is naar zijn oordeel niet juist dat de bewoners jongeren uit hun buurt willen weren.

Uitspraak volgt over enkele weken.

Auto's

SCHADEAUTO'S: Audi 80 1.8S 1988; BMW 318 1988; BMW 318 nw. model 1991; Citroën BX 1989; Fiat Uno 60 1986; Ford Siërra 1988; Honda Accord 1986; Mazda 626 1983; Mitsubishi Galant 1988; Opel Ascona autom. 1978; Opel Kadett 1200 1982; Opel Corsa 1984; Opel Omega 2.0i 1989; Peugeot 505 1984; Peugeot 309 1986; Peugeot 405 Break 1989; Toyota Camry 1989; Volvo 360 GLS 1985; Volvo 340 1700 1986; Volvo 360 GLE 1987; Volvo 440 GL 1991. Autohandel Sloperijen G.H. van Kessel, Windraak 28c, Sittard. Tel. 046-515280.?

Te koop van part. TALBOT Exclusive 1510 GLS, beige, 5-drs., stuurbekr., schuifdak, tripcomp., centr. deurvergr., electr. ramen, ruitenwisser achter, div. extra onderdelen, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-414013.

CHEVROLET Camaro, model Z28, bwj. '83, ƒ 12.500,-. Tel. 04748-2977.

Opel KADETT 1.3 LS, Sedan, bwj. '86, APK, als nw., ƒ 7.750,-. 046-525489

VW-PASSAT 1800 I, 5-'88, blw.met., alarm, trekh., verlgd., lichtmet. wiel. met nwe. banden. ƒ 19.000,- na 12.00 uur 045-255707.

Te koop Ford SIËRRA, 5-drs., bwj. '83, i.z.g.st., ƒ 4.250,-. J. de Witplein 8, Kakert/Landgraaf.

Te k. Ford Siërra combi 1600, bwj. '83, pr. ƒ 5.750,-. Sterrenstr. 8, Brunssum.

LEIJENAAR'S autocentrale al reeds 30 jaar uw autopartner. Een greep uit onze voorraad, keuze uit 50 occasions: Mercedes 250 TD '86; Mercedes 190 D '90; Mercedes 230 E autom. zeer excl. '81; Nissan 100 NX 16 T-bar SLX '91; Nissan Sunny 1.4 HB LX '89; Toyota Corolla 1.6 GLi liftb. '90; Toyota Celica 1.6 liftb. '86; Mazda 626 Hatchb. 2.2i GLX '89; Audi 80 1.8 N '88; VW Golf 1.3i Manhattan '89 en 1.3 Memphis '88; VW Golf 1.6 D '88; Ford Scorpio 2.0 GLi autom. '90; Ford Siërra 2.0 special '89; Escort 1.6 XR3i met div. opt. '89; Escort 1.4 RS pakket '89; Escort 1.4 Bravo '87; Escort 1.1 Laser 5-drs. '85; Opel Omega 2.0i LS combi 12-'88; Omega 1.8 LS '89 en '88; 4 stuks Opel Rekord '79 tot '83; Opel Vectra 1.6i Hatchb. 5-drs. '90; 15 stuks Opel Kadett in div. uitv. '80 tot '91; Corsa Hatchb. 1.3i '90; Kadett HB 1.8i Frisco '91; Kadett combi 1.6i '90; Kadett combi 1.6 D '88 en '85. Div. inruilauto's: Fiësta 1.1 '79; Lada Samara 1.3 '87; VW Golf MX '79; Zastava 55 GTL '87; Citroën BX 16 TRS '85; VW Jetta 1.6 GL '81; Seat Ibiza 1.7 DXL '89. Afd. bedrijfsauto's: Kadett Combo 1.7 D '91; Kadett Van 1.6 D '88; Kadett bestel 1.3 S Van 42.000 km '89; VW Transporter Pick-up, 49.800 km '87; Escort 55 Van 1.8 D 58.000 km 12-'88; Nissan Vanette diesel aann. uitv. '87. Auto's met grote onderhoudsbeurt, Bovaggarantie en Nationale Autopas. Ridder Hoenstr. 151, Hoensbroek. Tel. 045-212091.

"NESUD" Intercars inkoop auto's, bwj. '82 t/m '88 (ook schade). Direct contant geld! 046-518401 of 337742

Autohandel MARIËTTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen.Tel. 045-416388.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Sloopauto's

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-228398.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körler. Tel. 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Tel: 046-528311-523828.

Bedrijfswagens

Bedrijfswagen te k. MERCEDES LP 913, 130 pk, gesl. bak, laadverm. 5.000 kg., bwj. '71, totaalgew. 8.990 kg. Na 20.00 uur 045-351750.

Te koop MERCEDES 409 D, bwj. '86, gesloten bestelauto, 4 cyl., 5 versn., verhoogd, verlengd, zeer goed, Autoviert, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Onderdelen/Acc.

Te k. originele TREKHAAK VW Golf (voor model t/m '92), vaste prijs ƒ 225,-. In de Heigraaf 19, Schinveld.

Te k. ALLESDRAGER voor VW Golf (model t/m '92), vaste prijs ƒ 125,-. In de Heigraaf 19, Schinveld.

Motoren

Te koop SUZUKI GSX 750 F, bwj. 1990, i.z.g.st. Kleur grijs/antraciet/zwart. Te bezichtigen na tel. afs?raak: 04498-59805, liefst na 18.00 uur in het weekend.

Te k. weg. omst. YAMAHA Virago 750cc Chopper, plus extra's, 2 jr oud, ƒ 10.500,-. Tel. 04493-5237.

Te koop HONDA Shadow VT 700, bwj. '84, i.g.st., prijs ƒ 8.400,-. Tel. 045-218626.

Suzuki INTRUDER 1400, i.z.g.st., bwj. 11-'89, pr. ƒ 14.500,-. Tel. 046-750536.

Te k. KAWA GPX 750R met Laser, kl. zw./rood, bwj. '87, pr. ƒ 9.750,-. 04451-2372.

Te koop KAWASAKI GPZ 500, i.z.g.st., bwj. '90, km.st. 7.600, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-713560 na 17.00 u.

Te k. Harley Davidson SUPERGLIDE bwj. '80. Tel. 045-256651.

YAMAHA Virago 750 origineel amerikaans. Tel. 045-465737.

(Brom)fietsen

BATAVUS fietsen, collectie 1993, alle types. Inruil en financiering mogelijk. Simon Olthof twee-wielers, Marisstr. 14, Geleen-zuid. Tel. 046-749237.

Super-Aanbieding! Trek 8700 Carbon, Deore DX Groep van ƒ 3.295,- nu ƒ 1.995,-. TWEEWIELERS, Math Salden, Sittard.

MOUNTAINBIKE te k. weg. omst. merk Giant Trek, 30 km, met veel access., nw.pr. ƒ 1.650,- vr.pr. ƒ 1.285,-. Tel. 045-443982.

Te k. VESPA Ciao, '91, met sterwielen, kl. zwart, ƒ 750,-. Tel. 04492-2118.

KOGA Miyata; Terra Runner '92 alu. XT-DX van ƒ 3.095,- voor ƒ 1.995,-; div. overjarige plus gebruikte ATB en racefietsen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Watersport

Te koop of te ruil tegen VW Camper, stalen KRUIZER L., 6.50 mtr, m. o.a. toilet, 200 ltr. watertank, 45 pk Johns b. b. D. motor, 50 ltr. tank, radio, tv., 2 r. slaappl. Ligpl. Wessem. Vr.pr. incl. liggeld 1993 ƒ 7.950,-. 045-320640.

Sport & Spel

Nog enkele plaatsen vrij bij cursus VAARBEWIJS. Aanvang 1 februari. Voor meer informatie. Jachtwerf Snijders, tel. 043-633034.

Vakantie

Sfeervol vak. huis in de ELZAS, plm. 30 km. v. Colmar. Inl. 045-465414.

EIFEL, chalet in nat.geb., nog vrij tijdens Carnaval/Krokusvak., ƒ 1.000,- p.w. all-in. Inl. 045-413074.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Caravans

Te k. i.z.g.st. 5-pers. TOURCARAVAN, Dethleffs Beduin, bwj. '86. 04404-2527.

HOBBY Car., 4 mtr., 87, 88, 89.420 TM 88, 90.460- '88. R. v. Gelrestr. 45 Nieuwstadt. Tel. 04498-54664.

Nieuw voor Limburg importverkoop Atlas-STACARAVANS. Bezoek showmodellen. Camping High Chaparral, Hagerweg 20, Oirsbeek. Tel. 04492-2044.

Te k. COMBI-CAMP model Easy met veel extra's, vr.pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-455449.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDE-, kippen- en konijnenhokken vanaf ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade. Tel. 045-460252.

Te koop AQUARIUM 1.20x 50x50, met eiken kast, 2 pompen, vissen en planten. Tel. 045-419260.

Te k. gevr. voor KWEEK papegaaien, kakatoes, ara's en beo's. Tel. 046-375359.

Witte KEESJES, Yorkshireterriertjes en apricotpoedeltjes, getat. en geënt. Dierenspeciaalzaak Cobbenhaegen, Grasbroekerweg 42, Heerlen, 045-725260

Te k. MALTEZERPUP 9 weken oud, na 18.00 uur 045-451720.

Te koop Amazone PAPEGAAI dubbele geelkop. Tel. 045-274019.

In/om de tuin

SCHUURTJES, tuinhuisjes, garage's, hondehokken, vele afm. reeds v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade. Tel. 045-460252.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Opleidingen

Examengarantie

Basiskennis boekhouden, Praktijkdipl. boekhouden MBA en SPD-1, NIMA-A, Praktijkdipl. Informatica.

Informatie en gratis prospectus tijdens kantooruren 077-520440 of 046-599559, Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen/Limburgse SPD Opleiding Brouwers.

Laatste week!

Dansen

leer je pas goed bij

Danscentrum Weisscher

FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half januari in

Geleen, Sittard, Nuth Treebeek, Brunssum

met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.

Onthoudnummer: 04493-4343

Let op! Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend.

HIP HOP en MAMBO

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721 fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen.

Serieuze amat.schilders, elders teleurgesteld; acad. gev. kunstsch. geeft les in eigen atel. Goede ref. aanw. Omg. Heerlen. Br.o.nr. B-03422, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401. DC Heerlen.

Baby en Kleuter

Te koop zeer mooie KINDERWAGEN, merk Koelstra incl. bijpassend dekbedje, z.g.a.nw., kl. gebroken wit, pr.n.o.t.k. Tel. 045-271452, na 18.00 uur.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Te k. noten SALONTAFEL vrij groot plus Zaanse klok, t. e.a.b. Palmstr. 62, Heerlen.

AANBIEDING!! te k. 2-persoons DEKBEDDEN met hoofdkussens v.a. ƒ 69,- tot ƒ 75,-. Winkel 't Sluisje, Akerstraat 89, Brunssum. Tel. 045-275100.

Te k. douche DEUR; witte ladenkast; bruine kast; zonnescherm 6 mtr.; herenfiets met versnell. Verschuurstr. 51, Heerlen.

Te k. zwaar eiken houten BANKSTEL, 3-2-1 zits, zeer mooi en eiken salontafel, vr. pr. samen ƒ 1.000,-. Tel. 045-456487.

Te k. zwart lederen 3 en 2 zits BANK, design, 1 jr. oud. 04499-1052, na 16.00 uur.

Te k. 4 grote eiken FAUTEUILS, 2 leren, 2 stoffen, bruin en leren kamerlamp i.z.g.st., pr. samen ƒ 750,-. Tel. 04492-1043 na 12 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Mode Totaal

Te k. aparte Sisi BRUIDSJURK, mt. 38-40 met parels, ½ jaar oud, nieuwprijs ƒ 4.500,- nu voor ƒ 2.000,-. Tel. 045-312384.

Rijles

RIJSCHOOL I.V.A. uw rijbewijs voor ƒ 2.150,- met examengaranties. Bel 04451-1795 of 04459-2129.

VRACHTAUTO eerste 5 lessen ƒ 55,- (60 min.). Trekker-oplegger eerste 5 lessen ƒ 75,- (60 min.). Start chauffeurscursus 5.3.1993 (garantie bij niet slagen, 2e cursus gratis). Bovag Verkeersschool Roger Keybeck, 04499-4844 / 06-52984720.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Alle soorten tapijten, vinyl of linoleum goedkoop en vakkundig gelegd door ervaren STOFFEERDER. Tel. 045-723082.

Gedipl. SCHILDER kan nog schilder- en behangwerk aannemen. Tel. 04450-1970.

Voor al uw VERBOUWINGEN of nieuwbouw. Tel. 045-460764 na 18.00 uur.

Muziek

Karnavalisten Opgelet:

Lichte marstrommen v.a. ƒ 119,-; Paukentrommen v.a. ƒ 195,-; Grote trommen v.a. ƒ 275,-; Trompetten v.a. ƒ 249,-; Bariton Tuba's v.a. ƒ 550,- enz. enz.

B + S Saxofoons

Nog enkele alten en tenoren uit de "waanzin"-aanbieding.
Alt ƒ 995,-; Tenor ƒ 1.195,- en ƒ 1.495,-.
Kwaliteit voor een onwaarschijnlijke prijs!!
en .... 2 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie.

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045 214253 HOENSBROEK
Do. koopavond.

Piano of vleugel? Kopen of huren? De grootste keuze bij Van URK. Vraag offerte. Bel. 010-4363500. Van Urk, Rotterdam.

Te k. KLARINET (kunststof) met koffer, standaard, 2 lesboeken, z.g.a.nw. prijs ƒ 575,-. Tel. 045-216515.

Blues-Band met veel werk zoekt gerout. BASSIST, erv. vereist. Tel. 04499-3512.

Te k. zeer goede TROMPET vaste pr. ƒ 500,-. Inl. 045-314959.

Te koop wegens omst. KEYBOARD Yamaha PSR 19, splinternieuw, standaard gratis. Tel. 045-443554.

TV/Video

KTV GEVRAAGD v.a. '85; video- en stereotoren; videocamera. 04406-12875.

Goede KLEUREN TV's met gar., zeer grote sortering v.a. ƒ 95,- meer dan 25 jaar. TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

KLEUREN TV te koop met Teletekst. Prachtig toestel. Telefoon 045-353195.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Mecc Maastricht Zaterdag 13 en Zondag 14 februari

Huur een kraam op deze grootste overdekte vlooienmarkt van Zuid-Nederland.
Kraamhuur ƒ 45,- p.d.
Bel 01640-57521.

Op zat. 23 jan. a.s. ROMMELMARKT Café Nulland, Nullanderstr. 71, Kerkrade, meer info 045-459620

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels

Opruiming diverse modellen en uitvoeringen tegen zeer lage prijzen, Wolf zonnelampen 1.80 m, 100 w., nu ƒ 14,95 bij v. Uden Expert, Hoofdstr. 12, Hoensbroek. Tel. 045-212655.

Te koop Philips GEZICHTSBRUINER, nog 5 mnd. winkelgarantie i.v.m. aanschaf zonnehemel, vr.pr. ƒ 150,-. Tel. 045-727807.

Huish. artikelen

Toenbreker WASAUTOMATEN: Reparatie-onderdelen nw. en gevr. apparatuur. Miele specialist. Europaweg Nrd. 191, Landgraaf. Tel. 045-325819.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kachels/Verwarming

Nieuwe en gebruikte GASHAARDEN, gevelkachels en bijzetkachels. Eg. Meesters Brusselsestr. 129 b, Maastricht. Tel. 043-210540.

BRIKETTEN, kolen, futurex en zuivere petroleum. Berns, Dorpstr. 28, Landgraaf.

OPRUIMING, nieuwe en gebruikte gaskachels, houtkach. De Kachelsmid, Walem Klimmen. 04459-1638.

KACHELS, keuze uit 200 st. Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard. 046-513228.

Kunst en Antiek

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTER-ART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

Te k. antieke HANGOLIELAMP, met 6 kaarsen. I.z.g. st., pr.n.o.t.k. 045-416150.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Hoogste prijs voor alle munten, goud en POSTZEGELS. Stamps & Coins. Kasteellaan 102, Heerlen (Meezenbroek). Tel. 045-726789.

Gevraagd leren BANKSTEL, eethoek, barokmeubels, antiek enz. Tel. 045-725595.

Diversen

Archiefvernietiging

Definitieve vernieting door VERBRANDING
Vraag vrijbl. info: B.V. Raimetaal, Maastricht, 043-252677.

Te koop electr. orgel Viscont; 3 eiken barkrukken; kunststof lichtkoepel (0.50 x 0.50 mtr); kort bontjasje (mt. 42). Tel. 045-443819.

Blijvend het ideale FIGUUR? 100 % natuurlijk afvallen. Tel. 04492-2833 / 04752-5312.

Vlees/AGF

Extra VOORDELIG: 1 kg. paardepoulet ƒ 6,50; 1 kg. kipfilet ƒ 12,98; Aldi-KS-slagerijen, Willemstr. Heerlen. Aldi G. v. Sloun slagerijen, Leyenbroekerweg, Sittard. Aldi G.v. Sloun slagerijen, Annastr. Geleen.

Te koop mooie Argentijnse OSSEHAAS, ƒ 26,- per kg. Tel. 045-230955.

Carnaval

Te koop plm. 20 KABOUTERPAKKEN, pr.n.o.t.k. Tel. 045-321051.

Personeel Kontakten/Klubs

Gevraagd 2 MEISJES voor Privé Club. Inl. 045-425656, vragen naar mevr. Michelle, Kaalheidersteenweg 154, Kerkrade.

DAISY vraagt met spoed leuke assistentes, intern mog. Heb je interesse? bel mij eens op. Tel. 045-229091 b.g.g. 045-231437

Porky's Pretpark zoekt leuk MEISJE. Zeer hoog loon gegar. Leuke sfeer. Tel. 045-228481.

Buro exclusief vraagt voor haar cliënten, nette dames, die op afroep beschikbaar zijn als CALLGIRL voor hotels. Goede verdiensten en prettige werksfeer. Tel. 046-379987.

Nette DAMES gevraagd voor goedlopende SM-Club. Tel. 045-414338.

Goedlopend club vraagt dringend representatieve DAMES. Tel. 045-462720.

06-lijnen

Het naakte meisje (18 jr.) schrok van zijn gemene ogen. "Je gaat me toch geen pijn doen hè?" smeekte ze, toen pakte hij de **zweep** 06-340.340.90 (50 cphm).

"Maar meneer, waarom moet ik deze **ringoefening** helemaal naakt doen?" vroeg het meisje (18 jr.)Als ik nu m'n benen spreid, dan.. 06-340.340.20 (50 cphm)

"Wat is dat meneer, een **nummertje** en ook waarom moet ik al m'n kleren uitdoen?" "Nee meneer, niet doen!" 06-340.340.21 (50 cphm)

Langzaam trok **het meisje** (18 jr.) haar slipje uit "Voorzichtig het is de eerste keer", toen gebeurde "het" 06-340.340.55 (50 cphm)

Nymf Linda geniet van 2 kanten 50cphm **06-320.320.14.**

!!! Grieks !!! Marcha van achter 50cphm **06-9618 .**

Tieners 18 jr Het eerste de beste 50cphm **06-320.320.10.**

Tienersex 18 jaar. Totaal vernieuwd. **06-320.320.50**

06-320.320.06 Jonge tieners 18 jr. 50cphm

06-320.320.07 18jaar. Tiener sex & dating 50 cphm

Ze zijn jong, 18 jaar, bizar, brutaal, pervers, banaal!! (ƒ 1,- pm.) **06-320.320.79**

De lekkerste Privé-Adresjes in Nederland via de: (ƒ 1,- pm.) **06-320.320.80**

Sex voor 2 (ƒ 1,- p.m.) Hete jongens en meiden, direct apart, draai eerst 06-320 en dan Telefoon-sex.....325.00 Limburgs onderonsje 325.92 SM Voor 2...325.93

ELVIS leeft??? Zijn grootste geheim live opgenomen! 06-320.370.75 - 75 ct p/m.

Frans! Grieks! Russisch! vrijen nr. 69, kussen, zijlings! sexstandjes. 75 cpm. **06-320*320*59.**

MEVROUW in het fietsenhok geeft ze sexles. 75 cpm. Hoe meer mannen hoe lekkerder! **06*95*09**

S&M Live Box. Er is dagelijks een vrouw op de Box. Durf je! 75 cpm. **06-96*26.**

Een Live Sex gesprek met meisjes vanaf 18 jr. Wij helpen snel. 100 cpm. **06*96*36**

Kenners van pure live-porno vergeten nooit nr. (100 cpm) **06-340.340.11**

Geheime privé (Sex) adressen & telefoonnummers!!! 100 cpm **06-96.45**

Wij willen dolgraag 100% LIVE met je vrijen!! 100 cpm. **06-340.340.25**

Adressen Nieuw (100 cpm) **06-96.85**

Vrouwtjes en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer. Bel. 06-9661 (75 cpm)

****06-9603**** Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen (75 cpm)

Direkt een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (37,5 cphm)

Sado-Porno ABSOLUUT LIVE!! Alleen via dit no.: (100 cpm) **06-9658**

Tong- streelmassage Meisjes 18, zonder slipje. Je kunt ze zo strelen! 75 cpm. **06-320.320.52**

RUIGE PORNO! Ik woon in een flat en neem sex op wat echt gebeurd op dat moment.Ik ben vaak alleen en kick op porno. Ik loop nu in lakleer. 75 cpm. **06-320.320.53**

Adressen Ze vertellen wat over zichzelf, geven hun adres en tel.nr., wachten dat jij ze belt. 100 cpm 069-789

Kom eens thuis met me vrijen. Mijn adres, mijn tel.nr. en hoe ik eruit zie, vertel ik je als je me belt, 100 cpm **06-96.88**

06-9511 DUIK in bed met 'n hete meid, vraag haar tel.nr. (37,5 cphm)

Privé-kontakt Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn; 06-9570 (50 cphm)

Leuke meiden zoeken z.s.m. een vriend. 06-320.330.77 (75 cpm)

TopSex 2 handen vol. 75 cpm **06-320*325*25**

Club Top S&M Hier kun je doorspoelen en kiezen de meesteres bepaalt waarheen. 06-97.91 75 cpm

06*97*92 Meiden 18 jr. met een vrouwenlichaam. Brede heupen, volle dijen en een C-cup. 75 cpm. Zappen maar

Hardcore Lekkere harde ruige porno. Het lekkerst kun je met je telefoon herhalen. 75 cpm. 06-97*94

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen! Luister voor 50 cphm. **06-350.340.77**

Rijpe vrouwen zkn. sexcontact, 50 cphm. **06-350.300.88**

Sex-Hoteline snel sexcontact, 50 cphm. **06-340.320.25**

Meisjes zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (37,5 cphm)

Meisjes willen bijverdienen **sexadressen** 06-320.330.60 (37,5cphm)

Hete meisjes willen snel een sexafspraak! Direkt 06-320.326.66 (50cphm)

Bi-Sex voor 2 direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (37,5cphm)

Direkt snel sexkontakt **sex-kontakt** 06-320*320*32 (50 cphm)

Homo-jongens Hoor ze heet TEKEER gaan. 06-320.330.88 (75c/m)

Hete meisjes willen **echt snel** sex-kontakt. Nu met telnr. 06-320*330*66 (37,5cphm)

Privé-adresjes voor echte hete meiden? 06-350.222.23 (75 cpm)

Vrije meiden zoeken regelmatig sexcontakt 06-320.320.55 (37,5 c.p/hm)

nu direkt een afspraakje met een leuk meisje (50 cphm) 06-320*322*33

400 Meisjes willen een afspraakje! 06-320.322.11 (37,5 c.p/hm)

Direkt kletsen met een leuk meisje! 06-320*330*90 (50 cphm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters **SM voor 2** 06-320.329.99 (37,5cphm)

Homokontakt Zoek je 'n hete jongen? 06-320*330*18 (37,5cphm)

300 meiden zoeken een heet slippertje. 06-320*321*44 (37,5 cphm)

Sex voor twee direkt kontakt met meiden en hete vrouwjtes. 06-320.330.46 (37,5 cphm)

Direkt kletsen met leuke meisjes: 06-9757 Altijd succes (50 cphm)

Partnerruil Direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil 06-320.330.91 (37,5 cphm)

Homo direkt apart. Op zoek naar een opwindend afspraakje met een lekkere knul? Je hebt Direkt Kontakt! 06-320.322.75 (37,5 cphm)

De leukste meiden bellen de **Flirtbox** Bel 06-9501 (37,5 cphm)

Sexafspraakje met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9502 (37,5 cphm)

Direkt 'n leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit. (37,5 cphm) ****06-9510****

Hete vrouwen bij jou in de buurt willen **sexkontakt** 06-97.80 (100 cpm)

Zoek je een lekkere knul? **Gay-Dating** 06-320.330.95 (37,5 cphm)

Rijpe vrouw. Live met jou in bed! Sexlesjes. 75 cpm. **06-320*323*56**

Deze vrouwen Zoeken mannen voor hete sex. Ook voor telefoonsex. 06-320.324.97 (100 cpm)

Meisjes 18 jr. en vrouwen die elkaar verwennen met sex ! 75 cpm. **06-320.320.37**

Grieks met een rijpe vrouw. Haar lichaam trilt van opwinding als ze voorover bukt naar jou. 75 cpm. **06-320*327*17**

BLACKSEX ! Een volle rijpe vrouw. Wat een enorme bolle! 75 cpm. **06-320*331*33**

Alleen onze broek houden we aan..... **Erotifoon** 06-320.320.12 75 cpm

Liefdesgodin **Monique Sluyter** vertelt over haar intieme en heftige plannen. ƒ 1,- pm. **06-320-329-80**

De 30+ b Wie volop meeswi hier het contact vriendschap m leeftijdsgen 06-320.321.31 (7

Wim in de war. De plots naak **op zijn sch** 06-320.323.85 (50

Lekke ba De man helpt haar... slipje. 06-320.329.24 (50

Een gehuwd blond naakt met **jongen, en** 06-320.340.55 (50

Natasja lag na de bezweet op de gr stond Sonja na **wijdbeen** vlak boven haar 06-340.350.65 (7

Een trots rijk bl De jongen laat haar **06-320.340** 50 cphm.

Franse S Zweedse, Thaise, Hollandse meisjes heel live, gewillig (Ook relaties!) Ook 100 cpm. 06-97

* Straat-griet Uitdagend mokkel. **06-320*320**

Franse S Zweedse, Thaise, Hollandse meisjes heel live, gewillig (Ook relaties!) 's heter. 100 cpm. 0

Ondeugend Eve **06-95.3** Bel voor sexko 06-96.02 Zoek je 'n vlugg 06.96.62 Stripspelletj 06-96.63. Snel Sexkont 06-96.64 Sex kontakt 06-96.65 Direkt 'n me 06-97.10 Bel snel!! (37,5

Kontakten/Klubs

Mandy.. erotische bodymassa

BIJ LYDIA

óók Anja, Sylvia, Monique, Babsy, Shirly en... M bezorgen u een onvergetelijke tijd!!! Tel. 046-74

Love Escort ☎045-320

Voor Piccolo's zie verder pagina 24

MEHR ALS NUR EIN MÖBELHA

Debetz

KOOPCENTRUM

Grandioze winter-opruiming

van 25.1.93 tot 6.2.93

Kortingen tot 60%

Top model badstof badjas pastel-kleuren voor hem en haar DM 15.-

Baby badstof badjas maten 86-104 DM 10.-

Baby bad-handdoek met capuchon DM 5.-

Biber beddegoed zuiver katoen, 135x200 cm DM 19.-

Biber hoeslaken 100 x 200 cm DM 9.-

Beddegoed bedrukt in bonte kleuren DM 15.-

Omkeerbaar satijnen beddegoed 135 x 200 cm, sering, rose, zwart, blauw, aubergine DM 39.-

Jersey hoeslaken 100 x 200 cm, veel kleuren DM 9.-

Deken "Akzent" onderhoudsarm 150 x 200 cm, velours omzoomd DM 25.-

Dekbed 135 x 200 cm origineel half ganze dons omtrek 100% katoen DM 89.-

Kussen 80 x 80 cm ganzeveren, omtrek 100% katoen DM 25.-

Kussen 80 x 80 cm origineel half ganze dons omtrek 100% katoen DM 39.-

Kussen 80 x 80 cm origineel 3/4 ganze dons omtrek 100% katoen DM 49.-

Karo-step-dekbed 135 x 200 cm, 1000 gr originele ganze dons kwaliteit Ia DM 199.-

Casseten dekbed, 3x4 vakken originele witte pilsener boerendons kwal. Ia, 135x200 cm DM 299.-

DEBETZ is nu eenmaal toch voordeliger

LET OP: alle grensformaliteiten worden geheel door ons verzorgd... en 2,5% BTW-verschil krijgt u van ons KADO

P Honderden parkeerplaatsen direkt voor de zaak

Herzogenrath • Voccart-Neu-Kohlberger Straße • Tel. (02406) 840
Geschäftszeiten: Mo.-Fr. 9.30-18.30 Uhr durchgehend,
langer Donnerstag 9.30-20.30 Uhr, Sa. 9-14 Uhr, 1. Sa. im Monat 9-18 Uhr

Roda JC moet tegen koploper PSV proberen uit dal te klimmen

Spannende tijden op Kaalheide

Van onze sportredactie

KERKRADE – Roda JC gaat spannende tijden tegemoet. Na vijf nederlagen op rij is de Kerkraadse club beland in de hoek waar de klappen vallen. Bovendien hebben de commotie rond de wissel van aanvoerder Gène Hanssen afgelopen zondag tegen Sparta en tal van uitlatingen en speculaties de club in onrustig vaarwater gebracht. Desondanks is trainer Adrie Koster de rust zelve. De Roda JC-trainer heeft er alle vertrouwen in dat zijn ploeg en ook hijzelf de storm doorstaan. Dat de neerwaartse spiraal vanavond, aanvang 20.00 uur, uitgerekend tegen PSV omgebogen moet worden, vindt Koster geen probleem.

„Tegen PSV hebben we niets te verliezen. Belangrijk is dat er een ploeg in het veld staat die inzet en agressie toont. Uit die elementen moeten we nu vertrouwen putten. Het hele elftal zal als één man moeten vechten voor de omwenteling. Mochten we tegen PSV dan toch verliezen, dan is dat geen probleem. Als we maar niet zonder strijd spelen. Bovendien, wat Volendam kan, kan Roda JC ook", verwijst Koster naar de 3-1 overwinning van de palingdorpbewoners tegen de landskampioen vijf dagen geleden.

Adrie Koster voelt dat hij - in elk geval op dit moment - de steun van het Roda JC-bestuur heeft. De Kerkraadse beleidsbepalers hebben blijkbaar lering getrokken uit voorbeelden van heel dichtbij. Twee jaar geleden moesten trainer Sef Vergoossen en manager Ron Weyzen van MVV volgens het Maastrichtse publiek de Geusselt verlaten, zo slecht waren op dat moment de prestaties. Het bestuur ging echter niet overstag voor de roep van het publiek. Het resultaat is nu zichtbaar.

„Ik voel me niet onder druk staan", zegt Koster. De reacties van het publiek kan hij begrijpen. „Als je Hanssen wisselt weet je dat het publiek reageert. Ik blijf er echter bij dat het een juiste beslissing was. Inmiddels heb ik de zaak met Hanssen doorgesproken en we zitten weer op een lijn. Gène staat tegen PSV gewoon weer in de basis, want een Hanssen in normale doen is onmisbaar voor Roda. Van bestuurszijde is geen druk uitgeoefend. Al besef ik ook wel dat je het niet kunt blijven verliezen".

Veel meer stoort Adrie Koster zich aan uitlatingen van buitenstaanders. Ofschoon hij er eigenlijk niet veel woorden aan vuil wil maken, doen met name de woorden van Henk Aa, directeur van Roda's shirtsponsor Beaphar, hem pijn. Aa zaagt al weken aan de stoelpoten van Koster, omdat de Roda JC-trainer publicitair minder interessant is dan een type als Jan Reker. In zijn bemoeienis ging Aa zelfs zover dat hij Roda JC aanbood het sponsorcontract te verlengen als Simon Kistemaker als opvolger van Koster, wiens verbintenis met Roda JC nog anderhalf jaar doorloopt, werd gecontracteerd.

„Het zijn zaken die de club geen goed doen", vindt Koster, die bovendien Aa verwijt dat hij de zaken anders voorstelt dan ze zijn. Roda JC maakt dit seizoen immers meer doelpunten dan vorig jaar en speelt ook spectaculairder. Op twee wanvertoningen tegen Dordrecht'90 en Sparta na, voldeed de ploeg bovendien aan de verwachtingen. Na de uitverkoop aan het einde van vorig seizoen, toen steunpilaren als Boerebach, Arnold, Hofman en Verhagen vertrokken, waren de vooruitzichten allerminst rooskleurig.

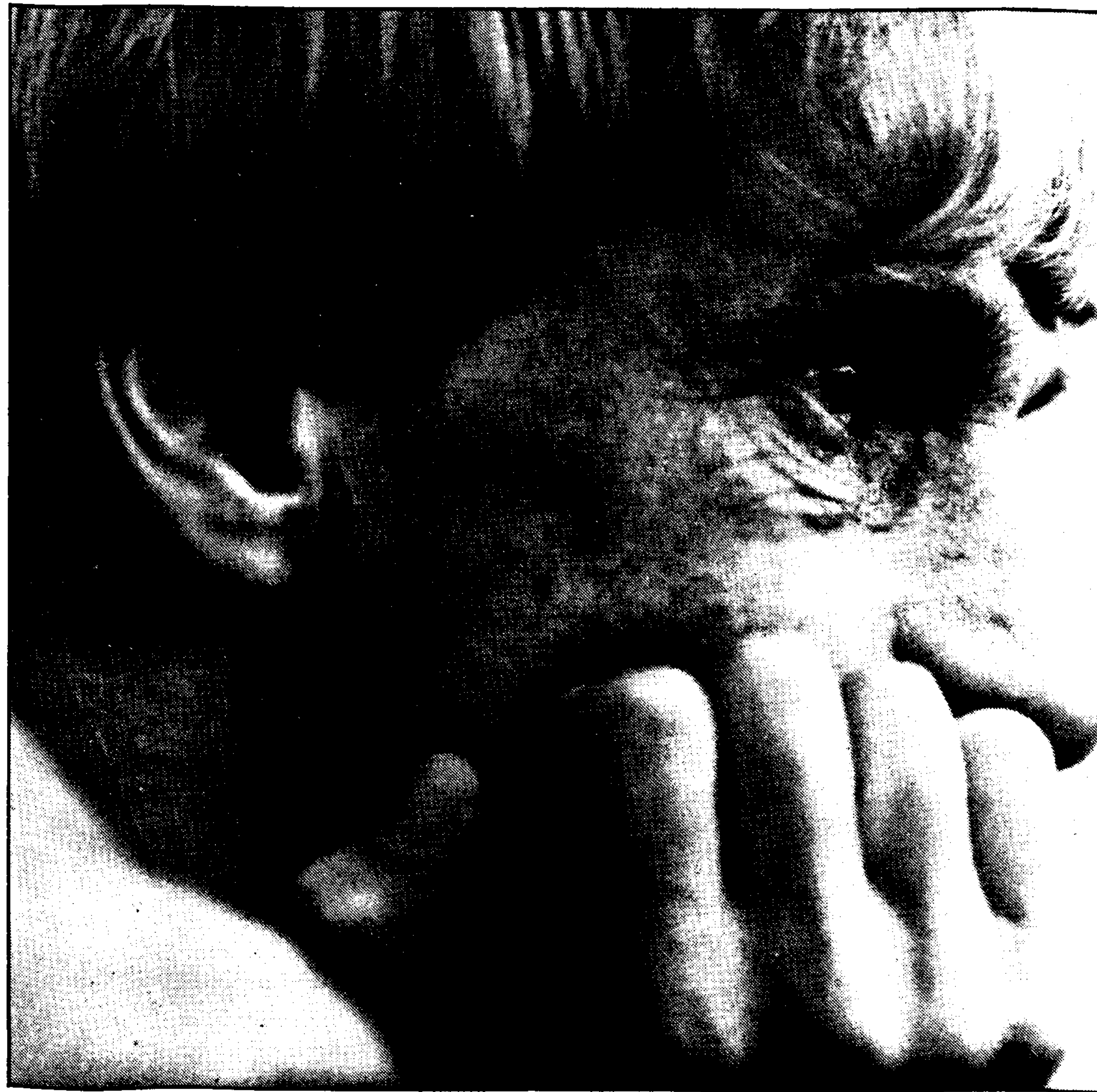
PSV

Vanavond tegen PSV kan Koster geen beroep doen op René Trost, die met een buikspierblessure kampt. Ook het meespelen van Gerrie Senden is onzeker. De verdediger verrekte gisteren op de training een spier. Pas vanavond zal beslist worden of Senden speelt. Erwin Vanderbroeck zit vanavond op de bank. Koster geeft in deze fase de voorkeur aan fysiek sterke spelers. In de tweemansaanval zal Stefan Jansen zijn rentree maken naast Peter Hofstede.

PSV-trainer Hans Westerhof kan geen beroep doen op de geblesseerde Ellerman en Koeman, terwijl Van Tiggelen geschorst is. Zeer waarschijnlijk wel van de partij is Vanenburg, die na een blessure gisteren weer volop met de groep meetrainde. Uiteraard is ook Romario, het wonderding op de Nederlandse voetbalvelden, vanavond op Kaalheide erbij.

Vermoedelijke opstelling Roda JC: Waterreus, Senden, Nascimento, Luijpers, Ter Avest, Broeders, Hanssen, Van der Luer, Huiberts, Jansen, Hofstede.

Opstelling PSV: Van Breukelen, Heintze, Popescu, Faber, Van Aerle, Numan, Linskens, Hoekstra, Vananburg, Romario, Kieft.

● *Adrie Koster, vertrouwen in de ommekeer.* Foto: ERMINDO ARMINO

Ogechukwu beslist vandaag

KERKRADE – Vandaag valt de beslissing over de sportieve toekomst van Ajah Wilson Ogechukwu. De aanvaller van Roda JC zit vanochtend in Venlo met het VVV-bestuur rond de tafel en hoopt overeenkomst akkoord te bereiken om tot het einde van dit seizoen bij de ploeg van zijn landgenoot Babangida te spelen. VVV en Roda JC zijn al tot een akkoord gekomen. Als de transfer doorgaat, speelt Ogechukwu morgen al met VVV de uitwedstrijd tegen TOP.

Stefan Edberg maakt indruk

MELBOURNE – Stefan Edberg moest gisteren op de favorietenlijst bij de Melbournse wedkantoren Jim Courier en Pete Sampras nog voor zich dulden, maar die volgorde zal vandaag wel anders worden. Van de kanshebbers op de open Australische tennistitel maakt de 26-jarige Zweed tot nu toe namelijk verreweg de beste indruk. In zijn eerste twee partijen moest hij slechts vijftien games afstaan, waarvan gisteren drie aan de Duitser David Prinosil: 6-2, 6-0, 6-1.

Pete Sampras moest heel wat meer moeite doen om de derde ronde te halen. De Zweed Magnus Larsson vormde voor de 21-jarige Amerikaan een lastig obstakel: 6-3, 3-6, 6-3, 6-4. „Ik speelde niet zo goed als in mijn eerste partij tegen Carl-Uwe Steeb", aldus Sampras. „Nu moest ik er echt voor vechten. In de tweede set verloor ik een beetje mijn concentratie. Het was ook kouder dan eerder deze week. Dat vond ik niet prettig", aldus de inwoner van Tampa.

In het vrouwentoernooi wist de als vijfde geplaatste Jennifer Capriati het niet te overleven. De Amerikaanse tiener, die geplaagd wordt door een griep en daarom afzegde voor het dubbeltoernooi, balanceerde in de tweede set van haar partij tegen Florencia Labat op de rand van de afgrond. De Argentijnse was echter niet bij machte het laatste zetje te geven: 6-7 (6-8), 7-5, 6-2. Steffi Graf maakte er gistermorgen weer een snelklus van. Binnen het uur was ze klaar met Jennifer Santrock: 6-1, 6-1. Ook Mary-Joe Fernandez en Arantxa Sanchez-Vicario plaatsten zich moeiteloos voor de derde ron-

Slappe remise Timman-Short

EL ESCORIAL – Gewoonlijk vluchten tweekampschakers na een zware nederlaag in een time-out. In San Lorenzo de El Escorial is dat niet mogelijk. Gezond of niet; geestelijk wel bij het hoofd of nog verdoofd door de knock out, geschaakt moet er worden. Nigel Short deed het gisteren als de chauffeur die na een ongeluk direct weer achter het stuur gaat zitten: voorzichtig en zonder een greintje risico te nemen. Aangezien hij wit had, was de uitkomst voorspelbaar: remise.

De Brit zag er geteisterd uit. Voor het eerst bewogen zijn mondhoeken en bij het doorrekenen van de varianten trilden zijn lippen mee. Of hij er ook geluiden bij maakte, kon Timman niet zeggen. Als de tegenstander aan zet is, vertreedt de Amsterdamse grootmeester zich achter het podium. Daar loopt de vloer wat schuin op, zodat hij aan de Spaanse exercitie stevige kuitspieren overhoudt. Met nog zes partijen te gaan is de stand 4-4 met het voor Timman prettige vooruitzicht, dat hij na de vrijdagse rustdag achter de witte stukken zit. In de verte lonkt al het perspectief van een eventuele beslissing door rapid-partijen. Met dat versnelde speeltempo heeft Timman ervaring. Hij werd er vorig jaar in Parijs officieus wereldkampioen mee. Speciaal erop geoefend heeft hij niet. De partij van gisteren was weinig verheffend. De open Spanjaard vormt al sinds drie kandidatenmatcbes een uitgebreid onderdeel van Timmans voorbereiding. Het is de oudste opening, die nog steeds wordt gespeeld en door bisschop Roy Lopez, biechtvader van Philips II, zo'n vierhonderd jaar geleden te boek is gesteld. Op sommige vertakkingen, die meer dan twintig zetten doorlopen, wordt nog steeds gestudeerd. Maar niet op de slappe variant, die Short koos.

Normaliter zou technisch directeur Luis Rentero het ontbreken van vechtlust met een fikse boete hebben afgestraft. Nu kon hij begrip voor de situatie opbrengen. Bovendien ziet hij een ontknoping met snelschaken wel zitten. Zo'n spectaculair slotakkoord met grootmeesters die om het hardst op de klok beuken, spreekt hem wel aan.

Wit: Nigel Short, Zwart: Jan Timman. 1. e2-e4, e7-e5, 2. Pg1-f3, Pb8-c6, 3. Lf1-b5, a7-a6, 4. Lb5-a4, Pg8-f6, 5. 0-0, Pf6xe4, 6. d2-d4, b7-b5, 7. La4-b3, d7-d5, 8. Pf3xe5, Pc6xe5, 9. d4xe5, c7-c6, 10. Pb1-d2, Pe4xd2, 11. Lc1xd2, Lf8-e7, 12. Dd1-h5, Lc8-e6, 13. c2-c3, Dd8-d7, 14. Ld2-g5, Le6-f5, 15. Tf1-e1, Lf5-g6, 16. Dh5-h4, Le7xg5, 17. Dh4xg5, 0-0, 18. Ta1-d1, Tf8-e8, 19. Te1-e3, Dd7-f5, 20. Dg5xf5, Lg6xf5, 21. h2-h3, h7-h5, 22. Td1-e1, Ta8-d8, 23. Lb3- d1, g7-g6, 24. b2-b4, c6-c5, 25. b4xc5, Td8-c8, 26. a2-a4, Tc8xc5, 27. a4xb5, a6xb5, 28. g2-g4, remise op voorstel van wit.

'Volgend jaar zien ze me in Melbourne niet meer'

Becker hekelt Australian Open

MELBOURNE – Hoewel hij niet meer tot de deelnemers aan de open Australische tenniskampioenschappen behoort, houdt Boris Becker de gemoederen in Melbourne nog steeds bezig. De 25-jarige Duitser, die in de eerste ronde verloor van Anders Jarryd, heeft te kennen gegeven dat hij voorlopig niet meer van plan is naar 'Down Under' af te reizen. Daarmee zwengelde de winnaar van 1991 de discussie over de datum van het jaar weer eens aan.

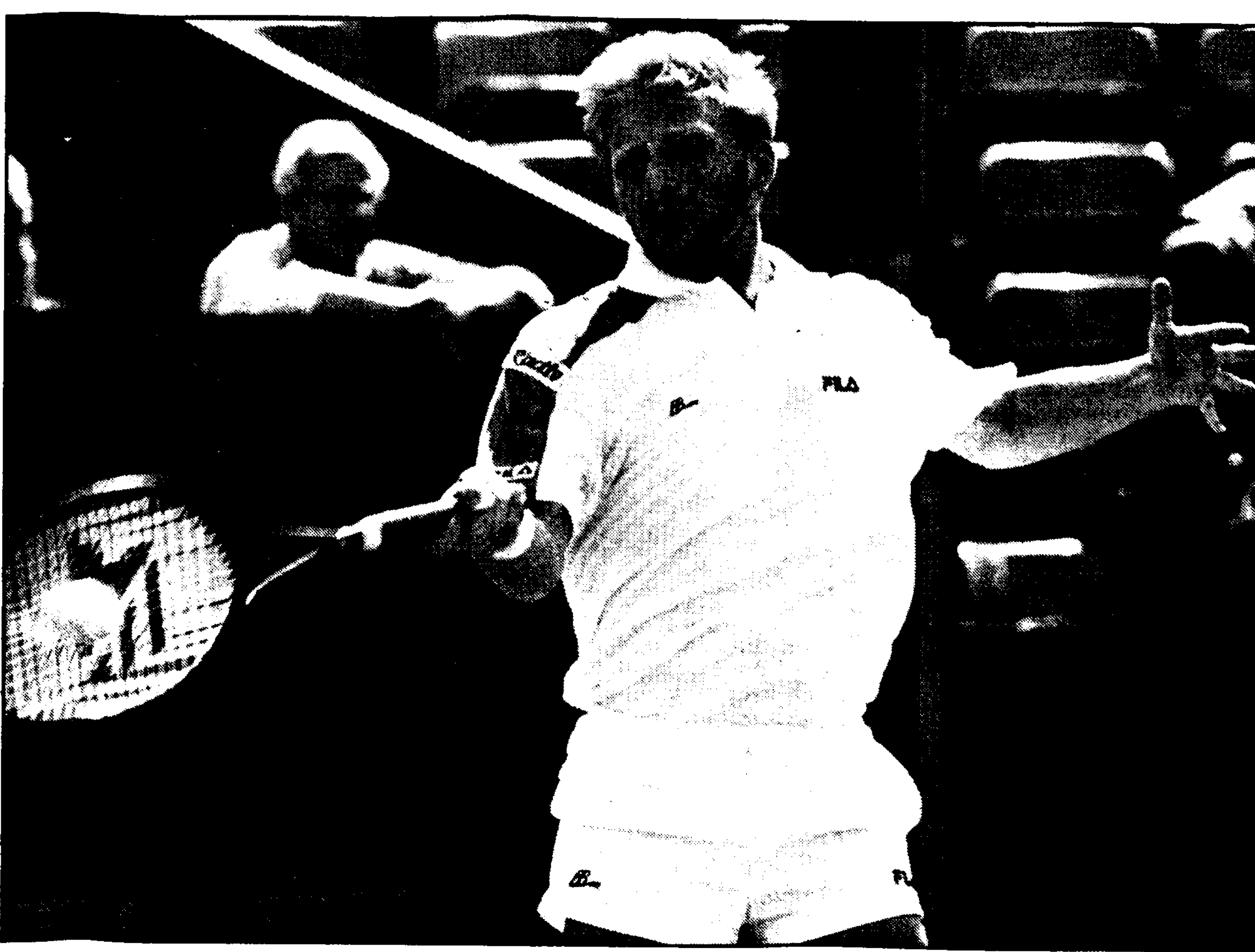
„Volgend jaar zullen ze me hier in januari niet zien. Als je in Melbourne goed wil presteren, moet je al voor kerst naar Australië komen om je voor te bereiden. Gezien de manier waarop het seizoen is ingedeeld, is dat gekkenwerk. Aan het eind van een druk jaar heb je zeker zes weken vakantie nodig om bij te komen. De aanloop naar de Australian Open is veel te kort", aldus de Duitser, die zich inmiddels tot grote woede van zijn landgenoot Michael Stich heeft afgemeld voor de Daviscup-ontmoeting met Rusland. Naar verluidt niet vanwege zijn spierblessure in het bovenbeen, maar omdat de Duitse bond en Ion Tiriac het financieel niet eens kunnen worden. De machtige manager vindt dat Becker per Daviscup-duel een half miljoen mark waard is.

De Duitse pers maakt zich vooral druk om dat laatste, de Australische media meer om de kritiek op 'hun' toernooi. Het is niet de eerste keer dat een toptennisser zich beklaagd over de plaats die de Australian Open op de overvolle tenniskalender inneemt. In het verleden is het minst gerespecteerde lid van de 'Grote Vier' vaker onderwerp van discussie geweest. De Australiërs zijn daar zelf een beetje schuldig aan, want in de afgelopen decennia hebben ze hun troetelkind op de jaarindeling op en neer laten springen als een verschrikte kangoeroe.

„De beste maand om het evenement te houden is maart", stelt Becker voor. „Dat zou perfect zijn. Dan ben ik zeker van de partij". Voor het idee van de wispelturige Duitser is zeker iets te zeggen. Het toernooi kan dan worden gezien als afsluiting van het hardcourt-circuit. Zoals Roland Garros de climax is van het gravelseizoen, Wimbledon de kroon op de (korte) grastoernooien-cyclus en de US Open het slot van de hardcourt-reeks op buitenbanen vormt.

Bijkomend voordeel is dat de zon in Zuid-Australië, waar huidkanker volksziekte nummer één is, later in het jaar minder fel is. In januari stijgt de temperatuur bijna dagelijks boven de dertig graden. Ook gisteren was het weer ontzettend warm. Op het centre-court, dat bij zonnig weer in een ware braadpan verandert, werd aan de grond zelfs 53 graden Celsius gemeten. Voor zes baljongens was dat iets te heet. Zij moesten met uitdrogingsverschijnselen worden afgevoerd.

Voor de spelers vergen deze moordende omstandigheden in Melbourne een aparte voorbereiding. „De avond voor een partij moet je al beginnen te drinken," vertelt Jacco Eltingh. „Je slikt ook extra mineralen en vitaminen. Tijdens het duel tegen Korda heb ik zo'n vier liter water en een paar bekers energiedrank gedronken". Op de tot nu toe heetste dag van de Australian Open werd gedurende de in totaal 65 partijen zo'n 850 liter water in de dorstige kelen gegooid. Daarnaast werd driehonderd liter sportdrank geconsumeerd en moesten vierhonderd ijsblokjes worden aangevoerd.

● *Boris Becker heeft het veel te warm in Melbourne.* Foto: DIJKSTRA

Keelontsteking plaagt Koss

HEERENVEEN – Het is twijfelachtig of Johann Olav Koss voor het Europees kampioenschap schaatsen helemaal gezond is. De Noorse ploegarts heeft bij Koss een lichte keelontsteking geconstateerd. Koss, de Europese kampioen van 1991, heeft drie dagen niet getraind.

Titelverdediger Falko Zandstra schaatst vandaag in de eerste rit van de 500 meter van het Europees kampioenschap in Heerenveen tegen de Zweed Bengtsson.

Loting 500 meter, mannen: rit 1. Zandstra-Bengtsson, 2. Koss-Veldkamp, 3. Hadschieff-Johansen, 4. Sandalov-Söndral, 5. Ritsma-Adeberg, 6. Sighel-Dittrich, 7. Pavlov-Carta, 8. Feigenwinter-Zakarias, 9. Horvath-Szafranski, 10. Tröger-Eminger, 11. Kyncl-Sjoelga, 12. Järvinen-Radke, 13. Baroni-Jonas Schön, 14. Kuentz.

5000 meter, rit 1. Söndral-Zakarias, 2. Tröger-Johansen, 3. Koss-Bengtsson, 4. Sandalov-Zandstra, 5. Veldkamp-Carta, 6. Kyncl-Ritsma, 7. Feigenwinter-Hadschieff, 8. Dittrich-Eminger, 9. Radke-Horvath, 10. Adeberg-Sighel, 11. Pavlov-Baroni, 12. Järvinen-Szafranski, 13. Kuentz-Sjoelga, 14. Schön.

Vrouwen, 500 meter, rit 1. Van der Voort-Dascalu, 2. Zijlstra-Pechstein, 3. Yttredal -De Loor, 4. Hunyady-Warnicke, 5. Niemann-Bazjanova, 6. Langli-Pizio, 7. Belci-Fedotkina, 8. Krohn-Tönsberg, 9. Hordobetiu-Wasilewska, 10. Antal-Ylä-Sulkava, 11. Christina Schön.

1500 meter (morgen), rit 1. Van der Voort-Bazjanova, 2. Yttredal-De Loor, 3. Niemann-Hunyady, 4. Zijlstra-Warnicke, 5. Dascalu-Pechstein, 6. Pizio-Hordobetiu, 7. Tönsberg-Belci, 8. Wasilewska-Langli, 9. Krohn-Fedotkina, 10. Schön-Ylä-Sulkava, 11. Antal.

Suvrijn wacht hernia-operatie

MONTPELLIER – Wilbert Suvrijn wacht een hernia-operatie. Een van de wervels drukt te hard op een zenuw. De Limburgse voetballer van Montpellier heeft sinds half oktober geen wedstrijd gespeeld. De dertig-jarige oud-international, die tijdens het door Oranje gewonnen EK van 1988 twee keer mocht invallen, kampt het hele seizoen al met blessures. Eerder volgde een medische ingreep, waarbij verkalking in het linkerbovenbeen werd verwijderd. Onlangs werd Suvrijn gedwongen de juist hervatte trainingen weer te staken wegens rugpijn. Suvrijn is bezig aan zijn vierde seizoen bij Montpellier, zijn laatste contractjaar. In Nederland speelde hij voor Fortuna Sittard en Roda JC.

Sammer naar Dortmund

DORTMUND – De Duitse international Matthias Sammer verlaat Internazionale en keert terug naar Duitsland. Volgens de Duitse persbureaus DPA en SID tekent de voormalige Oostduitser waarschijnlijk vandaag een contract bij Borussia Dortmund, dat daarmee de concurrentieslag met Sammers vroegere club VfB Stuttgart wint. De transfersom zou ongeveer negen miljoen gulden bedragen.

Clubs schuldig aan vandalisme

BRUSSEL – Minister Louis Tobback van binnenlandse zaken is van mening dat de Belgische clubs zelf voor een groot deel verantwoordelijk zijn voor het voetbalvandalisme. Voor de Kamercommissie van Binnenlandse Zaken verklaarde de Belgische bewindsman, dat er een verband is tussen de 'verrotte sfeer' bij de clubs uit de hoogste divisie en het geweld op de tribunes. De minister bekritiseerde spelers voor het uitdagen van de supporters. Verder verweet hij de clubs het publiek in drie sociale lagen te verdelen: de loges, de business-seats en de gewone plaatsen.

Rob Delahaye mist derby

MAASTRICHT – Als gevolg van zijn derde gele kaart in de bekerwedstrijd Ajax-MVV mag Rob Delaye morgenavond niet spelen in de derby MVV-Fortuna Sittard. De aanvoerder van MVV werd door de KNVB voor een duel geschorst.

Djurovski naar amateurclub

GRONINGEN – Milko Djurovski heeft een nieuwe club. Niet, zoals de verwachting was, het Sloveense Maribor, maar De Vogels, een amateurclub in Groningen. De door FC Groningen afgedankte Macedonier heeft zich op de ledenlijst van De Vogels laten zetten, nadat hij zondag voor de aardigheid had meegedaan aan een oefenwedstrijdje tussen het derde en het vijfde elftal van deze club. Jan Boonstra, de pr-functionaris van De Vogels, kan niet zeggen of Djurovski op korte termijn ook inzetbaar zal zijn voor het eerste elftal, dat in de vierde klasse F van het zondagamateurvoetbal uitkomt.

WSC Stein stopt

STEIN – De Wieler Supporters Club Stein houdt na ruim dertig jaar op te bestaan. Deze vereniging werd op 29 juli 1961 door Harie Schepers en Pie Brouns opgericht. In de loop der jaren steunde WSC Stein een groot aantal plaatselijke coureurs, waaronder Wim Schepers, en organiseerde diverse wielerevenementen. Zondag wordt in verenigingslokaal cafe 't Heukske in Stein om 11.00 uur de laatste jaarvergadering onder voorzitterschap van Jean Houben gehouden.

VCH-volleybalster Esther Haremaker heeft bloedhekel aan verliezen

Een dijk van een meid

Van onze correspondent
PAUL DEMELINNE

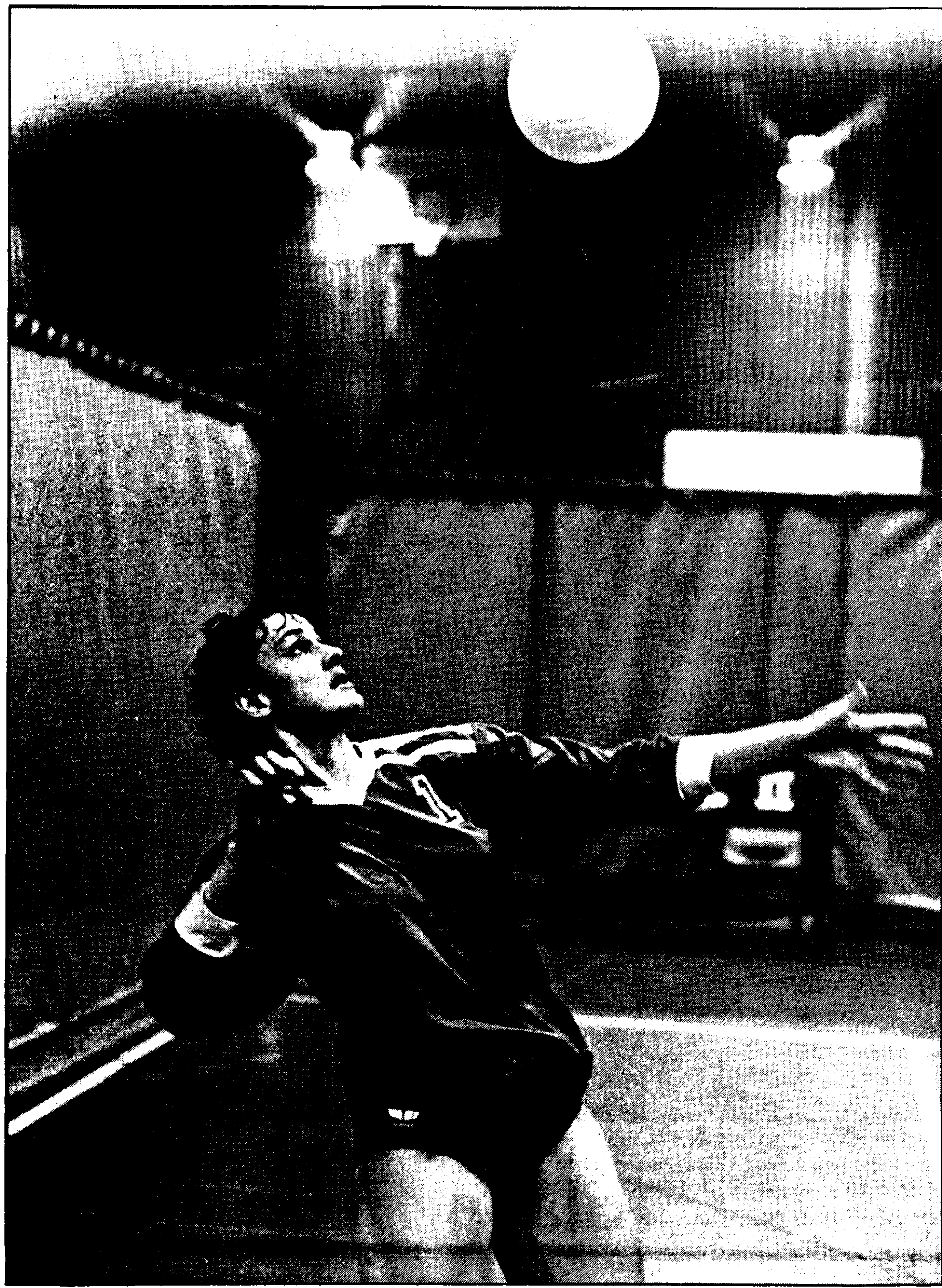
MAASTRICHT/HEERLEN – Contrasten vloeien moeiteloos in elkaar over bij Esther Haremaker. Patiënten van de gemengde afdeling longziekten/cardiologie in het AZM ervaren haar dagelijks als een uitermate deskundige en zorgzame verpleegkundige. Tussen de volleyballijnen ondergaat de 28-jarige, 1.83 meter lange middenblokkeerster evenwel een complete metamorfose. Dan krijgen tegenstandsters en ploeggenoten te maken met een felle, dominante speelster van onmiskenbare klasse. Een Maastrichtse dijk van een meid in het team van VCH Heerlen, Limburgs toonaangevende volleybalploeg.

„Esther heeft ontzettend veel voor haar sport over. Juist daarom speelt zij vanuit haar hart, emotioneel en agressief in de positieve betekenis van die begrippen," typeert VCH coach Ger Spijkers zijn aanvoerster. Esther Haremaker herkent zichzelf wel in de omschrijving: „Die fanatieke trekjes heb ik niet van een vreemde. Mijn vader is ook zoń vuurvreter op sportgebied." Nog in dezelfde ademtrek voegt ze er lachend aan toe: „Normaliter ben ik echter vrij rustig van nature".

Volleybal als uitlaatklep voor een veeleisend, verantwoordelijk beroep. Met dank aan de collegaś op de afdeling: „Zonder hun hulp en inschikkelijkheid zou ik niet op dit niveau kunnen blijven trainen en spelen." En spelen doet Esther Haremaker om te winnen: „Als ik iets doe, dan is het voor honderd procent. Dat verwacht ik ook van anderen. Als iemand de kantjes er van af loopt, erger ik me behoorlijk." Vanwege haar wisseldiensten hebben trainer Cees Bosch en coach Ger Spijkers er in toegestemd dat een van de drie wekelijkse trainingen facultatief is voor de Maastrichtse routinier. Esther:„Ik train liever twee keer maximaal dan drie maal half werk af te leveren."

Via VC Maastricht, ADO en B & S versterkte Esther Haremaker acht seizoenen geleden de rijen van VCH en maakte er nog het staartje van een roemruchte eredivisieperiode mee. Haar ouders en verloofde Eugéne behoren tot de meest trouwe supporters in de sporthal Kaldeborn. Tijdens de autoritten van en naar de trainingen, in het gezelschap van de in Gronsveld woonachtige spelverdeelster Gaby Goessens, heeft Esther Haremaker eens uitgerekend dat ze voor elke aangespeelde bal in een wedstrijd anderhalf uur reis- en trainingstijd investeert: „Dat is inherenent aan mijn veldpositie. Als middenspeelster heb je de taak het blok mee te trekken. Als dat lukt heb ik er evenveel plezier in als de aanvalster die uit de combinatie scoort."

Morgen valt wellicht de beslissing in de titelstrijd van de zuidelijke eerste divisie. Koploper VCH reist naar Lichtenvoorde voor de return tegen naaste belager Longa59. In het eerste treffen zegevierde Esther en haar teamgenoten nipt met 16-14 na een bloedstollende vijfde set. „Er staat ons ongetwijfeld een warm onthaal te wachten. Maar ik ga uit van onze eigen kracht en mogelijkheden." Voor de statistieken: VCH heeft al bijna twee seizoenen geen competitie- of bekerwedstrijd verloren.

● *Klaar voor de klap. Esther Haremaker, de Maastrichtse motor van het Heerlense VCH.* Foto: DRIES LINSSEN

Binnen twee maanden van jeugdleider tot praeses

Hub Jeukens al een kwarteeuw voorzitter

Van onze correspondent
LEO JASPERS

WAHLWILLER – Het valt niet mee een kwart eeuw lang de voorzittershamer te hanteren van een amateurvoetbalclub en zeker niet als dat de trots van een amper 500 zielen tellende gemeenschap is. Houd de zaak maar eens op de rails in een tijdperk waarin de jeugd andere vrijetijdsbestedingen zoekt en de verenigingsliefde steeds meer te wensen over laat. Hub Jeukens is echter een rasoptimist en heeft het dientengevolge al een kwart eeuw lang uitgehouden. Sterker nog, de 58-jarige praeses van de voetbalvereniging Wahlwiller denkt nog niet aan aftreden, laat staan aan het inleveren van zijn lidmaatschap.

Als geboren Nijswillenaar vond Jeukens na zijn huwelijk rust in Wahlwiller. Toen zijn zonen John en Rob de voetbalschoenen aantrokken, werden zij als pupil lid van VV Wahlwiller. Ook Hub was meteen verkocht en werd snel in het oranje-zwarte voetbalbolwerk binnengeloodst. Er wachtte hem een bliksemcarrière. Twee maanden na zijn jeugdleidersopleiding zat hij al op de voorzittersstoel om die niet meer vrij te maken.

Hub Jeukens: „We hebben altijd al een smal bestuurskader gekend. En dan zijn de kansen dat je de kar moet trekken erg groot. Ik aarzelde dan ook niet toen er een appèl op mij werd gedaan, ook omdat ik wist dat ik nijvere collega's heb die vuil werk niet schuwen en bovendien in vrouw Miets een vrouw heb die de club ook in haar hart gesloten heeft. Zij bood immers spontaan aan de truitjes te wassen en andere huishoudelijke werkzaamheden op te knappen. Dat doe-het-zelven is trouwens altijd al ons visitekaartje gebleven. Wij zijn daartoe veroordeeld omdat we de vereniging moeten runnen zonder kantineopbrengsten. Dan wordt het roeien met de riemen die je hebt. Toch slagen wij er steeds in om de touwtjes aan elkaar te knopen. Middels het organiseren van de meest uiteenlopende acties en het voeren van een beleid waarin elk uitgegeven dubbeltje vaak wordt omgedraaid."

Anno 1992 telt Hub's club vijftig leden en komen er twee seniorenteams in competitieverband uit onder leiding van speler-trainer Henk Bemelmans. Ook weer zo'n typische VV Wahlwiller-creatie. De club kende nog nimmer een trainer alleen. Altijd stond er een speler-trainer voor en in de groep, omdat het mes dan van twee kanten sneed. Wie financieel niet sterk is, moet slim zijn. In de topjaren kende de club drie senioren- en drie jeugdteams. De jeugdafdeling is bij gebrek aan voldoende leden tien jaar geleden ter ziele gegaan. Een triest dieptepunt dat Hub dan ook droevig stemt. Kost dat gegeven VV Wahlwiller op langere termijn de kop en noopt het tot fusie?

Hub Jeukens: „Ik hoor die geluiden steeds vaker. Ik zal echter de laatste zijn die over fusie zal beginnen. Daarvoor zijn de VV Wahlwillerbanden te hecht en vind ik het bezitten van enige vorm van verenigingsleven in een kerkdorp als Wahlwiller van levensbelang. Ik kan me wel voorstellen dat bij een jongere generatie die fusiegedachte misschien wel aanspreekt, maar als voorzitter zal ik dat in ieder geval niet meemaken."

Hub heeft in zijn 25 verenigingsjaren heel wat lief en leed beleefd, met drie kampioenschappen en twee degradaties als markantste uitschieters. Het vlaggeschip pendelde meestal tussen de tweede en de eerste klasse van de KNVB Afdeling Limburg. In 1988 was het onmogelijke haast verwezenlijkt. Onder leiding van speler-trainer Sjef Vandeberg rammelde VV Wahlwiller toen nadrukkelijk aan de grote KNVB-poort en zag die snode plannen pas op de laatste wedstrijddag getorpedeerd door FC Gulpen. Hub's sprookje werd daardoor geen werkelijkheid, maar het typeert de doorgewinterde voorzitter dat hij daar geen moment van wakker lag. Het koesteren van een financieel gezonde, op vriendschapsbanden drijvende vereniging is nu eenmaal zijn hoogste prioriteit.

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Chevremont-Geldrop
SVN-FC Vinkenslag
Wilhelmina'08-EHC
Panningen-TSC
SV Meerssen-BVV
Halsteren-Longa

Eerste klasse F
Lindenheuvel-Heer
Eijsden-Hapert
RKVCL-Blerick
Limburgia-RKONS
Deurne-Miranda
Roermond-Waubach

Tweede klasse A
Kolonia-Heerlen Sport
Standaard-Schuttersveld
Heksenberg-Born
Almania-RKVVL
Quick'08-Polaris
SCG-LHBMC

Derde klasse A
RVU-Bunde
MKC-GSV'28
Mheerder B.-Hulsberg
Caesar-Berg'28
Scharn-SVME
Vilt-SC WVV'28

Derde klasse B
Coriovallum-Passart
Vaesrade-Groene Ster
Buchten-Obbicht
Bekkerveld-Minor
RKBSV-VKC
Heilust-Heerlen

Vierde klasse A
Willem I-RKASV
Amicitas-M'trichtse B.
Schimmert-St. Pieter
RKBFC-RKHBV
Walram-Leonidas
Oranje Boys-Rapid

Vierde klasse B
Klimmania-Vijlen
RKMVC-Keer
Wit Groen VC-Banholtia
Slenaken-Gulpen
RKVVM-Lemirsia
Zwart Wit'19-Simpelveld

Vierde klasse C
Waubachse B.-FC Gracht
Abdissenb.-Centrum B.
Hoensbroek-KVC Oranje
SVK-RKSVB
Weltania-SCKR
RKTSV-KEV

Vierde klasse D
Schinveld-Kluis
BVC'28-Susterse Boys
RKDFC-Langeberg
NEC'92-Mariarade
Voerendaal-Amstenrade
Helios-Heidebloem

Bond wijst district Zuid aan als proefgebied vechttechniek

Ruim baan voor het rompboksen

● *Rob van Lammeren en Hendrik Klee (links) zullen bij het Zuidnederlands bokskampioenschap het rompboksen demonstreren.* Foto: WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – Ruim dertig jaar is de Maastrichtse MTS-bokstrainer Wiel Frederiks al bezig met het promoten van het rompboksen. Stoten boven de gordel, maar niet boven de schouders.

Maar Frederiks was als een roepende in de woestijn, er werd niet naar hem geluisterd. Frederiks blijkt echter een vooruitziende blik te hebben gehad. Negatieve kritieken en steeds minder wedstrijdboksers maken nu dat de Nederlandse Boksbond overstag gaat. Het district Zuid zal als proefgebied gaan fungeren. Bij het komende Zuidnederlands kampioenschap, dat volgende week zaterdag in Landgraaf start, staat de eerste officiële partij in het rompboksen op het programma.

„Eindelijk begint men nu in te zien dat het rompboksen nog niet zo gek is," stelt Wiel Frederiks tevreden vast. „Tijdens de laatste jaarvergadering werd er gevraagd naar een oplossing om het verloop bij wedstrijdboksers op te vangen. Ik heb meteen weer mijn eigen stokpaardje bestegen en prompt zag men er deze keer wel heil in. Logisch ook.

Er zijn genoeg jongens die wel wedstrijden willen boksen, maar die geen tikken op hun hoofd wensen te krijgen. Nou, bij rompboksen kan dat. Het vergt zelfs nog een groter technisch vermogen. Het bewijs? Bij mijn club wordt uitsluitend het rompboksen beoefend. Ook door de wedstrijdboksers. Ik denk dat hun resultaten genoeg zeggen over de technische kwaliteiten van deze jongens."

Voor de officiële primeur in Landgraaf zorgen de MTS-boksers Rob van Lammeren (24) en Hendrik Klee (17). Zij zullen het publiek (en uiteraard de officials) moeten overtuigen dat dit onderdeel van de bokssport levensvatbaar is.

Risico

Opvallend is dat beide boksers toch andere uitgangspunten hebben dan hun trainer Wiel Frederiks. Beiden zouden liever 'gewoon' boksen, omdat het risico op letel dan geringer is.

Rob van Lammeren, een mts-student, heeft een achtergrond als kickbokser en kung fu-beoefenaar.

„Ik ben nu anderhalf jaar met boksen bezig en ik zou graag aan de gewone Zuidnederlandse kampioenschappen willen meedoen. Door mijn studie kan ik echter te weinig trainen en dan moet je aan echt boksen niet beginnen. Bij het rompboksen loop je minder risico. Denk echter niet dat het niks voorstelt. Als je een goede stoot onder je ribben krijgt, dan ga je toch mooi tegen de vlakte. Ik kan nu ervaring opdoen en als ik in de toekomst meer tijd krijg, dan ga ik zeer zeker ook boksen."

Hendrik Klee, zijn vader Janus was in de jaren zeventig liefst zes keer Zuidnederlands kampioen, is het in grote lijnen eens met zijn opponent Rob van Lammeren. Klee: „Ik ben al vanaf mijn twaalfde jaar bezig met boksen. Ik had de pech dat ik onlangs een blessure aan mijn rechterbeen kreeg, waardoor ik er een tijdje ben uit geweest. Dat is de reden dat ik nu liever een rompwedstrijd boks. Het volgende jaar wil ik gewoon boksen. Ook ik vind het rompboksen moeilijker dan de oudere vorm. Het is een afweging tussen mogen en moeten. Stoten op de lever komen ook hard aan, dus zal je dekking beter verzorgd moeten zijn. Ze knallen je eruit voordat je het zelf weet."

Veldrit in Brunssum

BRUNSSUM – TWC Maaslandster houdt morgen haar tweede veldrit op het parcours aan de Heideweg (nabij de Zeekoelen) te Brunssum. Het programma voor die dag is: 12.00 uur start jeugd KNWU-licenties; 13.00 uur alle KNWU-licentiehouders; 14.15 uur ATB-wedstrijd; 15.30 uur dikke bandenwedstrijd voor jeugd tot en met 13 jaar.

Tijdens halve finales NK dammen in Zwolle

Wisselend succes voor Schellekens en Verhoef

HEERLEN – Peter Schellekens en Delia Verhoef vertegenwoordigen deze weken onze provincie tijdens de halve finales van de nationale damtitelstrijd in Zwolle. Kerkradenaar Schellekens kende een desastreuze start met twee nederlagen en moet nu al als kansloos worden beschouwd voor een finaleplaats. De Heerlense Delia Verhoef speelde in de eerste ronde remise tegen Joke Hartkamp uit Almere en komt zeker gezien haar staat van dienst, in aanmerking voor een finaleticket.

Delia Verhoef is negentien jaar en speelt in het eerste team van DV Schaesberg, de trotse lijstaanvoerder in de tweede klasse KNDB. Ze noemt zich 'redelijk ambitieus'. Haar speelwijze is nogal rustig. Ze schuwt risico's. Met behulp van combinaties probeert ze vooral haar kansen te benutten. In de openingswedstrijd kwam ze reeds na twee uur spelen en 30 zetten remise overeen met Hartkamp.

Tactiek

„Een tactische remise," legt Verhoef uit. „Ik zit in een poule van vier spelers, waarvan zich de eerste twee kwalificeren. Hester de Boer en Joke Hartkamp zijn mijn belangrijkste concurrenten. Als je meteen de eerste wedstrijd verliest, dan kun je het al vergeten. Ook bij dammen is belangrijk dat je niet meteen al je kruit verschiet. Ik kijk eerst kat uit de boom," aldus de staande Neerlandica.

Peter Schellekens kan zelfs paar dagen na de start van de nationale titelstrijd nog niet be ten wat er allemaal mis is ge Vreemde psychologische ele ten hebben de DCH/Courage-sp de das omgedaan. Tegen de Ne landse grootmeester Johan Kr brink probeerde de Kerkraadse féhouder aan te sturen op een ge openingstruc. „Helaas week tegenstander al op de vijfde set vertelt een nog steeds teleurge de Schellekens. „En daarna mijn variantje niet meer op. Ge onnodig liet ik mij eigenlijk van bord zetten. Maar zoals altijd, stateerde ik dat pas achteraf."

Zoals bekend was Schellek bijna de halve finales misgelo door een onachtzaamheid van provinciale dambond. De Limb se kampioen sprong bijna uit vel. Helaas kon hij die woede omzetten in ingenieuze herse beid op het dambord. Peter Sch kens had zich wel iets meer van debuut voorgesteld. De Nederl se subtop is echter zeer breed sterk. Om daar boven uit te ste moet je al van heel goede huize men. „Er zijn nog zeven ronde gaan. Ik probeer nog te redden er te redden valt," besluit een mer optimistische Schellekens.

Silvertand uit voegen gegroeid

SCHAESBERG – „Er kan echt geen kip meer bij. We hebben in het belang van onze leden een ledenstop moeten invoeren." Klaus Beyer, de voorzitter van taekwondo-vereniging Silvertand, zegt het met spijt in zijn stem. Afgelopen week vierde de club haar derde lustrum. In die vijftien jaar tijd is de club compleet uit haar voegen gegroeid. Daarmee bewijst deze taekwondo-vereniging haar bestaansrecht dubbel en dwars. Gedurende zo'n vijf dagen per week kunnen de ruim 130 leden bij hun club terecht. Hierdoor is de vereniging meteen de grootste in Limburg. Door de sportieve successen van de Schaesbergse club, komen er permanent aanvragen voor een lidmaatschap binnen.

Beyer: „Het is niet verantwoord om momenteel nog meer leden aan te nemen. Naast hoofdtrainer Ron Silvertand hebben we nog een aantal hulptrainers. De meeste zitten met ploegendiensten of zijn nog aan het studeren. Dat betekent dat er met moeite continuïteit in het lesgeven is. En dat ook deze mensen aan de top van hun mogelijkheden zitten. Neem je nieuwe leden aan, dan moet je ook zorgen dat ze aan trekken kunnen komen. Een op sing is uiteraard dat je nog hulptrainers inschakelt. Maar zijn dun gezaaid. Het is niet doende om zelf een goede taek doka te zijn, je moet het ook nen overbrengen."

Ook Ron Silvertand (37), hij is tie-ambtenaar in Heerlen, betr de gang van zaken zoals die menteel is. Heel graag zou hij meer tijd in de vereniging die naam draagt willen steken, ook hij wordt daarvan weerhou door onregelmatige werktij Vierde danhouder Silvertand daarom misschien iets meer naa sportieve verrichtingen van club. Hij mag best tevreden zijn zien de resultaten van de leerlin Zelfs op internationaal vlak wo geregeld teamprijzen behaald.

Ron Silvertand is de grondle van de huidige taekwondo-ver ging. Hoewel hij op het ogen dat de club van start ging, dacht hij met een karateclub begon was. Silvertand: „Ik ben nu twintig jaar met gevechtsporten zig. Mijn oude trainer leerde technieken en zei dat het ka was. Jaren daarna, toen hij met geven ophield, nam ik de z over en ben me toen in de th gaan verdiepen. Ik kwam tot de hutsende constatering dat wij karate maar taekwon-do beo den. De technieken kwamen uit taekwondo, maar ze hadden Ja se namen. Dat kon destijds, toe nog een grote wildgroei in de v sport was. Ik had de zwarte ka dan, maar moest noodgedwo op voor de taekwondo-dan. Dat gewoon een herhaling van zette binnen een jaar pakte ik zelfs tweede dan in het taekwondo."

Boksen in Landgraaf

LANDGRAAF – De eerste van de Zuidnederlandse boks pioenschappen is op zaterdag nuari te Landgraaf. Vanaf 20.00 komen de beste boksers van burg en Brabant in actie. Plaats handeling is sporthal Terwaer het domein van BV Landg Kaarten zijn in voorverkoop krijgbaar bij de VVV-kantoren Landgraaf, Heerlen, Brunssum Kerkrade.

Huldiging kampioenen

MAASTRICHT – Maastricht zal maandag 25 januari haar kampioenen van de jaargang 1992 huldigen. Dat gebeurt dit jaar in de Stadsschouwburg nadat voordien dit plaatsvond in de Geusselthal. De organisatie is in handen van de dienst publieke werken en sport. De kampioenenhuldiging begint om 19.30 uur.

agenda

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100, 6401 DP Heerlen Onder vermelding van 'agenda'

MORGEN
Tafelvoetbal, Maastricht. Toernooi clublokaal aan Spoorweglaan 1 te Maastricht. Aanvang 20.00 uur. Inschrijv onder 043-211224.
Volleybal, Landgraaf, sporthal Ba berg, 16.30 uur: Geevers/VCL-S62 (mes). Kerkrade, sporthal Rolduc, 17 uur: Furos-Livoc.
Handbal: heren: eerste divisie: Lore Bevo (20 uur); derde divisie: Vios-Zw Wit (20.35 uur);

ZONDAG
Handbal, eredivisie: Swift-Quint (14.40 uur); V&L-OSC (14.25 uur); eers divisie: Internos-Sittard (14 uur); real-Iason (13.20 uur); SVM-AAC (14 uur); tweede divisie: Esca-Posterh (13.30 uur); Achilles-Blauw Wit (14 uu Noav-Zephyr (13.10 uur); V&L 2-UDS (13.05 uur); derde divisie: Margrate Sittard 2 (13.05 uur); Rapiditas-Leu (13.10 uur); Caesar-Aristos (15.05 uu GHC-Swift H (13.10 uur). Heren: eers divisie: Noav-WIK (14.30 uur); twee divisie: Rapiditas-Blauw Wit 2 (14 uur); Blerick-Swift (14.20 uur); Caesa Udi (16.20 uur); SVM-Sittardia 2 (15 uur); derde divisie: V&L 2-HBS (15 uur).

sport kort

● BRIDGE – Speciaal voor 50-plussers is er op 6 en 7 februari een internationaal bridgetoernooi in Kasteel Hoensbroek. Aanvang morgen om 14.00 uur het Ridderslag-toernooi over 21 spellen. Wie zijn of haar sporen al verdiend heeft, mag zondag vanaf 10.30 uur meedoen aan het Ridder Hoen-toernooi over 42 spellen. Inlichtingen bij hertogin Riet Hendriks, 045-241346, 046-745795 of 046-516376.

Canadese Eater hoopt te mogen spelen tijdens play-offs

Boh heeft klap verwerkt

DOOR HANS STRAUS

GELEEN – De Meetpoint/Eaters zijn er klaar voor. De Geleense ijshockeyclub staat, met de nationale beker al in de prijzenkast, te trappelen om aan de play-offs te beginnen. De Eaters zijn nota bene in het jubileumjaar, de club bestaat een kwart eeuw, favoriet voor het landskampioenschap nadat ze de competitie als eerstgeplaatste afgesloten hebben. Vandaag, vrijdag, begint de eerste ronde van die eindstrijd en alles lijkt rozengeur en maneschijn in Glanerbrook.

Maar niet voor Rick Boh. De Canadees draait eenzaam zijn rondjes over het ijs, want hij is net hersteld van een kaakfractuur en werkt zijn conditie-achterstand weg. Voor hem lijkt geen plaats in het succesvolle Geleense team. Een klap in het gezicht van Boh.

Het is 20 november van het afgelopen jaar. Nijmegenaar Plamont ziet zijn grove charge op Rick Boh bestraft met een 'match penalty'. Die wordt later omgezet in een schorsing voor de rest van het seizoen, maar het leed is al geschied. De kaak van Boh is door de stick-slag op drie plaatsen gebroken en de 28-jarige Canadees twijfelt hardop over het voortbestaan van zijn carrière. De twintigvoudig international, afkomstig van de Minnesota Northstars en topscorer van de Eaters, is zwaar aangeslagen. Op aandringen van zijn raadsman mr. Pieters dient hij bij Plamont een schadeclaim in.

Excuses

„Wat me eigenlijk nog het meest heeft verrast, is dat Plamont nooit zijn excuses heeft aangeboden. Dat is in Noord-Amerika heel gewoon. Daar komen ze je zelfs in het ziekenhuis opzoeken. Maar goed, het ergste leed is nu geleden," aldus Boh.

De in Dallas, Texas woonachtige ijshockeyer - tijdens het seizoen woont hij in Beek - is weer helemaal hersteld van de klap. Zijn gezicht vertoont geen sporen meer van de breuken en de conditie is bijna weer wat die zijn moet. „Ik heb zowat zeven kilo aan spiermassa verloren. Dat is zo goed als verholpen nu. Als het team mij nodig heeft, speel ik."

En daar wringt nu juist de schaats. Het team heeft hem niet nodig, en dat doet pijn. 'Never change a winning team' zal Eaters-coach Cliff Stewart wel denken, en geef de man eens ongelijk. „Toch zal ik spelen tijdens de play-offs," aldus Boh. „Het kunnen twintig wedstrijden in totaal zijn. Blessures en vormverlies kunnen me in de kaart spelen."

Bitter

Het zou bitter zijn voor Boh om niet te mogen spelen. „Ik weet dat ik heb meegeholpen de ploeg daar te brengen waar ze nu is. Op grond daarvan verdien ik een kans."

Dat die kans er komt, lijkt voor de hand te liggen. Alleen al in de eerste ronde van de eindstrijd spelen de Eaters zes keer. Vandaag, vrijdag, beginnen ze om 20.00 uur in Nijmegen aan een competitie, uit én thuis, tegen de drie tegenstanders Nijmegen, Tilburg en Rotterdam.

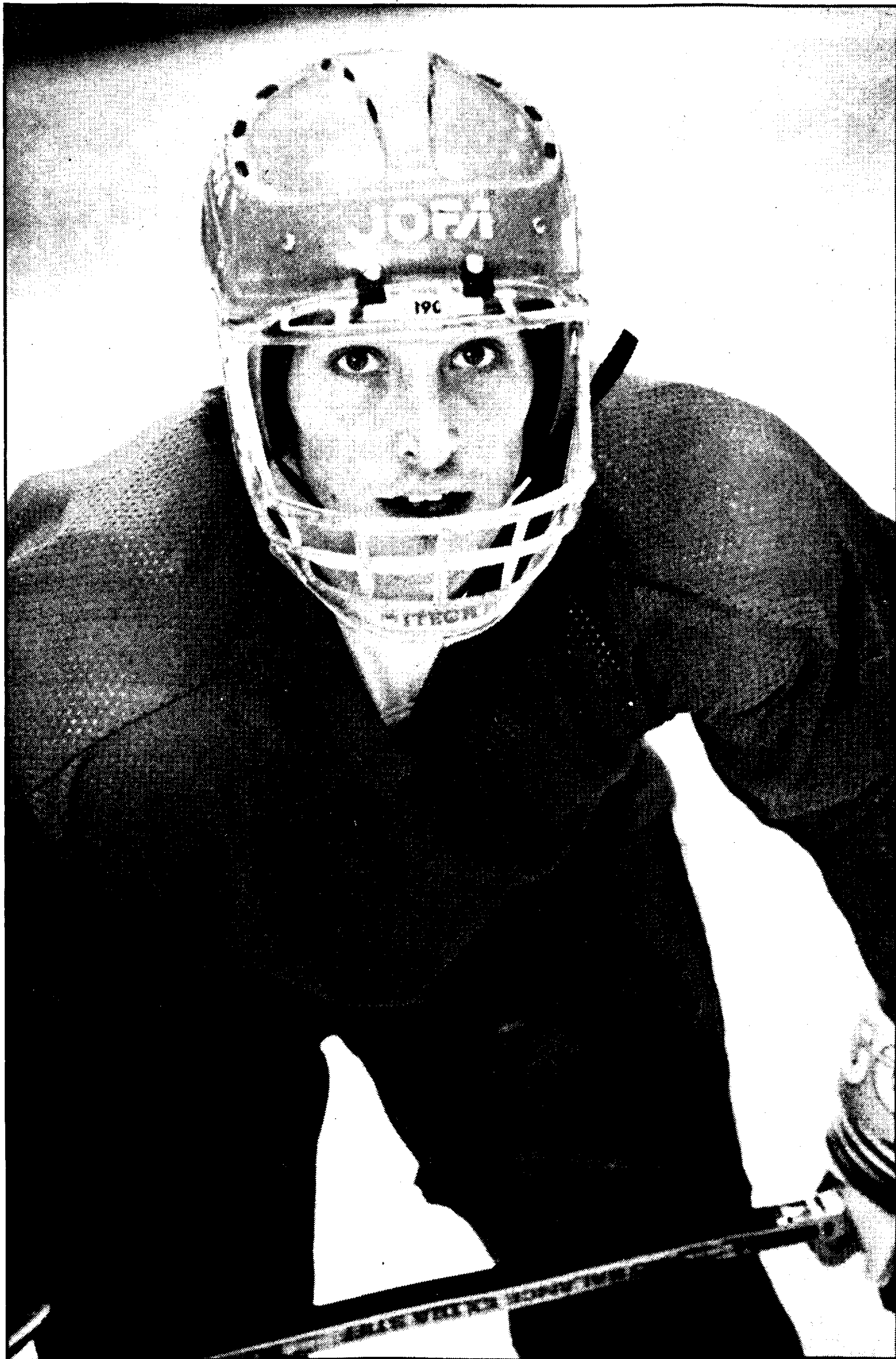
De Eaters nemen vier punten mee uit de reguliere competitie, omdat ze als eersten eindigden, Rotterdam drie, Nijmegen twee en Tilburg één. Die punten tellen mee voor de eindrangschikking van die eerste ronde play-offs, waarna de nummer één tegen de nummer vier speelt en de nummer twee tegen de nummer drie. Na die halve finale (vanaf 10 februari) van de play-offs, zullen de twee ploegen die het eerst vier wedstrijden hebben gewonnen in de finale uitmaken, opnieuw in een 'best of seven', wie 's lands beste is.

Bang

Angst voor een eventuele rentree heeft hij niet. „Ik heb mijn blessure goed van me af kunnen zetten, over drie, vier maanden is het bot volledig genezen en tot dan draag ik bovendien een beschermend masker. Mentaal zal alles pas in orde zijn als je die eerste klap zonder gevolgen opvangt."

Over de kansen van de Eaters is hij erg duidelijk. „We hebben de beste ploeg. Bovendien is het team uitzonderlijk fit door de harde trainingen van Stewart. Die inspanningen gaan nu vruchten afwerpen. Voor ons is het nu of nooit. Voor de Nederlandse spelers speelt ook het feit dat de club 25 jaar bestaat mee. Ze zullen er voor gaan. Ikzelf heb besloten na dit seizoen te gaan afbouwen. Een afscheid met een titel zou wel mooi zijn."

Programma play-offs, eerste ronde: 22-1: Rotterdam-Tilburg, 22-1: Nijmegen-Eaters (20.00 uur), 24-1: Eaters-Rotterdam (18.00 uur), 24-1: Tilburg-Nijmegen, 29-1: Nijmegen-Rotterdam, 29-1: Tilburg-Eaters (20.00 uur), 30-1: Eaters-Tilburg: (19.30 uur), 31-1: Rotterdam-Nijmegen, 05-2: Rotterdam-Eaters (20.00 uur), 05-2: Nijmegen-Tilburg, 07-2: Eaters-Nijmegen, 07-2: Tilburg-Rotterdam.

● *Eaters-aanvaller Rick Boh draagt op medisch advies een speciale helm, die zijn op drie plaatsen gebroken kaak moet beschermen.* Foto: PETER ROOZEN

Utrecht uit competitie

ZOETERMEER – Het bestuur van de Nederlandse IJshockey Bond heeft besloten Utrecht uit de competitie te nemen. Utrecht, geëindigd op de vijfde plaats in de eredivisie, zou met Heerenveen en Assen, die onder de club waren geëindigd, promotie-degradatiewedstrijden spelen met HYS Den Haag en Lions Dordrecht, de top-twee uit de eerste divisie. De vier overgebleven clubs beginnen dit weekeinde hun strijd om drie plaatsen in de eredivisie, die volgens de plannen van de bond ook volgend seizoen uit zeven verenigingen zal bestaan. In feite is Utrecht dus rechtstreeks gedegradeerd naar de eerste divisie. De NIJB nam die beslissing omdat Utrecht niet in staat is gebleken bindende afspraken met de bond aan te gaan, dan wel verplichtingen, ook ten opzichte van de andere verenigingen, na te komen.

● IJshockeyer Herman de Klein, speler van Meetpoint/Eaters, is deze week definitief gestopt met ijshockey. De Amsterdammer kon het ijshockey niet meer combineren met zijn werk.
Aanvaller Risto Mollen is, met een speciale kaakbeschermer, vanavond tegen Nijmegen weer van de partij.

Primeur in Spaans voetbal

BARCELONA – De 19-jarige Thomas Christiansen van Barcelona zorgt voor een primeur in het Spaanse voetbal. Hij is de eerste Spaanse speler die in de nationale selectie debuteert zonder een wedstrijd te hebben gespeeld in het eerste elftal van zijn eigen club. Christiansen speelt in het B-elftal van Barcelona en werd door bondscoach Javier Clemente geselecteerd voor de vriendschappelijke wedstrijd tegen Mexico in Las Palmas op 27 januari. De jeugdige aanvaller kwam voor aanvang van het seizoen 1991-1992 over van het Deense BK-1903. De zoon van een Deense vader en een Spaanse moeder heeft de Spaanse nationaliteit. Javier Clemente nam verder de 19-jarige Julen Guerrero van Atletico Bilbao als nieuweling op in zijn selectie.

sport op tv

VANDAAG
12.30-13.20 RTL +: Tennis: Australian open, samenvattingen.
13.30-16.50 Ned 3: Open Australische tenniskampioenschappen.
15.50-21.27 Ned 3: EK schaatsen: mannen (1500 en 5000 m.) en vrouwen (500 m.).
17.05-17.10 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
17.10-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.15-18.45 RTL +: Tennis: Australian Open, samenvattingen.
18.38-19.15 Ned 3: EK schaatsen: mannen (1500 en 5000 m.) en vrouwen (500 m.).
18.45-19.15 RTL +: Sport.
20.21-21.30 Ned 3: EK schaatsen: mannen (1500 en 5000 m.) en vrouwen (500 m.).
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
21.30-22.00 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Studio Sport Journaal met aandacht voor betaald voetbal en reportage over bestrijding discriminatie in voetbalstadions.
22.30-22.55 BRT 1: Sport.
22.45-23.15 Dld 2: Die Sport-Reportage: Bundesliga-ijshockey, tennis (Australian Open) en Worldcup Skiën voor vrouwen.
23.25-23.50 Dld 1: Sportschau.
01.05-06.00 RTL +: Tennis: Australian Open, live reportage.

Nijssen/Suk in tweede ronde

MELBOURNE – Tom Nijssen en Cyril Suk hebben de eerste ronde van het herendubbelspel bij de Australian Open overleefd. Echt gemakkelijk is het niet gegaan. Aan het einde van de tweede set tegen de Amerikanen Tom Mercer en Doug Eisenman stond het als vijfde geplaatste Nederlands/Tsjechische duo in een goede uitgangspositie. Nijssen: „We stonden een set en een break voor. Op het moment verloor Suk zijn service, zodat het nog gelijk werd. Ook de tiebreak konden we niet in winst omzetten."

In de derde set kwamen Nijssen en Suk terug en wonnen toch nog met 6-4, 6-7 (4-7), 6-2. In de tweede ronde krijgen Nijssen en Suk te maken met een andere Nederlander. Richard Krajicek, die met de Italiaan Omar Camporese speelt won de eerste partij tegen de Amerikanen Kenny Thorne en Bryan Shelton met 6-2, 6-4. In de eerste ronde van het gemengddubbel moeten Nijssen en Manon Bollegraf tegen het gelegenheidsduo Emilio Sanchez en Gabriela Sabatini spelen.

In het 10.000 dollartoernooi van Helsinki heeft Evelyne Dullens voor de eerste keer in haar tenniscarrière de halve finale van een proftoernooi bereikt. Na een lange blessureperiode speelde ze de vorige week voor de eerste keer in Noorwegen weer een toernooi.

Daarin verloor ze in de eerste ronde. In Helsinki begon ze met overwinningen tegen de twee Finse speelsters. Eerst versloeg ze Maatanen met 6-3, 6-3. Tegen de vierde geplaatste Katrina Sarinen had ze drie sets nodig voor de zege (6-4, 5-7, 6-3). In de kwartfinale moest Dullens het opnemen tegen de Estlandse Helene Holter. Na drie sets (3-6, 6-4, 7-5) kon zij weer als winnares an de baan stappen.

In het damesdubbel van het 10.000 dollar toernooi in Macallen in de Amerikaanse staat Texas heeft Anique Snijders met Annemarie Mikkers de tweede ronde bereikt. De Amerikaanse combinatie Erica Adams en Tonija Evans werd met 6-1, 6-2 geklopt.

sport kort

● ZAALVOETBAL – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie wordt vanavond het duel tussen het als voorlaatste geklasseerde FCD Donderberg en middenmoter Dousberg Parc gespeeld. De thuisclub kan de punten goed gebruiken om van de fatale elfde plaats weg te komen. De derby begint in sporthal Donderberg in Roermond om 21.00 uur.

● TAEKWANDO – Voor de Nederlandse taekwondo-kampioenschappen voor teams, die zondag in Nijmegen plaatsvinden, heeft TVM uit Geleen als enige Limburgse vereniging ingeschreven. Van TVM nemen twee aspiranten- en een juniorenteam deel.

● WIELRENNEN – Walter Brugna is door de Italiaanse wielerbond voor twee jaar geschorst wegens het gebruik van dope. De Italiaanse stayer, die in 1990 in Japan de wereldtitel bij de profs greep, werd vorig jaar bij een wedstrijd in Trino betrapt op het gebruik van amfetaminen.

● HANDBAL – Patrick van Olphen (Sittardia) en Remco Jongen (Blauw Wit) zullen geen deel uitmaken van de Nederlandse handbalselectie, die in Noorwegen deelneemt aan het toernooi om de Lotto Cup. Beiden hebben wegens werkzaamheden moeten afzeggen. Frank Krijger van Jong Oranje is aan de groep van bondscoach van Guus Cantelberg toegevoegd. Tegenstanders tijdens het toernooi zijn Italië, IJsland, Noorwegen, Rusland en Roemenië.

trainerscarrousel

SCHINNEN – SV Schinnen heeft het contract met trainer Huub America met een seizoen verlengd. America heeft de afdelingsclub uit Schinnen reeds twee seizoenen onder zijn hoede.

BINGELRADE – Arco Klerk blijft ook de komende twee seizoenen als trainer verbonden aan BVC'28.

BORGHAREN – Oud-MVV'er Jo Mulkens, dit seizoen nog actief in Borgharen, neemt de komende twee jaar RKUVC onder zijn hoede.

sport in cijfers

TENNIS

Melbourne, Australian Open, mannen enkelspel, tweede ronde: Black-Göllner 6-1 6-4 6-4, Washington-Vacek 6-2 7-5 6-1, Steven-Muster 6-2 7-6 6-4, Volkov-Pioline 2-6 6-7 6-2 7-5 8-6, Bergström-Holm 7-5 2-6 6-4 1-6 6-4, Stark-Carbonell 6-4 6-4 6-3, Antonitsch-Pridham 6-3 6-2 6-7 6-2, Ferreira-Karbacher 6-3 4-6 6-2 7-5, Boetsch-Svensson 5-7 2-6 6-3 7-6 10-8, Fromberg-Keil 6-1 3-6 6-3 7-6, Olhovski-Denman 6-4 6-2 6-4, Mansdorf-Champion 7-6 6-1 7-5, Simian-Borwick 6-4 7-6 6-1, Edberg-Prinosil 6-2 6-0 6-1, Sampras-Larsson 6-3 3-6 6-3 6-4, Costa-Kulti 6-3 6-7 6-4 6-3.
Dubbelspel, eerste ronde: Kühnen/Nargiso-Oosting/Kempers 6-7 6-4 6-4, Nijssen/Suk-Eisenman/Mercer 6-4 6-7 6-2, Krajicek/Camporese-Shelton/Thorne 6-2 6-4, Muller/Javier Sanchez-Woodforde/Woodbridge 6-7 7-6 6-2, Eltingh/Haarhuis-Stolle/Stoltenberg 7-6 6-4, Schapers/Bates-Lavalle/Matar 6-4 6-3.
Vrouwen, enkelspel, tweede ronde: Katerina Malejeva-Monami 6-1 6-4, Rittner-Habsudova 6-2 7-6, Mary-Joe Fernandez-Shi Ting Wang 7-6 6-4, Sanchez Vicario-Gildemeister 6-0 6-1, Zvereva-Hack 7-5 6-7 6-3, Graf-Santrock 6-1 6-1, Helgeson-Meier 6-3 6-3, Huber-Martinek 6-2 6-4, Magdalena Malejeva-Langrova 6-1 6-0, Manuela Malejeva-Fragnière-Wasserman 6-4 6-1, Sawamatsu-Thoren 6-1 7-5, Porwik-Graham 6-3 7-5, Babel-Price 7-5 1-6 6-3, Gorrochategui-Temesvari 6-1 7-5, Capriati-Labat 6-7 7-5, Zrubakova-Rehe 6-7 6-3 8-6.
Dubbelspel, eerste ronde: Kiene/Oremans-Fuchs/Strandlund 6-3 6-4, McNeil/Subbs-Muns-Jagerman/Probst 6-4 6-4.

GOLF

Playa d'Aro, pre-kwalificatie Alfred Dunhill Cup, eindstand: 1. Zwitserland (Rey 70 74, Quirici 81 71, Scopetta 77 80) 292 slagen, 2. Nederland (Bos 71 72, Smits van Waesberghe 78 86, Lovey 79 79) 300, 3. Finland 303, 4. Oostenrijk 307, 5. Tsjechië 315, 6. België 318. Zwitserland en Nederland naar kwalificatietoernooi in Taipeh 29 april-2 mei.

BIATHLON

Antholz, wereldbeker 20 km., mannen: 1. Johansson 54.25,8 (0 strafronden), 2. Kuoppa 55.59,0 (0), 3. Mutschlechner 56.07,8 (2), 4. Kobeljev 56.29,6 (2), 5. Pallhuber 56.29,7 (2). **Stand werelbeker:** 1. Löfgren 93 punten, 2. Kobeljev 80, 3. Bailly-Salins en Zingerle 76, 5. Johansson 72.

SCHAKEN

Wijk aan Zee, Hoogovens-toernooi. Kwartfinales, matches, eerste partij: Karpov- Nunn 1-0, Oll (Est)-Sjirov 1-0, Salov-Lobron 1-0, Hodgson-Illescas 0-1. **Vierde ronde:** Toekmakov-L. Hansen 1/2-1/2, Gelfand-Wolff 1-0, C. Hansen-Azmajparasvili 1/2-1/2, Kortsjnoi-Sokolov 1-0, Adams-Piket 1-0, Nikolic-Van Wely 1-0, Christiansen-Hoezman (Oek) 0-1, Akopjan-Leko 1-0, Van der Wiel-Nijboer 1-0, Goerevitsj-Van der Sterren 1/2-1/2, Winants-Van der Werf 0-1, Cifuentes-Rotstein 0-1, Smirin-Schwartzman 1-0, Schmittdiel-De Boer 1-0, Reinderman-Har-Zvi 1/2-1/2, Lpoetian-Grooten 1-0. Stand aan kop: 1. L. Hansen 3 1/2, 2. Adams, Akopjan, Gelfand, Hoezman, Kortsjnoi, Nikolic en Toekmanov 3.

dammen

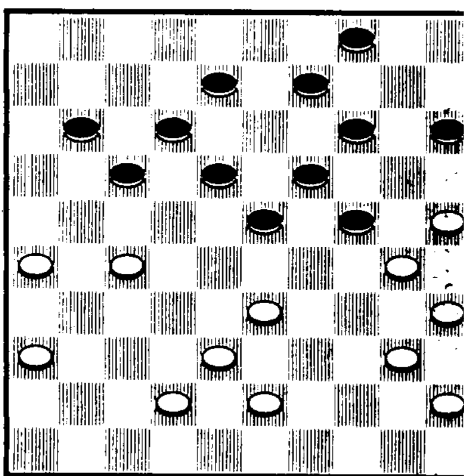
met john van den borst

Brunssum is nog steeds de hoofdkandidaat voor de organisatie van het wereldkampioenschap van 1994. Het is iets om nu al een beetje naar uit te zien want het WK van 1994 zal het belangrijkste evenement in de Limburgse damgeschiedenis worden. Gelukkig kun je er ook met een zeker vertrouwen naar uitzien. De mensen achter de organisatie zijn namelijk dezelfde als die welke het Fair Play Toernooi de laatste jaren zo'n grote naam hebben bezorgd.

Als een soort generale repetitie gaat Brunssum eerst komende zomer het WK voor vrouwen onderbrengen. Zoja Golubjeva verdedigt daar dan haar titel. De onverzettelijke wereldkampioene liet nog niet zo lang geleden opnieuw zien dat ze nog steeds ver uitsteekt boven de rest van de vrouwentop. De WK-match met Nina Jankovskaja werd voortijdig afgebroken: Golubjeva was al weer buiten bereik.

In het vrouwentoernooi in Brunssum zal Golubjeva's concurrentie (Jankovskaja, Levina maar ook onze eigen Karen van Lith), haar kans moeten grijpen. In toernooien wil Golubjeva nog wel eens van haar troon vallen, als matchspeelster is zij voorlopig ongenaakbaar. Hier de tiende partij uit haar tweekamp met Jankovskaja.

Golubjeva - Jankovskaja
1. 34-29 19-23 2. 32-28 23x32 3. 37x28 14-19 4. 38-32 10-14 5. 42-38 5-10 6. 47-42 17-22 7. 28x17 12x21 8. 40-34 7-12 9. 45-40 1-7 10. 50-45 11-17 11. 31-26 7-11 12. 41-37 19-23 13. 35-30 20-25 14. 40-35 21-27 15. 32x21 16x27 16. 46-41 14-20 17. 37-31 2-7 18. 31x22 17x28 19. 33x22 18x27 20. 29x18 13x22 21. 44-40 8-13 22. 39-33 13-19 23. 33-29 20-24 24. 29x20 25x14.
Want (15x24) kon niet wegens het damzetje 36-31 en 38-33.
25. 30-25 12-18 26. 38-33 7-12 27. 42-38 15-20 28. 41-37 10-15 29. 37-31 18-23 30. 34-30 22-28 31. 33x22 27x18 32. 38-33 11-17 33. 43-38 6-11 34. 48-42 3-8 3[...] 49-43 20-24.

36. 31-27! 23-29?

Jankovskaja ziet het gevaar niet. N[...] tuurlijk dreigde er 26-21, 27-22 [...] 25-20 maar na 36 ... 11-16 zou dat o[...] voldoende hebben opgeleverd. Golu[...]jeva forceert nu een spectacula[...] combinatieve winst.
37. 33-28! 4-10. Want op (18-23) [...] plakker 40-34 enz. **38. 28-23! 19x28 3[...] 30x19 14x23 40. 26-21! 17x26 41. 36-[...] 26x39 42. 40-34 39x30 43. 35x2!** en [...] **43 ... 11-16 44. 2-35** staakte zwart [...]recht de strijd.
Dan de oplossing van vorige week.
Wit, tien schijven, op **30, 31, 33, 36/3[...] 42, 48** en **49.**
Zwart, tien schijven, **4, 8/10, 13, 18, 2[...] 26/28.**
Winst door **1. 37-32! 28x37 2. 48-[...] 37x48 3. 30-25 26x37 4. 38-32 27x29 [...] 39-34 48x30 6. 25x5** met na **6 ... 37-[...]** het damoffer **7. 5-37! 42x31 8. 36[...] 4x13 9. 49-43** en oppositie!
Het boekje van Vadim Bulat, waar [...] probleem uit gelicht was, is te verkr[...]gen door ƒ 7.50 over te maken op gi[...] 1151317, Van der Leckplein 27, Lee[...]warden o.v.v. 'Honderd Praktisc[...] Problemen'.

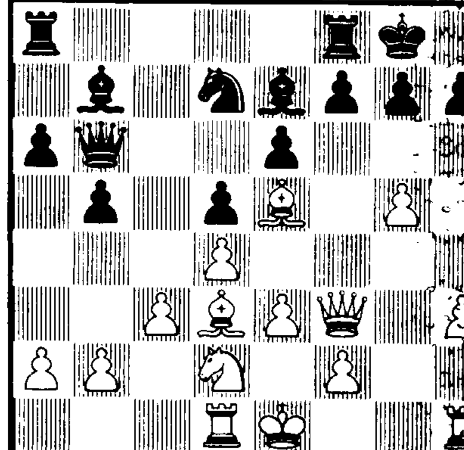
schaken

met michiel bunnik

Stelt u zich eens voor. U speelt in een open toernooi en wordt ingedeeld tegen een menneke dat maar net met zijn hoofd boven de tafel uitkomt. U kunt uw nieuwsgierigheid niet onderdrukken en begint voor de partij een praatje. „Hallo, wat leuk jou hier te zien. Hoe heet je en wat is je leeftijd?. Mijn naam is Paco Vallejo en ik ben 10 jaar oud. Aha. Zeg Paco hoeveel stappen uit de methode Brunia/Van Wijgerden heb jij al onder de knie?" „Alle vijf senôr". Natuurlijk heeft u geen argwaan. U bent per slot van rekening Fide-meester en beschikt over een elo van 2320. So, let's play.

P. Vallejo-Ar. Rodriguez Pirc
1. e4,d6 2. d4,Pf6 3. Pc3,g6 4. Le3,Lg7 5. Dd2,c6 6. 0-0-0,b5 7. f3,0-0 8. g4,b4. In de partij Judasin-Anand, München, 1991 ging zwart verder met . ..., Da5 9. Kb1,le6 10. b3,b4 11. Pa4,c5 12. g5,Ph5 13. d:c5,Pc6 14. lh3,Tad8 15. L:e6,f:e6 16. Dc1,d:c5?! (16 . ..., d5!) 17. T:d8?! (17. P:c5!,Pd4 18. L:d4,L:d4 19. T:d4). De tekstzet is zeker geen verbetering.
9. Pce2,da5 10. Kb1,Le6 11. Pc1,Pa6?! De manoeuvre . ..., Pb8-a6,c7,b5 duurt te lang en is zonder resultaat. Het paard staat beter ontwikkeld op d7.
12. h4,Tab8? Dit is een serieuze fout. Zwart had het openen van de h-lijn moeten verhinderen met 12 . ..., h5.
13. h5,Pc7 14. h:g6,f:g6 15. Lh6,L;h6 16. D:h6,Tf7. Pion h7 heeft ekstra dekking nodig. Op bijvoorbeeld 19 . ..., Pb5? volgt 20. L;b5,T:b5 21. d5!,c:d5 22. g5,Ph5 23. T:h5,g:h5 24. D:e6+. **17. Ph3,Pb5?** In al moeilijke stelling maakt zwart de beslissende fout. Na 17 . ..., Tg7 gaat wit verder met 18. Pg5,Ld7 19. Lc4+,d5 20. Lb3 met de dreiging 21. e5. **18. L;b5,T:b5 19. Pf4,L;g4.** Zwart kon 20. P:g6 al niet meer verhinderen. **20. P:g6** 2[...] f:g4,P:g4 was natuurlijk minder d[...]delijk. **20 . ..., P:e4.** Daar zwart verl[...]gen zit om een afdoende antwoord [...] de dreiging 21. P:e7+, kiest hij voor [...] tegenaanval. Maar het jonge tale[...] laat zich niet van de wijs brenge[...] **21 . ..., Pc3+ 22. b:c3,b:c3+ 2[...] Pb3,Da3 24. P:e7+.** Na 24. Dc1?,D:c1 25. K:c1,h:g6 heeft zwart drie pionn[...] voor zijn stuk, waarvan pion e7 niet [...] minste. **24 . ..., T:e7 25. Dc1,Da4 2[...] Tdf1,Teb7 27. Df4!,T:b3+ 2[...] c:b3,T:b3+ 29. Ka1.** En zwart gaf [...] 1-0.

De tienjarige Spaanse Paco Valle[...] behaalde op het Open van Havan[...] een score van 5½ uit 9. De gemiddel[...] rating van zijn tegenstanders bedro[...] 2300. Een naam dus die we in de to[...]komst ongetwijfeld vaker gaan hore[...]

De witte lopers op e5 en d3 zien niet alleen gevaarlijk uit, dat zijn [...] ook. Wit speelt en wint. Oplossing v[...]gende week.

bridge

met michel franssen

Het Cap Gemini-toernooi in Den Haag heeft laten zien dat ook de wereldtop er niet altijd in slaagt kansarme slems te omzeilen. Op spel 11 uit de 5de ronde zaten 7 van de 8 OW-paren in slem, 6 in 6SA, 1 in 6 ♦. Zuid gever, niemand kwetsbaar:

	♠ 764 ♥ VB74 ♦ B63 ♣ 942	
♠ HB5 ♥ AV8 ♦ H62 ♣ A105	N W O Z	♠ A1084 ♥ H975 ♦ V53 ♣ AH6
	♠ 10953 ♥ 983 ♦ V2 ♣ B1087	

OW hebben samen 33 punten, maar kunnen zonder hulp van NZ maar 11 slagen maken. De Deense broers Blakset brachten hun locomotief als enigen op 5-niveau tot stilstand. West (Knut) opende met 1SA (12-14). Toen Oost (Lars) hoorde dat zijn broer geen hoge 4-kaart bezat, had hij nog vier relays nodig om erachter te komen, dat West een 3-3-4-3-verdeling, 4 controles, en maar een tophonneur in ♦, ♥ en ♠ had. Het is een bijzonder knappe prestatie om met deze OW-handen in 5SA te eindigen, maar het spel kostte de Denen toch twee imps. Drie andere OW-paren kregen hun slem namelijk cadeau door de uitkomst van ♥V. Een vierde West ging down omdat hij na de start van ♥4 vergat de 10 te leggen. Het Duit[...] koppel Sabine Zenkel-Daniele v[...] Arnim bereikte als enige paar 6 ♠ [...] spel 6 uit de 10de ronde. Oost gever, OW kwetsbaar:

	♠ AHVB94 ♥ H8 ♦ AV95 ♣ 5	
♠ 63 ♥ 1082 ♦ B4 ♣ V10975	N W O Z	♠ H1072 ♥ B8 ♦ A9862 ♣ 1074
	♠ 75 ♥ A632 ♦ 643 ♣ HVB3	

Wanneer Noord zijn hand verkoo[...] als een Semiforcing in ♠, is h[...] 70%-slem zo geboden, maar de Duit[...] dames vonden een andere weg na[...] 6 ♠. Met Von Arnim als Zuid ging h[...] bieden zo: 1SA (10-12) - 2 ♦ (relay) 2 ♥(4+kaart) - 3 ♠ (5+kaart, forcing[...] 3SA (doubleton ♠) - 4 ♣ (cue) - 4 [...] (cue) - 4SA (cue in ♦) - 5 ♣ (cue) 6 ♠. Door hun goede biedtechni[...] veroverden Von Arnim en Zenkel [...] vierde prijs (3000 gulden). De hoof[...] prijs van 15 duizend piek ging naar [...] Brazilianen Gabriel Chagas en Marce[...]lo Branco, die weinig moeten hebb[...] van ingewikkelde systemen. Volge[...] de week zullen we enkele van h[...] hoogstandjes in het af- en tegensp[...] bewonderen.

UIT GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Els Swaans 045-739383.